Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

terie van Financiën
DGB 2016/595
Ontv. 8-2-2016
Uiterl. afdoening
Dossiernummer
Trefwoord/DSP code
Paraaf voor archiveren

MGT

NP

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Directoraat-Generaal Belastingdienst
T.a.v. [redacted]
Postvak 2.76
Postbus 20201
2500 EE S GRAVENHAGE

Directoraat-Generaal Werk

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
F 070 333 44 00
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
[redacted]
T 070 [redacted]
[redacted]@minszw.nl

Onze referentie
2016-0000020676

Bijlagen
1. Wijziging van de wet Kinderopvang en kwaliteitseisen Peuterspeelzalen 2013
2. Eindrapportage Transitiestrategie

Datum 05 FEB. 2016
Betreft Verzoek om uitvoeringstoets ivm invoering Directe Financiering Kinderopvang

Geachte [redacted]

De overheid hecht aan goede en financieel toegankelijke kinderopvang, zodat ouders arbeid en zorg kunnen combineren. Daarom ontvangen werkende ouders, die gebruik maken van kinderopvang die geregistreerd is in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP), een financiële tegemoetkoming van de Rijksoverheid. Het huidige systeem van de kinderopvangtoeslag is ingewikkeld en zorgt voor veel onzekerheid bij ouders. Om deze reden wil het kabinet de financiering van de kinderopvang vereenvoudigen en heeft het kabinet besloten om wetgeving uit te werken voor een nieuwe financieringswijze van directe financiering van kinderopvanginstellingen.
Het bijgevoegde voorstel tot wijziging van de Wet op de Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko) heeft tot doel om de financiering van de kinderopvang niet meer via de ouders maar direct naar de kinderopvangorganisaties te doen plaatsvinden.
De Belastingdienst heeft op 15 september 2015 een uitvoeringstoets uitgebracht waarin de consequenties van de beëindiging van de kinderopvangtoeslag (hierna: KOT) in beeld zijn gebracht.

Ik nodig u nu uit om binnen zes weken na dagtekening van deze brief een aanvullende uitvoeringstoets uit te brengen op het bijgevoegd wetsvoorstel en aan mij te doen toekomen. Ik verzoek u om hierbij op onderstaande punten in te gaan:

1. Uitvoerbaarheid van de voorgestelde wijziging. Ik wil u vragen daarbij in te gaan op beide geleidelijke invoeringstrategieën (inclusief suppletieregeling) en de big bang variant zoals die zijn vastgesteld door de stuurgroep programma Directe Financiering van 21 januari 2016 (bijgevoegd).
2. Handhaafbaarheid van het voorstel gedurende de transitieperiode. Haalbaarheid van de beoogde invoeringsdatum voor wat betreft de

geleidelijke invoering en de algehele invoering. Ik verzoek u hierbij eveneens nader in te gaan op het uiterste besluitvormingsmoment.
3. Effecten voor de klant van de kinderopvangtoeslag, zowel voor kinderopvangorganisaties, gastouders, gastouderbureaus als ouders.
4. Effecten op de benodigde personele capaciteit van uw organisatie.
5. Eenmalige en structurele effecten op de uitvoeringskosten.
6. Gevolgen voor de verantwoordings- en beleidsinformatie.
7. Implementatie/risico's/control.
8. Geldigheidsduur van de uitvoeringstoets. Ik verneem graag op welke termijn of in welke situaties herijking van uitvoerbaarheid, haalbaarheid en kosten noodzakelijk is.

Directoraat-Generaal Werk

Datum
05 FEB. 2016
Onze referentie
2016-0000020676

Ik zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

WIJ WILLEM-ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Voorstel van wet [[ ]]

tot wijziging van de Wet kinderopvang in verband met de wijziging van het financieringsstelsel van kinderopvang (Wet wijziging financieringsstelsel kinderopvang)

Allen die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is te komen tot een nieuwe wijze van financiering van kinderopvang die ouders meer zekerheid vooraf geeft, het stelsel minder complex en minder gevoelig voor fouten en fraude maakt;

Zo is het dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I. Wijziging van de Wet kinderopvang in verband met de invoering van een nieuw financieringsstelsel

De Wet kinderopvang wordt als volgt gewijzigd:

A

1. Hoofdstuk 1 wordt vernummerd tot hoofdstuk 2.
2. Het opschrift van hoofdstuk 2 (nieuw) komt te luiden:
Hoofdstuk 2. Kinderopvangtoeslag en kwaliteitseisen kinderopvang.
3. Voor hoofdstuk 2 (nieuw) wordt een hoofdstuk ingevoegd, luidende:
Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen.
4. Artikel 1.1 wordt verplaatst naar hoofdstuk 1.
5. In hoofdstuk 2 (nieuw) vervalt afdeling 1. Algemene bepalingen.
6. In de nummering van de artikelen in hoofdstuk 2 (nieuw) wordt de hoofdstukaanduiding telkens vervangen door: 2.

B

Artikel 1.1 wordt als volgt gewijzigd:
1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:
a. Aan de alfabetische rangschikking wordt toegevoegd:
huiselijk geweld: huiselijk geweld als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
kindermishandeling: kindermishandeling als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet;
b. In de begripsomschrijving van "beroepskracht meertalige buitenschoolse opvang" wordt "artikel 1.50" vervangen door: artikel 2.50.

c. In de begripsomschrijving van "beroepskracht voorschoolse educatie" wordt "artikel 1.50b" vervangen door: artikel 2.50b.
d. In de begripsomschrijving van "gastouderbureau" vervalt: van ouders.
e. In de begripsomschrijving van "gastouderopvang" komt onderdeel b te luiden:
b. die plaatsvindt in een gezinssituatie door een ander dan degene die als:
1°. ouder op grond van artikel 2.5, eerste lid, aanspraak kan maken op een kinderopvangtoeslag of diens partner; of
2°. ouder op grond van artikel 3.27, eerste lid, onderdeel b, gehouden is een eigen bijdrage te betalen of diens partner.
f. In de begripsomschrijvingen van "geregistreerd gastouderbureau", "geregistreerd kindercentrum" en "geregistreerde voorziening voor gastouderopvang" wordt "artikel 1.46" vervangen door: artikel 2.46.
g. In de begripsomschrijving van "geschillencommissie" wordt "artikel 1.57c" vervangen door: artikel 2.57c.
h. In de begripsomschrijvingen van "ingeschrevene" en "personenregister kinderopvang" wordt "artikel 1.48d" vervangen door: artikel 2.48d.
i. In de begripsomschrijving van "oudercommissie" wordt "artikel 1.58" vervangen door: artikel 2.58.
j. In de begripsomschrijving van "register buitenlandse kinderopvang" wordt "artikel 1.48b" vervangen door: artikel 2.48b.
2. In het derde lid wordt "dit hoofdstuk en hoofdstuk 3" vervangen door: deze wet.

C

Artikel 2.3 (nieuw), tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:
1. In de aanhef wordt "Op deze wet" vervangen door "Op dit hoofdstuk" en wordt "artikel 1.7" vervangen door "artikel 2.7".
2. In onderdeel b wordt "artikel 1.5" vervangen door: artikel 2.5.

D

In artikel 2.4 (nieuw), eerste lid, wordt "artikel 1.5" vervangen door "artikel 2.5" en wordt "artikel 1.47b" vervangen door "artikel 2.47b".

E

Artikel 2.5 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:
1. In het tweede lid wordt "van deze wet" vervangen door: van dit hoofdstuk.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
3. Een ouder heeft geen aanspraak op een kinderopvangtoeslag in de door hem of zijn partner te betalen kosten, indien het betreft kinderopvang waarop hoofdstuk 3 van deze wet van toepassing is.

F

Artikel 2.6 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:
1. Het eerste lid komt te luiden:
1. Een ouder heeft voor een berekeningsjaar aanspraak op een kinderopvangtoeslag, indien de ouder in dat jaar:
a. tegenwoordige arbeid verricht waaruit inkomen uit werk en woning in de zin van de Wet inkomstenbelasting 2001 wordt genoten;

b. zonder enige vergoeding arbeid verricht in de onderneming van de partner in de zin van artikel 3.78 van de Wet inkomstenbelasting 2001;
c. algemene bijstand of een uitkering ontvangt op grond van de Participatiewet, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen of de Algemene nabestaandenwet, en gebruik maakt van een voorziening, gericht op arbeidsinschakeling als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet, artikel 34, eerste lid, onderdeel a, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en artikel 34, eerste lid, onderdeel a, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, die de noodzaak tot kinderopvang met zich brengt;
d. de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt, scholing of een opleiding volgt en met toepassing van artikel 16 of artikel 18, eerste en vierde lid, van de Participatiewet, algemene bijstand ontvangt of kan ontvangen;
e. als niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekende is geregistreerd bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en gebruik maakt van een voorziening gericht op arbeidsinschakeling als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet;
f. inburgeringsplichtig is als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet inburgering en bij een cursusinstelling een cursus volgt die opleidt tot het examen, bedoeld in artikel 7, tweede lid, onderdeel a, van die wet of een diploma, certificaat of ander document, bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdeel c, van die wet, en voldoet aan de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 16, eerste lid, van die wet gegeven regels omtrent het volgen van die cursus bij een cursusinstelling;
g. recht heeft op of een uitkering ontvangt op grond van de Werkloosheidswet en deelneemt aan scholing als bedoeld in artikel 76 van die wet of werkzaamheden verricht als bedoeld in artikel 76a of 77a van die wet met behoud van die uitkering dan wel op andere wijze deelneemt aan een traject gericht op arbeidsinschakeling;
h. recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten, de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, arbeidsondersteuning op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten of een uitkering op grond van hoofdstuk 7 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen of recht heeft op ziekengeld op grond van de Ziektewet, en:
1°. ten behoeve van wie het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen werkzaamheden, gericht op de bevordering van de inschakeling in het arbeidsproces als bedoeld in artikel 30a, achtste lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen laat verrichten;
2°. ten behoeve van wie de eigenrisicodrager, bedoeld in artikel 82 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen werkzaamheden, gericht op de bevordering van de inschakeling in het arbeidsproces als bedoeld in artikel 42 van die wet laat verrichten; of
3°. werkzaamheden op een proefplaats verricht als bedoeld in artikel 65g van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, artikel 2:24 of artikel 3:69 van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten, artikel 67e van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, artikel 37 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen of artikel 52e van de Ziektewet;
i. is ingeschreven bij een school of instelling als bedoeld in paragraaf 2.4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdragen en schoolkosten dan wel als bedoeld in de artikelen 2.8 tot en met 2.11 van de Wet studiefinanciering 2000.
2. In het tweede lid wordt "onder c, e, h of i" vervangen door: onderdeel c, d, g, of h.

3. Het derde lid wordt als volgt gewijzigd:
a. in onderdeel b wordt "onder c, e, h of i" vervangen door: onderdeel c, d, g, of h.
b. in onderdeel d wordt "onder f, g, j, k, of l" vervangen door: onderdeel e, f, of i.
4. In het vierde lid wordt "van deze wet" vervangen door: van dit hoofdstuk.
5. In het vijfde lid wordt "artikel 1.6," vervangen door: het.

G

In artikel 2.6a (nieuw) wordt "de artikelen 1.5 en 1.6" vervangen door "de artikelen 2.5 en 2.6" en "artikel 1.6" vervangen door "artikel 2.6".

H

In artikel 2.8 (nieuw), eerste lid, wordt "artikel 1.7" vervangen door: artikel 2.7.

I

In artikel 2.9 (nieuw), eerste en tweede lid, wordt "artikel 1.7" vervangen door "artikel 2.7" en "artikel 1.8" vervangen door "artikel 2.8".

J

Artikel 2.12 (nieuw) vervalt.

K

In artikel 2.13 (nieuw) wordt "artikel 1.6, eerste lid, onderdelen c, e, j, k of l" vervangen door "artikel 2.6, eerste lid, onderdeel c, d, of i" en "artikel 1.7" vervangen door "artikel 2.7".

L

In artikel 2.45 (nieuw), derde lid, wordt "artikel 1.62" vervangen door: artikel 2.62.

M

Artikel 2.46 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:
1. In het eerste en derde lid wordt "artikel 1.45" vervangen door: artikel 2.45.
2. In het eerste en vijfde lid wordt "artikel 1.62" vervangen door: artikel 2.62.
3. In het vijfde lid wordt "artikelen 1.49 tot en met 1.59" vervangen: artikelen 2.49 tot en met 2.59.

N

In artikel 2.48 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:
1. In het derde lid, onderdeel b, wordt "artikel 1.5" vervangen door: artikel 2.5.
2. In het tiende lid wordt "artikelen 1.45 tot en met 1.47b en 1.48c tot en met 1.60a" vervangen door: artikelen 2.45 tot en met 2.47b en 2.48c tot en met 2.60a.

CONCEPT

O

In artikel 2.48a (nieuw), eerste en tweede lid, en artikel 2.48b (nieuw), eerste en derde lid, wordt "artikel 1.48" telkens vervangen door: artikel 2.48.

P

In artikel 2.48d (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:
1. In het derde lid wordt "artikel 1.50" vervangen door "artikel 2.50" en wordt "artikel 1.56b" vervangen door "artikel 2.56b".
2. In het vierde lid, onderdeel b, wordt "artikel 1.47" vervangen door: artikel 2.47.
3. In het vierde lid, onderdeel e, wordt "artikel 1.50" vervangen door "artikel 2.50" en wordt "artikel 1.56b" vervangen door "artikel 2.56b".

Q

In artikel 2.49 (nieuw), vierde lid, onderdeel b, vervalt: van ouders.

R

In artikel 2.51a (nieuw) vervallen het tweede en derde lid onder vernummering van het vierde en vijfde lid tot het tweede en derde lid.

S

Artikel 2.51b (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:
1. In het eerste lid, onderdeel b, en derde lid wordt "artikel 1.56b" vervangen door: artikel 2.56b.
2. In het vierde lid wordt "artikel 1.51c" vervangen door: artikel 2.51c.

T

In artikel 2.51c (nieuw), eerste lid, onderdeel b, wordt "artikel 1.51b" vervangen door: artikel 2.51b.

U

In artikel 2.54 (nieuw), eerste lid, en artikel 2.54a (nieuw), tweede lid, wordt "artikel 1.63" vervangen door: artikel 2.63.

V

Artikel 2.56 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:
1. In het eerste lid wordt "1.56b" vervangen door: 2.56b.
2. In het derde lid wordt "artikel 1.50" vervangen door "artikel 2.50" en wordt "artikel 1.51" vervangen door "artikel 2.51".
3. Het zesde lid, onderdeel b, komt te luiden:
b. het betalingsverkeer;.

W

Artikel 2.56b (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:
1. In het eerste lid wordt "artikel 1.56" vervangen door "artikel 2.56", wordt "artikel 1.51" vervangen door "artikel 2.51" en wordt "artikel 1.51a" vervangen door "artikel 2.51a".
2. In het derde, vierde en vijfde lid wordt "artikel 1.48d" vervangen door: artikel 2.48d.
3. In het zesde lid wordt "De artikelen 1.53 en 1.55" vervangen door: De artikelen 2.53 en 2.55.

X

In artikel 2.57 (nieuw), eerste lid, wordt "artikel 1.50" telkens vervangen door: artikel 2.50.

Y

In artikel 2.57a (nieuw), eerste lid, wordt "de artikelen 1.49, 1.50, eerste lid, 1.51, 1.56, eerste en derde lid, en 1.56b" vervangen door: de artikelen 2.49, 2.50, eerste lid, 2.51, 2.56, eerste en derde lid, en 2.56b.

Z

Artikel 2.57b (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:
1. In het vierde lid, onderdeel e, wordt "artikel 1.57c" vervangen door: 2.57c.
2. In het achtste lid wordt "artikel 1.61" vervangen door: artikel 2.61.

AA

Artikel 2.57c (nieuw), eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:
1. In onderdeel a wordt "artikel 1.57b" vervangen door: artikel 2.57b.
2. In onderdeel b wordt "artikel 1.60" vervangen door: artikel 2.60.

BB

In artikel 2.57d (nieuw) wordt "artikelen 1.57b en 1.57c" vervangen door: artikelen 2.57b en 2.57c.

CC

Artikel 2.58 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:
1. In het eerste lid wordt "artikel 1.46" vervangen door "artikel 2.46" en "artikel 1.60" vervangen door "artikel 2.60".
2. In het derde lid wordt "artikel 1.60" telkens vervangen door "artikel 2.60" en wordt "artikel 1.59" vervangen door "artikel 2.59".

DD

In artikel 2.59 (nieuw), eerste lid, wordt "artikel 1.46" vervangen door "artikel 2.46" en wordt "artikel 1.58" vervangen door "artikel 2.58".

EE

Artikel 2.60 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:
1. In het eerste lid, onderdeel a, wordt "artikel 1.50" vervangen door "artikel 2.50" en wordt "artikel 1.56" vervangen door "artikel 2.56".
2. In het eerste lid, onderdeel e, wordt "artikel 1.57b" vervangen door: artikel 2.57b.
3. In het vierde lid wordt "artikel 1.50" vervangen door "artikel 2.50", wordt "artikel 1.56" vervangen door "artikel 2.56" en wordt "artikel 1.56b" vervangen door "artikel 2.56b".
4. In het zesde lid wordt "artikel 1.63" vervangen door: artikel 2.63.

FF

Artikel 2.61 (nieuw), eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:
1. In onderdeel a wordt "artikel 1.48d" vervangen door: artikel 2.48d.
2. In onderdeel b wordt "artikel 1.65" vervangen door: artikel 2.65.
3. In onderdeel c wordt "artikel 1.66" telkens vervangen door: artikel 2.66.
4. In onderdeel d wordt "artikel 1.50b" vervangen door: artikel 2.50b.

GG

In artikel 2.62 (nieuw), eerste, tweede, derde en vierde lid, wordt "de artikelen 1.45 tot en met 1.59" vervangen door: de artikelen 2.45 tot en met 2.59.

HH

Artikel 2.63 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:
1. In het eerste lid wordt "artikel 1.62" vervangen door: artikel 2.62.
2. In het tweede lid wordt "de artikelen 1.45 tot en met 1.59" vervangen door: de artikelen 2.45 tot en met 2.59.
3. In het derde lid wordt "artikel 1.62" vervangen door: artikel 2.62.
4. In het zesde lid wordt "artikel 1.61" vervangen door: artikel 2.62.

II

In artikel 2.65 (nieuw), eerste lid, wordt "de artikelen 1.45 tot en met 1.59" vervangen door: de artikelen 2.45 tot en met 2.59.

JJ

In artikel 2.66 (nieuw), tweede lid, wordt "artikel 1.62" vervangen door: artikel 2.62.

KK

In artikel 2.66a (nieuw), eerste lid, onderdeel a, onder 1 en 3, wordt "artikel 1.57b" telkens vervangen door: artikel 2.57b.

LL

Artikel 2.66b (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:
1. In het eerste en vierde lid wordt "artikel 1.60" vervangen door: artikel 2.60.

2. In het derde en vierde lid wordt "artikel 1.58" vervangen door "artikel 2.58" en wordt "artikel 1.57c" telkens vervangen door "artikel 2.57c".

MM

In artikel 2.67a (nieuw) wordt "verstrekt" vervangen door "en Onze Minister verstrekken", wordt "van belang kan zijn" vervangen door "noodzakelijk is" en wordt "hoofdstuk 1" vervangen door "dit hoofdstuk".

NN

In artikel 2.68 (nieuw), eerste lid, wordt "hoofdstuk 1 van deze wet" vervangen door: dit hoofdstuk.

OO

In artikel 2.72 (nieuw), eerste lid, wordt "de artikelen 1.45 tot en met 1.59" vervangen door "de artikelen 2.45 tot en met 2.59" en wordt "artikel 1.66" vervangen door "artikel 2.66".

PP

Artikel 2.81 (nieuw), eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:
1. In onderdeel b wordt "artikel 1.65" vervangen door: artikel 2.65.
2. In onderdeel c wordt "artikel 1.66" vervangen door: artikel 2.66.
3. In onderdeel e wordt "artikel 1.72" vervangen door: artikel 2.72.

QQ

Artikel 2.87 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:
1. In het eerste lid wordt "artikel 1.7" vervangen door "artikel 2.7" en wordt "artikel 1.48 tot en met 1.48b" vervangen door "de artikelen 2.48 tot en met 2.48b".
2. In het derde lid wordt "artikel 1.6" vervangen door: artikel 2.6.

RR

In artikel 2.88 (nieuw), eerste en tweede lid, wordt "artikel 1.87" vervangen door: artikel 2.87.

SS

Na hoofdstuk 2 (nieuw) wordt, onder vernummering van hoofdstuk 3 tot hoofdstuk 4, een hoofdstuk ingevoegd, luidende:

Hoofdstuk 3. Financiering kinderopvang

§ 1. Algemeen

Artikel 3.1
Dit hoofdstuk is van toepassing op de kinderopvang van een kind die plaatsvindt op of na een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 3.2

Dit hoofdstuk is tevens van toepassing op de kinderopvang van een kind van de ouder of zijn partner die plaatsvindt op of na een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, indien zij een kind hebben dat is geboren op of na dat tijdstip, en de ouder of de persoon die op het tijdstip waarop het kind geboren is de partner van de ouder was, op de dag voor het tijdstip waarop dat kind is geboren geen kind had.

Artikel 3.3

In dit hoofdstuk en de op dit hoofdstuk berustende bepalingen wordt verstaan onder:
belanghebbende ouder: de persoon, bedoeld in artikel 3.4;
belastbaar loon: hetgeen daaronder verstaan wordt in de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen;
burgerservicenummer: het nummer, bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer;
eigen bijdrage: de bijdrage in de kosten van kinderopvang, bedoeld in artikel 3.16;
kind: de persoon, bedoeld in artikel 4 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen, met dien verstande dat een kind voor wie de pleegouder een vergoeding ontvangt op grond van de Jeugdwet, geacht wordt door die pleegouder in belangrijke mate te worden onderhouden;
inkomensgegeven: een inkomensgegeven als bedoeld in artikel 21, onderdeel e, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen;
inspecteur: de inspecteur, bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen;
kinderopvangovereenkomst: de overeenkomst tussen de ouder of zijn partner en het kindercentrum of het gastouderbureau met betrekking tot de opvang van een kind van de ouder in het kindercentrum of een geregistreerde voorziening voor gastouderopvang;
kinderopvangvergoeding: de vergoeding voor de kosten van de kinderopvang, bedoeld in artikel 3.10;
lidstaat: een Staat die lid is van de Europese Unie of een andere Staat, niet zijnde een lid van de Europese Unie, die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische ruimte;
niet-in Nederland belastbaar inkomen: hetgeen daaronder wordt verstaan in de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen;
ontvanger: de ontvanger, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel i, van de Invorderingswet 1990;
partner: de persoon die op grond van artikel 3 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen partner van de belanghebbende is, met dien verstande dat onder berekeningsjaar het jaar wordt verstaan, waarin de kinderopvang, waarvoor een kinderopvangvergoeding wordt verstrekt, plaatsvindt;
peiljaar: het jaar waarvan het inkomensgegeven wordt gebruikt;
rijksbijdrage: het gedeelte van de kinderopvangvergoeding, bedoeld in artikel 3.10, dat door het Rijk wordt gefinancierd;
toetsingsinkomen: het inkomen, bedoeld in artikel 3.19;
verzamelinkomen: het verzamelinkomen, bedoeld in artikel 2.18 van de Wet inkomstenbelasting 2001;
vreemdeling: hetgeen daaronder wordt verstaan in de Vreemdelingenwet 2000.

Artikel 3.4

1. Een ouder is belanghebbende ouder, indien hij of zijn partner een kinderopvangovereenkomst op grond waarvan de verplichting tot het betalen van de kosten voor kinderopvang bestaat, heeft gesloten.

2. De ouder en diens partner die tevens ouder is, worden voor de toepassing van dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen geacht een gezamenlijk belang te hebben.

Artikel 3.5

1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen wordt met de basisregistratie personen gelijkgesteld een daarmee naar aard en strekking overeenkomende registratie buiten Nederland.
2. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld op basis waarvan iemand die niet in Nederland woont, geacht wordt op zijn woonadres te zijn ingeschreven in een naar aard en strekking met de basisregistratie personen overeenkomende registratie buiten Nederland.
3. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld op basis waarvan iemand die in de basisregistratie personen niet op zijn woonadres is ingeschreven, geacht wordt daarin wel op dat adres te zijn ingeschreven.
4. Voor de toepassing van het tweede en derde lid wordt naar de omstandigheden beoordeeld waar iemand woont.

Artikel 3.6

Voor de toepassing van dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen wordt een wijziging in de omstandigheden en van de leeftijd van het kind die zich voordoet na de eerste dag van de maand in aanmerking genomen vanaf de eerste dag van de daaropvolgende maand. Van de omstandigheden zijn uitgezonderd de wijzigingen in de kosten van kinderopvang per kind, bedoeld in artikel 3.16, tweede lid, onderdeel b.

Artikel 3.7

1. In afwijking van artikel 2:14, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht wordt in het verkeer tussen belanghebbenden en Onze Minister een bericht op grond van dit hoofdstuk of de daarop berustende bepalingen uitsluitend elektronisch verzonden.
2. Onze Minister bepaalt op welke wijze het elektronisch berichtenverkeer plaatsvindt.
3. Onze Minister kan berichten en groepen van belanghebbenden aanwijzen waarvoor, alsmede omstandigheden worden aangewezen waaronder, het berichtenverkeer kan plaatsvinden anders dan langs elektronische weg.

Artikel 3.8

Titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing op dit hoofdstuk.

§ 2. Recht op kinderopvangvergoeding

Artikel 3.9

1. De houder van een geregistreerd kindercentrum of een geregistreerd gastouderbureau heeft, overeenkomstig de bepalingen van deze wet en de daarop berustende bepalingen, voor een kind dat wordt opgevangen in een kindercentrum of een geregistreerde voorziening voor gastouderopvang, recht op een kinderopvangvergoeding voor de kosten van de kinderopvang, indien:
a. de belanghebbende ouder voldoet aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang, bedoeld in artikel 3.13;
b. de belanghebbende ouder en, indien deze een partner heeft, zijn partner instemmen met de verstrekking van de kinderopvangvergoeding aan de houder van het kindercentrum of het gastouderbureau; en

c. de belanghebbende ouder de eigen bijdrage uiterlijk een jaar na het tijdstip waarop het verzoek, bedoeld in artikel 3.27, eerste lid, onderdeel a, is ingediend, betaalt.
2. Voor een kind dat wordt opgevangen in een kindercentrum of voorziening voor gastouderopvang dat is ingeschreven in het register buitenlandse kinderopvang wordt geen kinderopvangvergoeding verstrekt.

Artikel 3.10
1. De kinderopvangvergoeding wordt verstrekt voor ieder uur kinderopvang dat op grond van de kinderopvangovereenkomst in rekening wordt gebracht.
2. De kinderopvangvergoeding is gelijk aan de voor de kinderopvang te betalen prijs per uur.

Artikel 3.11
1. Onze Minister stelt op aanvraag van de houder van een kindercentrum of een gastouderbureau vast of recht op kinderopvangvergoeding bestaat.
2. Bij de aanvraag worden de volgende gegevens verstrekt:
a. het burgerservicenummer van het betreffende kind;
b. het burgerservicenummer van de belanghebbende ouder;
c. de soort kinderopvang;
d. de datum waarop de kinderopvang aanvangt;
e. het aantal uren kinderopvang per maand;
f. de voor de kinderopvang te betalen prijs per uur;
g. het unieke nummer, bedoeld in artikel 2.47b, derde lid, waaronder het kindercentrum of het gastouderbureau en de voorziening voor gastouderopvang is geregistreerd;
h. de datum waarop de kinderopvangovereenkomst ingaat; en
i. de datum waarop de kinderopvangovereenkomst eindigt.
3. Bij regeling van Onze Minister worden regels gesteld met betrekking tot de gevallen waarin er geen burgerservicenummer, bedoeld in het tweede lid, onderdelen a en b, bekend is.
4. Onze Minister geeft de houder van het kindercentrum of het gastouderbureau binnen dertien weken na de ontvangst van de aanvraag een beschikking omtrent het recht op kinderopvangvergoeding. De belanghebbende ouder ontvangt een afschrift van de beschikking.
5. Indien Onze Minister voor de beoordeling van het recht op kinderopvangvergoeding nadere informatie nodig acht, kan de termijn, bedoeld in het vierde lid, worden verlengd met ten hoogste dertien weken. Onze Minister stelt de aanvrager en de belanghebbende ouder van de verlenging in kennis.
6. Het recht op kinderopvangvergoeding kan niet eerder ingaan dan op de eerste dag van de derde maand voorafgaand aan de maand waarin de aanvraag is gedaan.
7. In afwijking van het zesde lid ontstaat de aanspraak op kinderopvangvergoeding niet eerder dan het bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, bedoeld in artikel 3.1. Indien artikel 3.2 van toepassing is, ontstaat de aanspraak op kinderopvangvergoeding niet eerder dan het bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, bedoeld in dat artikel.
8. Het zevende lid en dit lid vervallen twee jaar na inwerkingtreding van dit artikel.

Artikel 3.12
1. Het recht op kinderopvangvergoeding wordt geacht te zijn aangevraagd tot en met de datum waarop de kinderopvangovereenkomst eindigt. Indien de kinderopvangovereenkomst geen datum bevat waarop deze eindigt, wordt het recht op kinderopvangvergoeding geacht te zijn aangevraagd voor onbepaalde tijd.

2. Indien Onze Minister van oordeel is dat de toepassing van het eerste lid kan worden beëindigd, deelt hij dit de houder van het kindercentrum of het gastouderbureau en de belanghebbende ouder mee.
3. Het recht op kinderopvangvergoeding wordt beëindigd op verzoek van het kindercentrum of het gastouderbureau, alsmede op verzoek van de belanghebbende ouder.

§ 3. Voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang

Artikel 3.13
1. Een ouder voldoet voor een berekeningsjaar aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang, indien de ouder:
a. tegenwoordige arbeid verricht waaruit inkomen uit werk en woning in de zin van de Wet inkomstenbelasting 2001 wordt genoten;
b. zonder enige vergoeding arbeid verricht in de onderneming van de partner in de zin van artikel 3.78 van de Wet inkomstenbelasting 2001;
c. algemene bijstand of een uitkering ontvangt op grond van de Participatiewet, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen of de Algemene nabestaandenwet, en gebruik maakt van een voorziening, gericht op arbeidsinschakeling als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet, artikel 34, eerste lid, onderdeel a, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en artikel 34, eerste lid, onderdeel a, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, die de noodzaak tot kinderopvang met zich brengt;
d. de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt, scholing of een opleiding volgt en met toepassing van artikel 16 of artikel 18, eerste en vierde lid, van de Participatiewet, algemene bijstand ontvangt of kan ontvangen;
e. als niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekende is geregistreerd bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en gebruik maakt van een voorziening gericht op arbeidsinschakeling als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet;
f. inburgeringsplichtig is als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet inburgering en bij een cursusinstelling een cursus volgt die opleidt tot het examen, bedoeld in artikel 7, tweede lid, onderdeel a, van die wet of een diploma, certificaat of ander document, bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdeel c, van die wet, en voldoet aan de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 16, eerste lid, van die wet gegeven regels omtrent het volgen van die cursus bij een cursusinstelling;
g. recht heeft op of een uitkering ontvangt op grond van de Werkloosheidswet en deelneemt aan scholing als bedoeld in artikel 76 van die wet of werkzaamheden verricht als bedoeld in artikel 76a of 77a van die wet met behoud van die uitkering dan wel op andere wijze deelneemt aan een traject gericht op arbeidsinschakeling;
h. recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten, de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, arbeidsondersteuning op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten of een uitkering op grond van hoofdstuk 7 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen of recht heeft op ziekengeld op grond van de Ziektewet, en:
1°. ten behoeve van wie het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringenwerkzaamheden, gericht op de bevordering van de

inschakeling in het arbeidsproces als bedoeld in artikel 30a, achtste lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen laat verrichten;
2°. ten behoeve van wie de eigenrisicodrager, bedoeld in artikel 82 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen werkzaamheden, gericht op de bevordering van de inschakeling in het arbeidsproces als bedoeld in artikel 42 van die wet laat verrichten; of
3°. werkzaamheden op een proefplaats verricht als bedoeld in artikel 65g van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, artikel 2:24 of artikel 3:69 van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten, artikel 67e van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, artikel 37 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen of artikel 52e van de Ziektewet;
i. is ingeschreven bij een school of instelling als bedoeld in paragraaf 2.4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdragen en schoolkosten dan wel als bedoeld in de artikelen 2.8 tot en met 2.11 van de Wet studiefinanciering 2000.
2. Een ouder die niet in Nederland woont, voldoet slechts aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang indien hij in een andere lidstaat of Zwitserland woont en, daartoe gerechtigd, in Nederland of op het continentaal plat arbeid verricht of een uitkering ontvangt als bedoeld in het eerste lid, onder c, d, g of h, en gebruik maakt van een in één van die onderdelen bedoelde voorziening gericht op arbeidsinschakeling.
3. Een ouder met een partner voldoet slechts aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang, indien de partner in Nederland, een andere lidstaat of Zwitserland woont, en
a. in Nederland of op het continentaal plat, in een andere lidstaat of in Zwitserland arbeid verricht;
b. een uitkering ontvangt als bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, d, g of h, en gebruik maakt van een in één van die onderdelen bedoelde voorziening gericht op arbeidsinschakeling of een daarmee vergelijkbare uitkering respectievelijk voorziening, vastgesteld krachtens de wetgeving van een andere lidstaat of Zwitserland;
c. werkloos wordt als bedoeld in het tweede lid en een uitkering ontvangt als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a of b, of een daarmee vergelijkbare uitkering, vastgesteld krachtens de wetgeving van een andere lidstaat of Zwitserland; of
d. een persoon is als bedoeld in het eerste lid, onderdeel e of f.
4. Voor de toepassing van deze wet wordt met inkomen uit werk en woning als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, gelijkgesteld een daarmee overeenkomend inkomen dat niet tot het verzamelinkomen van de ouder behoort omdat het niet behoort tot het Nederlands inkomen als bedoeld in hoofdstuk 7 van de Wet inkomstenbelasting 2001, of is vrijgesteld op grond van bepalingen van internationaal recht.
5. Een ouder of zijn partner die in het lopende kalenderjaar of het daaraan voorafgaande kalenderjaar arbeid heeft verricht als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a of b, of derde lid, onderdeel a, voldoet gedurende drie maanden, gerekend vanaf de eerste dag na de dag waarop het verrichten van die arbeid is beëindigd, aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang.
6. Het derde lid is niet van toepassing op een ouder met een partner indien de partner:
a. in Nederland, een andere lidstaat of Zwitserland woont;
b. op grond van artikel 1.2, eerste lid, onderdeel e, van de Wet inkomstenbelasting 2001 of artikel 3, tweede lid, onderdeel e, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen partner is van de ouder; en
c. bloed- of aanverwant is van de ouder in de rechte lijn of in de tweede graad van de zijlijn.

Artikel 3.14
In afwijking van artikel 3.13, eerste lid, onderdeel a, en derde lid, voldoet een ouder niet aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang voor zover die ouder de arbeid verricht als gastouder en de kinderopvangvergoeding wordt gevraagd voor de kosten van gastouderopvang.

Artikel 3.15
1. Indien ten behoeve van het kind van een vreemdeling tijdens een rechtmatig verblijf van die vreemdeling, als bedoeld in artikel 8, onderdelen a tot en met e, en l, van de Vreemdelingenwet 2000 een kinderopvangvergoeding aan een houder van een kindercentrum of een geregistreerde voorziening voor gastouderopvang is toegekend, heeft de omstandigheid dat hij aansluitend aan dit verblijf rechtmatig verblijf houdt in de zin van artikel 8, onderdeel g of h, van die wet niet tot gevolg dat hij daardoor niet voldoet aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang.
2. Ingeval de partner van de ouder een vreemdeling is die niet rechtmatig verblijf houdt in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000, voldoet de ouder niet aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang.

§ 4. Eigen bijdrage ouder

Artikel 3.16
1. De hoogte van de eigen bijdrage wordt vastgesteld door Onze Minister.
2. De hoogte van de eigen bijdrage is afhankelijk van:
a. de draagkracht;
b. de kosten van kinderopvang per kind die worden bepaald door:
1°. het aantal uren kinderopvang in het jaar waarop de kinderopvangvergoeding betrekking heeft;
2°. de voor de kinderopvang te betalen prijs, met inachtneming van het bedrag, bedoeld in het derde lid; en
3°. de soort kinderopvang.
3. Voor zover de uurprijs een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen bedrag te boven gaat, wordt de eigen bijdrage verhoogd met het bedrag dat het vast te stellen bedrag te boven gaat. Het vast te stellen bedrag kan per opvangsoort verschillend worden bepaald.
4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de redelijke verhouding tussen het aantal uren dat de ouder en zijn partner arbeid verrichten, gebruik maken van een voorziening die gericht is op arbeidsinschakeling, scholing, een opleiding of een cursus volgen, alsmede de in verband daarmee benodigde reistijd, en het aantal uren kinderopvang waarvoor een rijksbijdrage wordt verleend.
5. Indien het aantal uren kinderopvang dat in aanmerking wordt genomen bij de vaststelling van de hoogte van de eigen bijdrage, bedoeld in het eerste lid, een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen maximum te boven gaat, komen de uren boven dat vastgestelde maximum volledig voor rekening van de eigen bijdrage. Het maximum aantal uren kan per soort kinderopvang of per leeftijdsgroep verschillend worden vastgesteld.
6. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld omtrent de hoogte en de berekeningswijze van de eigen bijdrage, waarbij tabellen worden vastgesteld waaruit de relatie tussen de eigen bijdrage en de rijksbijdrage kan worden afgelezen, met inachtneming van het derde lid, en waarbij tevens wordt bepaald in welke gevallen de hoogte van de eigen bijdrage meer dan 66,7 procent van de hoogte van de kinderopvangvergoeding betreft.

Artikel 3.17
1. De hoogte van de eigen bijdrage wordt vastgesteld uiterlijk dertien weken na het tijdstip waarop Onze Minister de aanvraag, bedoeld in artikel 3.11, heeft ontvangen.
2. Indien de eigen bijdrage niet binnen dertien weken kan worden vastgesteld, kan Onze Minister de termijn, bedoeld in het eerste lid, met ten hoogste dertien weken verlengen. Onze Minister stelt de belanghebbende ouder van de verlenging in kennis.

Artikel 3.18
1. Maatstaf voor de vaststelling van de draagkracht, bedoeld in artikel 3.16, tweede lid, onderdeel a, is het totaal van het toetsingsinkomen van de ouder en van zijn partner in het tweede jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de draagkracht wordt vastgesteld.
2. Voor de vaststelling van de draagkracht wordt, indien het toetsingsinkomen in het tweede jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de draagkracht wordt vastgesteld nog niet bekend is, door Onze Minister daarvoor in de plaats gesteld een bedrag dat het toetsingsinkomen, bedoeld in het eerste lid, benadert.
3. Het toetsingsinkomen wordt voor de vaststelling van de draagkracht geacht ten minste nihil te zijn.

Artikel 3.19
1. Het toetsingsinkomen is het op het peiljaar betrekking hebbende inkomensgegeven.
2. Niet in Nederland belastbaar inkomen, zoals dat bij beschikking is vastgesteld, wordt mede als toetsingsinkomen in aanmerking genomen. Artikel 8a van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen is van overeenkomstige toepassing. In afwijking van artikel 11, derde lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen is de termijn voor het vaststellen van het niet in Nederland belastbaar inkomen vijf jaar.

Artikel 3.20
1. Op aanvraag van de ouder wordt bij de vaststelling van de draagkracht, bedoeld in artikel 3.16, tweede lid, onderdeel a, uitgegaan van het toetsingsinkomen in het jaar waarvoor de draagkracht wordt vastgesteld indien:
a. de vermindering van de hoogte van de eigen bijdrage bij gebruikmaking van dat toetsingsinkomen ten opzichte van de hoogte van de eigen bijdrage bij gebruikmaking van het toetsingsinkomen, bedoeld in artikel 3.18, eerste lid, meer bedraagt dan 2% van het toetsingsinkomen in het jaar waarvoor de draagkracht wordt vastgesteld; en
b. het verschil in de hoogte van de eigen bijdrage bij gebruikmaking van het toetsingsinkomen in het jaar waarvoor de draagkracht wordt vastgesteld en het toetsingsinkomen in het tweede jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de draagkracht wordt vastgesteld, ten minste meer bedraagt dan € 150.
2. Indien artikel 3.18, tweede lid, van toepassing is, wordt voor de aanvraag uitgegaan van het door Onze Minister in de plaats gestelde bedrag. Indien het toetsingsinkomen, bedoeld in artikel (het te gebruiken inkomen, hoofdregel), bekend wordt en afwijkt van het in de plaats gestelde bedrag, neemt Onze Minister ambtshalve een besluit dat in de plaats treedt van het besluit op de aanvraag van de ouder, bedoeld in het eerste lid. Een besluit op grond van dit lid kan leiden tot een terugbetaling of een nabetaling.
3. De aanvraag wordt binnen zes maanden na afloop van het jaar waarvoor de draagkracht wordt vastgesteld ingediend bij Onze Minister.
4. Indien naar het oordeel van Onze Minister daartoe aanleiding bestaat, kan het bedrag, genoemd in het eerste lid, onderdeel b, bij algemene maatregel van bestuur met ingang van een bij die algemene maatregel van bestuur aan te geven datum worden verhoogd of verlaagd. Het op grond van het vorige zin gewijzigde bedrag treedt in de plaats van het bedrag, genoemd in het eerste lid, onderdeel b.

5. Bij regeling van Onze Minister kunnen nadere regels met betrekking tot dit artikel worden gesteld.

Artikel 3.21

1. De belanghebbende ouder of zijn partner betaalt de eigen bijdrage aan Onze Minister.
2. Indien het recht op kinderopvangvergoeding is vastgesteld, terwijl de hoogte van de eigen bijdrage niet bepaald is, betaalt de ouder de voor kinderopvang te betalen prijs per uur aan Onze Minister, verminderd met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen minimale rijksbijdrage. Artikel 3.16, derde tot en met zesde lid, is van overeenkomstige toepassing.
3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld aan de betaling van de eigen bijdrage.

Artikel 3.22

1. Indien de eigen bijdrage door een wijziging in het toetsingsinkomen op een te hoog of een te laag bedrag is vastgesteld, herziet Onze Minister ambtshalve de eigen bijdrage met inachtneming van het gewijzigde toetsingsinkomen.
2. De herziening geschiedt binnen acht weken na het tijdstip waarop de wijziging in het toetsingsinkomen aan Onze Minister bekend is geworden dan wel de beschikking of uitspraak strekkende tot de in het eerste lid bedoelde wijziging onherroepelijk is geworden.
3. Een herziening op grond van dit artikel kan leiden tot een terugbetaling of een nabetaling.

Artikel 3.23

1. Onze Minister kan de eigen bijdrage herzien:
a. op grond van feiten of omstandigheden waarvan Onze Minister bij de vaststelling van de eigen bijdrage redelijkerwijs niet op de hoogte kon zijn en op grond waarvan de eigen bijdrage op een te laag bedrag is vastgesteld; of
b. indien de eigen bijdrage op een te laag bedrag is vastgesteld en de belanghebbende ouder of zijn partner dit wist of behoorde te weten.
2. De eigen bijdrage wordt niet herzien met een ingangsdatum die meer dan vijf jaar ligt voor de datum van de herziening.
3. Een herziening op grond van dit artikel kan leiden tot een nabetaling. De herziening blijft buiten toepassing voor zover deze ziet op artikel 3.9, eerste lid, onderdeel c, indien de eerder vastgestelde eigen bijdrage reeds is betaald.

Artikel 3.24

In bij regeling van Onze Minister aan te wijzen gevallen wordt een onherroepelijk geworden eigen bijdrage in het voordeel van de ouder herzien. Deze herziening kan leiden tot een terugbetaling.

Artikel 3.25

1. Onze Minister is bevoegd een te hoog bedrag aan ontvangen eigen bijdrage te verrekenen met de betaling van een daaropvolgende eigen bijdrage.
2. De verrekening vindt niet eerder plaats dan zes weken na de dagtekening van de beschikking tot terugvordering.
3. Bij de verrekening kan de bestuurlijke boete, bedoeld in artikel 3.43, worden betrokken.

Artikel 3.26
Het college kan aan de ouder, bedoeld in artikel 3.13, eerste lid, onderdelen c, d en i, een tegemoetkoming verstrekken, maximaal ter hoogte van de eigen bijdrage, voor zover deze betrekking heeft op de kosten van kinderopvang, bedoeld in artikel 3.16, tweede lid, onderdeel b.

§ 5. Betaling kinderopvangvergoeding

Artikel 3.27
1. De kinderopvangvergoeding wordt door Onze Minister betaald aan de houder van het kindercentrum of het gastouderbureau die recht heeft op kinderopvangvergoeding, nadat:
a. de houder van het kindercentrum of het gastouderbureau daartoe een verzoek heeft ingediend bij Onze Minister; en
b. de eigen bijdrage is betaald door de belanghebbende ouder.
2. De kinderopvangvergoeding wordt betaald, uiterlijk twee weken nadat de belanghebbende ouder de eigen bijdrage heeft betaald.
3. De kinderopvangvergoeding wordt uitsluitend betaald over uren die betrekking hebben op kinderopvang die:
a. ten hoogste dertien maanden voor de datum waarop het verzoek, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is ingediend, heeft plaatsgevonden; of
b. in de maand, volgend op de maand waarin het verzoek, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is ingediend, zal plaatsvinden.
4. In afwijking van artikel 4:89, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht vindt uitbetaling van de kinderopvangvergoeding aan de houder van het kindercentrum of het gastouderbureau alleen plaats op een daartoe door de houder van het kindercentrum of het gastouderbureau bestemde bankrekening die op naam staat van de houder van het kindercentrum of het gastouderbureau.

Artikel 3.28
1. In het verzoek, bedoeld in artikel 3.27, eerste lid, onderdeel a, worden de kosten voor kinderopvang gespecificeerd, waarbij wordt aangegeven:
a. op welk kind het verzoek betrekking heeft;
b. het aantal uren kinderopvang;
c. de uurprijs;
d. de maand waarop de kosten betrekking hebben;
e. het unieke nummer, bedoeld in artikel 2.47b, derde lid, waaronder het kindercentrum of het gastouderbureau en de voorziening voor gastouderopvang is geregistreerd.
2. Indien een verzoek wordt gewijzigd, en de kinderopvangvergoeding reeds is betaald, worden de kinderopvangvergoeding en de eigen bijdrage herzien. Een herziening op grond van dit lid kan leiden tot een terug te vorderen bedrag.

Artikel 3.29
1. Indien de belanghebbende ouder daarmee instemt en de belanghebbende ouder in de zes voorafgaande maanden de eigen bijdrage over de in die maanden gefactureerde uren volledig heeft betaald, betaalt Onze Minister, in afwijking van artikel 3.27, eerste lid, onderdeel b, gedurende ten hoogste twee maanden de kinderopvangvergoeding voor ten hoogste de helft van het aantal gefactureerde uren dat betrekking heeft op de kinderopvang in die maanden, zonder dat de eigen bijdrage voor die uren is betaald.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen situaties worden aangewezen waarin het eerste lid niet van toepassing is.

Artikel 3.30

1. Onze Minister kan een kinderopvangvergoeding herzien:
a. op grond van feiten of omstandigheden waarvan Onze Minister bij de uitbetaling van de kinderopvangvergoeding redelijkerwijs niet op de hoogte kon zijn en op grond waarvan de vergoeding vermoedelijk tot een te hoog bedrag is betaald; of
b. indien de vergoeding tot een te hoog bedrag is betaald en de houder van het kindercentrum, de houder van het gastouderbureau, of de belanghebbende ouder dit wist of behoorde te weten.
2. Een kinderopvangvergoeding kan met toepassing van dit artikel niet meer worden herzien indien vijf jaren zijn verstreken na de datum waarop de kinderopvangvergoeding is betaald.
3. Een herziening op grond van dit artikel kan leiden tot een terug te vorderen bedrag.

Artikel 3.31

1. Onze Minister kan de uitbetaling van de kinderopvangvergoeding geheel of gedeeltelijk opschorten, indien redelijkerwijs kan worden vermoed dat de kinderopvangvergoeding ten onrechte of tot een te hoog bedrag is uitgekeerd.
2. De belanghebbenden worden van de opschorting in kennis gesteld.

Artikel 3.32

1. Indien een herziening van de kinderopvangvergoeding leidt tot een terug te vorderen bedrag is de houder van het kindercentrum of het gastouderbureau het bedrag van de terugvordering in zijn geheel verschuldigd.
2. In afwijking van het eerste lid is de houder van het kindercentrum of het gastouderbureau niets verschuldigd, en de belanghebbende ouder een bedrag gelijk aan het terug te vorderen bedrag, bedoeld in het eerste lid, in zijn geheel verschuldigd, indien geen recht bestond op de kinderopvangvergoeding vanwege:
a. het niet voldoen aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 3.13; of
b. het niet betalen van de eigen bijdrage.
3. Het bedrag van de terugvordering, bedoeld in het eerste lid, kan tevens op de belanghebbende ouder worden verhaald, indien deze wist of behoorde te weten dat de kinderopvangvergoeding tot een te hoog bedrag is toegekend.

Artikel 3.33

1. Onze Minister is bevoegd tot verrekening van een door de houder van het kindercentrum of het gastouderbureau verschuldigd bedrag aan terugvordering met een volgende kinderopvangvergoeding die de houder van het kindercentrum of het gastouderbureau op grond van deze wet ontvangt.
2. De verrekening vindt niet eerder plaats dan zes weken na de dagtekening van de beschikking tot terugvordering.
3. Bij de verrekening kan de bestuurlijke boete, bedoeld in artikel 3.43, worden betrokken.

§ 6. Aansprakelijkheid

Artikel 3.34

1. De partner van de ouder op wie een bedrag wordt verhaald is hoofdelijk aansprakelijk voor het bedrag dat op de ouder wordt verhaald. De partner is niet aansprakelijk voor een aan de ouder opgelegde bestuurlijke boete, tenzij het belopen daarvan mede aan hem is te wijten.

2. Een derde die kan beschikken over een bankrekening waarop de kinderopvangvergoeding is uitbetaald, is hoofdelijk aansprakelijk voor een door de belanghebbende verschuldigd bedrag aan terugvordering voor zover dat bedrag is betaald op die bankrekening.
3. Aansprakelijkstelling geschiedt bij beschikking van Onze Minister. Het bedrag waarvoor de aansprakelijkheid bestaat is invorderbaar zes weken na de dagtekening van de beschikking.
4. De aansprakelijkheid van de partner, bedoeld in het eerste lid, of van de derde, bedoeld in het tweede lid, geldt tevens indien deze partner of derde niet in Nederland woont.

§ 7. Invordering

Artikel 3.35
Onze Minister kan de bedragen die verschuldigd zijn op grond van de artikelen 3.20, 3.22, 3.23, 3.30 en 3.43 invorderen bij dwangbevel.

§ 8. Financiële middelen tot dekking van de rijksbijdrage

Artikel 3.36
1. De financiële middelen tot dekking van de uitgaven van de ingevolge deze wet uit te keren rijksbijdrage, kunnen mede worden verkregen door het heffen van een opslag op de premie, bedoeld in artikel 36 van de Wet financiering sociale verzekeringen.
2. De premieopslag, bedoeld in het eerste lid, is verschuldigd door de werkgever.
3. De premieopslag wordt vastgesteld bij regeling van Onze Minister. Artikel 35 van de Wet financiering sociale verzekeringen is van overeenkomstige toepassing.
4. Op de heffing en invordering van de premieopslag zijn de artikelen 57, 59 en 60 van de Wet financiering sociale verzekeringen van overeenkomstige toepassing.

§ 9. Inlichtingenverplichting, administratieverplichting en gegevensverkeer

Artikel 3.37
1. De houder van een kindercentrum of een gastouderbureau is verplicht uit eigen beweging of op het verzoek van Onze Minister alle gegevens en inlichtingen die van invloed kunnen zijn op het recht op kinderopvangvergoeding of op de hoogte van de kinderopvangvergoeding te verstrekken.
2. De gevraagde gegevens en inlichtingen worden op een door Onze Minister aangegeven wijze en binnen een door Onze Minister gestelde termijn verstrekt.
3. Indien de gegevens of inlichtingen niet op tijd zijn verstrekt, maant Onze Minister de houder van het kindercentrum of het gastouderbureau aan onder het stellen van een nadere termijn om alsnog de gevraagde gegevens en inlichtingen te verstrekken.

Artikel 3.38
Bij regeling van Onze Minister worden ten behoeve van het toezicht op de naleving van dit hoofdstuk regels gesteld met betrekking tot de administratie van gegevens bij een kindercentrum of bij een gastouderbureau.

Artikel 3.39
1. De ouder en zijn partner zijn verplicht uit eigen beweging of op het verzoek van Onze Minister desgevraagd alle gegevens en inlichtingen die van invloed kunnen zijn op:

a. het recht op kinderopvangvergoeding, voor zover deze gegevens zien op het voldoen van de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang, bedoeld in artikel 3.13; en
b. de hoogte van de eigen bijdrage.
2. De gevraagde gegevens en inlichtingen worden op een door Onze Minister aangegeven wijze en binnen een door Onze Minister gestelde te stellen termijn verstrekt.
3. Indien de gevraagde gegevens of inlichtingen niet op tijd zijn verstrekt, maant Onze Minister de ouder aan onder het stellen van een nadere termijn om alsnog de gevraagde gegevens en inlichtingen te verstrekken.

Artikel 3.40
De belanghebbende ouder is gehouden ten behoeve van de aanvraag, bedoeld in artikel 3.11, eerste lid, zijn burgerservicenummer en het burgerservicenummer van het kind waarop de aanvraag betrekking heeft te verstrekken aan de houder van het kindercentrum of het gastouderbureau.

Artikel 3.41
1. Openbare lichamen die bij of krachtens een bijzondere wet rechtspersoonlijkheid hebben verkregen, de onder hen ressorterende instellingen en diensten, alsmede lichamen die hoofdzakelijk uitvoering geven aan het beleid van het Rijk, en ieder ander die bij algemene maatregel van bestuur is aangewezen verstrekken op bij algemene maatregel van bestuur te bepalen wijze aan Onze Minister kosteloos de gegevens en inlichtingen waarvan de kennisneming noodzakelijk is voor de uitvoering van dit hoofdstuk.
2. De gegevens en inlichtingen worden verstrekt binnen een door Onze Minister te stellen termijn.
3. Indien de gevraagde gegevens of inlichtingen niet op tijd zijn verstrekt, maant Onze Minister aan onder het stellen van een nadere termijn om alsnog de gevraagde gegevens en inlichtingen te verstrekken.
4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de vermelding van het burgerservicenummer van degene op wie de gegevens en inlichtingen betrekking hebben bij het verstrekken van de gegevens en inlichtingen.
5. In de gevallen waarin het burgerservicenummer dient te worden vermeld, is degene op wie de in het eerste lid bedoelde gegevens en inlichtingen betrekking hebben gehouden zijn burgerservicenummer te verstrekken aan de in het eerste lid bedoelde openbare lichamen en rechtspersonen alsmede degenen die ingevolge het eerste lid bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen.

Artikel 3.42
1. De inspecteur, de ontvanger en Onze Minister wisselen de gegevens en inlichtingen uit die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van dit hoofdstuk en voor de heffing en invordering van rijksbelastingen, onder vermelding van het burgerservicenummer van degene op wie de gegevens of inlichtingen betrekking hebben.
2. Onze Ministers wie het aangaat verstrekken aan Onze Minister de inlichtingen of gegevens die hij nodig heeft voor de uitvoering van dit hoofdstuk.

§ 10. Sancties

Artikel 3.43
De artikelen 40 tot en met 42 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen zijn van overeenkomstige toepassing.

§ 11. Toezicht en opsporing

Artikel 3.44

1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens dit hoofdstuk bepaalde zijn belast de bij besluit van Onze Minister aangewezen ambtenaren.
2. De toezichthouder beschikt niet over de bevoegdheden, genoemd in de artikelen 5:18 en 5:19 van de Algemene wet bestuursrecht.
3. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

Artikel 3.45

1. Met de opsporing van feiten omschreven in de artikelen 225 tot en met 227b, 447c en 447d van het Wetboek van Strafrecht, voor zover het feit voor de toepassing van dit hoofdstuk van belang is, zijn, onverminderd artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering, belast de ambtenaren, aangewezen bij besluit van Onze Minister. Deze ambtenaren zijn tevens belast met de opsporing van feiten, strafbaar gesteld in de artikelen 179 tot en met 182 en 184 van het Wetboek van Strafrecht, voor zover deze feiten betrekking hebben op een bevel, vordering of handeling, gedaan of ondernomen door henzelf.
2. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

Artikel 3.46

Ten dienste van de vervolging en berechting van de feiten waarvan de ambtenaren, bedoeld in artikel 3.45, zijn belast met de opsporing kan Onze Minister, in overeenstemming met Onze Minister van Veiligheid en Justitie, ambtenaren aanwijzen die het contact onderhouden met het openbaar ministerie.

TT

In de nummering van de artikelen van hoofdstuk 4 (nieuw) wordt de hoofdstukaanduiding telkens vervangen door: 4.

UU

In artikel 4.2 (nieuw) wordt "artikel 1.48" vervangen door: artikel 2.48.

VV

In artikel 4.3 (nieuw) wordt "de artikelen 1.7, tweede tot en met vierde lid, 1.8, 1.50, tweede lid, 1.56, tweede lid, en 1.56b, tweede lid, en 1.87" vervangen door: artikelen 2.7, tweede tot en met vierde lid, 2.8, 2.50, tweede lid, 2.56, tweede lid, en 2.56b, tweede lid, 2.87 en 3.16, derde tot en met zesde lid.

Artikel II. Wijziging van de Wet kinderopvang in verband met het vervallen van de kinderopvangtoeslag

De Wet kinderopvang wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1.1, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:
1. In de begripsomschrijving van "gastouderopvang" komt onderdeel b te luiden:
b. die plaatsvindt in een gezinssituatie door een ander dan degene die als ouder op grond van artikel 3.27, eerste lid, onderdeel b, gehouden is een eigen bijdrage te betalen of diens partner.
2. De begripsomschrijvingen van "kinderopvangtoeslag" en "register buitenlandse opvang" vervallen.
3. Aan de alfabetische rangschikking wordt toegevoegd:
belanghebbende ouder: de persoon, bedoeld in artikel 1.2;
belastbaar loon: hetgeen daaronder verstaan wordt in de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen;
burgerservicenummer: het nummer, bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer;
eigen bijdrage: de bijdrage in de kosten van kinderopvang, bedoeld in artikel 3.16;
kind: de persoon, bedoeld in artikel 4 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen, met dien verstande dat een kind voor wie de pleegouder een vergoeding ontvangt op grond van de Jeugdwet, geacht wordt door die pleegouder in belangrijke mate te worden onderhouden;
inkomensgegeven: inkomensgegeven als bedoeld in artikel 21, onderdeel e, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen;
inspecteur: de inspecteur, bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen;
kinderopvangovereenkomst: de overeenkomst tussen de ouder of zijn partner en het kindercentrum of het gastouderbureau met betrekking tot de opvang van een kind van de ouder in het kindercentrum of een geregistreerde voorziening voor gastouderopvang, bedoeld in artikel 3.4;
kinderopvangvergoeding: de vergoeding voor de kosten van de kinderopvang, bedoeld in artikel 3.10;
lidstaat: een Staat die lid is van de Europese Unie of een andere Staat, niet zijnde een lid van de Europese Unie, die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische ruimte;
niet in Nederland belastbaar inkomen: hetgeen daaronder wordt verstaan in de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen;
ontvanger: de ontvanger, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel i, van de Invorderingswet 1990;
partner: de persoon die op grond van artikel 3 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen partner van de belanghebbende is, met dien verstande dat onder berekeningsjaar het jaar wordt verstaan, waarin de kinderopvang, waarvoor een kinderopvangvergoeding wordt verstrekt, plaatsvindt;
peiljaar: het jaar waarvan het inkomensgegeven wordt gebruikt;
rijksbijdrage: het gedeelte van de kinderopvangvergoeding, bedoeld in artikel 3.10, dat door het Rijk wordt gefinancierd;
toetsingsinkomen: het inkomen, bedoeld in artikel 3.19;
verzamelinkomen: het verzamelinkomen, bedoeld in artikel 2.18 van de Wet inkomstenbelasting 2001;
vreemdeling: hetgeen daaronder wordt verstaan in de Vreemdelingenwet 2000;.

B

Aan hoofdstuk 1 worden de volgende artikelen toegevoegd:

Artikel 1.2
1. Een ouder is belanghebbende ouder, indien hij of zijn partner een kinderopvangovereenkomst op grond waarvan de verplichting tot het betalen van de kosten voor kinderopvang bestaat, heeft gesloten.
2. De ouder en diens partner die tevens ouder is, worden voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen geacht een gezamenlijk belang te hebben.

Artikel 1.3
1. Voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt met de basisregistratie personen gelijkgesteld een daarmee naar aard en strekking overeenkomende registratie buiten Nederland.
2. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld op basis waarvan iemand die niet in Nederland woont, geacht wordt op zijn woonadres te zijn ingeschreven in een naar aard en strekking met de basisregistratie personen overeenkomende registratie buiten Nederland.
3. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld op basis waarvan iemand die in de basisregistratie personen niet op zijn woonadres is ingeschreven, geacht wordt daarin wel op dat adres te zijn ingeschreven.
4. Voor de toepassing van het tweede en derde lid wordt naar de omstandigheden beoordeeld waar iemand woont.

Artikel 1.4
Voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt een wijziging in de omstandigheden en van de leeftijd van het kind die zich voordoet na de eerste dag van de maand, in aanmerking genomen vanaf de eerste dag van de daaropvolgende maand. Van de omstandigheden zijn uitgezonderd de wijzigingen in de kosten van kinderopvang per kind, bedoeld in artikel 3.16, tweede lid, onderdeel b.

C

Het opschrift van hoofdstuk 2 komt te luiden: **Hoofdstuk 2. Kwaliteitseisen kinderopvang**.

D

Hoofdstuk 2, afdeling 2, vervalt, onder vernummering van de afdelingen 3 tot en met 5 tot 1 tot en met 3.

E

De artikelen 2.48 tot en met 2.48b vervallen.

F

In artikel 2.66, tweede lid, wordt "afdeling 3" vervangen door: afdeling 1.

G

In artikel 2.67a wordt "De Belastingdienst/Toeslagen en Onze Minister verstrekken" vervangen door: Onze Minister verstrekt.

H

Artikel 2.87 wordt als volgt gewijzigd:
1. In het eerste lid wordt "kinderopvangtoeslag" vervangen door "eigen bijdrage", wordt "afdeling 3, met uitzondering van artikel 2.48 tot en met 2.48b" vervangen door "afdeling 1", wordt "afdeling 4" vervangen door "afdeling 2" en "afdeling 5" door "afdeling 3".
2. Het derde lid komt te luiden:
3. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid komt de houder van een instelling die een bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen vorm van experimentele kinderopvang die is geregistreerd, aanbiedt, in aanmerking voor de kinderopvangvergoeding.

I

In hoofdstuk 3 vervallen de artikelen 3.1 tot en met 3.6.

J

Artikel 3.9, tweede lid, vervalt, alsmede de aanduiding "1." voor het eerste lid.

K

Na artikel 4.1 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 4.1a
De Wet kinderopvang, zoals deze luidde op de dag voor het tijdstip van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel D, van de Wet wijziging financieringsstelsel kinderopvang blijft van toepassing op kinderopvang die plaatsvond voor dat tijdstip, met dien verstande dat in afwijking van artikel 20 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen de tegemoetkoming zeven jaar na het berekeningsjaar, bedoeld in die wet, uitsluitend op verzoek van de belanghebbende wordt herzien.

L

Na artikel 4.2 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 4.2a
1. De Belastingdienst/Toeslagen verstrekt aan de GGD kosteloos de gegevens en inlichtingen waarvan de kennisneming noodzakelijk is voor het toezicht op de naleving van de bij of krachtens hoofdstuk 2 gestelde regels.
2. Dit artikel vervalt twee jaar na het tijdtip waarop het in werking is getreden.

M

In artikel 4.3 wordt "de artikelen 2.7, tweede tot en met vierde lid, 2.8," vervangen door: de artikelen.

Artikel III. Wijziging van de Handelsregisterwet 2007

In artikel 28, derde lid, onderdeel k, van de Handelsregisterwet 2007 wordt "artikel 1.47a" vervangen door: artikel 2.47a.

Artikel IV. Wijziging van de Wet op de economische delicten

In artikel 1, onder 2°, van de Wet op de economische delicten, wordt "de Wet kinderopvang, de artikelen 1.45 en 1.66" vervangen door: de Wet kinderopvang, de artikelen 2.45 en 2.66.

Artikel V. Wijziging van de Wet inburgering

De Wet inburgering wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 47, tweede lid, onderdeel f, wordt "artikel 1.6, eerste lid, onderdeel g" vervangen door "artikel 2.6, eerste lid, onderdeel f" en wordt toegevoegd "en aan Onze Minister van de gegevens die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van artikel 3.13, eerste lid, onderdeel f, van de Wet kinderopvang.

B

In artikel 47, tweede lid, onderdeel f, vervalt: aan de rijksbelastingdienst van de gegevens die van belang zijn voor de uitvoering van artikel 2.6, eerste lid, onderdeel f, van de Wet kinderopvang en.

Artikel VI. Wijziging van de Wet inkomstenbelasting 2001

De Wet inkomstenbelasting 2001 wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 3.104, onderdeel q, vervalt.

B

Na artikel 10a.16 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 10a.17 Overgangsrecht beëindigen kinderopvangtoeslag

Artikel 3.104, onderdeel q, zoals dat luidde op de dag voor het tijdstip van inwerkingtreding van artikel II, onderdeel D, van de Wet wijziging financieringsstelsel kinderopvang blijft van toepassing op kinderopvangtoeslag waarop recht bestond in de berekeningsjaren gelegen voor dat tijdstip.

Artikel VII. Wijziging van de Wet op het primair onderwijs

In artikel 166, eerste lid, van de Wet op het primair onderwijs wordt "artikel 1.50b" vervangen door: artikel 2.50b.

Artikel VIII. Informatiebepaling

De Belastingdienst/Toeslagen verstrekt Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op verzoek en uit eigen beweging alle gegevens en inlichtingen waarvan de kennisneming noodzakelijk is voor de uitvoering van hoofdstuk 3 van de Wet kinderopvang, zoals dat komt te luiden na inwerkingtreding van artikel I, onderdeel SS, alsmede voor de voorbereiding daarvan.

Artikel IX. Vernummering hoofdstuk 2 van de Wet kinderopvang

1. De tekst van de Wet kinderopvang, zoals deze komt te luiden na inwerkingtreding van artikel I, onderdeel A, wordt in het Staatsblad geplaatst.
2. Voor de plaatsing in het Staatsblad stelt Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de nummering van de artikelen van hoofdstuk 2 van de Wet Kinderopvang opnieuw vast en brengt Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de in deze wet en de Wet kinderopvang voorkomende aanhalingen van de artikelen met de nieuwe nummering in overeenstemming.

Artikel X. Inwerkingtreding

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld. In dat besluit wordt zo nodig toepassing gegeven aan artikel 12, eerste lid, van de Wet raadgevend referendum.

Artikel XI. Citeertitel

Deze wet wordt aangehaald als: Wet wijziging financieringsstelsel kinderopvang.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

L.F. Asscher

Inhoudsopgave Memorie van Toelichting

I Algemeen deel

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en achtergrond
1.2 Probleemanalyse
1.3 Doelstelling, rechtvaardiging overheidsinterventie en instrumenten
1.4 Eenvoudiger, meer zekerheid en minder complex
1.5 Minder gevoelig voor fouten en fraude
1.6 Toezicht op een rechtmatige verstrekking
1.7 Alternatieven voor het nieuwe financieringsstelsel
1.8 Betrokkenen
1.9 Verantwoordelijkheidsverdeling
1.10 Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang

2. Directe financiering kinderopvangorganisaties

2.1 Inleiding
2.2 Recht op kinderopvangvergoeding – voldoen aan de voorwaarden
2.3 Aanvraag en toekenning kinderopvangvergoeding
2.4 Beëindiging kinderopvangvergoeding
2.5 Vaststellen hoogte eigen bijdrage
2.6 Betaling kinderopvangvergoeding op basis van factuurgegevens
2.7 Debiteurenbeheer
2.8 Doorgaande financiering
2.9 Terugvordering en herziening

3. Peiljaarverlegging en inkomenseffecten

3.1 Vangnet en peiljaarverlegging
3.2 Doelgroep
3.3 Aanvraagprocedure
3.4 Controle en definitieve vaststelling achteraf
3.5 Inkomenseffecten

4. Gegevens en informatie

4.1 Informatievoorziening
4.2 Informatieverplichting
4.3 Administratie
4.4 Gegevensdeling

5. Toezicht en opsporing

5.1 Inrichting toezichtsketen
5.2 Sancties
5.3 Misbruik en oneigenlijk gebruik
5.4 Risico's voortkomend uit de systematiek
5.5 Risico's voortkomend uit gedrag van personen en organisaties

6. Geleidelijke invoering

6.1 Uitvoeringsaspecten
6.2 Geleidelijke invoering voor huishoudens waarvan het oudste kind geboren wordt in het overgangsjaar
6.3 Proces-stapsgewijze implementatie

7. Overige aandachtspunten

7.1 Kinderopvang in het buitenland
7.2 Verordening 883/2004
7.3 Vrij verkeer van werknemers
7.4 Overgangsbepalingen
7.5 Gevolgen voor burgers
7.6 Overgangsbepalingen
7.7 Gastouderopvang
7.8 Wet Normering Topinkomens
7.9 Ouderparticipatiecrèches
7.10 Communicatie

8. Regeldruk

8.1 Regeldruk bij ouders
8.2 Regeldruk bij bedrijven

9. Financiële paragraaf

9.1 Kaseffecten
9.2 Peiljaarverlegging
9.3 Geleidelijke invoering
9.4 Aanpassing toeslagtabel
9.5 Uitvoeringskosten

10. Ontvangen adviezen

II Artikelsgewijze toelichting

CONCEPT

I ALGEMEEN DEEL

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en achtergrond

De combinatie van arbeid en zorg neemt in discussies over de arbeidsmarkt op de lange termijn een centrale plaats in. De toestroom van vrouwen op de arbeidsmarkt sinds de jaren negentig heeft ervoor gezorgd dat gezinnen waarin beide partners werken gemeengoed zijn geworden. Werkende ouders met een kind jonger dan twaalf jaar vertegenwoordigen ongeveer 25%[1] van de beroepsbevolking en zijn daarmee één van de steunpilaren van onze arbeidsmarkt. Deze groep bevindt zich in misschien wel de drukste fase van het leven: de combinatie van werk en zorg voor kleine kinderen is niet altijd even makkelijk. De regering vindt het belangrijk dat mensen in deze drukke levensfase de arbeidsmarkt als toegankelijk ervaren en wil de ouders tegemoet komen. Eén van de manieren om dit te bereiken is het aanbieden van kwalitatief goede, veilige en betaalbare kinderopvang, waardoor ouders hun handen vrij hebben om de arbeidsmarkt (verder) op te gaan. Een toegankelijke arbeidsmarkt zit voor deze groep niet alleen in financiële prikkels, maar ook in kinderopvang van goede kwaliteit en in simpele processen en zekerheid voor- en achteraf over de financiële consequenties van de keuzes die ouders maken. Op het gebied van de kinderopvang komt het kabinet langs drie wegen de groep jonge werkende ouders tegemoet.

Allereerst wordt de kwaliteit van de Nederlandse kinderopvang structureel verhoogd en het toezicht op die kwaliteit verder gemoderniseerd. Hierdoor kunnen ouders hun kinderen blijvend met een gerust hart naar de kinderopvang brengen. Een wetsvoorstel waarin dit geregeld wordt, zal naar verwachting in het voorjaar van 2016 bij de Tweede Kamer worden ingediend.
Daarnaast worden werkende ouders in financiële zin ontlast door de investering van € 290 miljoen structureel vanaf 2016 en nog een € 200 miljoen structureel in 2017 in de kinderopvangtoeslag. Hiermee worden de kosten van kinderopvang verlaagd en wordt de combinatie van werk en zorg voor jonge kinderen in financiële zin aantrekkelijker.
Maar naast geld is voor jonge ouders juist ook tijd een schaars goed. Daarom wil de regering dat het financieringsstelsel voor de kinderopvang voor ouders duidelijk, soepel en gestroomlijnd is en zoveel mogelijk zekerheid vooraf geeft. Het huidige voorschotstelsel van de kinderopvangtoeslag legt veel verantwoordelijkheid bij ouders en veroorzaakt onduidelijkheid en veel verrekeningen achteraf, vaak nog jaren later. Het kabinet heeft de Tweede Kamer op 5 juni[2] en 23 november 2015[3] per brief geïnformeerd over de voortgang van de uitwerking van een nieuw financieringsstelsel. Het basisdoel van de financiële ondersteuning in de kosten van kinderopvang is en blijft om mensen die werk combineren met de zorg voor jonge kinderen te faciliteren in hun keuzes en ervoor te zorgen dat ouders van jonge kinderen niet door een gebrek aan (veilige en betaalbare) kinderopvang de arbeidsmarkt als ontoegankelijk ervaren.

De regering verwacht dat het in dit wetsvoorstel uitgewerkte financieringsstelsel de financiering van de kinderopvang voor ouders eenvoudiger maakt en hun meer zekerheid biedt. Het nieuwe stelsel is gebaseerd op twee pijlers: (1) de Rijksoverheid

[1] CBS, Statline.
[2] Kamerstukken II 2014/15, 31 322, nr. 277.
[3] Kamerstukken II 2015/16, 31 322, nr. 285.

bekostigt kinderopvangorganisaties[4] *rechtstreeks* en (2) ouders betalen een eigen bijdrage waarvan de hoogte afhangt van hun *vastgestelde* inkomen. De regering is van oordeel dat dit nieuwe stelsel de financiering van de kinderopvang voor ouders eenvoudiger maakt en hun meer zekerheid biedt. Hierbij is het cruciaal dat kinderopvangondernemers de ruimte houden om dat te doen waar ze sterk in zijn: het aanbieden van kwalitatief goede kinderopvang tegen een goede prijs.
Met de directe financiering van kinderopvangorganisaties beoogt de regering om naast verdere automatisering en stroomlijning ook de complexiteit van het stelsel te beperken voor ouders en het stelsel minder gevoelig te maken voor fouten en fraude. Om dit laatste te bereiken ligt er in dit wetsvoorstel een specifieke focus op de inrichting van de toezichtketen voor wat betreft de financiering van de kinderopvang. Daarnaast heeft de regering lessen getrokken uit eerdere, grote transities. Er zijn waarborgen ingebouwd voor een soepele transitie: de mogelijkheid bestaat om voor een gedeelte van de populatie het nieuwe stelsel in te voeren en de regering toetst nadrukkelijk en blijvend op de robuustheid van de benodigde ICT-systemen.

Zoals eerder door het kabinet per brief op 5 juni 2015 is aangekondigd, wordt de Dienst Uitvoering Onderwijs (hierna: DUO) de uitvoerder van het beoogde nieuwe financieringsstelsel. De redenen hiervoor zijn de ervaring van DUO met zowel directe financiering van onderwijsinstellingen als het verwerken van inkomensgegevens, vanwege de bewezen expertise van DUO op het terrein van fraudeaanpak en de capaciteit voor het meewerken aan de uitwerking van een soepele, minder complexe regeling. Het ligt niet in de rede dat de Belastingdienst/Toeslagen (hierna: BD/T) de uitvoeringspartij wordt voor de directe financiering van de kinderopvang. De kracht van de BD/T ligt in de individuele relaties die de organisatie heeft met belastingplichtigen en toeslagontvangers en de daarbij behorende massale processen, en niet in de financiering van individuele kinderopvangorganisaties.
Het stelsel van de directe financiering is samen met DUO uitgewerkt, zodat het stelsel en de uitwerking daarvan in dit wetsvoorstel direct scherp op uitvoerbaarheid zijn getoetst. De regering hecht er aan om de transitie van de uitvoering van de kinderopvangtoeslag door de BD/T naar het stelsel van directe financiering door DUO zorgvuldig te laten verlopen. Daarom heeft het kabinet in de brief van 23 november 2015 aangegeven dat de beoogde datum van invoering van dit wetsvoorstel pas 1 januari 2019 is, met de mogelijkheid om het nieuwe stelsel voor een kleine deelpopulatie al in 2018 in te voeren.
In het kader van de transitie zal de BD/T vanzelfsprekend ook een actieve rol spelen bij de overgang van taken, noodzakelijke informatie en expertise naar DUO. Tevens zal de BD/T na de invoering van het nieuwe stelsel verantwoordelijk blijven voor de afhandeling van de kinderopvangtoeslag uit eerdere jaren.

1.2 Probleemanalyse
De vormgeving van het stelsel van de kinderopvangtoeslag legt veel verantwoordelijkheid en ook risico's bij burgers. Ouders zijn verantwoordelijk voor het aanleveren van de juiste gegevens en het doorvoeren van wijzigingen en ouders lopen de financiële risico's als zij dit niet goed doen.
Dit is extra complex door het grote aantal grondslagen waarop de kinderopvangtoeslag is gebaseerd: onder meer de uurprijs, de duur van de opvang, het aantal kinderen, de prijs van de opvang, de soort opvang en het actuele gezinsinkomen bepalen de hoogte

[4] In deze toelichting wordt gebruikt gemaakt van de term 'kinderopvangorganisaties', hiermee worden zowel kindercentra als gastouderbureaus bedoeld, tenzij anders is vermeld.

van de toeslag. Wijzigingen in één van deze grondslagen moeten door ouders worden doorgegeven en zorgen bijna altijd voor een bijstelling van het toeslagbedrag. Meer dan 70 procent van de ouders heeft jaarlijks te maken met wijzigingen in hun situatie. Dit leidt – bijna vanzelfsprekend- jaarlijks tot een grote stroom aan herberekeningen en beschikkingen.

De fundamentele onzekerheid rond de hoogte van de kinderopvangtoeslag wordt daarnaast nog vergroot doordat de toeslag vooraf wordt uitbetaald op basis van door ouders aangeleverde gegevens en het geschatte inkomen in het lopende jaar. In de praktijk ziet de regering dat veel mensen het lastig vinden een goede inschatting van hun inkomen voor het lopende jaar te maken. Daarbovenop laat het inkomen van werkende ouders zich ook nog eens lastiger voorspellen dan het inkomen van bijvoorbeeld gepensioneerden of mensen met een uitkering. Ouders moeten ook hun inkomensgegevens gedurende het jaar wijzigen, indien aan de orde. De BD/T indexeert het geschatte inkomen jaarlijks, maar als een ouder een wijziging in het geschatte inkomen niet doorgeeft, blijft dit eerder opgegeven geschatte en geïndexeerde inkomen de basis voor het voorschot voor het volgende jaar.

Doordat het recht op toeslag uitgaat van het actuele inkomen, weten ouders pas laat, op zijn vroegst in de tweede helft van het jaar volgend op het opvangjaar, welke netto kosten zij voor de kinderopvang in het voorafgaande jaar moeten betalen. Zij krijgen dan in veel gevallen te maken met terugvorderingen of nabetalingen. Uit een peiling onder ouders blijkt dat voor meer dan de helft van de ouders van tevoren niet geheel duidelijk is hoeveel zij zelf moeten betalen voor de opvang[5]. De kinderopvangtoeslag is voor de BD/T niet de grootste, maar wel de meest lastig uitvoerbare van de vier toeslagen (naast de kinderopvangtoeslag zijn dat de huurtoeslag, zorgtoeslag en het kindgebonden budget). Een goede maat voor de hoeveelheid invulwerk door de aanvrager zijn uitvoeringskosten. De uitvoeringskosten van de kinderopvangtoeslag liggen per aanvraag op ruim het tienvoudige van bijvoorbeeld de uitvoeringskosten van de zorgtoeslag[6].

Het huidige toeslagstelsel, waarbij ouders (grote) voorschotten uitbetaald krijgen, kan tot schrijnende situaties leiden, vooral in situaties waarbij achteraf blijkt dat ouders geen recht op kinderopvangtoeslag hadden: er zijn omvangrijke terugbetalingen bij het definitief vaststellen van de toeslag te zien. Terugvorderingen van tienduizenden euro's zijn niet uitzonderlijk in deze situaties. De regering wil deze tegenvallers, maar ook de veel vaker voorkomende, relatief kleinere tegenvallers vanwege bijvoorbeeld een verkeerd ingeschat inkomen of niet (tijdig) doorgegeven wijziging, tot een minimum beperken.

Cijfers[7] van de BD/T over 2013 laten zien dat 34% van de ouders kinderopvangtoeslag moet terugbetalen, 48% achteraf nog kinderopvangtoeslag ontvangt en dat bij slechts 18% sprake is van geen terugvordering of nabetaling. Het grootste gedeelte van de terugvorderingen en nabetalingen gebeurt als gevolg van verkeerd geschat inkomen. Bij terugvordering van teveel uitbetaalde toeslagen kan de toeslaggerechtigde gebruik maken van een betalingsregeling. In het overgrote deel van de gevallen wordt de aangeboden terugbetalingsregeling nageleefd. Wanneer er niet aan de betalingsverplichting wordt voldaan, neemt de BD/T invorderingsmaatregelen. In een

[5] Peiling TNS NIPO april 2015 (netto respons: 879).
[6] Kamerstukken II 2014/15, 31 322, nr. 261.
[7] 15e Halfjaarsrapportage Belastingdienst, 27 maart 2015.

deel van de gevallen wordt de schuld buiten invordering gesteld. In 2013 ging het om een fors bedrag, 45[8] miljoen euro.

Dat kan de terugvordering bemoeilijken. De complexiteit zorgt regelmatig ook voor verwarring bij ouders. In het huidige stelsel ontvangen ouders kinderopvangtoeslag op basis van zelfgemaakte schattingen voor inkomen, het aantal af te nemen uren, de soort opvang, het aantal gewerkte uren en de uurprijs. Dit biedt gelegenheid voor een al dan niet bewust verkeerde invoer van gegevens. De ouder kan hiermee ten onrechte te hoge voorschotten aanvragen. Daarbij wordt de kinderopvangtoeslag in veel gevallen rechtstreeks op de rekening van de ouder gestort, die daardoor de mogelijkheid heeft en in de verleiding kan komen om de kinderopvangtoeslag aan andere zaken dan aan kinderopvang uit te geven.
Tenslotte lopen de belangen tussen ouders en kinderopvangorganisaties parallel. Als ouder en kinderopvangorganisatie een contract afsluiten voor meer uren dan er daadwerkelijk aan opvang wordt afgenomen, krijgt de ouder meer kinderopvangtoeslag op zijn rekening gestort en de kinderopvangorganisatie meer betaald door de ouder. Ouder en kinderopvangorganisatie kunnen in dit geval de onterecht ontvangen toeslag delen, waardoor de ouder netto geen extra kosten heeft en de kinderopvangorganisatie meer inkomsten ontvangt uit een onterechte claim op de kinderopvangtoeslag.

1.3 Doelstelling, rechtvaardiging overheidsinterventie en instrumenten
De regering heeft een drietal doelstellingen met de wijzigingen van het financieringsstelsel, te weten:

1. de financiering van de kinderopvang voor ouders eenvoudiger maken en hun meer zekerheid bieden;
2. de complexiteit van het financieringsstelsel in de kinderopvang voor ouders beperken;
3. het stelsel minder gevoelig maken voor fouten en fraude.

Deze doelstellingen wil de regering bereiken door over te gaan op een stelsel van directe financiering op basis van het vastgestelde inkomen van de ouder(s). Met het vastgestelde inkomen wordt het inkomen van twee jaar voorafgaand aan het jaar waarin de opvang plaatsvindt (hierna: t-2) bedoeld. Met dit wetsvoorstel wordt daarom voorgesteld om een nieuw financieringsstelsel voor de kinderopvang in te voeren waarbij kinderopvangorganisaties rechtstreeks door de rijksoverheid worden gefinancierd en ouders een inkomenafhankelijke eigen bijdrage betalen aan de rijksoverheid.

Op een aantal belangrijke uitgangspunten blijft het financieringsstelsel ongewijzigd:

- De vrije keuze van de ouder voor de kinderopvangorganisatie blijft leidend. De marktwerking blijft in stand.
- De financiering blijft inkomensafhankelijk. Ouders blijven een bijdrage in de kosten van kinderopvang betalen.
- De rijksbijdrage blijft gericht op de huidige doelgroep.

[8] 14e Halfjaarsrapportage Belastingdienst, 2 oktober 2014.

1.4 Eenvoudiger, meer zekerheid en minder complex
Eén van de grote verbeteringen van het nieuwe financieringsstelsel ten opzichte van de kinderopvangtoeslag is dat de eigen bijdrage wordt bepaald aan de hand van het vastgestelde inkomen van de ouders uit t-2. Dit vastgestelde inkomen geeft meer zekerheid dat er geen verrekening zal plaatsvinden op basis van een onjuist geschat inkomen.
Het kan voorkomen dat het inkomen van twee jaar geleden veel hoger is dan het huidige inkomen. Daarvoor introduceert de regering de mogelijkheid om, in specifieke gevallen, de eigen bijdrage te bepalen aan de hand van het actuele inkomen. Dit wordt toegelicht vanaf pagina 19.

De financiering van de kinderopvang wordt verder geautomatiseerd. Dit kan nu ook beter dan toen de kinderopvangtoeslag in 2005 werd ingevoerd: niet alleen omdat de stand van de ICT een stuk verder is, maar ook omdat persoonlijke gegevens sneller beschikbaar zijn in diverse (basis)registraties. In het nieuwe stelsel wordt de hoogte van de eigen bijdrage zoveel mogelijk vastgesteld op basis van al bekende gegevens uit de diverse basisregistraties, zoals de Basisregistratie Inkomen (hierna: BRI), de Basisregistratie Personen (hierna: BRP) en gegevens uit andere registraties, bijvoorbeeld de polisadministratie van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (hierna: UWV). Ouders zal alleen nog gevraagd worden naar gegevens die niet uit de (basis)registraties gehaald kunnen worden of niet aangeleverd worden door de kinderopvangorganisaties. Het gaat dan gaat vooral om gegevens over en wijzigingen in de persoonlijke leefsituatie.
Gegevens over het contract (zoals het aantal uren opvang, de uurprijs, en de ingang- en einddatum) worden doorgegeven door de kinderopvangorganisatie. Dit geldt ook als er wijzigingen in de kinderopvangovereenkomst plaatsvinden.
DUO gebruikt al deze gegevens om vast te stellen of er recht op een kinderopvangvergoeding bestaat en de hoogte van de eigen bijdrage zoveel mogelijk *vooraf* vast te stellen. De jaarsystematiek, die bij de kinderopvangtoeslag van groot belang is, verdwijnt hiermee grotendeels. Dit zal duidelijkheid geven en naar verwachting het aantal terugvorderingen verder reduceren, in het bijzonder die terugvorderingen die veroorzaakt worden doordat achteraf blijkt dat ouders geen of slechts ten dele recht hadden op toeslag.

Voor de gegevensuitwisseling met kinderopvangorganisaties worden in de regel digitale verbindingen met DUO gebruikt. DUO zal hiervoor een ICT-systeem ontwerpen en ontwikkelen. Dit systeem is gestoeld op een aantal basisgedachten. Toekomstige wijzigingen in de wet- en regelgeving, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen kunnen invloed hebben op de uitvoeringsprocessen en de informatievoorzieningen en daarom moet het systeem snel en eenvoudig kunnen worden aangepast. Regel-gestuurd werken en de juiste afbakening van bedrijfsfuncties en informatievoorzieningen zijn de belangrijkste concepten die bij het ontwerp zullen worden gehanteerd. Hierbij zullen de portalen en de machine-machine koppelingen de hoofdkanalen zijn.
In de realisatie zal worden uitgegaan van het klantperspectief en aangesloten worden bij de ambities voor de overheidsbrede dienstverlening (Digitaal 2017). Het systeem zal zowel klantgestuurd als gebeurtenisgestuurd werken om DUO in staat te stellen proactief te reageren op wijzigingen, de (financiële) gevolgen daarvan te bepalen en de klant hierover te informeren. Voorwaarde daarbij is de volledigheid van externe en interne brongegevens en de snelheid van gegevensleveringen. Uiteraard blijft de mogelijkheid bestaan dat ondanks de hoge graad van automatisering, situaties overblijven die door

het geautomatiseerde proces niet kunnen worden verwerkt. Deze zullen ter handmatige afhandeling worden aangeboden.
Voor de realisatie van de benodigde functionaliteit voor de uitvoering en klantinteractie wordt het hergebruik-koop-maak beleid toegepast. De aanwezige oplossingen binnen DUO, de overheid en in de markt worden in kaart gebracht en getoetst op de geschiktheid, de toekomstvastheid en haalbaarheid.

Kinderopvangorganisaties, maar ook ouders, krijgen de beschikking over een zogeheten 'digitale portemonnee'. De digitale portemonnee is feitelijk een afgesloten digitale omgeving waar ouders inzicht in hun persoonlijke gegevens en contractgegevens krijgen en kunnen inzien wat de hoogte van de kinderopvangvergoeding (het totale factuurbedrag dat door de kinderopvangorganisatie aan DUO wordt doorgegeven), de eigen bijdrage en rijksbijdrage is. Ook regelen zij via de digitale portemonnee de betaling van hun eigen bijdrage, al dan niet via automatische incasso.
Ook de kinderopvangorganisaties krijgen toegang tot een eigen deel van de digitale portemonnee. Zij kunnen hier de contractgegevens inzien, wijzigingen doorgeven, factuurgegevens aanleveren en zien welke betalingen er zijn gedaan.

1.5 Minder gevoelig voor fouten en fraude
Het nieuwe stelsel wordt zo ingericht dat de mogelijkheid om fouten te maken door ouders wordt beperkt. Daarnaast wordt het door de aanlevering van gegevens door de kinderopvangorganisaties overzichtelijker voor de uitvoering. In het nieuwe stelsel worden de contractgegevens aangeleverd door 4.000 professionele kinderopvangorganisaties, in plaats van door de 400.000 ouders die kinderopvang gebruiken. Een groep van 4.000 ondernemers is kleiner en minder divers van samenstelling dan een groep van 400.000 ouders en is daardoor ook beter te controleren. Bovendien vindt deze aanlevering grotendeels geautomatiseerd plaats.

In het nieuwe stelsel worden de mogelijkheden om te frauderen eveneens ingeperkt door uit te gaan van reeds in basisregistraties vastliggende gegevens. Ouders krijgen niet langer een voorschot uitgekeerd op hun eigen rekening dat gebaseerd is op een geschat inkomen en een schatting van het aantal verwachte opvanguren, maar betalen onder het nieuwe stelsel een inkomensafhankelijke eigen bijdrage op basis van gefactureerde gegevens en het inkomen van t-2. Als een kinderopvangorganisatie teveel uren in rekening brengt om zo extra kinderopvangvergoeding te ontvangen, zal de ouder vooraf een hogere rekening moeten voldoen. Daarmee liggen de fraudeprikkels voor een deel anders dan bij de kinderopvangtoeslag, waarbij een afname van meer uren tot een hoger voorschot aan kinderopvangtoeslag leidt.
Ook loopt de financiering niet langer via de bankrekening van de ouder. De mogelijkheid voor ouders om de overheidsbijdrage voor de kinderopvang aan andere zaken uit te geven verdwijnt.

Overigens zullen ook in het beoogde nieuwe stelsel fouten en fraude niet kunnen worden uitgesloten. Bij gebruik maken van de vangnetregeling (zie hoofdstuk 3) zullen door ouders aangeleverde schattingen gebruikt blijven worden en daarmee blijft er een bron van fouten bestaan. Ook samenspanning tussen ouder en kinderopvangorganisatie blijft mogelijk. Dat wordt wel moeilijker gemaakt omdat er ook een directe financiële relatie gaat ontstaan tussen de kinderopvangorganisatie en het Rijk en omdat ouders eerst een hogere eigen bijdrage moeten betalen. De kosten gaan dus voor de baten uit. Om fouten te beperken en fraude in te perken zal het toezicht goed ingericht moeten worden. Een goed toezicht is voor het draagvlak binnen de samenleving voor deze voorziening essentieel.

1.6 Toezicht op een rechtmatige verstrekking
Uitgangspunt in de inrichting van het toezicht is dat ouders en kinderopvangorganisaties zoveel mogelijk gefaciliteerd worden om het goed te doen, dat wil zeggen geen (onbewuste) fouten te maken. Dat begint met eenduidige wetgeving en een daarop aansluitende uitvoering. Het toezicht is er op gericht het stelsel zo goed mogelijk te laten functioneren en fouten en fraude op te sporen en te corrigeren en waar dat nodig is te sanctioneren. Uitgangspunt is dat het toezicht compact wordt georganiseerd en er zo weinig mogelijk extra schakels aan de toezichtsketen worden toegevoegd.

Bij het toezicht gaat het om het verzamelen van informatie over de vraag of een handeling of zaak voldoet aan de daaraan gestelde eisen, het zich daarna vormen van een oordeel daarover en het eventueel naar aanleiding daarvan interveniëren. Als gevolg van het voorgestelde stelsel en met DUO als nieuwe uitvoerder zal het toezicht ten opzichte van de huidige situatie veranderen.

1.7 Alternatieven voor het nieuwe financieringsstelsel
De regering heeft een aantal alternatieve oplossingsrichtingen verkend en wil twee daarvan hier nog expliciet benoemen. Onderzocht is ten eerste of invoering van alleen het gebruik van het inkomen t-2 mogelijk is in het huidige stelsel, zonder de financieringsstromen te verleggen of het stelsel verder te wijzigen. Dit heeft als voordeel dat in elk geval de onzekerheid en de terugvorderingen als gevolg van een onjuist geschat inkomen worden voorkomen. Verder verandert er weinig. Dit zou echter betekenen dat verschillende toeslagen met verschillende inkomensbegrippen en met verschillende systemen gaan werken. Het hanteren van verschillende inkomensbegrippen voor verschillende toeslagen is echter moeilijk aan de burger uit te leggen en is complex in de uitvoering van de BD/T. Dit wordt nog versterkt doordat veel mensen meer dan één toeslag ontvangen. Dat betekent feitelijk dat het gebruik van het inkomen uit t-2 voor alle toeslagen op eenzelfde manier zou moeten gebeuren. Vanwege de verschillen in doelgroep is dat in het verleden steeds niet goed werkbaar gebleken zonder grote inkomenseffecten voor de meer kwetsbare doelgroepen van de huur- en de zorgtoeslag. Daarnaast wordt met het gebruik van vastgesteld inkomen alleen maar een beperkt deel bereikt van de voordelen die met directe financiering worden bereikt. Voordelen van de invoering van directe financiering van de kinderopvangorganisaties (automatisering, ontlasting ouders bij aanvraag en doorgeven van wijzigingen, betere controleerbaarheid op fouten en fraude, minder rondpompen van geld) worden hiermee niet gerealiseerd.
Een andere variant is dat ouders en overheid ieder hun eigen aandeel in de opvangkosten direct aan de kinderopvangorganisatie betalen: de ouder betaalt de eigen bijdrage, de overheid maakt de kinderopvangtoeslag over aan de kinderopvangorganisatie. Deze basisvariant levert echter forse privacygerelateerde problemen op. De kinderopvangtoeslag is inkomensafhankelijk en kinderopvangorganisaties zouden dan vrijwel volledig inzicht hebben in de inkomenspositie van hun klanten. De regering vindt dit onwenselijk.

1.8 Betrokkenen
Dit wetsvoorstel raakt zowel de ouders die gebruik maken van kinderopvang en recht hebben op een rijksbijdrage voor de kosten van de kinderopvang, als de aanbieders van kinderopvang. Het betreft kinderopvangorganisaties en, zij het in mindere mate, gastouders. Bij de totstandkoming en de voorbereiding van dit wetsvoorstel zijn de kinderopvangondernemers, ouders en veldpartijen (branche- en belangenorganisaties) dan ook nauw betrokken. De inbreng van de sector heeft ook geleid tot aanpassingen in het beoogde stelsel. Zo is het oorspronkelijke idee om de vergoeding aan de

kinderopvangorganisatie op basis van de kinderopvangovereenkomst te betalen gewijzigd. In het wetsvoorstel wordt geregeld dat de factuur de basis voor de betaling vormt, omdat dit beter aansluit bij de bedrijfsvoering van kinderopvangorganisaties. Dit faciliteert de afname van flexibele uren. Ondernemers kunnen zelf kiezen of zij, binnen bepaalde grenzen, voorafgaand aan de opvangmaand, tijdens de maand of na afloop van de maand een factuur sturen. Hoe eerder zij factureren, hoe eerder zij de vergoeding van DUO ontvangen.

DUO is als de nieuwe uitvoerder van de financiering in een vroeg stadium betrokken bij dit wetsvoorstel. Het stelsel is dan ook samen met DUO uitgewerkt in dit wetsvoorstel. Ook de uitvoerder van de kinderopvangtoeslag, de BD/T, is betrokken. Zij blijft verantwoordelijk voor de afwikkeling van de kinderopvangtoeslagen met betrekking tot de beoogde datum van inwerkingtreding van kinderopvang die plaatsvindt tot 1 januari 2019.

1.9 Verantwoordelijkheidsverdeling
De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (hierna: de minister) is politiek eindverantwoordelijk voor het welslagen van de transitie naar het nieuwe stelsel en, na de implementatie, voor de uitvoering ervan. De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: OCW) blijft als eigenaar hoofdelijk verantwoordelijk voor het toezicht op het beleid van, en op de algemene gang van zaken binnen DUO. De Minister van OCW is politiek verantwoordelijkheid voor de (continuïteit van de) organisatie DUO en een gezonde verhouding tussen de taken en het portfolio in de directe financiering van de kinderopvang en de andere taken van DUO.
De Staatssecretaris van Financiën is nauw betrokken als verantwoordelijke voor het huidige stelsel en voor een soepele overgang van taken, informatie en expertise van de BD/T naar DUO. Tevens zal de BD/T na de invoering van het nieuwe stelsel verantwoordelijk blijven voor het aanleveren van basisinformatie en voor de afhandeling van toeslagaanvragen uit eerdere jaren.

1.10 Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang
Goede voorschoolse voorzieningen dragen bij aan een goede start voor kinderen in de maatschappij. Binnen deze voorzieningen kunnen kinderen doelbewust, maar op een speelse wijze, gestimuleerd worden in hun ontwikkeling. Het uitgangspunt daarbij moet zijn dat voor alle voorschoolse voorzieningen dezelfde eisen en voorwaarden gelden. Hierdoor kunnen ouders kiezen voor een voorschoolse voorziening die het beste past bij de behoefte van het kind en ervoor zorgt dat ouders op een goede manier arbeid en zorg kunnen combineren.
Met het wetsvoorstel Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang wordt beoogd om een betere basis voor peuters te bieden door peuterspeelzaalwerk en kinderopvang te harmoniseren. Het wetsvoorstel regelt onder meer dat de financiering van het peuterspeelzaalwerk onder de Wet kinderopvang (hierna: Wko) wordt gebracht. Dit betekent dat werkende ouders ook voor het huidige peuterspeelzaalwerk financiering via het Rijk kunnen aanvragen. Met het gelijktrekken van de financieringsstructuur ontstaat een eerlijker speelveld tussen kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Het wijzigen van het recht op kinderopvangtoeslag sluit ook aan bij de bestaande beweging in veel gemeenten waarbij peuterspeelzalen onder de kinderopvangtoeslag worden gebracht. Met de invoering van directe financiering kunnen de peuterspeelzalen de kinderopvangvergoeding aanvragen, wanneer de ouders aan de voorwaarden voldoen .
Met een ander wetsvoorstel worden de kwaliteitseisen van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk gelijkgeschakeld. Met dit wetsvoorstel worden de andere verschillen tussen peuterspeelzaalwerk en kinderopvang weggenomen. Dat zorgt ervoor dat voor

beide voorschoolse voorzieningen dezelfde eisen gaan gelden. Het wetsvoorstel staat gepland voor behandeling in de Ministerraad eind maart 2016. Gestreefd wordt naar behandeling van het voorstel in de Tweede Kamer nog voor het zomerreces. Beoogde inwerkingtreding van het wetsvoorstel is voorzien op 1 januari 2018.

2. Directe financiering kinderopvangorganisaties

2.1 Inleiding

Het stelsel van directe financiering is gebaseerd op twee belangrijke pijlers: (1) de Rijksoverheid bekostigt kinderopvangorganisaties rechtstreeks en (2) ouders betalen een eigen bijdrage waarvan de hoogte afhangt van hun vastgestelde inkomen. Ouders ontvangen met de invoering van het stelsel van directe financiering niet langer kinderopvangtoeslag, maar kinderopvangorganisaties ontvangen een vergoeding voor de kosten van kinderopvang voor een kind dat wordt opgevangen bij de organisatie of door een gastouder. Bij de kinderopvangtoeslag liggen de verantwoordingslasten en verantwoordelijkheden bij de ouders. Dit is in het vorige hoofdstuk toegelicht in de paragraaf *probleemanalyse.* Omdat de vergoeding in het stelsel van directe financiering naar de kinderopvangorganisatie gaat, leidt dit tot een andere taak- en verantwoordelijkheidsverdeling. Dit wetsvoorstel voorziet in een meer evenredige verantwoordelijkheidsverdeling tussen ouder en kinderopvangorganisatie. Hiermee worden ouders voor een groot deel ontlast, wat één van de doelstellingen van het nieuwe stelsel is.
In dit hoofdstuk wordt de werking van het nieuwe stelsel uitgebreid toegelicht. Dit hoofdstuk richt zich met name op de directe financiering van de kinderopvangorganisaties. In het volgende hoofdstuk wordt uitgebreid ingegaan op de werking van het vastgestelde inkomen en de mogelijkheid tot een peiljaarverlegging.

2.2 Recht op kinderopvangvergoeding – voldoen aan de voorwaarden

In het wetsvoorstel is geregeld dat alleen kinderopvangorganisaties die geregistreerd zijn in het landelijk register kinderopvang[9] (hierna: LRK) recht kunnen hebben op een kinderopvangvergoeding. Wanneer de opvang plaatsvindt door een gastouder, dan moet ook de gastouder zijn geregistreerd in het LRK. Dit betekent tevens dat er geen recht is op een kinderopvangvergoeding voor kinderopvangorganisaties en gastouders die in het buitenland zijn gevestigd en zijn geregistreerd in het register buitenlandse kinderopvang. Dit wordt nader toegelicht in hoofdstuk 7. De registratie in het LRK is echter nog niet voldoende om recht te hebben op een kinderopvangvergoeding. Er zijn daarnaast verschillende voorwaarden waaraan voldaan moet worden.
Een belangrijke voorwaarde voor het recht op kinderopvangvergoeding is dat de ouder en zijn eventuele partner werken of een traject naar werk, een opleiding, of een inburgeringscursus volgen. De voorwaarde blijft bestaan dat iemand voor de uren dat hij als gastouder werkzaam is niet aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang voldoet voor de opvang van zijn kind door een gastouder. Deze maatregel is ingevoerd om fraude tegen te gaan.
Een andere belangrijke voorwaarde voor het recht op de kinderopvangvergoeding is dat de belanghebbende ouder de eigen bijdrage betaalt. Wanneer de ouder de eigen bijdrage niet betaalt, wordt er ook geen rijksbijdrage betaald aan de kinderopvangorganisatie en wordt de kinderopvangvergoeding dus niet overgemaakt. Eén van de voorwaarden is immers dat de ouder zelf kosten maakt voor de

[9] Na invoering van het wetsvoorstel harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang zal de naam van het landelijk register kinderopvang en peuterspeelzalen worden gewijzigd in het landelijk register kinderopvang. Deze term wordt hier alvast gehanteerd.

kinderopvang. Dit geldt ook al in het stelsel van de kinderopvangtoeslag. Bij de kinderopvangtoeslag is dit principe niet altijd duidelijk gebleken en heeft dit in sommige gevallen geleid tot terugvordering van de gehele kinderopvangtoeslag. Bij directe financiering is meteen duidelijk dat er een eigen bijdrage betaald is. Dit wordt vooraf en door de belanghebbende ouder gedaan. De ouder mag de eigen bijdrage dus niet door iemand anders laten voldoen. Dit is om fraude tegen te gaan. In het geval van samenspanning tussen bijvoorbeeld gastouder en vraagouder zou anders de gastouder een rekening kunnen openen, daarvandaan de eigen bijdrage betalen voor de ouder en vervolgens zelf de kinderopvangvergoeding ontvangen via het gastouderbureau. Wanneer de kinderopvang dan niet plaatsvindt, heeft de gastouder hier voordeel van, zonder dat de vraagouder kosten maakt. Doordat de eigen bijdrage door de ouder moet worden betaald, moet de ouder altijd eerst kosten maken.

Een uitzondering op de voorwaarde dat de ouder de eigen bijdrage vooraf moet betalen, vormt de doorgaande financiering. Dit wordt in paragraaf 2.8 nader toegelicht. Het recht op een kinderopvangvergoeding vervalt als de ouder de eigen bijdrage binnen een jaar na facturering van de kosten voor de kinderopvang nog niet heeft voldaan.

Een andere voorwaarde is dat de ouder instemt met de verstrekking van de kinderopvangvergoeding aan de kinderopvangorganisatie. Deze voorwaarde is bedoeld als maatregel om misbruik en oneigenlijk gebruik van de kinderopvangvergoeding tegen te gaan. Bovendien is het voor ouders een extra mogelijkheid om controle te houden. De ouder controleert de, door de kinderopvangorganisatie aangeleverde, informatie en heeft daarmee inzicht in de gegevens die zijn aangeleverd. De kinderopvangorganisatie kan dan niet eenzijdig (zonder dat de ouder daarvan op de hoogte kan zijn) andere informatie aanleveren aan DUO, dan wat er in de kinderopvangovereenkomst tussen ouder en kinderopvangorganisatie is afgesproken. Wanneer de kinderopvangorganisatie dat toch doet, dan kan de ouder dat zien en doorgeven aan DUO. Bovendien is de instemming ook bedoeld om de ouder de keuze te geven of hij gebruik wil maken van de gefinancierde kinderopvang. Dit brengt immers ook verplichtingen voor de ouder met zich mee. Wanneer de ouder om bepaalde (principiële) redenen geen gebruik wil maken van de kinderopvangvergoeding, en de kinderopvangorganisatie zelf rechtstreeks wil betalen, dan geeft de ouder geen instemming. De voorkeur gaat ernaar uit dat de kinderopvangorganisatie in deze situatie ook geen aanvraag indient, maar wanneer dit toch is gedaan dan kan de ouder dus door geen instemming te geven tegenhouden dat de kinderopvangvergoeding aan de kinderopvangorganisatie wordt toegekend.

2.3 Aanvraag en toekenning kinderopvangvergoeding

Het proces om in aanmerking voor de kinderopvangvergoeding te komen, begint met de keuze van de ouder voor een kinderopvangorganisatie. De ouder en kinderopvangorganisatie komen bepaalde afspraken met betrekking tot de af te nemen kinderopvang overeen, zoals het aantal af te nemen uren, de uurprijs en de begin- en einddatum van de kinderopvang. De afspraken worden vastgelegd in een kinderopvangovereenkomst tussen de kinderopvangorganisatie en de ouder of zijn partner. De kinderopvangorganisatie doet vervolgens een aanvraag bij DUO voor het recht op een kinderopvangvergoeding voor de kosten van de kinderopvang van het betreffende kind. Hiervoor levert de kinderopvangorganisatie de gegevens uit de overeenkomst aan, die voor de kinderopvangvergoeding van belang zijn. Het gaat om het burgerservicenummer (hierna: BSN) van de belanghebbende ouder en van het kind, de soort kinderopvang, de datum waarop de kinderopvang aanvangt, het aantal uren kinderopvang per maand, de voor de kinderopvang te betalen prijs per uur en de begin- en einddatum van de kinderopvangovereenkomst. Daarnaast levert de

kinderopvangorganisatie het registratienummer aan waarmee de kinderopvangorganisatie in het LRK staat geregistreerd. Indien er sprake is van gastouderopvang, wordt tevens het registratienummer van de gastouder die de kinderopvang verzorgt aangeleverd.
De kinderopvangovereenkomst zelf hoeft niet aangeleverd te worden bij de aanvraag, maar deze moet wel door de kinderopvangorganisatie bewaard worden. Een bewaarplicht hebben de organisaties in het huidige stelsel ook al.

Wanneer de kinderopvangorganisatie de aanvraag voor het recht op kinderopvangvergoeding heeft ingediend, opent DUO een digitale portemonnee. Dit is een portaal waarop ouders, kinderopvangorganisaties en DUO gegevens kunnen inzien, informatie kunnen uitwisselen en dat gebruikt wordt voor het versturen van de factuurgegevens en het verrichten van betalingen. Ook kunnen wijzigingen van gegevens via de digitale portemonnee worden doorgegeven. Ouders, kinderopvangorganisaties en DUO krijgen toegang tot een eigen deel van de digitale portemonnee en hebben verschillende autorisaties binnen het portaal.
Via de digitale portemonnee houden ouders zicht op de informatie die gebruikt wordt voor het vaststellen van de hoogte van de eigen- en rijksbijdrage en de aangeleverde contractinformatie. Ook kunnen zij hier de factuurgegevens terugvinden en inzien hoeveel uren kinderopvang er in rekening worden gebracht door de kinderopvangorganisatie. Ook het aanvragen van een verlegging van het peiljaar (zie hoofdstuk 3) kan door de ouders worden aangevraagd via de digitale portemonnee.

In de digitale portemonnee kan de ouder de gegevens van verschillende kinderopvangovereenkomsten inzien. Wanneer een ouder bijvoorbeeld een kind op de buitenschoolse opvang heeft en een kind op de dagopvang en daarmee twee verschillende kinderopvangovereenkomsten, dan kan hij de gegevens voor beide kinderen in dezelfde digitale portemonnee inzien en de zaken hiervoor regelen. Dit is ook het geval als ouders voor meerdere kinderen bij dezelfde kinderopvangorganisatie een contract hebben afgesloten. De ouder hoeft dus maar één keer in te loggen met de DigiD-code en heeft dan het hele kinderopvangoverzicht. Wanneer de kinderopvangorganisatie al beschikt over een digitale portemonnee, wordt een ouder toegevoegd aan de al bestaande digitale portemonnee.

Nadat de aanvraag is ingediend en de digitale portemonnee geopend, gaat DUO informatie verzamelen om het recht op de kinderopvangvergoeding te bepalen. Hierbij maakt DUO gebruik van de gegevens die de kinderopvangorganisatie heeft aangeleverd.

Het recht op de kinderopvangvergoeding gaat in principe in op de ingangsdatum van de kinderopvangovereenkomst en loopt tot de einddatum van deze overeenkomst. Een uitzondering hierop is wanneer de aanvraag voor een kinderopvangvergoeding wordt ingediend, na de ingangsdatum van de kinderopvangovereenkomst. Het recht op kinderopvangvergoeding gaat dan niet eerder in, dan drie maanden voor de maand waarin de aanvraag is ingediend. Als de kinderopvang op 1 februari start en de kinderopvangorganisatie doet de aanvraag op 15 mei, dan is er dus recht op een kinderopvangvergoeding – mits aan de voorwaarden wordt voldaan – vanaf 1 februari (drie maanden voorafgaand aan de maand mei). Wordt deze aanvraag op 1 juni ingediend, dan gaat het recht op kinderopvangvergoeding in vanaf 1 maart (drie maanden voorafgaand aan de maand juni). Wanneer de mogelijkheid om met terugwerkende kracht toe te kennen er niet zou zijn, dan kan de ouder er last van hebben als de kinderopvangorganisatie de aanvraag te laat doet. Er zou dan voor een periode geen gebruik kunnen worden gemaakt van gefinancierde kinderopvang, terwijl

de ouder wel verplicht is om de afgenomen uren aan de kinderopvangorganisatie te betalen. De ouder heeft er geen invloed op wanneer de kinderopvangorganisatie de aanvraag indient. Daarom is er gekozen voor een ruime termijn om met terugwerkende kracht de aanvraag in te kunnen dienen. De verwachting is echter dat dit niet zo snel zal voorkomen, omdat de kinderopvangorganisatie in de tussentijd ook nog geen factuurgegevens kan opsturen naar de digitale portemonnee. De kinderopvangorganisatie heeft er dus belang bij om het recht op kinderopvangvergoeding zo snel mogelijk aan te vragen.

Wanneer de aanvraag is ingediend, heeft DUO maximaal 13 weken de tijd om te besluiten op de aanvraag. Dit is een maximale termijn die nodig kan zijn als er bijvoorbeeld aanvullende informatie moet worden opgevraagd. Het reguliere proces neemt echter geen 13 weken in beslag, maar zal veel minder tijd in beslag nemen. De termijn van 13 weken kan nog eens maximaal 13 weken worden verlengd, wanneer hier aanleiding toe is. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als er een vermoeden is van fraude, waarbij eerst de aangeleverde gegevens nader onderzocht moeten worden. Wanneer DUO het recht op de kinderopvangvergoeding heeft vastgesteld, ontvangt de kinderopvangorganisatie een beslissing. De ouder is belanghebbende bij het besluit tot toekenning of afwijzing van het recht op vergoeding en krijgt daarom een afschrift van de beslissing die naar de kinderopvangorganisatie wordt verstuurd.

2.4 Beëindiging kinderopvangvergoeding
Indien in de tussen de ouder en de kinderopvangorganisatie gesloten kinderopvangovereenkomst een einddatum is opgenomen, wordt het recht op kinderopvangvergoeding toegekend tot aan de einddatum van de kinderopvangovereenkomst. Wanneer de einddatum van de kinderopvangovereenkomst wijzigt, dan dient de kinderopvangorganisatie dit door te geven aan DUO. Als de einddatum van de kinderopvangovereenkomst is verstreken, eindigt het recht op de kinderopvangvergoeding. De kinderopvangorganisatie zal tijdig geïnformeerd worden over het feit dat het recht op kinderopvangvergoeding wordt beëindigd wegens het verstrijken van de einddatum. Wanneer de kinderopvangorganisatie heeft verzuimd een wijziging door te geven en de kinderopvangovereenkomst loopt langer door dan volgens de eerder aangegeven einddatum, dan heeft de kinderopvangorganisatie op deze manier nog de tijd om de wijziging door te geven, zodat het recht niet eindigt.
Het recht op kinderopvangvergoeding kan eerder worden beëindigd als de kinderopvangorganisatie daar om verzoekt, maar ook wanneer de ouder dit verzoekt. Het uitgangspunt is dat een beëindiging door de kinderopvangorganisatie wordt doorgegeven, maar wanneer dit niet wordt gedaan en de ouder niet langer in aanmerking wil komen voor gefinancierde opvang, dan kan ook de ouder dit doorgeven. Dit om misbruik te voorkomen wanneer de kinderopvangorganisatie moedwillig een beëindiging van de kinderopvangovereenkomst niet doorgeeft. DUO heeft dan ook de bevoegdheid om het recht op kinderopvangvergoeding te beëindigen. Uiteraard zal het recht op kinderopvangvergoeding ook worden beëindigd als vastgesteld wordt dat aan één van de voorwaarden voor het recht op kinderopvangvergoeding niet langer wordt voldaan.

2.5 Vaststellen hoogte eigen bijdrage
Gelijktijdig met het bepalen van het recht op kinderopvangvergoeding, worden de gegevens van de ouder verzameld, die nodig zijn voor de vaststelling van de hoogte van de eigen bijdrage. Deze gegevens worden zoveel mogelijk uit (basis)registraties gehaald. Dit draagt bij aan de vereenvoudiging die met het nieuwe financieringsstelsel wordt beoogd. Ouders hoeven veel minder informatie aan te leveren en door vooraf

gebruik te maken van gegevens uit (basis)registraties, wordt het aantal wijzigingen achteraf teruggebracht. Dit zorgt voor meer zekerheid bij ouders. Het gaat om gegevens uit de BRP, inkomensgegevens uit de BRI en de polisadministratie. Daarmee kunnen de samenstelling van het huishouden, het vastgestelde inkomen van twee jaar terug, of ouders werken en hoeveel uur er gewerkt wordt, worden vastgesteld.
Bij een groot deel van de ouders zal het mogelijk zijn om deze gegevens uit de verschillende (basis)registraties te halen. In bepaalde situaties zal het echter nodig zijn om informatie bij de ouder zelf op te vragen, bijvoorbeeld in het geval van co-ouderschap of pleegkinderen. Deze informatie is niet altijd – tijdig – uit de (basis)registraties te halen. DUO kan deze informatie bij de ouder opvragen en ouders kunnen de informatie aanleveren via de digitale portemonnee. Dit kan gelijktijdig met de instemming die de ouder moet geven voor het toekennen van de kinderopvangvergoeding aan de kinderopvangorganisatie. Tevens controleert de ouder op dit moment de persoonlijke gegevens die afkomstig zijn uit de (basis)registratie en de gegevens uit de kinderopvangovereenkomst die door de kinderopvangorganisatie zijn aangeleverd.

DUO stelt de hoogte van de eigen bijdrage per uur kinderopvang vast. Wanneer er meer uren in rekening worden gebracht dan er volgens de kinderopvangovereenkomst wordt afgenomen, dan geldt dezelfde verdeling per uur opvang voor de eigen bijdrage en de rijksbijdrage. Alleen wanneer het aantal afgenomen uren het aantal uren waarvoor een ouder maximaal recht heeft op gefinancierde kinderopvang, is de eigen bijdrage 100% van de uurprijs

DUO heeft maximaal 13 weken de tijd om de hoogte van de eigen bijdrage vast te stellen. Deze termijn gaat lopen op het moment dat de kinderopvangorganisatie de aanvraag doet voor het recht op kinderopvangvergoeding. De termijn kan met maximaal 13 weken worden verlengd, wanneer hier aanleiding toe is. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als gegevens niet uit (basis)registraties gehaald kunnen worden en de ouders de gegevens niet aanleveren. Het kan dan gaan om gegevens over co-ouderschap, pleegkinderen of inkomen uit het buitenland. Deze maximale termijnen zijn met name nodig wanneer er extra controles nodig zijn in verband met het vaststellen van de hoogte van de eigen bijdrage.
Net zoals het vaststellen van het recht op kinderopvangvergoeding in de regel geen 13 weken in beslag zal nemen, geldt hetzelfde voor het vaststellen van de hoogte van de eigen bijdrage per uur. Dit proces kan nog verder versneld worden als de ouders van tevoren al zelf gegevens gaan aanleveren bij DUO. Dit is geen verplichting voor ouders, maar is wel een mogelijkheid die geboden wordt. Wanneer ouders zelf al informatie aanleveren, kan DUO alvast een berekening maken voor de hoogte van de eigen bijdrage. Dit kan ook als het kind nog niet is geboren. Het BSN van het kind ontbreekt dan nog, maar de andere gegevens kunnen al wel worden aangeleverd. Zodra het BSN bekend is, kan DUO dan snel over de hoogte van de eigen bijdrage en het recht op de kinderopvangvergoeding besluiten.

2.6 Betaling kinderopvangvergoeding op basis van factuurgegevens
Zoals eerder is aangegeven, wordt er door DUO een digitale portemonnee geopend voor de ouder en de kinderopvangorganisatie zodra de kinderopvangorganisatie de aanvraag heeft ingediend. Vanaf het moment dat de digitale portemonnee is geopend, kan deze ook gebruikt worden voor het opsturen van factuurgegevens.

Als de kinderopvang snel van start gaat en DUO nog niet heeft vastgesteld of er recht is op kinderopvangvergoeding en of er aan de voorwaarden voor gefinancierde opvang

wordt voldaan, kunnen de kosten voor de kinderopvang al wel via de digitale portemonnee worden betaald. Het komt in de praktijk namelijk (steeds vaker) voor dat ouders snel van start willen gaan met de kinderopvang. Daarom wordt gefaciliteerd dat de kinderopvang snel van start kan gaan en de kinderopvangorganisatie de kosten voor kinderopvang via de digitale portemonnee in rekening kan brengen. De ouder is op dat moment verantwoordelijk voor de betaling van het gehele factuurbedrag. Doordat de ouder het gehele factuurbedrag (voorlopig) moet betalen, loopt de overheid geen financieel risico en er wordt voorkomen dat er ten onrechte een kinderopvangvergoeding aan de kinderopvangorganisatie wordt betaald, omdat er niet aan de voorwaarden is voldaan. Er is immers nog niet vastgesteld of er wel recht op kinderopvangvergoeding is. Achteraf zou dit dan tot een vordering op de ouders kunnen leiden, als blijkt dat er geen recht was op een kinderopvangvergoeding. Ook in het stelsel van de kinderopvangtoeslag, moet de ouder die snel van start wil gaan met de kinderopvang, de kosten voor kinderopvang in eerste instantie zelf betalen, zonder dat hij een tegemoetkoming ontvangt, omdat er een periode zit tussen aanvraag van de kinderopvangtoeslag en het uitkeren van het eerste voorschot.
Het nieuwe financieringsstelsel voorziet niet in de mogelijkheid dat de betaalstroom in eerste instantie rechtstreeks van de ouder naar de kinderopvangorganisatie verloopt. Bedragen die op deze wijze zijn betaald, worden niet door DUO verrekend, als de kosten op een later moment via de digitale portemonnee in rekening worden gebracht. Ouder en kinderopvangorganisatie moeten de terugbetaling in dat geval onderling regelen.
Het kan ook voorkomen dat het recht op de kinderopvangvergoeding wel is vastgesteld, maar de hoogte van de eigen bijdrage nog niet, bijvoorbeeld omdat inkomen uit het buitenland wordt uitgevraagd. Wanneer de kinderopvangorganisatie dan al kosten voor de kinderopvang in rekening brengt via de digitale portemonnee, wordt de eigen bijdrage voorlopig gesteld op het maximale percentage. Er is immers al wel vastgesteld dat er voldaan wordt aan de voorwaarden voor gefinancierde opvang, maar er is nog niet vastgesteld voor welk deel van de kosten per uur de ouder een eigen bijdrage moet betalen. De eigen bijdrage wordt maximaal, zodat er niet ten onrechte een bedrag aan rijksbijdrage wordt overgemaakt. Wanneer de informatie alsnog beschikbaar komt, bijvoorbeeld nadat de ouders de informatie hebben aangeleverd, wordt de hoogte van de eigen bijdrage opnieuw vastgesteld. De ouder ontvangt de eventueel teveel betaalde eigen bijdrage terug.

De kinderopvangorganisatie doet een verzoek tot het betalen van de kinderopvangvergoeding. Dit houdt in dat hij de factuurgegevens bij DUO aanlevert. De factuurgegevens die aangeleverd worden zijn het kind waarop de kinderopvang betrekking heeft, het aantal uren kinderopvang, de uurprijs, de maand waarop de kosten betrekking hebben en het LRK nummer van de kinderopvangorganisatie en, indien aan de orde, van de gastouder.
De kinderopvangvergoeding wordt niet langer dan één maand vooruit betaald, om te voorkomen dat een kinderopvangorganisatie al veel geld vooraf ontvangt en vervolgens bijvoorbeeld failliet zou gaan of de kinderopvang om een andere reden niet levert. Dit zou ouders en de rijksoverheid veel geld kunnen kosten. In het huidige stelsel zijn er veel kinderopvangorganisaties die voorafgaand aan de maand factureren. Er is daarom voor gekozen om vooraf factureren in beperkte mate toe te staan, ook omdat kinderopvangorganisaties geld moeten hebben om aan de verplichtingen van de komende maand te kunnen voldoen. Voorts wordt de kinderopvangvergoeding niet betaald als het verzoek tot het betalen meer dan dertien maanden nadat de kinderopvang heeft plaatsgevonden, wordt gedaan. Deze ruime termijn van een dertien maanden geeft de mogelijkheid om eventuele correcties op de factuurgegevens door te voeren en om ouders en kinderopvangorganisatie de ruimte te geven met elkaar in

gesprek te gaan over de gegevens wanneer zij het hier niet over eens zijn. Zij hebben dan de tijd om dit gesprek met elkaar te voeren, zonder dat zij heel snel tot een akkoord te komen om nog recht te hebben op de kinderopvangvergoeding. Hier zouden ouders de dupe van kunnen worden, doordat zij na het verstrijken van deze termijn geen aanspraak meer kunnen maken op een tegemoetkoming in de kosten van de kinderopvang, maar op basis van de kinderopvangovereenkomst wel verplicht zijn om de uren te betalen aan de kinderopvangorganisatie.

Het moment waarop de kinderopvangorganisatie de kosten voor de kinderopvang in rekening zal brengen, is afhankelijk van de afspraken die ouders en kinderopvangorganisatie hierover in de kinderopvangovereenkomst hebben gemaakt. Kinderopvangorganisaties kunnen dus kiezen of zij voorafgaand, tijdens of na afloop van de maand de factuurgegevens toesturen. Zij kunnen zich hiermee onderscheiden van andere aanbieders van kinderopvang en hun keuze wordt niet ingeperkt door het stelsel van directe financiering.

Wanneer DUO de factuurgegevens heeft ontvangen in de digitale portemonnee, stuurt DUO een signaal naar de ouder dat dit is binnengekomen. DUO verzoekt de ouder om zijn gedeelte – dat wil zeggen de eigen bijdrage – te betalen. DUO betaalt de kinderopvangvergoeding pas aan de kinderopvangorganisatie nadat de ouder de eigen bijdrage heeft betaald. Dit omdat de betaling van de eigen bijdrage een voorwaarde is voor het recht op gefinancierde opvang. De eigen bijdrage moet worden betaald door de belanghebbende ouder. Deze kan niet door een derde betaald worden. De ouder moet namelijk zelf een bijdrage betalen voor de kosten van kinderopvang, om fraude en oneigenlijk gebruik tegen te gaan. DUO zal daarom controleren of het rekeningnummer dat ouders opgeven op naam van de ouder of partner staat. Onder specifieke voorwaarden kan er worden afgeweken van het principe dat de eigen bijdrage eerst betaald moet zijn, voordat de kinderopvangvergoeding wordt overgemaakt. Dit wordt nader toegelicht in de paragraaf doorgaande financiering.
De betaling door de ouder vindt bij voorkeur plaats via automatische incasso. Betaling via automatische incasso vergroot de kans op tijdige, geslaagde en volledige betalingen en het ontlast de ouders. Ouders hoeven zelf immers niet meer naar de betaling om te kijken. DUO voert de automatische incasso uit. De ouder zal via de digitale portemonnee gevraagd worden om toestemming te geven voor automatische incasso. Ouders hebben ook de mogelijkheid om de eigen bijdrage zelf naar DUO over te maken. Dit omdat er ouders zullen zijn die hier de voorkeur aan geven en het als een te zwaar middel wordt gezien om instemming met automatische incasso als een voorwaarde voor de kinderopvangvergoeding van de overheid op te nemen.

Als de eigen bijdrage voor een uur kinderopvang is voldaan, dan betaalt DUO de kinderopvangvergoeding voor dat uur aan de kinderopvangorganisatie. DUO financiert de kinderopvangorganisatie dus naar rato van de eigen bijdrage die door de ouder is betaald. Wanneer de ouder 200 uur moet betalen en slechts voor 175 uren een eigen bijdrage betaalt, dan betaalt DUO ook slechts voor 175 uur de rijksbijdrage. Voor de uren kinderopvang waarvoor de eigen bijdrage niet voldaan, wordt geen kinderopvangvergoeding betaald aan de kinderopvangorganisatie. In dat geval houdt de kinderopvangorganisatie een vordering op de ouder en zal deze aanmanen. DUO informeert de kinderopvangorganisatie en ouder dat de ouder binnen de termijn niet (volledig) betaald heeft. Dit is voor de kinderopvangorganisatie een signaal om met de ouder in gesprek te gaan over de betaling van de overige, nog openstaande uren. De kinderopvangorganisatie kan dan met de ouder een betalingsregeling afspreken over de betaling van de resterende uren. Als de ouder uiteindelijk verzuimt te betalen en de

eigen bijdrage dus niet via de digitale portemonnee voldoet, dan is het aan de kinderopvangorganisatie om voor het nog openstaande factuurbedrag incasserende maatregelen te nemen.

Ouder en kinderopvangorganisatie hebben in de kinderopvangovereenkomst een bepaald aantal opvanguren afgesproken. Wanneer een ouder in een maand meer opvang afneemt, dan kan de kinderopvangorganisatie dit direct verwerken op de eerstvolgende factuur. Op deze uren is dezelfde verdeelsleutel voor de eigen- en rijksbijdrage van toepassing als op de andere uren die de ouder afneemt. Uitzondering hierop is als het aantal uren, waarvoor een ouder maximaal de rijksbijdrage kan ontvangen, overschreden wordt. In dat geval komen de uren volledig voor rekening van de ouder. Deze uren kunnen wel via de digitale portemonnee in rekening worden gebracht. De kinderopvangorganisatie kan immers niet weten welke uren wel en welke uren niet voor een rijksbijdrage in aanmerking komen.
Op de factuur mogen het aantal in de kinderopvangovereenkomst afgesproken uren worden opgenomen. Dit betekent dat als er in de praktijk maandelijks een verschillend aantal uren wordt afgenomen, dit gemiddeld mag worden over andere maanden. Dit is wat er in de praktijk ook gebeurt om te voorkomen dat ouders in bepaalde perioden met een veel hogere rekening worden geconfronteerd. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de buitenschoolse opvang waarbij tijdens de vakantieperioden veel meer uren worden gebruikt, omdat het kind dan de hele dag naar de opvang gaat in plaats van alleen na schooltijd.
Bovenop de contracturen kunnen extra uren afgenomen kinderopvang op de factuur worden opgenomen. Veelal zal dit in de daaropvolgende maand gebeuren, omdat pas na afloop van de maand duidelijk is dat er extra kinderopvang is afgenomen. Of hiervoor een rijksbijdrage wordt betaald, is afhankelijk van het aantal uren dat er door de minst werkende partner wordt gewerkt.
Wanneer een kind een dag minder naar de opvang gaat en de kosten van die dag worden niet bij de ouder in rekening gebracht, dan wordt over die uren geen vergoeding betaald. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij de gastouderopvang als de gastouder alleen wordt betaald voor de uren die hij daadwerkelijk opvangt. Als er geen kosten zijn gemaakt voor de opvang is er ook geen recht op kinderopvangvergoeding.

DUO zal de uitvoering zo inrichten dat het mogelijk is om een waarschuwing te krijgen als het aantal uren dat de kinderopvangorganisatie heeft aangeleverd, een bepaalde afwijking heeft van het aantal af te nemen uren op basis van de kinderopvangovereenkomst. Wanneer een ouder bijvoorbeeld maandelijks 100 uur afneemt en volgens de factuurgegevens 120 uur heeft afgenomen, dan kan de ouder daarover een signaal ontvangen. De ouder kan dan controleren of de factuurgegevens kloppen of dat de kinderopvangorganisatie al dan niet bewust een verkeerd aantal uren heeft aangeleverd. Dit is een extra waarborg waarbij ouders zelf controle kunnen houden, en ook zelf kunnen bepalen hoeveel controle zij willen. Dit is met name van belang bij automatische incasso, omdat de ouders dan geen actieve handeling hoeven uit te voeren zoals dat wel moet als zij het bedrag zelf overmaken. Ouders kunnen in de digitale portemonnee aangeven wanneer zij een signaal van DUO willen ontvangen. Als de ouder akkoord is met de betaling van de 120 uur, bijvoorbeeld omdat de ouder twee dagen extra kinderopvang heeft afgenomen, dan hoeft de ouder niks te doen. Wanneer de ouder niet akkoord is, dan kan de ouder aangeven dat hij niet akkoord is met de betaling, zodat DUO de automatische incasso kan opschorten. De ouder kan vervolgens contact opnemen met de kinderopvangorganisatie. Wanneer de kinderopvangorganisatie en ouder het eens zijn geworden over het aantal uren en dit bleek toch te kloppen, dan kan de ouder weer akkoord geven voor de automatische incasso. Als het verzoek niet

correct was, dan kan de kinderopvangorganisatie de factuurgegevens wijzigen of intrekken en nieuwe gegevens aanleveren. De kinderopvangorganisatie kan tot een jaar na de maand waarin de kinderopvang heeft plaatsgevonden, de factuurgegevens wijzigen of intrekken. Op deze manier is er een ruime periode om de gegevens nog aan te passen. Tegelijkertijd kan mogelijkheid om factuurgegevens in te dienen of te wijzigen, en daarmee ook de betaling, niet ongelimiteerd open blijven staan.

Wanneer de uurprijs boven de maximum uurprijs uitgaat waarvoor een rijksbijdrage wordt betaald, dan komt dat deel van de uurprijs geheel voor rekening van de ouder. De betaling kan wel via DUO plaatsvinden. Hiermee wordt voorkomen dat er twee betaalstromen tussen ouder en kinderopvangorganisatie ontstaan: één via DUO en één rechtstreeks tussen ouder en kinderopvangorganisatie. Dit zorgt ervoor dat het stelsel eenvoudig wordt gehouden voor ouders en kinderopvangorganisatie. De overheid loopt weliswaar een wat groter financieel risico in het geval dat het automatisch geïncasseerde bedrag wordt gestorneerd. De kinderopvangvergoeding zal dan veelal reeds zijn uitbetaald, terwijl, achteraf, niet meer aan de voorwaarden dat de eigen bijdrage moet zijn betaald, is voldaan. Dit leidt tot een terugvordering bij de ouder. Aanvullende diensten komen niet voor financiering via de digitale portemonnee in aanmerking. Dit is bijvoorbeeld het geval als de kinderopvangorganisatie ook een strijkservice aanbiedt. De kinderopvangorganisatie brengt deze kosten rechtstreeks in rekening bij de ouder.

2.7 Debiteurenbeheer

In de kamerbrief van 5 juni 2015 is met betrekking tot het debiteurenbeheer opgenomen dat 'de uitvoerder het debiteurenbeheer grotendeels uit handen neemt van de kinderopvangorganisatie' vanuit de gedachte dat dit kinderopvangorganisaties zou ontlasten. In gesprekken met kinderopvangondernemers de afgelopen maanden is daarentegen juist gebleken dat er zorgen zijn over het "doorknippen" van de binding tussen ouders en kinderopvangorganisaties en de bijbehorende mogelijkheden voor het bieden van maatwerk. Ook in bijeenkomsten met de veldpartijen is het debiteurenbeheer aan de orde geweest, waarbij is aangegeven dat het debiteurenbeheer en -risico in één hand zou moeten liggen. In het voorliggend voorstel wordt dit aspect uit de huidige praktijk behouden. Kern is het behouden van de taak van debiteurenbeheer bij de kinderopvangorganisaties, om zo de hechte binding met ruimte voor maatwerk tussen ouders en kinderopvangorganisatie te laten bestaan. Kinderopvangorganisaties hebben de ervaring met het debiteurenbeheer en kennen hun klanten. Via het directe, persoonlijke contact, kunnen zij de ouders eraan herinneren de eigen bijdrage te betalen. Ook kunnen kinderopvangorganisaties aan de ouders duidelijk maken wat de consequenties kunnen zijn van het niet betalen van de eigen bijdrage, zoals het ontbinden van de kinderopvangovereenkomst. Hiermee wordt voor ouders direct het belang duidelijk van het betalen van de eigen bijdrage. Wanneer zij dat niet doen, krijgt de kinderopvangorganisatie de kinderopvangvergoeding immers niet. De kinderopvangorganisaties lopen daarmee ook het debiteurenrisico.
DUO stelt services beschikbaar om zowel de kinderopvangorganisatie als de ouder te ondersteunen bij de financiële afwikkeling van de facturen. Aanvullend is er de mogelijkheid tot doorgaande financiering, om zo het debiteurenrisico van de kinderopvangorganisatie te verminderen. Dit wordt in de volgende paragraaf toegelicht.

2.8 Doorgaande financiering

Onder specifieke voorwaarden kan er worden afgeweken van het principe dat de eigen bijdrage eerst betaald moet zijn, voordat de kinderopvangvergoeding wordt overgemaakt. In de praktijk kan het namelijk voorkomen dat een ouder kortstondig de eigen bijdrage niet kan betalen, maar dat in de periode daaraan voorafgaand wel heeft

gedaan. Daarom is in het wetsvoorstel opgenomen dat wanneer een ouder in de zes voorafgaande maanden de eigen bijdrage volledig heeft betaald, na instemming van de ouder de kinderopvangvergoeding voor ten hoogste de helft van het aantal gefactureerde uren dat op de desbetreffende maand betrekking heeft, betaald wordt door DUO, zonder dat de ouder de eigen bijdrage heeft betaald. In verband met privacyoverwegingen is het niet wenselijk om alleen de rijksbijdrage aan de kinderopvangorganisatie te verstrekken, hiermee wordt immers informatie over de inkomenspositie van ouders aan de kinderopvangorganisatie verstrekt.
Indien er incidenteel niet kan worden betaald, wordt het onredelijk geacht om de kinderopvangorganisatie hiervan volledig de dupe te laten zijn, die kan immers hierdoor in liquiditeitsproblemen raken. Deze systematiek is dus niet bedoeld voor (langdurige) wanbetalers. Het financieren van de eigen bijdrage voor mensen die niet willen betalen, ondermijnt het draagvlak onder de regeling en het uitgangspunt van het stelsel. Dat gaat er immers vanuit dat de eigen bijdrage steeds eerst wordt betaald.
Bij doorgaande financiering zal DUO de helft van de kinderopvangvergoeding aan de kinderopvangorganisatie verstrekken. DUO betaalt daarmee dus ook voor een deel de eigen bijdrage van de ouder. De ouder heeft alsnog de verplichting om de eigen bijdrage te voldoen, maar heeft daar een jaar de tijd voor. Wanneer de ouder uiteindelijk de eigen bijdrage niet betaalt, is er voor de uren waarvoor de eigen bijdrage niet is betaald, niet voldaan aan de voorwaarden voor het recht op kinderopvangvergoeding. In dat geval zal de over die uren reeds aan de kinderopvangorganisatie uitbetaalde kinderopvangvergoeding op de ouder worden verhaald. Daarom krijgen ouders de keuze of zij van de mogelijkheid van doorgaande financiering gebruik willen maken. De ouder moet daar van tevoren toestemming voor geven. Dit kunnen ouders via de digitale portemonnee doen. Wanneer de doorgaande financiering door DUO daadwerkelijk aan de orde is, zal DUO de ouder een aantal dagen van tevoren informeren dat zij tot doorgaande financiering overgaat. De ouder heeft op dat moment nog de mogelijkheid om de toestemming voor doorgaande financiering in te trekken. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat de ouder niet heeft betaald, omdat de factuurgegevens niet kloppen. In dat geval is het niet wenselijk dat DUO wel aan de kinderopvangorganisatie betaalt. Ook wanneer een kinderopvangorganisatie failliet dreigt te gaan en de ouder om die reden de eigen bijdrage niet wil betalen, is het niet wenselijk om via het principe van doorgaande financiering de kinderopvangvergoeding aan de kinderopvangorganisatie te verstrekken.

2.9 Terugvordering en herziening

In het stelsel van directe financiering wordt het recht op de kinderopvangvergoeding zoveel mogelijk vooraf vastgesteld, ditzelfde geldt voor de hoogte van de eigen bijdrage. Toch kan een bijstelling gedurende of na afloop van het jaar waarin de kinderopvang plaatsvindt nodig zijn, bijvoorbeeld wanneer de uurprijs van de kinderopvang wijzigt of de persoonlijke situatie van ouders. Indien uit de (gewijzigde) gegevens en inlichtingen naar voren komt dat de kinderopvangvergoeding ten onrechte tot een te hoog of te laag bedrag is verstrekt dan wordt deze herzien. Een herziening vindt ook plaats wanneer blijkt dat de eigen bijdrage te hoog of te laag was.
Is de informatie van de kinderopvangorganisatie gewijzigd (en dat leidt in de regel tot gewijzigde factuurgegevens) dan zal DUO deze wijziging doorrekenen en de gevolgen voor de rijksbijdrage en de hoogte van de bijdrage van de ouder vaststellen. Indien er te veel is betaald zal DUO het bedrag bij de organisatie terugvorderen en het deel dat de ouder aan eigen bijdrage teveel betaald heeft, weer aan de ouder terugbetalen.
Wanneer de kinderopvangvergoeding te laag is geweest, bijvoorbeeld omdat een kinderopvangorganisatie vergeten was om bepaalde uren in rekening te brengen, dan zal de ouder alsnog een eigen bijdrage moeten betalen voor deze uren. DUO vult dit dan

aan met de rijksbijdrage en maakt de kinderopvangvergoeding over naar de kinderopvangorganisatie.
Is de herziening nodig omdat de gegevens van de ouder zijn veranderd, bijvoorbeeld in het geval dat de ouder is gaan samenwonen of scheiden, dan zal de hoogte van de bijdrage van de ouder veranderen en zal de ouder in eerste instantie door DUO worden aangesproken. Als de kinderopvang wel heeft plaatsgevonden, wordt de kinderopvangvergoeding niet teruggevorderd bij de kinderopvangorganisatie, maar wordt de eigen bijdrage van de ouder omhoog of naar beneden bijgesteld.

Tot daadwerkelijk terugvorderen zal worden overgegaan na een periode van zes weken na dagtekening van de beschikking tot terugvordering. Bij de vordering wordt een onderscheid gemaakt tussen de ouder en de kinderopvangorganisatie. Indien op basis van wijziging in de gegevens blijkt dat een kinderopvangorganisatie een te hoge kinderopvangvergoeding heeft ontvangen, dan zal dit in de regel met toekomstige betalingen aan de kinderopvangorganisatie worden verrekend. Daarbij bestaat de mogelijkheid dat een kinderopvangvergoeding voor het ene kind, wordt verrekend met de kinderopvangvergoeding voor een ander kind. De kinderopvangorganisatie krijgt immers een kinderopvangvergoeding van DUO uitbetaald. Wanneer DUO tegelijkertijd nog geld van de kinderopvangorganisatie krijgt, dan kunnen deze bedragen met elkaar verrekend worden. Mocht de kinderopvangorganisatie hierdoor in financiële moeilijkheden raken, dan bestaat de mogelijkheid tot een betalingsregeling met DUO.
Een herziening van de eigen bijdrage van de ouder kan tot een extra betaling van de ouder leiden. Bij de ouder is verrekenen met de eigen bijdrage voor de komende factuur niet mogelijk omdat het betalen van de eigen bijdrage een voorwaarde is voor de betaling van de kinderopvangvergoeding. Hierdoor zou de betaling van de 'extra' eigen bijdrage net zoals de 'reguliere' eigen bijdrage voorwaardelijk worden voor de betaling van de kinderopvangvergoeding. Dit is niet wenselijk, omdat dit gevolgen kan hebben voor de betaling van de kinderopvangvergoeding aan de kinderopvangorganisatie. De vordering zal in dat geval door DUO in een apart invorderingstraject worden ondergebracht. Mocht de ouder nog geld van DUO terugkrijgen dan kan dat wel met een openstaande schuld worden verrekend.

De kinderopvangorganisatie of ouder kunnen een betalingsregeling aangaan met DUO indien betaling in één keer niet mogelijk is. De minister zal hiervoor (beleids)regels opstellen.

Indien terugvordering plaatsvindt, omdat ouder of kinderopvangorganisatie in strijd met de regelgeving heeft gehandeld, zal ook handhavend worden opgetreden. Er kan dan immers een bestuurlijke boete worden opgelegd.
In de regel zal bij samenspanning tussen de kinderopvangorganisatie en de ouder het ten onrechte verkregen bedrag van de kinderopvangorganisatie worden teruggevorderd. Deze heeft immers daadwerkelijk een bedrag aan kinderopvangvergoeding ontvangen. De ouder heeft ten onrechte eigen bijdrage betaald waardoor deze aan de ouder moet worden terugbetaald. Aangezien de ouder heeft samengespannen met de kinderopvangorganisatie zal echter een bestuurlijke boete worden opgelegd. De bestuurlijke boete wordt verrekend met de ten onrechte betaalde eigen bijdrage.
Indien terugvordering bij de kinderopvangorganisatie geen mogelijkheid is, kan de ten onrechte betaalde kinderopvangvergoeding op de ouder worden verhaald. Dit is gerechtvaardigd aangezien de ouder – net als de kinderopvangorganisatie – verantwoordelijk is. Ook hierbij zal de betaalde eigen bijdrage in acht worden genomen.

3. Peiljaarverlegging en inkomenseffecten

3.1 Vangnet en peiljaarverlegging

Eén van de pijlers van het nieuwe financieringsstelsel van de kinderopvang is dat ouders een eigen bijdrage betalen waarvan de hoogte afhankelijk is van hun reeds vastgestelde inkomen, namelijk het inkomen van twee jaar geleden (t-2). Voorgesteld wordt af te wijken van de vorm waarbij uitgegaan wordt van het actuele – maar geschatte – inkomen omdat ouders dan pas laat– op zijn vroegst in de tweede helft van het jaar volgend op het opvangjaar – weten welke netto kosten zij voor de kinderopvang moeten betalen. Daardoor krijgen veel ouders te maken met terugvorderingen of nabetalingen van de kinderopvangtoeslag. Dit leidt tot veel onzekerheid bij ouders.

De regering wil deze vaak voorkomende, relatief kleinere tegenvallers bij ouders vanwege bijvoorbeeld een verkeerd ingeschat inkomen of niet (tijdig) doorgegeven wijziging tot een minimum beperken. Door uit te gaan van het reeds vastgesteld inkomen van twee jaar geleden wordt dit bereikt. Door de berekening van de eigen bijdrage voor ouders te baseren op het inkomen in het jaar t-2, zal voor 83% van de huishoudens het inkomen reeds door de BD/T zijn vastgesteld.[10] Zodoende wordt ouders meer zekerheid geboden in de netto kosten van kinderopvang.

In 17% van de huishoudens is het inkomen van twee jaar geleden echter nog niet definitief vastgesteld. Bijvoorbeeld omdat het inkomen uit eigen onderneming betreft. Indien het inkomen uit het jaar t-2 nog niet is vastgesteld, zal uitgeweken worden naar het meest recente wel beschikbare inkomensgegeven. Dit kan het inkomen van zowel één jaar geleden betreffen (t-1) als het inkomen van drie jaar (t-3) zijn.

Door het gebruik van het toetsingsinkomen van twee jaar geleden kan het zijn dat ouders, die sindsdien te maken hebben met een (sterke) inkomensdaling, een eigen bijdrage moeten betalen die niet meer aansluit bij hun actuele inkomen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij ouders die minder zijn gaan werken na geboorte van hun kind; door het verliezen van hun toenmalige baan; maar ook in geval van flexwerkers en zelfstandigen die te maken kunnen hebben met (sterke) wisselingen in hun inkomen. Om grote negatieve schommelingen voor de ouder op te vangen wordt er voorzien in de mogelijkheid om een peiljaarverlegging aan te vragen. De peiljaarverlegging betekent concreet dat ouders – indien zij voldoen aan de hieronder geformuleerde eisen – de mogelijkheid krijgen het te gebruiken toetsingsinkomen te verleggen van het jaar t-2 naar het actuele inkomen in jaar t. Dit is de zogenaamde vangnetregeling.

Een dergelijke vangnetregeling bestaat reeds bij andere inkomensafhankelijke regelingen waarbij het inkomen in jaar t-2 als toetsingsinkomen wordt gebruikt. Zo voert DUO bijvoorbeeld al een vangnetregeling uit voor de studiefinanciering. Gegeven dat de doelstelling van de vangnetregeling voor de nieuwe financieringsstelsel en studiefinanciering met elkaar corresponderen, is de vangnetregeling deels eensluidend. Bij de financiering van de kinderopvang gaat het wel om een andere doelgroep. Bij de specifieke vormgeving van deze vangnetregeling is hier rekening mee gehouden. Het is namelijk van belang dat de vangnetregeling zo gericht mogelijk is. Huishoudens die een onevenredig groot financieel nadeel ondervinden van het gebruik van het t-2 inkomen door een grote inkomensdaling moeten in aanmerking kunnen komen voor de vangnetregeling. Dit laatste is relevant voor de uitvoerbaarheid. Vanwege de

[10] Bron: Belastingdienst.

1911614 02905

voorwaarde van budgettaire neutraliteit komt de 'rekening' terecht komt bij de ouders die niet in het vangnet vallen. De kosten voor de vangnetregeling worden namelijk betaald door de toeslagtabel aan te passen (eigen bijdrage wordt verhoogd). Naarmate er meer ouders een peiljaarverlegging krijgen, zijn de kosten hoger en moet de tabel dus meer worden aangepast.
Bij de vormgeving van de vangnetregeling is onderzocht welke criteria het beste aansluiten bij bovengenoemde voorwaarden voor doelgroep, uitvoerbaarheid, en budgettaire consequenties.[11]
Het criterium van het ervaren van een procentuele inkomensachteruitgang als gevolg van de invoering van het nieuw stelsel is niet afdoende gebleken voor het afbakenen van de doelgroep. Gebruik van dit criterium zou namelijk ervoor zorgen dat enerzijds er veel ouders in het vangnet terecht zouden komen die geen groot effect ondervinden van het gebruik van het toetsingsinkomen uit jaar t-2 omdat zij bijvoorbeeld weinig kosten maken voor de kinderopvang en anderzijds relatief veel ouders met een lage inkomensachteruitgang buiten het vangnet vallen die door een groot gebruik van kinderopvang wel een fors effect ervaren van de overgang op het inkomen uit het jaar t-2. De keuze is daarom gevallen op een veel gerichter inkomenscriterium, namelijk de absolute daling in de eigen bijdrage van ouders voor kinderopvang bij gebruik van het inkomen in jaar t in plaats van t-2.

Ouders kunnen gebruik maken van de vangnetregeling als de daling in de eigen bijdrage door gebruik van het toetsingsinkomen in jaar t, in plaats van het toetsingsinkomen in jaar t-2, groter is dan 2% van het inkomen in jaar t.

CONCEPT

[11] Berekeningen van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelengheid op basis van representatieve steekproefgegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek en de Belastingdienst.

Casus 1. Eva en Peter

Eva en Peter hebben twee kinderen van 6 en 9 jaar die drie dagen per week naar de buitenschoolse opvang gaan. In 2020 hebben zij samen een verzamelinkomen van 52.000 euro per jaar. Hun eigen bijdrage is daarmee voor 2022 vastgesteld op 2.605 euro per jaar.
In 2022 ervaren Eva en Peter door een onfortuinlijke gebeurtenis echter een aanzienlijke inkomensdaling. Hun verzamelinkomen daalt namelijk naar 32.000 euro per jaar. De eigen bijdrage die bij dit inkomen past bedraagt 1.922 euro per jaar.

Om aanspraak te doen op de vangnetregeling moet de daling van de eigen bijdrage door het gebruik van het actuele inkomen als toetsingsinkomen groter zijn dan 2% van het actuele inkomen.
Oftewel, als de daling in de eigen bijdrage groter is dan 640 euro (2% van 32.000 euro), voldoen Eva en Peter aan de inkomensnorm van de vangnetregeling.

De daling van de eigen bijdrage van Eva en Peter is (2.605 – 1.922) 683 euro. Hiermee is bij gebruik van het inkomen in jaar t (32.000 euro) in plaats van het inkomen in jaar t-2 (52.000 euro), de eigen bijdrage (683/32.000) 2,1% lager. Eva en Peter kunnen daarom gebruik maken van de vangnetregeling. Zij kunnen dit via de digitale portemonnee aanvragen bij DUO.

Casus 2. Erik en Suzanne

Erik en Suzanne hebben twee kinderen van 6 en 9 jaar. Beide kinderen gaan drie dagen per week, als Erik aan het werk is, naar de buitenschoolse opvang. Het verzamelinkomen van het gezin is 87.000 euro per jaar. Hun eigen bijdrage is daarmee vastgesteld op 4.971 euro per jaar.
In 2023 besluiten Erik en Suzanne te scheiden, waarbij ze afspreken dat de kinderen bij Erik gaan wonen.
Erik geeft de wijziging via de digitale portemonnee door aan DUO. Omdat de kinderen bij Erik gaan wonen, zal alleen zijn inkomen in t-2 worden meegewogen in de bepaling van de eigen bijdrage. DUO voert de wijziging door en stuurt een nieuwe beschikking op naar Erik. De eigen bijdrage van Erik is nu alleen bepaald op basis van zijn inkomen in t-2, namelijk 19.000 euro per jaar, en bedraagt 1.503 euro per jaar.

Door de scheiding zijn Erik en Suzanne niet meer elkaars fiscaal partner, waardoor voor de vaststelling van de eigen bijdrage in de nieuwe situatie alleen naar het inkomen in jaar t-2 van Erik wordt gekeken. Hierdoor daalt de eigen bijdrage al naar de actuele situatie en is er geen aanspraak op de vangnetregeling.

Casus 3. Christine en Harry

Christine en Harry hebben twee kinderen die ze drie dagen per week naar de dagopvang brengen. Één dag in de week gaan ze naar opa en oma. Omdat de ouders van Christine ook een dagje ouder worden besluit Christine één dag per week minder te gaan werken om thuis te zijn met de kinderen.
Het toetsingsinkomen van Christine en Harry bedraagt 89.000 euro per jaar. Hun eigen bijdrage voor kinderopvang bedraagt 8.320 euro per jaar.

Nu Christine besluit minder te gaan werken, daalt hun actuele inkomen naar 84.000 euro per jaar. Om aanspraak te doen op mogelijkheid op peiljaarverlegging moet de eigen bijdrage door het gebruik van het actuele inkomen als toetsingsinkomen groter zijn dan 2% van actuele inkomen. Oftewel, als de daling in de eigen bijdrage groter is dan 1.680 euro (2% van 84.000 euro), komen Christine en Harry in aanmerking voor een peiljaarverlegging.
De eigen bijdrage van Christine en Harry, bij het gebruik van het actuele inkomen, bedraagt 7.939 euro per jaar. Dit is een daling van 381 euro. Emma en Barry komen dus niet in aanmerking voor een peiljaarverlegging.

De keuze om specifiek 2% van het inkomen in jaar t te nemen is omdat hiermee een balans tot stand komt waarbij schrijnende gevallen recht krijgen op de peiljaarverlegging, zonder de uitvoering onnodig te belasten. Het criterium van 2% geeft, in de optiek van de regering, het meest afgewogen resultaat, waarbij naar verwachting 5% van de gebruikers in aanmerking komt. Ter illustratie: bij 1% inkomensdaling zou het gebruik van de regeling te groot worden: naar verwachting zou het aantal gebruikers stijgen tot meer dan 10% van het totaal (circa 60.000). Bij 3% zou slechts 3% van het totaal (circa 15.000) gebruikers overblijven, waarbij vrijwel zeker schrijnende gevallen buiten de boot zouden vallen. Consequentie van deze keuze is wel dat ouders met een laag inkomen en/of hoge kosten voor kinderopvang eerder in aanmerking komen voor de vangnetregeling dan ouders met een hoog inkomen en/of lage kosten voor kinderopvang.

Verder kiest de regering voor het introduceren van een drempelbedrag om te voorkomen dat de uitvoering teveel belast wordt met aanvragen waarbij het belang van de ouders zodanig klein is dat dit niet in verhouding staat tot de uitvoeringskosten die gemoeid gaan met de controle, verwerking en toekenning van de vangnetregeling. Ondanks dat de verhouding tussen de uitvoeringskosten van de regeling in verhouding moet blijven staan met het voordeel voor ouders, blijft de doelstelling van de vangnetregeling leidend: het voorkomen dat ouders een onevenredig groot financieel nadeel ondervinden van het gebruik van het t-2 inkomen. Het voordeel voor ouders dient daarom 150 euro op jaarbasis te bedragen om in aanmerking te komen voor de vangnetregeling. Voorwaarde voor het recht op een vergoeding blijft dat het afgenomen aantal uren ook daadwerkelijk kinderopvang moet hebben plaatsgevonden.

3.2 Doelgroep

Gegeven de gekozen criteria komt naar verwachting ongeveer 5% van de gebruikers van kinderopvang in aanmerking voor de vangnetregeling. In onderstaande tabellen is de samenstelling van de groep die in aanmerking komt voor het vangnet nader toegelicht. Het blijkt dat, zoals verwacht, het aandeel lage inkomen in de doelgroep aanmerkelijk hoger is dan in de totale groep. Verder is het aandeel zelfstandigen veel hoger: 46% van de ouders die in aanmerking komt voor de vangnetregeling zijn zelfstandigen, terwijl maar 15% van de gebruikers van kinderopvang als zelfstandigen zijn geoormerkt. Dit hangt samen met het veel vaker voorkomen van fluctuaties in het inkomen bij zelfstandigen. Het aandeel ouders met een pasgeboren kind is iets hoger. Het aandeel huishoudens dat pas een eigen woning gekocht heeft is ook aanmerkelijk hoger (5% ten opzichte van 3%), maar op de totale doelgroep blijft dit een gering aantal van circa 1000 gebruikers.

3.3 Aanvraagprocedure

De aanvraagprocedure wordt als volgt ingericht. Allereerst komt er een rekenmodule voor ouders waarbij ze middels een proefberekening zelf kunnen beoordelen of een peiljaarverlegging aan de orde is. Daarmee krijgen ouders sneller zicht op waar zij mogelijk wel of geen recht op hebben en niet in een later stadium voor onaangename verrassingen komen te staan. Ook wordt zodoende beoogd het aantal ouders dat een peiljaarverlegging aanvraagt, terwijl ze daar niet voor in aanmerking komt, beperkt gehouden. Dit ontlast zowel de uitvoering als ouders zelf vanaf het begin van de procedure.

Ouders kunnen bij DUO een aanvraag voor een peiljaarverlegging indienen. Indiening kan na opening van de digitale portemonnee en uiterlijk binnen zes maanden na afloop van het berekeningsjaar, jaar t. Er is gekozen voor deze termijn omdat ouders na afloop van jaar t, als zij hun aangifte voor de inkomstenbelasting hebben gedaan, over het algemeen veel exacter weten wat hun toetsingsinkomen over jaar t is, dan gedurende het jaar zelf. Ouders kunnen dan alsnog berekenen of zij in aanmerking komen voor een peiljaarverlegging en deze dan alsnog (met terugwerkende kracht voor jaar t) aanvragen. Hiermee wordt beoogd de aanvragen voor peiljaarverlegging gerichter te maken en de kans dat ouders een peiljaarverlegging gaan aanvragen zonder dat zij daarvoor in aanmerking komt te verkleinen. Dit zou tot onnodige uitvoeringslasten minimaliseren.
Naast de aanvraag vooraf of achteraf, kan de ouder ook gedurende het jaar, wanneer de inkomensdaling zich voordoet, een aanvraag voor een peiljaarverlegging indienen, of verzoeken de toepassing daarvan te beëindigen. Als een ouder tijdelijk werkloos is en de peiljaarverlegging is toegekend, kan het zijn dat de ouder na bijvoorbeeld twee maanden weer gaat werken en met dat inkomen toch niet in aanmerking komt voor de gevraagde peiljaarverlegging. De ouder kan dit dan aan DUO doorgeven, zodat weer de juiste hoogte van de eigen bijdrage kan worden vastgesteld op basis van het toetsingsinkomen van jaar t-2.

Bij de aanvraag moeten ouders zelf aannemelijk maken dat hun inkomen zodanig is gedaald, dat er sprake is van een verandering van de hoogte van de eigen bijdrage van meer dan 2% van het toetsingsinkomen van het jaar t bij gebruikmaking van het toetsingsinkomen van het jaar t in plaats van het jaar t-2. Ouders moeten hiervoor bewijsstukken meesturen, bijvoorbeeld hun loonstrookje, werkgeversverklaring (urenvermindering) of een kopie van inschrijving bij de Kamer van Koophandel als iemand zelfstandig ondernemer is geworden. DUO beoordeelt vervolgens of iemand in aanmerking komt voor een peiljaarverlegging.

3.4 Controle en definitieve vaststelling achteraf
Indien een peiljaarverlegging is toegekend, vindt er na afloop van het berekeningsjaar nog een definitieve afrekening plaats. Als het inkomen van jaar t is vastgesteld, controleert DUO onder meer aan de hand van gegevens uit de BRI of de peiljaarverlegging terecht is geweest. Mocht dan blijken dat ouders niet voldeden aan de voorwaarden voor de vangnetregeling, dan wordt de eigen bijdrage alsnog herberekend op basis van het inkomensgegeven van het jaar t-2, zoals dat in de BRI is opgenomen. De ouders zullen het deel van de eigen bijdrage dat ze te weinig hebben betaald alsnog moeten terugbetalen. Dit kan in één keer of via een betalingsregeling met DUO. Ook wanneer de ouder wel in aanmerking komt voor de peiljaarverlegging, maar het geschatte inkomen in jaar t niet exact overeenkomt met het vastgestelde inkomen uit jaar t, vindt er een herberekening plaats. Wanneer blijkt dat de ouder nog moet bijbetalen geldt ook dat dit in één keer kan of via een betalingsregeling. Als de ouder te veel eigen bijdrage heeft betaald, dan wordt dit zo mogelijk verrekend met nog toekomstige te betalen eigen bijdrage(n) en anders in één keer aan de ouder uitgekeerd.

3.5 Inkomenseffecten
Dankzij de vangnetregeling blijven de nadelige inkomenseffecten van het nieuwe stelsel met de overgang op het toetsingsinkomen in jaar t-2 zeer beperkt. Ouders die door een inkomensdaling naar het jaar t-2 financieel nadeel ondervinden van het nieuwe stelsel, kunnen immers aanspraak maken op de vangnetregeling.

4. Gegevens en informatie

4.1 Informatievoorziening

Voor een goede en rechtmatige uitvoering van het voorgestelde stelsel die verregaand gedigitaliseerd is en waarbij vele miljoenen transacties op jaarbasis aan de orde zijn, is een goed ingerichte informatievoorziening essentieel. Deze gegevens zijn nodig om te bepalen of er een recht op de kinderopvangvergoeding bestaat, of dat deze tot uitbetaling komt en ook wat de hoogte van de eigen bijdrage is. Ook het toezicht zal in vergaande mate op de informatievoorziening steunen bij het zorgdragen dat het systeem conform wet- en regelgeving blijft functioneren.

De informatie komt in belangrijke mate van de kinderopvangorganisaties en, indien nodig, van de ouder. Waar het enigszins mogelijk is zal DUO de informatie vanuit zogenoemde basisregistraties en derdenregistraties van andere overheidsorganisaties gebruiken. Op die manier wordt voorkomen dat ouders en organisaties meerdere malen bij de overheid dezelfde gegevens moeten aan te leveren.

4.2 Informatieverplichting

In tabel 1 wordt schematisch aangegeven wie verantwoordelijk is voor het aanleveren van welke gegevens. Daarbij is ook aangegeven welke gegevens uit de (basis)registraties zullen worden gehaald. Soms komt informatie uit meerdere bronnen en kan de betreffende informatie worden gecontroleerd.

Tabel 1: gegevens nodig voor de uitvoering en de 'leverancier' van die informatie

Gegevens	**Kinderopvangorganisatie levert aan bij DUO**	**Ouder levert aan bij DUO**	**Gegevens uit (basis)registraties** (tussen haken de naam van de (basis)registratie)
LRK-nummer	X		
Adresgegevens kinderopvangorganisatie			X (LRK)
Bankrekeningnummer organisatie	X		
Startdatum opvang	X		
Einddatum opvang	X		
Aantal overeengekomen uren	X		
Uurprijs	X		
Wijziging vorm kinderopvang	X		
Wijziging locatie kinderopvang	X		
BSN ouder en kind	X		
Adresgegevens ouder			X (BRP)
Samenstelling huishouden		X	
Bankrekeningnummer ouder		X	
Eerste en volgende			X (BRP)

kind(eren)			
Peiljaarverlegging		X	
Wel of niet werken[12]			X (UWV)
Aantal gewerkte uren[7]			X (UWV)
Inkomensgegevens[7]			X (BRI)

Waar in het systeem van de kinderopvangtoeslag de ouder voornamelijk verantwoordelijk was voor aanvoer van gegevens aan de uitvoerder, gaat een aantal van deze verantwoordelijkheden over naar de aanvrager.

De kinderopvangorganisatie vraagt het recht op kinderopvangvergoeding aan. Bij de aanvraag levert de kinderopvangorganisatie gegevens omtrent de overeenkomst (waaronder de prijs per uur kinderopvang, het aantal uren kinderopvang, de burgerservicenummers van de ouder en het kind en het registratienummer van de kinderopvangorganisatie in het LRK). De aanvrager is op grond van artikel 4:2, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) verplicht gegevens te leveren die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn. De aanvrager is gehouden om inlichtingen of gegevens die van invloed kunnen zijn (na de beslissing op de aanvraag) op het recht op kinderopvangvergoeding aan DUO door te geven. Indien de einddatum van het contract bijvoorbeeld wijzigt, maakt de houder van een kinderopvangorganisatie dit bij DUO bekend.

De ouder heeft een informatieverplichting, die zich voornamelijk richt op zijn eigen positie. Het gaat daarbij onder andere om wijziging in bijvoorbeeld het aantal gewerkte uren, wijziging samenstelling van het huishouden, werkloosheid etc. voor zover dat de bepaling van de hoogte van de eigen bijdrage of het voldoen aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang betreft en de derdenregistraties geen (actuele) informatie bevatten. Indien de ouder bijvoorbeeld een co-ouderschapovereenkomst aangaat, kan hij dit door middel van een co-ouderschapsovereenkomst aantonen.

Ouder en kinderopvangorganisaties geven een wijziging aan DUO door die relevant is voor de hoogte van de kinderopvangvergoeding of eigen bijdrage van de ouder binnen een door DUO vast te stellen termijn nadat de wijziging is opgetreden. De BD/T houdt voor toeslagen in de regel een termijn van vier weken aan. Op deze manier wordt voorkomen dat ouder en kinderopvangorganisatie te grote bedragen moeten terugbetalen. Wijzigingen die leiden tot een lagere eigen bijdrage van de ouder kunnen tot uiterlijk 5 jaar worden doorgegeven.

DUO is bevoegd om, voor zowel de kinderopvangorganisatie als de ouder, voor te schrijven op welke wijze de inlichtingen of gegevens worden verstrekt. In de regel zal DUO voor het bepalen van de hoogte van de eigen bijdrage gebruik maken van informatie afkomstig van basisregistraties. Indien die informatie niet voorhanden is, zal de betreffende ouder de betreffende informatie bij DUO aanleveren. DUO kan daarbij voorwaarden stellen ten aanzien van de wijze waarop die informatie wordt aangeleverd of aanvullende informatie wordt verstrekt. Daarbij behoort ook de mogelijkheid dat de

[12] Voor deze gegevens zijn niet in alle gevallen basisregistraties voorhanden en zal de ouder aanvullende informatie dienen te verstrekken. Als het gaat om gewerkte uren is de polisadministratie UWV een belangrijke bron. Zelfstandigen bijvoorbeeld zijn daarin niet opgenomen.

ouder wordt gevraagd om fysiek de betreffende informatie bij DUO aan te leveren en zo nodig toe te lichten indien het gaat om niet standaard gegevens/omstandigheden en indien er redelijkerwijze vermoedens zijn dat de ingediende informatie niet juist is of nadere toelichting behoeft. Uiteraard kan dit laatste ook voor kinderopvangorganisaties gelden als de informatieverstrekking niet volledig is of nadere toelichting behoeft.

4.3 Administratie

Betaling van de kinderopvangvergoeding geschiedt op basis van de factuurgegevens die van de kinderopvangorganisatie is ontvangen. Uitbetaling vindt plaats na betaling van de eigen bijdrage door de ouder. Kinderopvangorganisaties zullen een administratie inrichten op basis waarvan DUO kan constateren of de vergoeding op basis van de in de factuur opgenomen informatie rechtmatig is toegekend. Voorgesteld wordt om de minister de bevoegdheid te verschaffen om regels te stellen over waaraan de administratie van de kinderopvangorganisatie moet voldoen, analoog aan zijn bevoegdheid omtrent de administratie voor wat betreft de kwaliteit van de kinderopvang.

Bij ministeriële regeling zal worden bepaald aan welke aanvullende vereisten de administratie moet voldoen om de rechtmatigheid van de kinderopvangvergoeding te kunnen vaststellen. Dat heeft in elk geval betrekking op de in het contract overeengekomen afspraken in relatie tot het registreren van de feitelijke afname van kinderopvanguren door de betreffende ouder en de daarbij behorende actuele tarieven. In een ministeriële regeling zal tevens worden opgenomen dat kinderopvangorganisaties met een nog nader te bepalen omvang van de omzet DUO jaarlijks moeten melden dat de accountant heeft geconstateerd dat de administratie conform de ministeriële regeling is ingericht. De verklaring van de accountant en de jaarrekening zijn door DUO bij vermoeden van onrechtmatigheid opvraagbaar.

Indien de administratie van een kinderopvangorganisatie niet voldoet aan de door de minister gestelde eisen, zal de kinderopvangorganisatie aangemaand worden de administratie in lijn met de gestelde eisen te brengen. Indien de administratie uiteindelijk niet aan de eisen voldoet, kan de rechtmatigheid van de kinderopvangvergoeding niet worden vastgesteld en zal DUO de ten onrechte verstrekte kinderopvangvergoeding terugvorderen.

Voor een gastouderbureau geldt hetzelfde als niet aan de administratieve verplichtingen kan worden voldaan en herstel binnen de door DUO vastgestelde termijn niet kan plaatsvinden. Een gastouderbureau is daarbij afhankelijk van de informatieverstrekking door de gastouders. Feitelijk kan een gastouderbureau alleen een factuur bij DUO indienen als de benodigde informatie van de gastouder beschikbaar is en voldoet aan de administratieve eisen die nodig zijn om tot rechtmatige betaling van de vergoeding over te gaan. Dat vereist dat het gastouderbureau van gastouders verlangt dat deze informatie tijdig, volledig en correct wordt aangeleverd. Het is aan het gastouderbureau om daarop toe te zien.

4.4 Gegevensdeling

De regering kiest ervoor om vanuit doelmatigheids- en toezichtsperspectief om de binnengekomen aanvraag zoveel mogelijk al bij ontvangst te controleren door middel van gegevens uit (basis) registraties die afkomstig zijn van andere overheidsorganisaties. DUO verkrijgt de wettelijke bevoegdheid om gegevens met andere overheidsorganisaties te delen en zal ook zelf gegevens aan andere organisaties

ter beschikking stellen als dat voor de uitvoering van die organisaties noodzakelijk is en wettelijk is geregeld.

In tabel 2 zijn de verschillende organisaties waarvan het noodzakelijk is dat DUO gegevens ter beschikking krijgt, aangegeven. Het gaat daarbij niet alleen om de gegevens die voor de uitvoering relevant zijn, maar ook om gegevens die voor het toezicht op een rechtmatige uitvoering en handhaving (toezichtsrol) nodig zijn om effectief een risicogestuurde toezicht te kunnen inrichten.

Tabel 2: benodigde gegevens van andere overheidsorganisaties

Aard gegevens	**organisatie**
Gegevens voor uitvoering	
Gegevens m.b.t. ouders	BRI, BRP, UWV (SUWI)/Polisadministratie, DUO/BRON, DUO SCI
Gegevens m.b.t. kinderopvangorganisaties	DUO/LRKP, handelsregister KVK
Gegevens voor het toezicht	
Risico-gericht informatiedeling	GGD, gemeente, Belastingdienst, BD/T

Voor de uitvoering van kinderopvangvergoeding is gegevensdeling nodig om te bewerkstelligen dat DUO gebruik kan maken van al eerder door organisaties en ouders aan de overheid aangereikte gegevens. DUO kan door deze gegevensdeling al in een vrij vroeg stadium 'aan de voorkant' zoveel mogelijk vaststellen of er recht op kinderopvangvergoeding bestaat. Bovendien voorkomt dit fouten van betrokkenen en tijdverlies als fouten gecorrigeerd moeten worden.

Daarnaast vindt er gegevensdeling plaats omtrent de hoogte van de eigen bijdrage. Deze gegevensdeling vindt als eerste plaats na de ontvangst van de aanvraag van de kinderopvangorganisatie. Na het toekennen van het recht op kinderopvangvergoeding staat immers ook vast dat de ouder voldoet aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang, maar staat nog niet vast wat de hoogte is van de rijksbijdrage en daarmee de eigen bijdrage van de ouder. De hoogte hangt voornamelijk samen met de inkomensgegevens uit het BRI. Dit is een authentiek inkomensgegeven. Uit het BRI zal het totaal van het toetsingsinkomen van de ouder (en van zijn partner) over het tweede jaar voorafgaande aan het jaar waarop de kinderopvang ziet, tenzij er een succesvol beroep wordt gedaan op de peiljaarverlegging. In het geval er sprake is van zogenoemde niet in Nederland belastbare inkomens zal de Inspecteur van de Belastingdienst zo nodig op verzoek van DUO het relevante inkomen vaststellen.

Ook na (de initiële) vaststelling van de hoogte van de eigen bijdrage zal er gegevensdeling plaatsvinden om wijzigingen in gegevens te kunnen vaststellen en de vergoeding en eigen bijdrage van de ouder daarop te baseren. Dit kan ook efficiënt voor de ouder uitvallen indien een wijziging in het desbetreffende gegeven zonder tussenkomst van de ouder van rechtswege kan worden verwerkt.

Het toezicht zal risicogestuurd zijn. Daarbij zal worden samengewerkt met organisaties die over gegevens beschikken die van belang kunnen zijn om de rechtmatigheid van de uitgaven te kunnen beoordelen. Om die reden wordt het mogelijk gemaakt om gegevens te delen met de GGD, gemeenten en BD/T.

5. Toezicht en opsporing

5.1 Inrichting toezichtketen

DUO zal, naast de uitvoerder van het nieuwe stelsel, ook de toezichthouder zijn. De bestuursrechtelijke afhandeling zal door DUO worden uitgevoerd. DUO zal risicogestuurd te werk gaan. Naast het bestuursrechtelijke gedeelte van de keten zal ook strafrechtelijke opsporing en handhaving plaatsvinden. De opsporing blijft net zoals bij de toeslagen voor een groot deel bij Fiscale Inlichten- en Opsporingsdienst (hierna: FIOD) liggen. Het Openbaar Ministerie (hierna: OM) is verantwoordelijk voor de strafrechtelijke handhaving. Omdat het OM daarbij steeds nadrukkelijk de samenhang tussen bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving incl. beoogde effect van optreden betrekt, zal er geregeld overleg plaatsvinden tussen DUO, FIOD en OM.
De toezichthouders van DUO krijgen tevens (BOA-)opsporingsbevoegdheid zoals dat in artikel 44 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (hierna: Awir) is geregeld. De BOA-toezichthouder kan dan zowel bestuurlijk toezicht als de 'eenvoudige' strafbare feiten die daarvoor in aanmerking komen onderzoeken. Daarmee wordt voorkomen dat de FIOD voor dergelijke strafbare feiten moet worden ingezet en zich kan richten op de meer complexe strafrechtelijke opsporingsonderzoeken.

Kinderopvangorganisaties krijgen met veel toezichthouders te maken. Een belangrijke toezichthouder op het terrein van de kinderopvang is de gemeentelijke gezondheidsdienst (hierna: GGD). De GGD onderzoekt of een kinderopvangorganisatie of gastouder voldoet aan de voorwaarden om tot inschrijving in het LRK door de gemeente over te gaan. Dat onderzoek betreft vooral aspecten van de kwaliteit en veiligheid. Onderdeel van dat toezicht is ook of bij de gastouderbureaus aan de administratieve vereisten die aan de wet worden gesteld, wordt voldaan. Dit laatste ligt dicht aan tegen het rechtmatigheidtoezicht dat DUO moet uitvoeren.
DUO zal ook ter plekke controles uitvoeren. Dat kan plaatsvinden bij vermoeden van onrechtmatig handelen, maar ook als onderdeel van het risicogestuurde toezichtsprogramma. DUO zal daarbij nauw samenwerken met de GGD en gemeenten. Om die reden wordt gegevensdeling met deze organisaties mogelijk gemaakt. Op die manier wordt getracht de inspectiedruk op de kinderopvangorganisaties in redelijke balans te houden en tegelijkertijd door de samenwerking slagvaardiger in het toezicht te opereren.
Ook zal DUO in het kader van het toezicht en de handhaving in samenwerking met bijvoorbeeld gemeenten, GGD, gemeenten en BD/T informatie uitwisselen in het kader van onderzoek naar de rechtmatige toekenning van de rijksbijdrage. DUO kan deze informatie om niet opvragen en gebruiken. Ook kan DUO aan andere overheidsorganisaties informatie verstrekken, indien dit noodzakelijk is voor de uitvoering van een wettelijke taak.

5.2 Sancties

Het toezicht spitst zich toe op een correcte uitvoering van wet- en regelgeving en het toezien op het voorkomen van fouten en fraude door kinderopvangorganisaties en ouder. In het wetsvoorstel zijn verplichtingen voor zowel ouder als kinderopvangorganisatie opgenomen. Indien niet aan die verplichtingen wordt voldaan dan wel bewust regels worden overtreden, krijgt de toezichthouder de bevoegdheid om sancties op te leggen.

Er is voor gekozen om de 'bestuurlijke boete'-systematiek van de Awir in dit wetsvoorstel over te nemen, althans van overeenkomstige toepassing te verklaren.

Ouders

De informatieverplichting van de ouder is nodig om het recht op kinderopvangvergoeding en de hoogte van de eigen bijdrage vast te stellen. Mocht deze informatie niet juist zijn, zodat het recht op de vergoeding vervalt, dan wordt een reeds betaalde kinderopvangvergoeding op de ouder verhaald. Als de ouder over dat bedrag een eigen bijdrage heeft betaald, wordt dit met het bedrag dat op de ouder wordt verhaald verrekend. Indien een te lage eigen bijdrage is betaald, zal DUO in elk geval het verschil vorderen. Daarnaast krijgt DUO de bevoegdheid om een boete op te leggen.

Kinderopvangorganisaties

De kinderopvangorganisatie heeft de verplichting om de kinderopvanggegevens tijdig en juist aan te leveren en wijzigingen binnen de gestelde termijnen door te geven. Het onvolledig aanleveren zal leiden tot het niet kunnen vaststellen en dus ook niet uitkeren van de vergoeding. De kinderopvangorganisatie zal gevraagd worden om de ontbrekende gegevens alsnog aan te leveren. Blijft de kinderopvangorganisatie in gebreke dan zal DUO de eventueel ontvangen eigen bijdrage van de ouder terugstorten.

Als wijzigingen niet tijdig zijn doorgegeven en DUO de kinderopvangvergoeding op basis van onjuiste gegevens heeft verstrekt dan zal DUO in eerste instantie bij de kinderopvangorganisatie vragen om de aanvullende gewijzigde gegevens aan te leveren. Op basis daarvan zal DUO de hoogte van de kinderopvangvergoeding vaststellen en tot verrekening en terugvordering overgaan. Ook hiervoor geldt dat bij het in gebreke blijven DUO de ten onrechte verkregen kinderopvangvergoeding in zijn geheel zal terugvorderen bij de kinderopvangorganisatie. De teveel betaalde eigen bijdrage van de ouder zal worden teruggegeven, dan wel worden verrekend. Daarnaast krijgt DUO de bevoegdheid om een boete op te leggen aan de kinderopvangorganisatie.

De kinderopvangorganisatie heeft de verplichting om te voldoen aan door de minister te stellen eisen aan de inrichting van de administratie. Indien de administratie van een kinderopvangorganisatie niet voldoet aan de door de minister gestelde eisen, zal de kinderopvangorganisatie binnen een door DUO te stellen termijn de mogelijkheid krijgen om herstelacties te plegen. Kan de kinderopvangorganisatie daaraan niet voldoen, dan kan de minister de rechtmatigheid van de vergoeding niet vaststellen en wordt overgegaan tot het terugvorderen van de kinderopvangvergoeding.

Bij een redelijk vermoeden dat er sprake is van doelbewust onrechtmatig handelen kan de minister overgaan tot gehele of gedeeltelijke opschorting van het uitkeren van de vergoeding.

Aandacht is er voor de relatie gastouderbureau–gastouder. DUO heeft een relatie met het gastouderbureau en die vervult de kassiersfunctie richting gastouders. DUO heeft geen directe financiële relatie met gastouder. De minister stelt alleen nadere regels aan de informatieverplichting van het gastouderbureau. Het gastouderbureau is verantwoordelijk voor het verkrijgen van de juiste informatie van de gastouders om de hoogte van de vergoeding te kunnen verantwoorden, zoals het aantal uren dat er kinderen zijn opgevangen. Het is aan het gastouderbureau om er voor te zorgen dat

gastouder aan verplichting voldoet. DUO heeft dus geen bevoegdheid om richting gastouder handhavend op te treden.

In het geval kinderopvangorganisatie en ouder samenspannen om op een onrechtmatige wijze een hogere kinderopvangvergoeding te krijgen dan zal DUO de op deze wijze verkregen kinderopvangvergoeding in zijn geheel terugvorderen bij de organisatie of de ouder. Daarnaast zal strafrechtelijk worden opgetreden. Indien er sprake is van samenspannen tussen ouder en gastouder zal DUO naast de ouder in eerste aanleg ook het gastouderbureau aanspreken en de vergoeding terugvorderen. Indien uit onderzoek blijkt dat het gastouderbureau te goeder trouw is geweest dan zal DUO alleen bij de ouder terugvorderen. Ouder en gastouder zullen strafrechtelijk worden vervolgd.

5.3 Misbruik en oneigenlijk gebruik
De kinderopvangtoeslag is door de inrichting van de regelgeving en de wijze van financiering op een aantal onderdelen gevoelig voor misbruik en oneigenlijk gebruik. Door de beoogde wijzigingen in het stelsel wordt de gevoeligheid voor fouten en fraude teruggedrongen. Het gaat dan onder meer om het gebruik van gegevens die al vaststaan, informatie uit (basis)registraties en de directe financiële relatie tussen overheid en kinderopvangorganisatie. Ook het feit dat de ouder meer zicht krijgt op de kosten en het feit dat pas na betaling van de eigen bijdrage door de ouder de kinderopvangvergoeding aan de kinderopvangorganisatie wordt verstrekt dragen daaraan bij. Risico van het gebruik van foutieve informatie is verkleind en ook de termijnen waarbinnen gegevens veranderen of moeten worden aangeleverd zijn behoorlijk ingeperkt. Ook wordt de verantwoordelijkheid voor de informatievoorziening voor een deel naar de organisaties verlegd. Verwacht mag worden dat de kwaliteit van de gegevensaanlevering hierdoor omhoog gaat.

Het Platform Bijzondere Opsporingsdiensten (Platform BOD) heeft op verzoek van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelenheid een eerste frauderisico-analyse uitgevoerd. Het wetsvoorstel was op dat moment nog niet beschikbaar. De algemene, voorlopige conclusie van het Platform BOD is dat in vergelijking met het huidige stelsel in het voorstel voor de nieuwe regeling een aantal verbeteringen worden gezien. Het betreft dan onder meer het gebruik van de basisregistraties BRI voor het bepalen van het inkomen in jaar t-2, financiële verrekening via de uitvoerder en bewustwording van de ouder via de digitale portemonnee. Het Platform BOD wijst ook op een aantal risico's die niet worden weggenomen, zoals het risico op samenspanning, het vaststellen van de juistheid van gegevens en de inning van de eigen bijdrage. Nieuwe risico's die zich aandienen zijn het digibetisme bij het gebruik van de digitale portemonnee en de mogelijke risico's van de systeemwijziging op zichzelf waardoor frauderisico's toenemen. Ook de harmonisatie peuterspeelzalen wordt als een potentieel frauderisico gezien omdat het een nieuwe speler is waarbij ook andere regelgeving en financiering aan de orde is.

Bij de beoordeling van de risico's op misbruik en oneigenlijk gebruik kunnen risico's worden onderscheiden in de risico's die voortvloeien uit het stelsel, het gedrag van de bij de regelgeving betrokken personen en organisaties en risico's die ontstaan als gevolg van niet goed uitgevoerd toezicht en gebrekkige handhaving. Dat richt zich dan vooral op de beschikbaarheid van voldoende mogelijkheden om toezicht te kunnen uitvoeren en handhavend te kunnen optreden en de capaciteit die daarvoor beschikbaar is.

5.4 Risico's voortkomend uit de systematiek
Het gebruik van door de ouder aangeleverde informatie die pas na verloop van tijd wordt vastgesteld (inkomen, gewerkt aantal uren), blijft ook in het beoogde stelsel bestaan en daarmee zijn risico's die hiermee samenhangen ook in het beoogde stelsel nog steeds aan de orde. Daarnaast is het van belang dat ouder en organisatie tijdig wijzigingen doorgeven. Het risico dat wijzigingen niet tijdig worden doorgegeven blijft bestaan. In de uitvoering en de inrichting van het toezicht is dat een blijvend punt van aandacht.

5.5 Risico's voortkomend uit gedrag van personen en organisaties
Het proces van uitvoering zal door DUO zo gedigitaliseerd mogelijk worden uitgevoerd. Het risico dat hiermee samenhangt is dat minder digitaal vaardige ouders geen juist gebruik van het systeem maken met als gevolg fouten en mogelijk misbruik door anderen die van de kwetsbare positie van de ouder gebruik maken. Bij de kinderopvangtoeslag is dit ook aan de orde. De verdergaande digitalisering in combinatie met het digitale informatie-uitwisseling tussen ouder en kinderopvangorganisatie via DUO maakt dit extra kwetsbaar. DUO zal hiervoor in de verdere uitwerking van de digitale portemonnee nadrukkelijk aandacht voor vragen.

Zaken als samenspanning, valsheid in geschrifte en niet of niet tijdig informatie doorgeven met als doel om onrechtmatig financieel voordeel te behalen, blijft ook in het beoogde stelsel mogelijk. Door middel van risicogestuurd toezicht in samenwerking met andere toezichtpartners en de FIOD zal dit risico moeten worden bestreden. De door de BD/T ontwikkelde risicogestuurde toezichtsmethodiek zal door DUO verder worden uitgewerkt. Ook DUO krijgt in dit verband de mogelijkheden en bevoegdheden om ter plekke controles uit te voeren. Daarbij zal worden samengewerkt met de GGD.

6. Geleidelijke invoering

De regering heeft de mogelijkheden verkend om directe financiering per 1/1/2018 geleidelijk in te voeren. Bij een geleidelijke invoering valt een deelpopulatie al onder het nieuwe systeem. Zodoende zullen op dat moment twee systemen in werking zijn: een deelpopulatie krijgt te maken met het nieuwe systeem, terwijl de rest van de gebruikers nog tijdelijk onder het huidige regime van de kinderopvangtoeslag valt. Deze laatstgenoemde groep stroomt dan per de beoogde datum van 1/1/2019 alsnog in het nieuwe systeem in. Hieronder volgt een overzicht van relevante overwegingen die spelen bij de keuze voor geleidelijke invoering, afgezet tegen een integrale invoering per 1/1/2019. Het wetsvoorstel is zo opgezet, dat integrale invoering per 1/1/2019, in plaats van geleidelijke invoering, mogelijk blijft. In dat geval zullen de bepalingen die betrekking hebben op de geleidelijke invoering niet in werking treden.

Met geleidelijke invoering is het mogelijk de uitvoeringsketen geleidelijk te belasten. De keten kan als het ware langzaam wennen aan het nieuwe stelsel en langzaam 'op temperatuur' komen. Het is mogelijk het uitvoeringsproces te optimaliseren en een piekbelasting bij de invoering wordt voorkomen. Het geeft kinderopvangorganisaties meer ruimte om zich goed voor te bereiden en langzaam aan het nieuwe stelsel te wennen. Geleidelijke invoering geeft DUO tevens de mogelijkheid om waardevolle uitvoeringsinformatie te verzamelen – bijvoorbeeld over het aantal klantcontacten en bezwaarschriften – voor het moment dat de rest van de populatie ook in het nieuwe stelsel instroomt.

Geleidelijke invoering is uitdrukkelijk niet bedoeld om kinderziektes uit het systeem te halen. Deze moeten zoveel mogelijk daarvoor al zijn geïdentificeerd en opgelost,

bijvoorbeeld tijdens een fase van proefdraaien. Geleidelijke invoering is ook niet bedoeld om, bij tegenvallende resultaten, alsnog af te zien van de (integrale) invoering.

Aan geleidelijke invoering zijn ook nadelen en risico's verbonden. Het naast elkaar bestaan van twee stelsels kan tot verwarring leiden bij ouders en tot extra complexiteit in de uitvoering bij de kinderopvangorganisaties, DUO en de BD/T. Desalniettemin vindt de regering dat deze nadelen en risico's opwegen tegen de hiervoor geschetste voordelen.

6.1 Uitvoeringsaspecten

Bij de beoordeling van de uitvoeringsaspecten van geleidelijke invoering is rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

1. De kenmerken op grond waarvan een huishouden wel of niet deelneemt aan directe financiering zijn voor alle betrokkenen objectief vast te stellen, of de groep huishoudens die gebruik maakt van directe financiering is voor aanvang van de overgangsperiode gefixeerd.
2. Een huishouden heeft op ieder moment in het overgangsjaar in principe te maken met één stelsel, kinderopvangtoeslag of directe financiering.
3. Een huishouden dat in het overgangsjaar te maken heeft gehad met directe financiering gaat in principe niet terug naar kinderopvangtoeslag.

De achtergrond bij deze uitgangspunten is als volgt:

- Zoals ook in de voortgangsbrief van 23 november 2015 aan de Tweede Kamer is aangegeven, moet de deelpopulatie die in 2018 onder het stelsel van directe financiering valt, eenvoudig af te zonderen zijn uit de toeslagenpopulatie[13]. Dit om dubbele betalingen te voorkomen.
- Daarmee en daarnaast moet voorkomen worden dat verwarring ontstaat bij ouders en kinderopvangorganisaties over het stelsel dat van toepassing is voor de opvang van een bepaald kind. De verwachting is dat het gelijktijdig naast elkaar bestaan van twee stelsels ook bij intensivering van de communicatie toch leidt tot onduidelijkheid bij ouders en kinderopvangorganisaties, en daarmee tot extra belasting van de dienstverlening leidt.
- Het recht op kinderopvangtoeslag wordt bepaald op het niveau van een huishouden (aanvrager + partner). De hoogte van de kinderopvangtoeslag voor het eerste kind (het kind met op jaarbasis de meeste opvanguren) is (aanzienlijk) lager dan de tegemoetkoming voor de tweede en volgende kinderen. Indien binnen één huishouden zowel kinderopvangtoeslag wordt ontvangen en deel wordt genomen aan directe financiering is het recht niet door één of ieder van de uitvoerders zelfstandig vast te stellen. Er is bij iedere toekenning (kinderopvangtoeslag en directe financiering) dus sprake van een 'eerste kind'.
- Als de populatie huishoudens waarop in de overgangsperiode het stelsel van directe financiering van toepassing is, niet bepaald wordt op basis van voor alle betrokkenen begrijpelijke, objectieve kenmerken, of indien deze populatie huishoudens niet vooraf gefixeerd is, wordt de juistheid van de verwerking afhankelijk van het voortdurend juist, tijdig en volledig verstrekken van de ene uitvoerder en verwerken door de andere uitvoerder van signalen over toegekende rechten onder het ene of het andere stelsel. Dat leidt tot het risico

[13] Kamerstukken II 2015/16, 31 322, nr. 285.

op (a) te lange doorlooptijd tot de start van de financiering omdat een ouder en/of kinderopvangorganisatie zich aanvankelijk tot de verkeerde uitvoerder wendt en op (b) onterechte of dubbele betalingen, wat tot terugvorderingen achteraf leidt.

6.2 Geleidelijke invoering voor huishoudens waarvan het oudste kind geboren wordt in het overgangsjaar

De regering heeft verschillende varianten voor geleidelijke invoering de revue laten passeren en beoordeeld aan de hand van de uitgangspunten die hierboven zijn genoemd.

Variant: tegemoetkoming voor huishoudens waarvan het oudste kind geboren wordt in het overgangsjaar wordt toegekend op basis van directe financiering

1. Objectieve kenbaarheid	Objectief kenbaar voor BD/T en DUO of een huishouden wel of niet in aanmerking komt voor directe financiering op basis van de BRP.
2. Een stelsel per huishouden	Een huishouden heeft op ieder moment in het overgangsjaar te maken met één stelsel (kinderopvangtoeslag of directe financiering), mits een bestaande en eventuele nieuwe partner ook (uitsluitend) met directe financiering te maken krijgt. Deze situatie doet zich naar verwachting in minder dan 1% van de gevallen voor.
3. Geen terugkeer naar KOT	Indien voor een kind directe financiering is toegekend blijft dit kind directe financiering houden, ook als dit kind in de loop van het jaar deel gaat uitmaken van een gezin waar kinderen geboren voor het overgangsjaar deel van uitmaken.
4. Overige uitvoerings-aspecten	• Er vindt geen selectie op kinderopvangorganisaties plaats: mogelijk krijgen alle of vrijwel alle organisaties met beide stelsels tegelijkertijd te maken. Opvang van nieuwgeborenen komt geleidelijk op gang. Een kleine kinderopvangorganisatie kan later in het jaar voor het eerst te maken krijgen met directe financiering. • In het overgangsjaar komen er nog nieuwe aanvragers voor de kinderopvangtoeslag bij de BD/T, namelijk wanneer het oudste kind in het huishouden geboren is voor het overgangsjaar. • Het criterium 'oudste kind geboren in het overgangsjaar' is niet zonder meer kenbaar voor de kinderopvangorganisatie. Het kan voorkomen dat de ouder zich eerst mogelijk bij BD/T meldt en een afwijzing krijgt, waarna de kinderopvangorganisatie zich alsnog tot DUO moet wenden. De eerste toets hierop zit feitelijk bij de kinderopvangorganisatie, want die moet ook nagaan of een kind in aanmerking komt voor directe financiering.

Bij deze wijze van geleidelijk invoeren krijgt een (groot) deel van de kinderopvangorganisaties in het overgangsjaar te maken met twee stelsels. Dat heeft een voordeel: alle organisaties kunnen vast wennen aan directe financiering voordat ze integraal overgaan. Nadeel is dat twee stelsels naast elkaar voor verwarring en onduidelijkheid kan zorgen. Bij deze variant zal het aantal gebruikers van directe financiering in het overgangsjaar langzaam groeien (grofweg 2000 per maand, tot in

totaal circa 20.000). Per 1/1/2019 krijgen dan ook gebruikers van de kinderopvangtoeslag te maken met het nieuwe stelsel.

6.3 Proces-stapsgewijze implementatie

Bij proces-stapsgewijze implementatie wordt het totale nieuwe ketenproces stapsgewijs in productie genomen en niet op één moment in de tijd. Als voorbereiding kunnen alle gegevens die benodigd zijn voor directe financiering al ingewonnen, bepaald en vastgelegd kunnen worden. Hierbij kan gedacht worden aan het inwinnen van alle (bekende) contracten voor het nieuwe jaar, de benodigde persoonsgegevens, de benodigde inkomensgegevens, et cetera maar ook het openen van digitale portemonnees, het vaststellen van het (voorlopige) recht op kinderopvangvergoeding, etc. Uitgaande van een beoogde implementatiedatum van 1/1/2019 voor het grootste deel van de gebruikers – uitgezonderd de huishoudens die in 2018 al in het nieuwe stelsel zijn ingestroomd - kunnen deze werkzaamheden in de laatste maanden van 2018 reeds uitgevoerd worden, zodat tijdig de eerste vergoedingen kunnen worden verstrekt aan kinderopvangorganisaties.

7. Overige aandachtspunten

7.1 kinderopvang in het buitenland

In het systeem van de kinderopvangtoeslag wordt de toeslag geëxporteerd naar ouders die gebruik maken van kinderopvang buiten Nederland, maar binnen de Europese Unie (hierna: EU), Europese Economische Ruimte (hierna: EER) of Zwitserland. Dit gebeurt op grond van de Europese sociale zekerheidsverordening (Verordening (EG) 883/2004). Dit volgt uit het systeem, omdat het de ouders zijn die een tegemoetkoming ontvangen in de kosten van de kinderopvang, door middel van een toeslag. De ouders ontvangen dit geld zelf en kunnen hiermee een deel van de kosten die zij voor de kinderopvang van hun kinderen maken, betalen.

Het stelsel van de kinderopvangtoeslag, waarbij ouders een aanvraag indienen en zelf een tegemoetkoming ontvangen, verdwijnt met de komst van directe financiering. De financieringsstroom wordt omgedraaid en het zijn niet langer de ouders die een aanvraag indienen en geld ontvangen, maar de kinderopvangorganisaties. De regering acht het onwenselijk de kinderopvangvergoeding uit te betalen aan kinderopvangorganisaties in het buitenland. Het gedeelte dat van de kinderopvangvergoeding dat door het Rijk wordt gefinancierd – de rijksbijdrage –is er immers, zodat ouders (in Nederland) arbeid en zorg kunnen combineren.
Bovendien is het lastig uitvoerbaar om kinderopvangorganisaties in het buitenland te gaan financieren. Zij moeten dan voor één of enkele kinderen worden aangesloten op de Nederlandse systemen van DUO. Hier moeten dan met kinderopvangorganisaties in bijvoorbeeld Polen afspraken over worden gemaakt. Ook moet de kinderopvangorganisatie dan voldoen aan de Nederlandse eisen, bijvoorbeeld op het gebied van de administratie. Ook de controle op kinderopvangorganisaties is lastig en zou tot hoge uitvoeringskosten leiden.
Daarnaast blijkt uit cijfers van de BD/T (zie tabel 3 in paragraaf 7.3) dat de uurprijs van kinderopvang in andere landen over het algemeen een stuk lager ligt dan de uurprijs in Nederland. In andere landen betaalt de overheid over het algemeen een bijdrage aan de kinderopvang(organisatie), waardoor de uurprijs die bij ouders in rekening wordt gebracht lager is. Vervolgens vragen mensen in Nederland nog eens kinderopvangtoeslag aan over deze lage uurprijs en hebben op die manier in feite een

dubbel voordeel. Dat wordt voorkomen door niet langer te exporteren in het nieuwe stelsel.

Een andere optie zou zijn om voor de kinderopvang in het buitenland het geld rechtstreeks naar de ouders over te blijven maken. DUO zou dan echter voor een beperkte groep ouders een geheel ander systeem moeten inrichten. Ook dit maakt de uitvoering ingewikkeld en zou hoge uitvoeringskosten met zich meebrengen.

Nu de financieringsstromen worden omgedraaid, vindt de regering het gerechtvaardigd om de kinderopvangvergoeding niet uit te keren aan kinderopvangorganisaties in het buitenland. De regering vindt dat er ook geen juridische verplichting is om de kinderopvangvergoeding naar het buitenland te exporteren. De regering komt tot dit oordeel na bestudering van de Europese sociale zekerheidsverordening (Verordening (EG) 883/2004) en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU).

7.2 Verordening 883/2004

Verordening 883/2004 is van toepassing op alle wetgeving betreffende verschillende takken van de sociale zekerheid, waaronder de gezinsbijslagen. Op grond van artikel 1, onder z, worden onder gezinsbijslagen verstaan: "alle verstrekkingen en uitkeringen ter tegemoetkoming van de gezinslasten, met uitzondering van voorschotten op onderhoudsbijdragen, en de in bijlage I vermelde bijzondere uitkeringen bij geboorte of adoptie." Het begrip gezinsbijslagen heeft een ruime werkingssfeer. Kenmerkend voor een sociale zekerheidsuitkering is dat de uitkering "... aan de rechthebbende wordt toegekend zonder individuele en discretionaire beoordeling van de persoonlijke behoeften, op grond van een wettelijk omschreven situatie, en wanneer zij verband houdt met een van de in artikel 4, lid 1, van Verordening nr. 1408/71 [thans art. 3 lid 1 van Verordening 883/2004] uitdrukkelijk genoemde eventualiteiten[14]." Ten aanzien van de voorwaarden voor toekenning van de uitkering geldt dus dat de uitkering zonder individuele en discretionaire beoordeling van de persoonlijke behoeften aan de rechthebbenden en op grond van een wettelijk omschreven positie dient te worden toegekend. De rechthebbenden moeten dus aan bepaalde objectieve criteria voldoen. Er is geen sprake van een individuele en discretionaire bevoegdheid als een gezinstoeslag wordt toegekend aan alle ouders die een aanvraag indienen en die voldoen aan de in de wet gestelde objectieve criteria met betrekking tot het inkomen. Deze rechtspraak, die geldt voor alle sociale zekerheidsuitkeringen die onder Verordening 883/2004 vallen, gaat terug tot de beginjaren van Verordening 1408/71, de voorloper van de Verordening 883/2004.

Het staat vast dat de kinderopvangvergoeding ook aan de hier beschreven constitutieve vereisten voldoet. De kinderopvangvergoeding heeft een wettelijke (en niet een contractuele) grondslag. Ook heeft DUO geen discretionaire bevoegdheid een bijdrage wel of niet te betalen: als aan de wettelijke voorwaarden voor toekenning is voldaan moet de rijksbijdrage worden uitgekeerd. De hoogte van de rijksbijdrage hangt af van de hoogte van de eigen bijdrage, welke aan de hand van inkomensgegevens wordt vastgesteld, maar dat betekent niet dat DUO een discretionaire beoordeling kan geven van de persoonlijke behoeften.

Ondanks de onmiskenbare koppeling met de eigen bijdrage van de ouders, is de regering van oordeel dat de rijksbijdrage of de kinderopvangvergoeding naar zijn aard

[14] Zie met name arrest Hughes, punt 15, en arresten van 21 februari 2006, Hosse, C 286/03, punt 37; 18 december 2007, Habelt e.a., C 396/05, C 419/05 en C 450/05, punt 63, en 11 september 2008, Petersen, C 228/07, punt 19.

niet als toekenning van een uitkering (aan de ouders) is aan te merken. De rijksbijdrage is bestemd voor de kinderopvangorganisaties en niet voor de ouders; alleen is de hoogte van de rijksbijdrage afgestemd op de hoogte van de eigen bijdrage en in zoverre geïndividualiseerd.
Ter vergelijking, wanneer een onderwijsinstelling bekostiging per leerling ontvangt wordt dat ook gezien als financiering van die instelling en niet als tegemoetkoming aan de kosten van de leerling, ondanks het feit dat de ouders zonder bekostiging veel duurder uit zouden zijn. Toch zal niemand de bekostiging van onderwijs willen aanmerken als een sociale zekerheidsuitkering aan ouders van leerlingen.
Relevant in dat verband is ook dat de ouders geen aanspraak kunnen maken op de rijksbijdrage. Zij kunnen de rijksbijdrage niet aanvragen en hebben ook geen middelen om af te dwingen dat DUO die rijksbijdrage aan de kinderopvangorganisatie in kwestie toekent. De regering trekt daarom het oordeel dat de rijksbijdrage niet is aan te merken als een uitkering binnen de werkingssfeer van Verordening 883/2004.

De regering hecht er aan om nader op deze materie in te gaan, indien het oordeel van de regering niet wordt gevolgd. Indien de kinderopvangvergoeding wel onder de werkingssfeer van de Verordening 883/2004 zou vallen, is daarmee nog niet de vraag of dat deze verplicht dient te worden geëxporteerd beantwoord. Gezien artikel 7 van de Verordening 883/2004 is dit niet het geval. In dat artikel wordt enkel gesproken over een verschuldigde uitkering, terwijl een gezinsbijslag naast uitkeringen ook verstrekkingen bevat. Met een verstrekking wordt een natura prestatie bedoeld en met een uitkering een prestatie in geld.[15] Alleen prestaties in geld (uitkeringen) zijn exporteerbaar. Dat is ook logisch, omdat een natura prestatie niet valt te exporteren. De rijksbijdrage die als component van de kinderopvangvergoeding aan de kinderopvangorganisatie wordt verstrekt en is daarmee naar zijn aard ook geen uitkering die naar ouders geëxporteerd zou kunnen worden. Ter vergelijking, op grond van de Zorgverzekeringswet zijn er wel in natura aanspraken die onder de werkingssfeer van Verordening 883/2004 vallen. Maar deze zijn naar hun aard niet exporteerbaar.[16]

7.3 Vrij verkeer van werknemers
Personen die in Nederland wonen, gebruik maken van kinderopvang in Nederland en de toeslag kwijtraken ondervinden daar geen financiële gevolgen van omdat zij in het nieuwe stelsel alleen een eigen bijdrage hoeven te betalen. Personen die echter in aanmerking kwamen voor de kinderopvangtoeslag voor een niet in Nederland gesitueerde kinderopvangorganisatie, zullen een dergelijke tegemoetkoming verliezen. De vraag is hoe zich dit verdraagt met het VWEU.
Op grond van artikel 7 van Verordening 492/2011 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie (de voormalige Verordening 1612/68) mag een werknemer die onderdaan is van een lidstaat in andere lidstaten op grond van zijn nationaliteit niet anders behandeld worden dan nationale werknemers. Het tweede lid van dit artikel bepaalt dat deze werknemer dezelfde sociale en fiscale voordelen geniet als de nationale werknemers. Het begrip "sociaal voordeel" is ruim en omvat alle voordelen die aan

[15] Volgend uit de grammaticale interpretatie, ook na bestudering andere taalversies: Benefits in kind and benefits in cash; prestations èn nature et prestations en l'espèces; Sach- und Geldleistungen.
[16] Gepensioneerden die in een andere lidstaat zijn gaan wonen hebben op grond van artikel 24, eerste lid, van Verordening 883/2004 recht op medische zorg alsof zij daar verzekerd zijn. Een dergelijk recht zou niet noodzakelijk zijn indien de lidstaat van herkomst een prestatie moet leveren om deze zorg te verschaffen.

nationale werknemers worden toegekend op grond van hun hoedanigheid van werknemer of hun hoedanigheid van ingezetene.

In de kern behelst artikel 7, tweede lid, een specifiek gelijk behandelingsgebod van een werknemer die onderdaan is van een lidstaat op het grondgebied van de lidstaat van ontvangst. Het gaat dus om een specifieke uiting van het verbod van discriminatie op grond van nationaliteit, zoals ook blijkt uit het eerste lid van dat artikel.
Artikel 7, tweede lid, van Verordening 492/2011 behelst een discriminatietoets; de verbodsnorm omvat niet tevens niet-discriminatoire belemmeringen. In het beoogde financieringsstelsel voor de kinderopvang doet zich naar het oordeel van de regering geen discriminatie voor. Immers

7.4 Vrij verkeer van Unieburgers
Het vrij verkeer van Unieburgers op grond van artikel 21 van het VWEU is niet beperkt tot het verbod van discriminatie op grond van nationaliteit vervat in artikel 18 van het VWEU. Aan artikel 21 van het VWEU moeten alle maatregelen worden getoetst die een belemmering vormen voor het recht van de Unieburger om vrij in de ander lidstaten te reizen en te verblijven, of die anderszins een hinderpaal vormen waardoor de Unieburger ervan kan worden weerhouden om gebruik te maken van het recht van vrij verkeer.
Het begrip 'belemmeringen' wordt (net als bij de andere verkeersvrijheden) zeer ruim uitgelegd. Iedere maatregel die een Unieburger ervan kan weerhouden van dat recht gebruik te maken valt eronder.[17] Toch vereist artikel 21 VWEU niet dat elke verplaatsing naar een andere lidstaat neutraal uitvalt, aangezien er bij gebrek aan harmonisatie van nationale wetgevingen op het gebied van belastingen en sociale zekerheid verschillen bestaan tussen het niveau van bescherming tegen bijvoorbeeld ziektekosten of in fiscale tegemoetkoming in de kosten van onderhoud, opvoeding en verzorging van kinderen.
Voorts is niet uitgesloten dat een in een andere lidstaat woonachtige Nederlands onderdaan in aanmerking komt voor fiscale of sociale tegemoetkomingen van de autoriteiten van zijn woonland.
De regering is van oordeel dat het nieuwe financieringsstelsel, waarbij geen exportering plaatsvindt, niet in strijd is met artikel 21 van het VWEU, omdat de rijksbijdrage niet een exporteerbare sociale zekerheidsuitkering is en een migrerende Unieburger in zijn woonland te maken krijgt met de regelgeving en de organisatiestructuur van de kinderopvang in dat land, ook wat de financiering daarvan betreft. Er is Unierechtelijk geen reden waarom de lidstaat van herkomst de kinderopvang ten behoeve van een voormalig ingezetene zou moeten subsidiëren. Voorts is het hier ook niet zo dat een in bijvoorbeeld Duitsland woonachtige Nederlands onderdaan wel een eigen bijdrage aan Nederland zal moeten blijven betalen.[18]

7.5 Gevolgen voor burgers
Het gevolg van bovenstaande is dat in het geval dat de ouder niet in Nederland woont, maar wel in een andere lidstaat van de EU, EER of Zwitserland woont en in Nederland werkt geen gebruik kan maken van gefinancierde kinderopvang als de kinderopvang plaatsvindt buiten Nederland. Dit kan wel in het geval dat de kinderopvang in Nederland plaatsvindt.
Een ouder met een partner kan slechts gebruik maken van gefinancierde kinderopvang indien de partner in Nederland, een andere lidstaat of Zwitserland woont, en in Nederland, een andere lidstaat of Zwitserland werkt. Ook hierbij geldt dat de kinderopvang in Nederland moet plaatsvinden.

17 Prof. Mr. S. Klosse, Socialezekerheidsrecht, Kluwer 2012, p. 627.
18 Vgl. arrest Van Delft, punten 100 en 101, 106 en 107.

In het stelsel van de kinderopvangtoeslag geldt de voorwaarde dat de kinderopvang in Nederland moet plaatsvinden niet, maar mag de kinderopvang ook in een andere lidstaat van de EU, EER of in Zwitserland plaatsvinden. De kinderopvangorganisatie moet dan wel zijn ingeschreven in het register buitenlandse kinderopvang. De ouder moet hiervoor een aanvraag indienen bij DUO. Met de voorwaarde dat de kinderopvang moet plaatsvinden in Nederland en moet ingeschreven zijn in het LRK, vervalt ook de noodzaak van het register buitenlandse kinderopvang. Dit register zal daarom vervallen met de invoering van directe financiering.

Uit cijfers van de BD/T blijkt dat eind oktober 2015 677 ouders een kinderopvangtoeslag ontvangen voor het gebruik van kinderopvang buiten Nederland, maar binnen de EU, EER, Zwitserland.

Tabel 3: cijfers van BD/T over kinderopvang in het buitenland, stand 31 oktober 2015

woonland	#aanvr	#kind	gem_uur	gem_last	gem_tarief	gem_toesl_kind	tot_jaarbedrag
België	307	449	56,69	130,10	2,29	80,88	435.780
Bondsrepubliek Duitsland	119	150	97,21	228,11	2,35	138,43	249.167
Groot-Brittannië	1	2	174,00	1.306,74	7,51	762,30	18.295
Nederland	249	298	61,98	238,24	3,84	171,27	612.448
Portugal	1	1	160,00	590,40	3,69	300,51	3.606

Zoals uit bovenstaande cijfers blijkt, gaat het in het algemeen om relatief lage bedragen en uurtarieven. De regering acht het niet noodzakelijk om in een overgangsregeling te voorzien, te meer omdat beoogd is dat dit wetsvoorstel ruim voor de beoogde datum van inwerkingtreding wordt bekrachtigd. Daardoor hebben de ouders tot de invoering van het nieuwe financieringsstelsel de tijd om zich op de nieuwe situatie voor te bereiden. Bovendien zouden de uitvoeringskosten aanzienlijk zijn als de BD/T na die tijd alleen voor deze zeer beperkte groep ouders de kinderopvangtoeslag nog moet uitbetalen.

7.6 Overgangsbepalingen

Met de overgang van het systeem van kinderopvangtoeslag naar het systeem van directe financiering stopt nog niet direct de uitvoering van de kinderopvangtoeslag. De afhandeling van de kinderopvangtoeslag loopt nog een aantal jaar door bij de BD/T en er zullen in die tijd nog herzieningen plaatsvinden van de kinderopvangtoeslag. Dit kan bijvoorbeeld het gevolg zijn van een herberekening van het inkomen van de ouders. De kinderopvangtoeslag wordt, na afloop van het berekeningsjaar, nog maximaal zeven jaar ambtshalve herzien. Op basis van gegevens van de afgelopen jaren, blijkt dat daarmee vrijwel alle toegekende kinderopvangtoeslagen definitief zijn vastgesteld. Na de periode van zeven jaar wordt de kinderopvangtoeslag alleen nog op aanvraag van een ouder herzien. Het is namelijk niet efficiënt om de systemen van de BD/T operatief te houden. De daarmee gepaard gaande uitvoeringskosten staan dan niet meer in verhouding tot het aantal belanghebbende ouders.

Wanneer ouders in de laatste maand waarin het nog mogelijk is om kinderopvangtoeslag aan te vragen, toeslag aanvragen, zal, zeker wanneer zij de aanvraag met terugwerkende kracht doen, extra toezicht plaatsvinden. Dit omdat het niet meer mogelijk is deze kinderopvangtoeslag te verrekenen met nog nieuw uit te keren voorschotten. Ook DUO zou deze bedragen niet kunnen verrekenen met de kinderopvangvergoeding, omdat DOU geen geld uitkeert naar ouders, maar ouders een inkomensafhankelijke eigen bijdrage aan DUO moeten betalen.

In het stelsel van de kinderopvangtoeslag zijn er kinderopvangorganisaties die een convenant met de BD/T hebben afgesloten en de kinderopvangtoeslag van de ouders, die daarvoor toestemming hebben gekregen, rechtstreeks op hun rekening ontvangen. Hiervoor geldt als voorwaarde dat er een convenant is met de desbetreffende kinderopvangorganisatie. In een dergelijk convenant worden onder meer afspraken gemaakt over controle achteraf op de ontvangen kinderopvangtoeslag. Omdat de administratieve lasten van het aangaan van een convenant niet opwegen tegen het gemak voor burgers en bedrijven van één jaar rechtstreekse betaling aan de kinderopvangorganisaties, worden er na 1 november 2017 geen nieuwe convenanten met kinderopvangorganisaties.

Het vervallen van de kinderopvangtoeslag heeft gevolgen voor de BD/T op het terrein van het personeel, de financiën, de ICT en de huisvesting. De gevolgen zijn door de BD/T in de uitvoeringstoets op het wetsvoorstel in kaart gebracht.

7.7 Gastouderopvang

De gastouderopvang onderscheidt zich op een aantal punten van kinderopvangorganisaties. Belangrijkste verschillen betreffen de huiselijke sfeer, de kleinschaligheid, een lagere opleidingseis voor gastouders (MBO 2) en een lagere overheidsbijdrage. De gastouderopvang biedt ouders meer keuzevrijheid en kan vaak uitkomst bieden voor ouders voor wie reguliere kindercentra niet adequaat aansluiten bij hun werktijden. Gastouderopvang heeft een plaats in het Nederlandse kinderopvangstelsel. De regering hecht aan een goed functionerend stelsel van gastouderopvang binnen het kinderopvangstelsel. Ouders hebben hiermee een kleinschalig en flexibel alternatief naast de opvang in groepen binnen een kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang. In krimpregio's kan gastouderopvang een alternatief zijn voor opvang op grotere afstand.

Het inpassen van de gastouderopvang in het systeem van directe financiering gebeurt op dezelfde manier als bij de reguliere kinderopvang, met twee bijzonderheden:

- De gastouderbureaus zullen de administratieve rol vervullen. Zij leveren de contractgegevens aan bij DUO en laden de factuur in de digitale portemonnee.
- De gastouderbureaus houden de kassiersfunctie zoals zij die nu ook vervullen. Zij hebben in het nieuwe systeem dus ook de financiële rol zoals kinderopvangorganisaties die straks hebben.

Het systeem van de digitale portemonnee zorgt ervoor dat ook zeer flexibele dienstverlening – cruciaal voor het goed functioneren van de gastouderopvang – op een tijdige en effectieve manier wordt bekostigd. Ouders blijven controle houden over de uitbetaling aan het gastouderbureau, dat op zijn beurt – net als nu – verantwoordelijk is voor de betaling aan de gastouder en het indienen van de factuur in de digitale portemonnee van de ouder.

In het nieuwe systeem doet het gastouderbureau de aanvraag voor een vergoeding en levert contractgegevens aan bij DUO. Het gastouderbureau is ook verantwoordelijk voor het doorgeven van wijzigingen hierin. Dit geldt ook voor een wijziging van dagopvang naar buitenschoolse opvang.

Ook voor gastouderbureaus is het persoonlijke contact met ouders belangrijk, zeker als het gaat om debiteurenbeheer. Zij kennen de ouders en kunnen hen direct benaderen en het belang van de betaling duidelijk maken. In dit wetsvoorstel is geregeld dat het debiteurenbeheer bij de gastouderbureaus en kinderopvangorganisaties blijft liggen.

7.8 Wet Normering Topinkomens
Met deze stelselwijziging zal de sector kinderopvang – net als andere voor de merendeel met rijksmiddelen gefinancierde sectoren - onder het toepassingsbereik van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke instellingen (hierna: WNT) komen te vallen. Meer specifiek zijn de paragrafen 2 en 4 van de WNT van toepassing indien er sprake is van een rechtspersoon als bedoeld in artikel 1.3, eerste lid, onderdeel c.[191] Het gaat hier uitsluitend om organisaties die een omzet hebben van meer dan een half miljoen euro en niet op winst gericht zijn. Dat wil zeggen dat alleen de grotere stichtingen, en niet NV's of BV's, onder het bereik van de WNT zullen vallen. Naar verwachting zullen de feitelijke consequenties beperkt zijn, omdat de salarissen in de kinderopvangsector doorgaans onder het maximum dat de WNT toestaat (180.000 euro) vallen. De regering ziet geen aanleiding de sector uit te zonderen van de WNT, omdat ook de sector kinderopvang voor een belangrijk deel met rijksmiddelen wordt gefinancierd.

7.9 Ouderparticipatiecrèches
Het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen in verband met het opnemen van nadere regels voor ouderparticipatiecrèches (Kamerstukken 34 256) (hierna: wetsvoorstel OPC's) is door de Koning aangeboden aan de Tweede Kamer. Hierin worden de OPC's wel onder de Wko gebracht, maar komen niet in aanmerking voor kinderopvangtoeslag, omdat de OPC's niet aan de wettelijke kwaliteitseisen van de Wko voldoen. Naar aanleiding van maatschappelijke discussie over dit onderwerp heeft het kabinet aangekondigd onderzoek te zullen doen naar de precieze kwaliteit van opvang in ouderparticipatiecrèches en de uitkomsten daarvan te betrekken bij haar afweging. In voorliggend wetsvoorstel is geen specifieke voorziening getroffen voor ouderparticipatiecrèches wetsvoorstel OPC's. Tevens is op dit moment afgezien van de het opnemen van bepalingen die de samenloop tussen de beide voorstellen regelen. Na verdere besluitvorming omtrent de OPC's zal, met inachtneming van die besluitvorming, het voorliggende wetsvoorstel zo nodig worden aangepast.

7.10 Communicatie
Om ouders en kinderopvangorganisaties tijdig en duidelijk te informeren over de veranderingen in de financiering van de kinderopvang zal een communicatieplan worden uitgewerkt en uitgevoerd door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de BD/T en DUO. De diverse stakeholders worden betrokken bij de communicatie. Doelstelling voor de communicatie is dat de diverse stakeholders weten waarom een nieuw financieringsstelsel kinderopvang wenselijk is, wat de inhoud van de nieuwe regeling is en wat dit voor hen inhoudt. Het communicatieplan zal primair door DUO worden uitgevoerd, maar ook de BD/T zal ouders informeren over het nieuwe stelsel. Uiteraard zullen zowel DUO als de BD/T in de informatievoorziening uitgebreid ingaan op situatie die zal gelden in het overgangsjaar.
In de communicatie zal DUO gebruik maken van digitale kanalen (website, online portaal,), virtuele interactie (telefonie, mail, chat), face-to-face (balie,

[19] '...in Nederland gevestigde rechtspersonen waaraan voor een periode van ten minste drie achtereenvolgende kalenderjaren een of meer subsidies zijn verleend, die samen per kalenderjaar ten minste € 500.000 bedragen en ten minste 50% uitmaken van de inkomsten van de rechtspersoon in dat kalenderjaar, met uitzondering van die rechtspersonen die zijn opgenomen in de bijlagen bij de artikelen 1.4, eerste lid, en 1.5, eerste lid, en met uitzondering van naamloze en besloten vennootschappen die een op winst gerichte onderneming drijven;'.

relatiemanagement, bijeenkomsten, klantenpanels, klankbordgroepen), papier (formulieren, beschikkingen, folders) en social media (facebook, twitter, forums).

8. Regeldruk

Doelstelling van het onderhavige wetsvoorstel is om de complexiteit in het huidige stelsel te reduceren en om de financiering van de kinderopvang eenvoudiger te maken voor ouders. Hierbij wordt gestreefd om het stelsel minder gevoelig te maken voor fouten en fraude. De te verwachten gevolgen van de voorstellen zijn voor de kinderopvang sector en voor ouders die gebruik maken van kinderopvang verschillend. In dit hoofdstuk wordt ingezoomd op de wijzigingen in regeldruk als gevolg van de wijziging van financieringsstelsel zoals het voorliggend wetsvoorstel beoogt. Onder regeldruk wordt verstaan de kosten voor het bedrijfsleven en burgers om te voldoen aan inhoudelijke en informatieverplichtingen voortvloeiend uit het wetsvoorstel. Allereerst wordt ingegaan op de gewijzigde regeldruk voor ouders die gebruik maken van kinderopvang en in aanmerking komen voor een kinderopvangvergoeding. In de laatste paragraaf wordt stilgestaan bij de administratieve lasten en inhoudelijke nalevingskosten voor de kinderopvangsector.

8.1 Regeldruk bij ouders

In het huidige stelsel moeten ouders enkele handelingen verrichten om aanspraak te maken op de Rijksbijdrage in de kosten van kinderopvang, de kinderopvangtoeslag, namelijk:

1. Het aanvragen van kinderopvangtoeslag bij de Belastingdienst;
2. Het doorgeven van wijzigingen aan de Belastingdienst die van invloed zijn op de hoogte en het recht op kinderopvangtoeslag;
3. En indien van toepassing: het invullen en doorgeven van de jaaropgave voor kinderopvang van de Belastingdienst.

In 2014 heeft Panteia de feitelijke regeldruk voor ouders die gebruik maken van kinderopvang in beeld gebracht. Uit dit onderzoek is gebleken dat de aanvraag van kinderopvangtoeslag ouders gemiddeld 1,5 uur kost. De aanvraag voor kinderopvangtoeslag is echter maar eenmalige handeling per kind. Wijzigingen nemen, daarbovenop, gemiddeld 1 uur per jaar in beslag.
Voortvloeiend uit de wet moet bij definitieve vaststelling van het recht op en de hoogte van de kinderopvangtoeslag ook een jaaropgave aangeleverd worden aan de Belastingdienst. Voor de meeste gezinnen verzorgt de kinderopvangorganisatie de jaaropgave. In 10 tot 15 procent van de gezinnen is het echter de verantwoordelijk van de ouders om de jaaropgave aan de Belastingdienst aan te leveren. Daarnaast controleert het overgrote deel van de populatie de jaaropgave zoals verzonden door de kinderopvangorganisatie en brengt aan de hand hiervan extra wijzigingen in door. Gemiddeld is 90% van de gezinnen hier toch jaarlijks 1,25 uur aan kwijt.
Daarnaast besteedt een ouder gemiddeld 0,75 uur per jaar aan het invullen en ondertekenen van formulieren afkomstig van de kinderopvangorganisatie, bijvoorbeeld voor het verlenen van toestemming voor een wijziging van stamgroep of de vaste stamgroepruimtes.

Het voorliggend wetsvoorstel is zo vormgegeven dat niet meer de ouder, maar de kinderopvangorganisatie verantwoordelijk is voor de aanvraag van de kinderopvangvergoeding bij DUO. De tijd die de ouder nu besteedt aan het aanvragen van de kinderopvangtoeslag komt daarmee te vervallen. Ook hoeft de ouder geen jaaropgave meer aan te leveren aan het einde van het jaar en is het alleen nog

verantwoordelijk voor het doorgeven van wijzigingen in de persoonlijke situatie van het huishouden. Wijzigingen in het aantal kinderopvanguren, type kinderopvang, en uurprijs hoeft de ouder niet meer door te geven in het beoogde stelsel.
Daarnaast moet de ouder de, door de kinderopvangorganisatie aangeleverde, informatie controleren en instemmen met de verstrekking van de kinderopvangvergoeding aan de kinderopvangorganisatie via de digitale portemonnee.

Ook moet de ouder, om aanspraak te maken op de peiljaarverlegging, de aanvraag hiervoor doen en de noodzakelijke bewijsstukken aanleveren. Aanname is dat de aanvraag voor peiljaarverlegging meer tijd in beslag neemt dan het aanvragen van de kinderopvangtoeslag nu doet. Dit omdat de ouder in geval van peiljaarverlegging bewijsstukken moet aanleveren. Dat is voor de kinderopvangtoeslag nu niet het geval. Wel biedt DUO ouders meer zekerheid voorafgaand aan de aanvraag voor een peiljaarverlegging door het bieden van de mogelijkheid om een proefberekening te maken.

In de onderstaande tabel zijn alle beschikbare gegevens samengevat. Het voorliggend wetsvoorstel betekent een feitelijke regeldrukvermindering voor ouders van 946.589 uur. Gegeven de standaard uurtarief van €15 die wordt gerekend voor burgers, is dit een regeldrukvermindering van circa €14.198.829.

Tabel 4: raming totale verandering van feitelijke regeldruk bij ouders als gevolg van het voorliggend wetsvoorstel

	Doelgroep	Gemiddelde tijdsbesteding in uren	Totaal in uren
Aanvragen kinderopvangtoeslag	100% van de nieuwe doelgroep	- 1½ uur	-244.734
Jaaropgave	90% van de doelgroep	- 1¼ uur	-473.436
Wijzigingen doorgeven	100% van de doelgroep	- ½ uur	-326.312
Controleren contractgegevens en instemmen met verstrekken van kinderopvangvergoeding	100% van de nieuwe doelgroep	+ ¼ uur	+32.631
Aanvragen peiljaarverlegging	5% van de doelgroep	+ 2 uur	+65.262

Naast het feitelijk tijdsverlies ondervinden ouders ook vaak hinder van de complexiteit van de regeling en onzekerheid die hiermee gemoeid gaat: gepercipieerde regeldruk. In het huidige stelsel kunnen ouders voorafgaand aan het betreffende jaar vaak niet met zekerheid vaststellen op of zij recht hebben op de kinderopvangtoeslag en welk bedrag aan toeslag hiermee gemoeid gaat. Ze moeten immers een schatting geven van hun inkomen van het komende jaar. Ouders ervaren daardoor gedurende het jaar onzekerheid; een gevoel dat bijdraagt aan de ervaren regeldruk van ouders.
Het voorliggend wetsvoorstel ontlast ouders niet alleen van veel administratieve lasten maar ook van deze onzekerheid. Een van de peilers van het beoogde financieringssysteem is namelijk het gebruik van het toetsingsinkomen t-2. Door bij de berekening van de hoogte van de eigen bijdrage uit te gaan van het inkomen in jaar t-2,

zal voor 83% van de huishoudens het inkomen reeds door de Belastingdienst zijn vastgesteld. Hierdoor hoeven ouders zich veel minder zorgen te maken over de hoogte van de vastgestelde eigen bijdrage. En hebben ze bij aanvang van de kinderopvang al zicht op hun netto kosten.
Uiteraard blijven wijzigingen van de eigen bijdrage altijd aanwezig bij o.a. verandering van de vorm van de opvang, het aantal uren, en de prijs van de opvang per uur. Ook in gevallen waar het inkomen nog niet definitief is vastgesteld, kunnen wijzigingen in de eigen bijdrage ontstaan.

Het nieuwe financieringssysteem kent echter ook enkele negatieve baten voor ouders. De keerzijde van het gebruik van het toetsingsinkomen van twee jaar terug (t-2), is dat de eigen bijdrage minder passend is bij de actuele situatie. Hierdoor kan het voorkomen dat de eigen bijdrage te hoog of te laag is vastgesteld. Voor ouders die een onevenredig groot financieel nadeel ondervinden van het gebruik van het t-2 inkomen door een grote inkomensdaling wordt er wel een vangnetregeling aangeboden.

Een extra administratieve handeling die voor een deel van de ouders wordt opgelegd is het beheren van twee geldstromen indien de ouder ook aanvullende diensten bij de kinderopvangorganisatie afneemt. Nu kunnen ouders de afgenomen kinderopvang én aanvullende diensten als een haal- en brengservice via één factuur betalen. De digitale portemonnee wordt echter zo vormgegeven dat alleen de afgenomen uren kinderopvang via de digitale portemonnee mogen worden gefactureerd door de kinderopvangorganisatie en de ouder deze betaald aan DUO (eigen bijdrage). Dit heeft tot gevolg dat de kinderopvangorganisatie een apart factuur voor de afgenomen aanvullende diensten naar de ouder moet sturen. De ouder dient dit, buiten de digitale portemonnee om, naar de kinderopvangorganisatie over te maken. Er is geen informatie bekend hoe vaak ouders aanvullende diensten afnemen en of deze aanvullende diensten daadwerkelijk samen met de afgenomen kinderopvang gefactureerd worden. Ook bestaat een kans dat kinderopvangorganisaties aanvullende diensten in de uurprijs verdisconteren waardoor ouders geconfronteerd worden met een verhoging van de uurprijs.

8.2 Regeldruk bij bedrijven
Voor organisaties in de kinderopvangsector is regeldruk in twee subgroepen te categoriseren, namelijk administratieve lasten (waaronder financiële regeldruk) en inhoudelijke nalevingskosten. Het voorliggend wetsvoorstel heeft geen invloed op de administratieve lasten die gepaard bij algemene verplichtingen als belastingen; en verplichtingen rondom veiligheid, gezondheid, ruimte en inrichting. Ook heeft het wetsvoorstel geen invloed op de inhoudelijke nalevingskosten rondom veiligheid en gezondheid; ouderrechten, pedagogisch klimaat.
Het voorliggend wetsvoorstel heeft echter wel een verhogend effect op de regeldruk voor kinderopvangorganisaties. De kinderopvangorganisaties krijgen als zij voldoen aan de eisen recht op een kinderopvangvergoeding. Daarmee samen hangt dat zij ook bepaalde verantwoordelijkheden hebben wat betreft gegevensaanlevering en een aanvraag voor de vergoeding moeten doen.

In de totstandkoming van het voorliggend wetsvoorstel zijn kinderopvangorganisaties betrokken geweest om zodoende niet alleen ouders te ontlasten maar het stelsel ook zo vorm te geven dat deze werkbaar is voor kinderopvangorganisaties. Zo is op expliciet verzoek van kinderopvangorganisaties onder andere besloten om op basis van facturen te bekostigen in plaats van contracten om zodoende flexibiliteit in de afname van opvanguren te waarborgen. Ook blijft het debiteurenbeheer bij de

kinderopvangorganisaties om de optie op het bieden van maatwerk richting ouders in stand te houden. Kinderopvangorganisaties hoeven echter niet continu de betalingsstatus van alle facturen in de gaten te houden. Kinderopvangorganisaties worden via de digitale portemonnee namelijk op de hoogte gehouden van de status van betalingen.

Het nieuwe stelsel vraagt in de transitiefase het nodige van kinderopvangorganisaties. Zij dienen namelijk kennis te nemen van en gewend te raken aan het nieuwe stelsel, de factureringssoftware aan te (laten) passen om aansluiting te zoeken bij de digitale portemonnee, en alle huidige gebruikers over te plaatsen in de digitale portemonnee. Deze eenmalige investeringskosten bedragen circa €25 miljoen voor de gehele sector. Naast de eenmalige investeringskosten zullen kinderopvangorganisaties meer tijd en geld kwijt zijn dan in de huidige situatie doordat zij verantwoordelijk worden voor de aanvraagprocedure, het aanleveren en verwerken van wijzigingen richting DUO, en het factureren en administreren van aanvullende diensten buiten de digitale portemonnee om.
Anderzijds kent het beoogde stelsel wat betreft betalingsadministratie ook een regeldrukvermindering voor bedrijven. In het huidige stelsel is het namelijk mogelijk voor kinderopvangorganisaties om convenanten met de BD/T af te sluiten, om het zodoende mogelijk te maken de kinderopvangtoeslag rechtstreeks aan de kinderopvangorganisaties uit te keren. 5% van de ouders maakt gebruik van deze convenanten. Kinderopvangorganisaties moeten zodoende twee geldstromen administreren: van ouders en van BD/T. In het beoogde stelsel komt dit te vervallen en ontvangen kinderopvangorganisaties alleen nog van DUO de betaling van de kinderopvangvergoeding.

De toename van de structurele regeldruk voor de kinderopvangsector bedraagt circa €10 miljoen.

Tabel 4 Raming totale verandering van regeldruk bij kinderopvangorganisaties als gevolg van het voorliggend wetsvoorstel

Administratieve lasten kinderopvangsector	
waarvan eenmalig	€ 25.000.000
waarvan structureel	€ 10.000.000

De regering beoogt de verandering in gepercipieerde en feitelijke regeldruk bij burgers en kinderopvangorganisaties te monitoren om zodoende de mate van verwezenlijking van de doelstellingen van voorliggend wetsvoorstel te meten.

9. Financiële paragraaf

In de brief over het nieuwe financieringsstelsel van 5 juni 2015 staat aangekondigd dat het stelsel budgettair neutraal zal worden ingericht. Ouders betalen in het nieuwe stelsel hun eigen bijdrage voor de kinderopvang en de uitvoerder DUO vult dit aan met een rijksbijdrage en betaalt vervolgens de totale kinderopvangvergoeding aan de kinderopvangorganisatie. De uitgaven aan rijksbijdragen door DUO zijn daarbij vergelijkbaar met de huidige uitkering van kinderopvangtoeslag door de BD/T.

Doordat in het nieuwe stelsel zo veel mogelijk wordt uitgegaan van inkomen uit jaar t-2 is het noodzakelijk om de inkomensgrenzen voor de verschillende inkomensklassen in de toeslagtabel te verlagen. Dit omdat het inkomen in het algemeen over de jaren toeneemt. Op basis van analyses van beschikbare inkomensgegevens van de gebruikers van kinderopvang uit het inkomenspanelonderzoek over 2010 en 2012 blijkt het dat de inkomensgrenzen voor die jaren met 5,7% neerwaarts aangepast dienden te worden voor budgetneutraliteit. Dit percentage is in de raming gebruikt als indicatie voor de aanpassing van de inkomensgrenzen. Bij het in werking treden van het wetsvoorstel zal de inkomensontwikkeling tussen t en t-2 nogmaals herberekend worden over de meest recent beschikbare (inkomens)gegevens van de kinderopvanggebruikers.

9.1 Kaseffecten

Vanwege het gebruik van het vastgestelde inkomen uit jaar t-2 zal voor een groot deel van de gebruikers (83%) het inkomen voorafgaand aan het jaar waarop de kinderopvang betrekking heeft vaststaan. Voor het overige deel zal dit inkomen gedurende het jaar van opvang beschikbaar komen. Het gebruiken van een vastgesteld inkomen leidt daardoor tot minder terugvorderingen en nabetalingen achteraf dan wanneer het actuele, geschatte inkomen wordt gebruikt. Voor een deel van de populatie zal nog wel een definitieve afrekening gelden, zoals de ouders die gebruik maken van een peiljaarverlegging en ouders waarvan het inkomen in t-2 pas later wordt vastgesteld.

In het huidige stelsel zijn de uitgaven aan kinderopvang in 2015 ruim € 2,1 miljard. Daarvan bestaat ruim € 230 miljoen uit nabetalingen over voorgaande toeslagjaren. Aan terugvorderingen is in 2015 ruim € 445 miljoen ontvangen, wat ook voor het overgrote deel betrekking heeft op oudere toeslagjaren.

Indien blijkt dat ouders een hoger inkomen hebben of minder opvang hebben afgenomen dan dat zij hebben opgegeven bij de BD/T, leidt dit nu tot een terugvordering bij de definitieve afrekening. Ondanks alle inspanningen blijkt een klein deel van alle uitgeschreven terugvorderingen niet te kunnen worden geïnd. Doordat het totale bedrag aan terugvorderingen zal afnemen met dit wetsvoorstel, nemen ook de verwachte oninbare vorderingen met enkele miljoenen af.
In het huidige stelsel zijn de jaarlijkse uitgaven veelal hoger dan waarop achteraf recht bleek te zijn. Het geld komt dan weer terug via terugvorderingen in latere jaren. Dit leidt dus in eerste instantie tot hogere uitgaven, die op een later moment weer worden terugbetaald. In het nieuwe stelsel wordt gefinancierd op basis van factuurgegevens en een vastgesteld inkomen. Daarnaast is het betalen van een eigen bijdrage een voorwaarde voor een kinderopvangvergoeding, waardoor terugvorderingen achteraf tot het minimum worden beperkt. Hierdoor zal het uitgavenniveau in de jaren van aanvang lager liggen ten opzichte van het huidige stelsel. Daartegenover staan lagere ontvangsten in de toekomstige jaren.

9.2 Peiljaarverlegging
Huishoudens met een grote inkomensdaling kunnen, indien zij voldoen aan de voorwaarden, in aanmerking komen voor peiljaarverlegging. In dat geval wordt uitgegaan van het actuele inkomen in het betreffende jaar waarin de kinderopvang plaatsvindt. Doordat de inkomensgrenzen worden verlaagd vanwege het gebruik van het vastgesteld inkomen uit jaar t-2, krijgen deze huishoudens – waarvoor de eigen bijdrage wordt gebaseerd op het recente inkomen (t) – een lagere bijdrage. De meerkosten die gepaard gaan met de vangnetregeling ten opzichte van een situatie zonder vangnetregeling bedragen PM miljoen.

9.3 Geleidelijke invoering
Indien gekozen wordt voor geleidelijke invoering zal in het jaar van geleidelijke invoering voor de twee verschillende systemen separate inkomenstabellen gelden. Omdat bij de uitvoering door de BD/T wordt uitgegaan van inkomen in het desbetreffende jaar worden de inkomenstabellen niet aangepast. Voor de uitvoering door DUO worden de inkomens in de tabel wel aangepast conform hierboven beschreven.

9.4 Aanpassing toeslagtabel
Om budgetneutraliteit te realiseren zullen de meerkosten vanwege de mogelijkheid tot peiljaarverlegging opgevangen moeten worden. De aanpassing van de inkomensgrenzen en toeslagpercentages vinden plaats door wijziging van het besluit kinderopvangtoeslag. Zoals aangegeven zal op dat moment een nieuwe berekening gemaakt worden op basis van de meest recente gegevens.

9.5 Uitvoeringskosten
Deze paragraaf is afhankelijk van de uitkomst van de uitvoeringstoetsen.

10. Ontvangen adviezen

PM

II ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel I

In dit artikel zijn de wijzigingen van de Wko opgenomen in verband met de invoering van het nieuwe financieringsstelsel. Om de overgang naar dit nieuwe stelsel soepel te laten verlopen is het noodzakelijk om artikel VIII enige tijd voor het moment waarop de kinderopvangtoeslag komt te vervallen in werking te laten treden. Hierdoor wordt het mogelijk dat gegevens worden uitgewisseld tussen de BD/T en de minister.
De wijzigingen van de Wko die verband houden met het vervallen van de kinderopvangtoeslag zijn opgenomen in artikel II van deze wet.

Bij het formuleren van de wijzigingsopdrachten is rekening gehouden met de wijzigingen die de wetsvoorstellen met betrekking tot de harmonisatie van de peuterspeelzalen met de kindercentra en het nieuwe toezicht (op de kwaliteit van de kinderopvang) worden aangebracht, daar de beoogde datum van inwerkingtreding van die wetsvoorstellen ligt voor de beoogde datum van inwerkingtreding van dit wetsvoorstel. Met het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen in verband met het opnemen van nadere regels voor ouderparticipatiecreches[20] is nog geen rekening gehouden, omdat op dit moment nog geen duidelijkheid bestaat over wanneer de in dat voorstel opgenomen wijzigingen in werking kunnen treden. Zo nodig zullen aan dit wetsvoorstel nog bepalingen worden toegevoegd die de samenloop met de verschillende wetsvoorstellen regelen.

Onderdeel A

Voorgesteld wordt enkele aanpassingen in de hoofdstukindeling van de Wko aan te brengen. De begripsbepalingen zullen worden ondergebracht in een apart hoofdstuk. Daarvoor wordt gekozen omdat het algemene bepalingen betreft die betrekking hebben op alle hoofdstukken in de Wko. Dit wordt hoofdstuk 1 (Algemene bepalingen). Het huidige hoofdstuk 1 wordt vernummerd tot hoofdstuk 2. De hoofdstukaanduiding in de artikelen van hoofdstuk 2 (nieuw) wordt hierop aangepast. Dat betekent dat de 1 voor de punt in het artikelnummer steeds vervangen wordt door een 2. Het opschrift van het nieuwe hoofdstuk 2 wordt gewijzigd in 'Kinderopvangtoeslag en kwaliteitseisen kinderopvang'. Dat is nodig, omdat het huidige opschrift 'Kinderopvang', de inhoud van het hoofdstuk niet meer juist weergeeft, omdat in een nieuw in te voegen hoofdstuk 3 ook bepalingen worden opgenomen met betrekking tot de financiering van kinderopvang. Het huidige hoofdstuk 3 (Overgangs- en slotbepalingen) wordt vernummerd tot hoofdstuk 4.
Omdat afdeling 1 van hoofdstuk 2 (nieuw) na het verplaatsen van artikel 1.1 geen artikelen meer bevat, vervalt die afdeling. In artikel II, onderdeel D, is geregeld dat de resterende afdelingen van hoofdstuk 2 (nieuw) worden vernummerd nadat ook afdeling 2 is vervallen.

Onderdeel B

Dit onderdeel bevat uitsluitend technische wijzigingen. Ten eerste wordt voorgesteld om de begripsbepalingen van huiselijk geweld en kindermishandeling te verplaatsen van artikel 2.51a (nieuw) naar de algemene begripsbepalingen om zodoende alle algemene bepalingen te centreren in artikel 1.1. Dit wordt tevens toegelicht bij onderdeel R. Ten

[20] Kamerstukken II 2014/15, 34 256.

tweede wordt artikel 1.1 technisch aangepast op de gewijzigde indeling van de Wko. Ten derde voorzien de onderdelen d en e van onder 1 in het aanpassen van de begripsomschrijvingen van "gastouderbureau" en "gastouderopvang", zodat deze zowel in lijn zijn met de huidige systematiek van de kinderopvangtoeslag, als met de nieuwe financieringssystematiek van de kinderopvangvergoeding aan de kinderopvangorganisatie.

Onderdelen C, onder 2, D, G, H, I, L, M, N, O, P, S, T, U, V, onder 1 en 2, W, X, Y, Z, AA, BB, CC, DD, EE, FF, GG, HH, II, JJ, KK, LL, OO, PP, QQ, RR, en UU

In deze onderdelen worden verwijzingen naar artikelen uit hoofdstuk 2 (nieuw) aangepast aan de gewijzigde nummering.

Onderdeel C, onder 1

De Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (hierna: Awir) is niet van toepassing op het nieuwe financieringsstelsel dat in hoofdstuk 3 wordt geregeld. Dit komt doordat het nieuwe financieringsstelsel geen natuurlijke personen aanspraak geeft op een financiële bijdrage van het Rijk, waardoor de Awir niet geldt op grond van artikel 1, derde lid, van de Awir. In dat verband wordt artikel 2.3 van de Wko zo gewijzigd dat de Awir niet meer op de hele wet, maar alleen op hoofdstuk 2 van toepassing is. Daardoor blijft de Awir wel van toepassing op de kinderopvangtoeslag gedurende de periode dat deze nog blijft voortbestaan. Tevens is voor een aantal begrippen (bijvoorbeeld het partnerbegrip) en bepalingen (bijvoorbeeld omtrent de herziening) aangesloten bij de betreffende begrippen en bepalingen in de Awir (zie hiervoor de toelichting bij het voorgestelde artikel 3.3 in onderdeel SS). Het doel hiervan is om onnodig uiteenlopende begrippen te voorkomen, zeker aangezien de ouder die gebruik maakt van de gefinancierde kinderopvang mogelijk ook in aanmerking komt voor huurtoeslag of zorgtoeslag. In dat verband is, indien er geen noodzaak is, afwijking van de Awir onwenselijk. Dit wordt zo nodig aangegeven in deze artikelsgewijze toelichting.

Onderdeel E

Onder 1
Dit betreft een technische aanpassing.

Onder 2
In het nieuwe derde lid wordt geregeld dat in de situaties waarin het nieuwe stelsel van toepassing is, geen aanspraak op kinderopvangtoeslag bestaat. In welke gevallen het nieuwe stelsel van toepassing is, is geregeld in de voorgestelde artikelen 3.1 en 3.2 (onderdeel SS).
Hiermee wordt voorkomen dat op grond van dit artikel, of de toepassing daarvan op grond van een overgangsbepaling, tijdelijk aanspraak op zowel kinderopvangtoeslag als de kinderopvangvergoeding bestaat. Het moment waarop de kinderopvang plaatsvindt en de gezinssituatie is bepalend voor welk stelsel van toepassing is.

Onderdelen F, J en K

De wijzigingen in artikel 2.6 zijn technisch van aard. De technische wijzigingen worden ook doorgevoerd in het nieuwe hoofdstuk 3, waardoor deze - naast voor de kinderopvangtoeslag - ook gelden voor het nieuwe financieringsstelsel. Onder 1 stelt artikel 2.6, eerste lid, opnieuw vast, om zo enkele technische onvolkomenheden in het

artikellid te verwijderen. Tevens komt hetgeen in onderdeel k en l geregeld was, niet terug, aangezien deze onderdelen nooit in werking getreden zijn. Dit geldt tevens voor artikel 1.12 (oud) en gedeeltelijk voor artikel 1.13 (oud). Omdat er op dit moment geen reden bestaat om de desbetreffende bepalingen alsnog in werking te laten treden, worden deze bepalingen niet in dit wetsvoorstel opgenomen. De overige artikelleden van artikel 2.6, alsmede artikel 2.13, zijn aangepast aan de vervallen en vernummerde onderdelen.

Onderdelen Q en V, onder 3

Artikel 2.49, derde lid, onderdeel b, wordt aangepast, omdat, in het nieuwe stelsel, er geen sprake meer zal zijn van betalingen door de ouders. De houder van het gastouderbureau blijft echter wel als taak houden om de ontvangen betalingen door te geleiden naar de gastouders. Het onderdeel wordt aangepast zodat het onderdeel recht doet aan zowel het systeem van de kinderopvangtoeslag als het nieuwe stelstel. Dat is reeds ook voorgesteld bij de wijziging van de begripsomschrijving van "gastouderopvang" (onderdeel B). In dit verband wordt tevens voorgesteld artikel 2.56, zesde lid, onderdeel b, te wijzigen. Onder 3 regelt dat de minister ten behoeve van een goede uitvoering regels kan stellen met betrekking tot het betalingsverkeer. Er is geen inhoudelijke wijziging beoogd.

Onderdeel R

In artikel 2.51a zijn begripsbepalingen opgenomen. Deze worden opgenomen in artikel 1.1. De desbetreffende artikelleden kunnen daarom vervallen. Inhoudelijk heeft deze wijziging geen gevolgen.

Onderdeel MM

Dit betreft een technische wijziging in verband met de vernummering van hoofdstuk 1 tot hoofdstuk 2. Tevens is de formulering aangepast, zodat uit de formulering blijkt dat de gegevensverstrekking noodzakelijk is voor het toezicht op de naleving van de bij of krachtens het bedoelde hoofdstuk gestelde regels.

Onderdeel SS

Na hoofdstuk 2 wordt een hoofdstuk ingevoegd. Dit is het nieuwe hoofdstuk 3 waarin de bepalingen in verband met het nieuwe financieringstelsel worden opgenomen. Het oude hoofdstuk 3 wordt vernummerd tot hoofdstuk 4. In verband daarmee wordt ook in de artikelnummering in hoofdstuk 4 de hoofdstukaanduiding aangepast (onderdeel TT).

Artikel 3.1

In dit artikel wordt geregeld waarop hoofdstuk 3 van toepassing is. Daarvoor is het moment waarop de kinderopvang daadwerkelijk plaatsvindt bepalend. Ligt deze datum voor het bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, waarbij 1 januari 2019 beoogd is, dan is het nieuwe hoofdstuk 3 nog niet van toepassing, en bestaat, als voldaan is aan de voorwaarden van hoofdstuk 2, recht op kinderopvangtoeslag. Op kinderopvang die plaatsvindt na die datum is het nieuwe hoofdstuk 3 van toepassing. Hoofdstuk 2, afdeling 2, zal op dat tijdstip vervallen.

Ook na de beoogde datum van inwerkingtreding van hoofdstuk 3 blijft hoofdstuk 2 leidend voor kinderopvang die voor die datum plaatsvond. Dit wordt met artikel II, onderdeel K, geregeld.

Artikel 3.2

In dit artikel wordt de mogelijkheid geregeld om het nieuwe stelsel geleidelijk in te voeren. Vooruitlopend op de datum waarop hoofdstuk 3 op alle kinderopvang van toepassing wordt, zal hoofdstuk 3 al van toepassing worden op de kinderopvang van kinderen die worden geboren op of na een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip (beoogd is 1 januari 2018), indien dit kind, op het moment van de geboorte, het enige kind is in het gezin van de ouder en zijn partner.
Het kan zich voordoen dat de samenstelling van een gezin waarop het nieuwe stelsel al van toepassing is geworden na de geboorte van het oudste kind wijzigt. Daardoor kan een ouder die te maken heeft met het nieuwe stelsel ook ouder worden van oudere kinderen, die op dat moment onder het oude stelsel vallen, of partner worden van een ouder met oudere kinderen. Dat is bijvoorbeeld het geval als er een pleegkind in het gezin wordt opgenomen, of als de ouders uit elkaar gaan en de ouder met het kind waarop het nieuwe stelsel van toepassing is een nieuwe partner met oudere kinderen krijgt. Omdat het niet gewenst is dat er twee verschillende stelsels van toepassing zijn in één gezin, is geregeld dat in die situatie het nieuwe stelsel ook van toepassing wordt op de kinderopvang van een kind dat na de datum waarop het kind, dat in eerste instantie het oudste kind in het gezin was, is geboren tot het gezin van de ouder en zijn partner gaat behoren. Het recht op kinderopvangtoeslag eindigt in dat geval, en er zal een kinderopvangvergoeding aangevraagd moeten worden door de kinderopvangorganisatie.

Artikel 3.3

In het artikel zijn enkele begripsbepalingen opgenomen die specifiek voor hoofdstuk 3 gelden. Aangezien de begripsbepalingen van de Awir niet gelden voor dit hoofdstuk, zijn de benodigde begripsbepalingen opgenomen in dit artikel. Waar mogelijk is er daarbij voor gekozen om te verwijzen naar begripsbepalingen uit de Awir. Begripsbepalingen die niet overgenomen zijn uit de Awir zijn de begrippen belanghebbende ouder, de eigen bijdrage, de rijksbijdrage, de kinderopvangovereenkomst en de kinderopvangvergoeding.

Voor wat betreft de eigen bijdrage geldt dat dit de bijdrage in de kosten van kinderopvang is. Deze bijdrage wordt betaald door de ouder of zijn partner.

Voor het begrip kind is aangesloten bij de Awir. De huidige Wko kent een uitzondering op het begrip 'kind' voor pleegkinderen (artikel 1.3 (oud), tweede lid, onderdeel a). Deze uitzondering is overgenomen in de nieuwe begripsbepaling. In artikel 4 van de Awir is bepaald dat er sprake moet zijn van het in belangrijke mate onderhouden van een kind. Aan die voorwaarde kan een ontvangen pleegvergoeding op grond van de Jeugdwet in de weg staan, aangezien door die pleegvergoeding de kosten in zoverre niet, dan wel niet in belangrijke mate, drukken op de pleegouder. Dit is een ongewenst effect. Om dit te voorkomen wordt een kind voor wie de pleegouder een vergoeding ontvangt op grond van de Jeugdwet geacht door die pleegouder in belangrijke mate te worden onderhouden.

De kinderopvangovereenkomst is de overeenkomst tussen de kinderopvangorganisatie en de ouder of zijn partner. Op grond van deze overeenkomst is de ouder gehouden tot

het betalen van de kosten voor kinderopvang. Om in aanmerking te komen voor kinderopvangtoeslag geldt momenteel dat de ouder wel de kosten voor de kinderopvang betaalt. Dat wijzigt niet in het nieuwe stelsel, want de ouder dient de zogenoemde eigen bijdrage te voldoen. Net als nu het geval is, kan het ook zo zijn dat niet de ouder, maar de partner van de ouder (die zelf niet de ouder van het kind dat wordt opgevangen is), de overeenkomst voor kinderopvang aangaat, en de kosten daarvoor betaalt.

In de Awir is geregeld wie de partner van de belanghebbende (degene die recht op toeslag heeft) is. Bij dat begrip wordt aangesloten, met dien verstande dat het voor de toepassing van de Wko gaat om degene die de partner van de ouder is in het berekeningsjaar.

De rijksbijdrage is de bijdrage die, indien er voldaan wordt aan alle voorwaarden voor de financiering van de kinderopvang, door het Rijk wordt verstrekt. Tezamen met de eigen bijdrage vormt de rijksbijdrage de kinderopvangvergoeding.
Het begrip belanghebbende ouder wordt in de toelichting bij artikel 3.4 toegelicht.

Indien artikel II van dit wetsvoorstel in werking treedt zullen de algemene begrippen uit dit hoofdstuk voor zover nodig worden toegevoegd aan artikel 1.1 van de Wko. Daarmee wordt bewerkstelligd dat die begrippen voor de hele Wko komen te gelden.

Artikel 3.4

Met het begrip 'belanghebbende ouder' wordt aangegeven welke ouder derde belanghebbende is bij de toekenning van het recht op kinderopvangvergoeding aan de houder van de kinderopvangorganisatie. Dit is de ouder die de kinderopvangovereenkomst met de kinderopvangorganisatie is aangegaan, of de ouder die een partner heeft die een dergelijke overeenkomst is aangegaan. Niet in alle gevallen zal het zo zijn dat iemand die, ingevolge de definitie van partner, partner is van de ouder, zelf ook ouder is volgens de definitie van ouder die in de Wko wordt gehanteerd. Daarvoor is immers, anders dan in het partnerbegrip van de Awir en dus ook van de Wko, bloed- of aanverwantschap een vereiste.
Het begrip belanghebbende ouder wordt gehanteerd om te bewerkstelligen dat een ouder alleen als derde belanghebbende wordt aangemerkt, als de ouder of zijn partner een overeenkomst voor kinderopvang is aangegaan, en derhalve op hem of zijn partner de verplichting tot het betalen van de kosten voor kinderopvang rust. Daarmee wordt voorkomen dat, in een situatie van co-ouderschap, de ouder die niet aan deze voorwaarden voldoet aangemerkt wordt als derde belanghebbende.

Als beide partners ouder zijn van het kind dat kinderopvang geniet, dan worden zij tezamen geacht een belang te hebben. Daarmee wordt bewerkstelligd dat beide ouders elkaar vertegenwoordigen daar waar in dit hoofdstuk een rechtshandeling wordt verricht door de belanghebbende ouder. Opgemerkt wordt dat wel voorgeschreven wordt dat beide ouders instemmen met de toekenning van het recht op kinderopvangvergoeding.

Artikel 3.5

Met het voorgestelde artikel wordt aansluiting gezocht bij artikel 6 van de Awir. In het eerste lid van dat artikel is bepaald dat met de BRP een daarmee naar aard en strekking overeenkomende administratie buiten Nederland gelijk kan worden gesteld. Daardoor kan de in het buitenland wonende persoon als partner van de belanghebbende worden aangemerkt.

In het derde lid van artikel 6 van de Awir is geregeld dat onder bij ministeriële regeling te stellen voorwaarden het feitelijk woonadres gelijk kan worden gesteld met een inschrijving in de BRP. Dit is op dit moment uitgewerkt voor onder andere personen voor wie – vanwege hun functie – geen inschrijvingsverplichting geldt (personeelsleden van internationale organisaties, ambassades en consulaten) in de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen. Eenzelfde uitwerking zal voor wat betreft het nieuwe financieringsstelsel plaatsvinden.

Artikel 3.6

Indien er een wijziging in de omstandigheden of van de leeftijd van de belanghebbende na de eerste dag van de betreffende maand plaatsvindt, wordt deze wijziging pas in aanmerking genomen vanaf de eerste dag van de daaropvolgende maand. Dit is noodzakelijk om de regeling niet onnodig te compliceren. Indien het partnerschap midden in een maand wordt beëindigd dan zou, zonder de voorgestelde bepaling, de situatie vanaf die dag in aanmerking moeten worden genomen voor de uitvoering van deze regeling. Dit artikel is voor wat betreft deze inhoud gelijkwaardig aan artikel 5 van de Awir. Nieuw is de opname van de tweede volzin. Met deze volzin is beoogd de inhoud van het huidige artikel 1.3, tweede lid, aanhef, van de Wko, in dit artikel op te nemen. Indien er een wijziging is in de kosten van kinderopvang (bijvoorbeeld door een wijziging in het aangehouden uurtarief), heeft deze wijziging direct gevolgen voor de hoogte van de eigen bijdrage.

Artikel 3.7

Met dit artikel wordt aansluiting gezocht bij het met de Wet elektronisch berichtenverkeer Belastingdienst ingevoegde artikel 13 van de Awir. Hierdoor zal het wettelijk regime met betrekking tot het berichtenverkeer niet wijzigen door de invoering van het nieuwe financieringsstelsel. Met de bepaling wordt geregeld dat het berichtenverkeer, in afwijking van artikel 2:14, eerste lid, van de Awb, voor wat betreft de financiering van de kinderopvang uitsluitend elektronisch wordt verzonden. In het systeem van de kinderopvangtoeslag was voornamelijk de ouder degene die communiceerde met de uitvoerder. Na invoering van het nieuwe financieringsstelsel zal de kinderopvangorganisatie een grotere rol in het berichtenverkeer spelen, door bijvoorbeeld een aanvraag voor kinderopvangvergoeding te doen. Beoogd is dat ook de kinderopvangorganisatie – voor wat betreft de financiering van de kinderopvang – elektronisch met de beoogde uitvoerder van de financiering van de kinderopvang zal communiceren.

Het tweede lid bepaalt de wijze waarop het elektronisch verkeer plaatsvindt. Zoals in het algemene deel van de toelichting is toegelicht zal hiervoor met name de zogenoemde 'digitale portemonnee' worden gebruikt.

Het voorgestelde derde lid voorziet in de mogelijkheid om berichten of groepen van belanghebbenden aan te wijzen waarop het berichtenverkeer kan plaatsvinden anders dan langs elektronische weg. Beoogd is om voor wat betreft de werking van het voorgestelde derde lid aan te sluiten bij de ministeriële regeling op grond van artikel 13, derde lid, van de Awir.

Artikel 3.8

De kinderopvangvergoeding voldoet aan de definitiebepaling van het materiële begrip 'subsidie' (artikel 4:21 van de Awb). Het gaat immers om een aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten. Hoewel een doel van de Awb is om algemene regels te stellen, wordt voorgesteld om titel 4.2 van de Awb niet van toepassing te verklaren op de kinderopvangvergoeding. Hiermee wordt voor wat betreft dit punt de huidige werkwijze van de BD/T gecontinueerd. Hiervoor wordt gekozen omdat het nieuwe stelsel een zeer specifiek stelsel is, met voor subsidie niet gebruikelijke elementen, zoals de inkomensafhankelijke eigen bijdrage, en de volledige bekostiging van de gedeclareerde uren kinderopvang, waarvoor het wenselijk is specifieke regels te stellen.

Artikel 3.9

In dit artikel is geregeld onder welke voorwaarden een vergoeding voor de kosten van kinderopvang wordt verstrekt.
Het gaat in de eerste plaats om een geregistreerd kindercentrum of een geregistreerd gastouderbureau. De registratie in het landelijk register kinderopvang is derhalve een voorwaarde om in aanmerking te komen voor de kinderopvangvergoeding.
In de tweede plaats dient er daadwerkelijk kinderopvang plaats te vinden in een kindercentrum of bij een gastouder.
Voorts wordt de kinderopvangvergoeding alleen verstrekt als de ouder van het kind ten behoeve waarvan de kinderopvang plaatsvindt voldoet aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang. Deze voorwaarden zijn opgenomen in artikel 3.13.
Omdat de ouder belanghebbende is bij de te verstrekken kinderopvangvergoeding, is als voorwaarde voor de kinderopvangvergoeding opgenomen dat de ouder en zijn eventuele partner instemmen met het verstrekken van de kinderopvangvergoeding voor de opvang van het kind aan de desbetreffende kinderopvangorganisatie. Met deze instemming wordt voorkomen dat het recht op kinderopvangvergoeding wordt toegekend, zonder dat de ouder het daarmee eens is. Dit is van belang omdat de kinderopvangvergoeding in bepaalde gevallen op de ouder zal worden verhaald als deze ten onrechte is toegekend.
Ten slotte is als voorwaarde gesteld dat de ouder de eigen bijdrage betaalt. Als de ouder dit niet doet binnen een jaar na het tijdstip waarop de kinderopvangorganisatie het verzoek tot betaling van de kinderopvangvergoeding bij de minister indient, vervalt het recht op kinderopvangvergoeding voor de uren waarover de eigen bijdrage niet is betaald.
Als aan één van deze voorwaarden niet of niet langer wordt voldaan, dan bestaat voor de uren waarin niet aan de voorwaarden is voldaan geen recht op kinderopvangvergoeding, en wordt voor die uren geen vergoeding voor de kosten van kinderopvang verstrekt. Als blijvend aan één of meer van de voorwaarden niet wordt voldaan, dan wordt het recht op kinderopvangvergoeding beëindigd.

Artikel 3.10

In het eerste lid is geregeld dat de kosten voor kinderopvang die op basis van de kinderopvangovereenkomst bij de ouder in rekening worden gebracht vergoed worden.
De verplichting tot het betalen van de kosten voor de ouder moet dus uit de kinderopvangovereenkomst voortvloeien. Er geldt geen maximale uurprijs of een maximaal aantal uren waarvoor de kinderopvangvergoeding wordt toegekend op grond van dit artikel. De maximum uurprijs en het maximale aantal uren blijft overigens wel

relevant voor de hoogte van de eigen bijdrage. Opgemerkt wordt dat één van de voorwaarden voor het recht op kinderopvangvergoeding is dat de kinderopvang daadwerkelijk plaatsvindt. Dat brengt met zich mee dat als structureel meer uren opvang gedeclareerd worden, dan er daadwerkelijk opvang plaatsvindt, niet aan deze voorwaarde is voldaan. Het kan zich echter ook voordoen dat incidenteel de opvang niet plaatsvindt, bijvoorbeeld omdat een kind ziek is, of de ouders vakantie genieten, terwijl deze opvang wel betaald moet worden op grond van de kinderopvangovereenkomst. Dergelijke uren komen wel voor kinderopvangvergoeding in aanmerking.

In het tweede lid is geregeld dat de kinderopvangvergoeding gelijk is aan de voor de kinderopvang te betalen uurprijs. Hieruit vloeit tevens voort dat de kinderopvangvergoeding per uur wordt verstrekt.

Artikel 3.11

De kinderopvangvergoeding wordt op aanvraag toegekend. Deze aanvraag wordt ingediend door de kinderopvangorganisatie. De aanvraag kan worden gedaan zodra een overeenkomst met betrekking tot de kinderopvang van een kind is gesloten met de ouder van het kind.

In het tweede lid, onderdelen a tot en met i, is opgesomd welke gegevens bij de aanvraag overlegd worden. Deze gegevens zijn nodig om vast te stellen of recht op de kinderopvangvergoeding bestaat. Tevens zijn ze relevant voor het bepalen van de hoogte van de kinderopvangvergoeding en de hoogte van de eigen bijdrage.
Hierbij wordt opgemerkt dat er situaties zijn dat er (nog) geen burgerservicenummer bekend is. Dit is het geval in situaties waarbij de ouder al voor een ongeboren kind een overeenkomst sluit met een kinderopvangorganisatie. Om de aanvraag zo efficiënt mogelijk te laten verlopen kan de minister regels stellen om de benodigde gegevens aan de minister te doen laten toekomen. Hierbij kan ook worden afgeweken van de hoofdregel dat de kinderopvangorganisatie de gegevens aanlevert.
Tevens wordt opgemerkt dat – indien er geen einddatum van de overeenkomst overeen is gekomen – ervan uit wordt gegaan dat het een overeenkomst voor onbepaalde tijd betreft.
Naast de in het tweede lid opgesomde gegevens verstrekt de kinderopvangorganisatie bij de aanvraag het unieke nummer waar de kinderopvangorganisatie (en, indien van toepassing, de gastouder) in het landelijk register kinderopvang op staat ingeschreven. Het voorgestelde onderdeel komt overeen met hetgeen voorheen in artikel 1.4 van de Wko opgenomen was, met dien verstande dat niet de ouder de gegevens aan het verantwoordelijke bestuursorgaan levert, maar de kinderopvangorganisatie.

Om vast te stellen of recht bestaat op de kinderopvangvergoeding zal worden nagegaan of aan alle voorwaarden daarvoor is voldaan. Deze voorwaarden zijn opgenomen in artikel 3:9. Er wordt derhalve ook nagegaan of de ouder aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang voldoet. Zo nodig zal de ouder gevraagd worden aanvullende gegevens te verstrekken. Ook zal de ouder gevraagd worden of deze instemt met het toekennen van het recht op kinderopvangvergoeding in verband met de kinderopvang van zijn kind, en om te controleren of de gegevens die door de kinderopvangorganisatie zijn aangeleverd juist zijn. Voor de ouder is het van belang deze gegevens zorgvuldig te controleren, aangezien een ten onrechte aan de kinderopvangorganisatie verstrekte kinderopvangvergoeding in bepaalde gevallen op de ouder verhaald zal worden.

De kinderopvangorganisatie die de kinderopvangvergoeding heeft aangevraagd ontvangt de beschikking waarin de aanvraag wordt toegekend of afgewezen. De ouder is derde belanghebbende bij deze beschikking, en ontvangt een afschrift van de beschikking. Het betreft immers de opvang van zijn kind, en de persoonlijke situatie van de ouder is van belang voor het vaststellen van het recht op de kinderopvangvergoeding. Zowel de ouder als de kinderopvangorganisatie kunnen bezwaar en beroep aantekenen tegen de beschikking.

Voorgesteld wordt om het recht op kinderopvangvergoeding niet eerder te laten ingaan dan dertien weken voorafgaand aan de datum van ontvangst van deze aanvraag. Hierbij wordt opgemerkt dat het van groot belang is dat deze aanvraag zo spoedig mogelijk bij de minister wordt ingediend. In afwachting van de toekenning van het recht op kinderopvangvergoeding kan de kinderopvangorganisatie al wel factureren via de digitale portemonnee. Omdat de hoogte van de eigen bijdrage op dat moment nog niet bekend is, betaalt de ouder het volledige bedrag dat wordt gefactureerd. De eigen bijdrage is dus 100%. Als het recht op kinderopvangvergoeding met terugwerkende kracht wordt vastgesteld, en de hoogte van de eigen bijdrage is vastgesteld, wordt de eigen bijdrage over de achterliggende periode verlaagd, en ontvangt de ouder het teveel betaalde bedrag aan eigen bijdrage terug. Als geen recht op kinderopvangvergoeding blijkt te bestaan, heeft dit geen gevolgen voor de reeds gefactureerde bedragen. Over die bedragen is immers nog geen rijksbijdrage uitgekeerd. Wel zal de mogelijkheid om te factureren via de digitale portemonnee voor toekomstige facturen beëindigd worden. Eventuele betalingen van de ouder aan de kinderopvangorganisatie, die voor de ontvangst van de aanvraag nog geen eigen bijdrage aan de minister kan betalen, komen niet in aanmerking voor verrekening.

In de voorgestelde artikelen 3.1 en 3.2 en artikel I, onderdeel E, onder 2, is al tot uiting gekomen dat de regering geen samenloop van de kinderopvangtoeslag en de kinderopvangvergoeding beoogt. Om dit – ook voor wat betreft het met terugwerkende kracht aanvragen van de kinderopvangvergoeding – te benadrukken is in dit verband het voorgestelde zevende lid opgenomen. Het achtste lid bepaalt dat het zevende en achtste lid twee jaar na inwerkingtreding van het voorgestelde artikel vervallen. Dit omdat de bepaling, opgenomen in het zevende lid, op dat moment reeds uitgewerkt is.

Artikel 3.12

De kinderopvang zal in veel gevallen gedurende meerdere jaren plaats vinden. Om te voorkomen dat jaarlijks een nieuwe aanvraag gedaan moet worden, is geregeld dat de kinderopvangvergoeding geacht wordt te zijn aangevraagd tot de datum waarop de kinderopvangovereenkomst eindigt. Indien geen einddatum in de kinderopvangovereenkomst is opgenomen, wordt de kinderopvangvergoeding geacht te zijn aangevraagd voor onbepaalde tijd. Uiteraard dient de kinderopvangorganisatie wijzigingen in de looptijd, een verlenging of bijvoorbeeld een voortijdige beëindiging van de kinderopvangovereenkomst, te melden aan de minister. Op het moment dat vast komt te staan dat niet langer recht op de kinderopvangvergoeding zal bestaan, omdat bijvoorbeeld niet meer aan de voorwaarden daarvoor wordt voldaan, zal aan de belanghebbenden meegedeeld worden dat het recht wordt beëindigd. Deze mededeling zal tijdig worden gedaan, zodat de belanghebbenden de gelegenheid hebben om relevante gegevens op grond waarvan het recht mogelijk niet beëindigd hoeft te worden, door te geven.
Daarnaast wordt het recht ook beëindigd op verzoek van de kinderopvangorganisatie of de ouder. De mogelijkheid voor de ouder om te verzoeken het recht te beëindigen is

opgenomen als tegenhanger van de instemming van de ouder met het verstrekken van de kinderopvangvergoeding aan de kinderopvangorganisatie. Als de ouder daar, om welke reden dan ook, niet langer mee instemt, wordt het recht beëindigd op verzoek van de ouder. Van het verzoek van de ouder, dan wel de kinderopvangorganisatie, wordt de andere partij in kennis gesteld op het moment dat de minister voornemens is op het verzoek te besluiten, zodat deze partij inspraak heeft op de uiteindelijke besluitvorming van de minister.

Artikel 3.13

In dit artikel zijn de voorwaarden opgenomen waaraan de ouder moet voldoen om in aanmerking te komen voor gefinancierde kinderopvang. Hierbij is aansluiting gezocht bij artikel 2.6 (nieuw). Ten opzichte van dat artikel bevat het voorgestelde artikel de wijziging, dat er geen sprake meer is van een aanspraak op kinderopvangtoeslag, maar er sprake is van de voorwaarden waaronder de ouder voldoet aan de gefinancierde kinderopvang.

Artikel 3.14

Het voorgestelde artikel vindt zijn geestelijk voorvader in een (aangenomen) amendement van het lid Van Huijm op de Verzamelwet kinderopvang 2012.[21] De ouder, voor zover deze werkt als gastouder, voldoet niet aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang, indien er kinderopvangvergoeding gevraagd wordt voor de kosten van gastouderopvang. Het ligt niet in de rede om in deze specifieke situatie een kinderopvangvergoeding te verstrekken. Wel voldoet deze ouder aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang indien het kinderopvang in een kindercentrum betreft, of voor zover de ouder naast het werk als gastouder ook andere arbeid verricht.

Artikel 3.15

Het voorgestelde artikel is de evenknie in de Wko van artikel 9 van de Awir. In artikel 11, tweede lid, onderdeel a, van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: Vw 2000) is bepaald dat de vreemdeling die rechtmatig verblijf houdt als bedoeld in artikel 8, onderdeel a tot en met e en l, van de Vw 2000 aanspraak kan maken op voorzieningen, verstrekkingen en uitkeringen. De gefinancierde kinderopvang wordt gezien als een (natura)verstrekking, waarbij de ouder in zijn gezinslasten wordt tegemoetgekomen omdat het Rijk voor een gedeelte de financiële verplichtingen van de ouder jegens een kinderopvangorganisatie overneemt. Het voorgestelde eerste lid bepaalt dat, indien ten behoeve van het kind van de vreemdeling een kinderopvangvergoeding is verstrekt (en de ouder dus voldoet aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang), omdat hij rechtmatig verblijf houdt op grond van artikel 8, onderdeel a tot en met e of l, van de Vw 2000, het voldoen aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang niet komt te vervallen indien de vreemdeling in aansluiting op dat rechtmatige verblijf in afwachting is van een beslissing als bedoeld in onderdeel f, g of h van artikel 8 Vw 2000.
Het voorgestelde tweede lid regelt dat de ouder waarvan de partner een vreemdeling is die geen rechtmatig verblijf houdt in Nederland, niet voldoet aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang.

Artikel 3.16

[21] Kamerstukken II 2011/12, 33 014, nr. 15.

De hoogte van de eigen bijdrage is afhankelijk van de draagkracht en de kosten van kinderopvang per kind en wordt door de minister vastgesteld. De ouder krijgt een beschikking omtrent de hoogte van de eigen bijdrage.

Voor de toelichting op de vaststelling van de draagkracht wordt gewezen op de artikelsgewijze toelichting bij artikel 3.18.
In de toelichting bij dit voorgestelde artikel wordt verder enkel aandacht geschonken aan de inhoudelijke wijzigingen van dit artikel ten opzichte van het vervallen de artikelen 1.7 (oud) en 1.8 (oud) van de Wko.

De kosten van kinderopvang per kind worden bepaald door het aantal uren kinderopvang in het jaar waarop de rijksbijdrage betrekking heeft, de voor die kinderopvang te bepalen prijs en de soort opvang. Het voorgestelde derde lid bepaalt dat indien de voor de kinderopvang te bepalen prijs een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen bedrag te boven gaat, het gedeelte boven dat bedrag volledig voor rekening komt voor de eigen bijdrage. Dit bedrag is op dit tijdstip opgenomen in artikel 4, eerste lid, van het Besluit kinderopvangtoeslag.
Het voorgestelde vijfde lid regelt dat, indien het aantal uren afgenomen kinderopvang een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen maximum te boven gaat, komen de te betalen uren kinderopvang volledig voor rekening voor rekening van de eigen bijdrage.
Het voorgestelde zesde lid bevat een redactioneel aangepaste versie van wat voorheen stond in artikel 1.8, eerste lid, van de Wko, waarbij geen inhoudelijke wijziging beoogd is. In het artikellid is echter de mogelijkheid tot subdelegatie (dat wil zeggen dat de regering de bevoegdheid heeft om de bevoegdheid tot het stellen van regels (door) te delegeren aan de betreffende minister) geschrapt, aangezien deze onnodig is gebleken. Indien het noodzakelijk is de bedragen, bedoeld in het voorgestelde zesde lid, aan te passen aan de hand van een index ter zake van lonen of prijzen, zal dit worden geregeld in een algemene maatregel van bestuur. De regering heeft deze bevoegdheid op grond van de in dat artikellid opgenomen zinsnede bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld omtrent de hoogte.

Artikel 3.17

Voor wat betreft de termijn voor vaststelling van de eigen bijdrage wordt aangesloten bij de termijn die gesteld wordt ten behoeve van de aanvraag voor een kinderopvangvergoeding. Het kan echter voorkomen dat het recht op kinderopvangvergoeding eerder wordt vastgesteld dan dat de hoogte van de eigen bijdrage kan worden vastgesteld. Dit zal naar alle waarschijnlijkheid bijvoorbeeld voorkomen in situaties waarbij er sprake is van (mogelijk) niet in Nederlands belastbaar inkomen. De hoogte van de eigen bijdrage zal echter niet worden vastgesteld voordat het recht op kinderopvangvergoeding is bepaald.

Voor de volledigheid wordt vermeld dat de beslissing op een verzoek tot het verleggen van het peiljaar gebonden is aan de termijnen die de Awb daarvoor stelt. Voor zover een aanvraag tot peiljaarverlegging in behandeling wordt genomen die al voordat de hoogte van de eigen bijdrage is vastgesteld door de minister is ontvangen, is de termijn voor die aanvraag ten minste de termijn, opgenomen in het eerste lid.

Artikel 3.18

Voor de vaststelling van de hoogte van de eigen bijdrage is het noodzakelijk de draagkracht vast te stellen. Voor de vaststelling van de draagkracht wordt in de regel gebruik gemaakt van het toetsingsinkomen van de ouder en van zijn partner in het tweede jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de draagkracht wordt vastgesteld. Dit inkomen wordt bijvoorbeeld ook gebruikt in de Wet studiefinanciering 2000.

Het gebruik van het inkomen uit het jaar t-2 brengt niet met zich mee dat ook naar de gezinssituatie van het jaar t-2 wordt gekeken. Het kan voorkomen dat een persoon een andere partner heeft in het jaar t-2 dan in het jaar t. Er wordt dan gekeken naar de partner in het jaar t, waarbij het inkomen van die partner over het jaar t-2 tot het (totale) toetsingsinkomen zal worden gerekend.

De inkomensgegevens over het jaar t-2 worden verkregen uit de BRI. Het komt echter voor dat de inkomensgegevens over dat jaar nog niet zijn vastgesteld. In dat geval wordt voor de voorlopige vaststelling van de draagkracht gebruik gemaakt van een door de minister daarvoor in de plaats gesteld bedrag dat het vast te stellen toetsingsinkomen benadert. Hiermee wordt voorkomen dat de eigen bijdrage niet kan worden berekend. Bij het in de plaats te stellen bedrag kan gedacht worden aan toetsingsinkomen over het jaar t-3 of over t-1. Hierbij ligt het in de rede om gebruik te maken van het toetsingsinkomen over het jaar t-3 indien zowel het toetsingsinkomen over het jaar t-2 als t-1 (nog) niet zijn vastgesteld. Van het toetsingsinkomen over het jaar t-1 wordt gebruik gemaakt indien dat al reeds is vastgesteld, aangezien dat toetsingsinkomen naar alle waarschijnlijkheid het best de realiteit weergeeft.
Indien er geen enkel inkomensgegeven bekend is, zal er een uitvraag moeten plaatsvinden over dat inkomensgegeven. Hierbij kan gedacht worden dat de inspecteur zal worden gevraagd of er sprake is van buitenlands inkomen, of kan aan de ouder zelf worden verzocht om inkomensgegevens op te geven.
Indien er gebruik is gemaakt van het tweede lid, wordt, op het moment dat het inkomen in het jaar t-2 is vastgesteld, de eigen bijdrage herberekend met gebruikmaking van het inkomensgegeven van het jaar t-2. Hiermee wordt de rechtsgelijkheid bewaakt.

Het totaal van het toetsingsinkomen bedraagt voor de vaststelling van de hoogte van de eigen bijdrage geen negatief inkomen. Voor wat betreft de verhouding in percentages tussen de eigen bijdrage en de rijksbijdrage geldt dat dit geregeld zal worden op dezelfde wijze als bijlage I van het Besluit kinderopvangtoeslag. Tot de onderste inkomensklasse in die bijlage behoren tevens de negatieve inkomens. Deze negatieve inkomens waren voor wat betreft de kinderopvangtoeslag niet van groot belang. Echter, voor wat betreft de beoogde financieringssystematiek hebben deze inkomens wel gevolgen. Indien het verzamelinkomen een negatief inkomen zou bevatten, zou dit bij de aanvraag voor peiljaarverlegging tot een negatief percentage leiden. Dit is niet beoogd. Om naar de geest van de peiljaarverlegging te handelen wordt daarom voorgesteld om in die situatie voor de vaststelling van de hoogte van de eigen bijdrage het toetsingsinkomen op nihil te bepalen.

Aangezien de hoogte van de eigen bijdrage gekoppeld is aan de draagkracht van de ouder en zijn partner, zal elk jaar er een nieuwe beschikking door de minister worden genomen omtrent de hoogte van de eigen bijdrage. Immers, door het ingaan van een nieuw jaar verandert tevens het inkomensgegeven. In 2020 wordt normaliter teruggekeken naar het inkomensgegeven van het jaar 2018, terwijl in 2021 wordt teruggekeken naar het jaar 2019.

Artikel 3.19

In dit artikel is gedefinieerd wat onder toetsingsinkomen wordt verstaan. Hierbij is aangesloten bij wat er in artikel 8 van de Awir is opgenomen, met dien verstande dat 'berekeningsjaar' is vervangen door 'peiljaar'. Het inkomensgegeven is een authentiek inkomensgegeven wat wordt verkregen uit de BRI. Het niet in Nederlands belastbaar inkomen wordt in aanvulling op het eventuele belastbare inkomen in Nederland in aanmerking genomen als toetsingsinkomen. Hiermee wordt voorkomen dat in het buitenland genoten inkomen niet in aanmerking komt voor de vaststelling van de draagkracht.

In de tweede volzin van het tweede lid is opgenomen dat artikel 8a van de Awir van overeenkomstige toepassing is op de vaststelling van het buitenlands inkomen. Met deze vaststelling van het toetsingsinkomen wordt er in voorzien dat ook het buitenlands inkomen, met name het inkomen waarvoor recht bestaat op aftrek ter voorkoming van dubbele belasting en waarvoor er geen reden is om een aanslag inkomstenbelasting op te leggen, in aanmerking kan worden genomen als toetsingsinkomen.[22]
Ten opzichte van artikel 8a van de Awir zal de inspecteur in de regel niet het inkomen over het peiljaar t beschrijven, maar over het jaar t-2. Door het van overeenkomstige toepassing verklaren van artikel 8a van de Awir zijn ook de bepalingen van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (met uitzondering van de hoofdstukken VA en VIII) van toepassing op de vaststelling van het niet in Nederland belastbaar inkomen, als ware deze vaststelling een aanslag inkomstenbelasting. Hierdoor is de vaststelling van het niet in Nederland belastbaar inkomen gebonden aan de geldende termijn voor vaststelling van de aanslag inkomstenbelasting, namelijk drie jaar. Aangezien de inspecteur niet voor het jaar t aan beschrijving van het niet in Nederland belastbaar inkomen toekomt, en de inspecteur in de regel verzocht zal worden om het niet in Nederland belastbaar inkomen over het jaar t-2 te beschrijven, ligt afwijking van die termijn in de rede. Er wordt voorgesteld om deze termijn te bepalen op vijf jaar.
Indien er sprake is van een (aanvraag tot) peiljaarverlegging zal de minister tevens uitgaan van het eventuele buitenlandse inkomen over het jaar t. Indien er uit wordt gegaan van het inkomen over het jaar t-3 of het jaar t-1 (doordat het inkomen over het jaar t-2 niet bekend is), zal tevens het buitenlandse inkomen over het betreffende jaar tot het toetsingsinkomen worden gerekend.

Artikel 3.20

Het werken met het toetsingsinkomen van het peiljaar t-2 brengt met zich mee dat dit inkomen niet altijd de werkelijkheid in het peiljaar t reflecteert. Indien er inkomensachteruitgang zal dan wel heeft plaatsgevonden, kan de ouder mogelijk in aanmerking komen voor de in dit artikel voorgestelde peiljaarverlegging.

Deze peiljaarverlegging ziet er schematisch als volgt uit:

Gebruik toetsingsinkomen t indien:

[22] Vgl: Kamerstukken II 2005/06, 30 337, nr. 3, blz. 1-4.

(eigen bijdrage toetsingsinkomen t-2 – eigen bijdrage toetsingsinkomen t) > 2% x toetsingsinkomen t

Hiermee wordt bedoeld dat indien het verschil tussen gebruikmaking van het toetsingsinkomen van het jaar t-2 en gebruikmaking van het toetsingsinkomen van het jaar t leidt tot een verschil van meer dan 2% van de hoogte van het toetsinkomen van het jaar t, er bij de vaststelling van de draagkracht het toetsingsinkomen van het jaar t zal worden gebruikt. Als additionele voorwaarde geldt dat het verschil in de hoogte van de eigen bijdrage bij gebruikmaking van het toetsingsinkomen in het jaar waarvoor de draagkracht wordt vastgesteld en het toetsingsinkomen in het tweede jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de draagkracht wordt vastgesteld, ten minste meer bedraagt dan € 150.

De ouder kan de peiljaarverlegging voor aanvang, gedurende en tot zes maanden na afloop van het jaar t aanvragen. Bij deze aanvraag zal de ouder moeten aantonen dat zijn inkomen - bijvoorbeeld door het aangaan van een dienstverband waarbij significant minder loon wordt genoten - over het jaar t zodanig achteruit is gegaan ten opzichte van het jaar t-2, dat, indien de peiljaarverlegging wordt toegepast, er sprake is van een vermindering van de eigen bijdrage van meer dan 2% van het toetsingsinkomen.

De aanvraag voor peiljaarverlegging geldt voor zowel het toetsingsinkomen van de ouder, als van de eventuele partner. Van beide personen dient aannemelijk te worden gemaakt – indien het inkomen over het jaar t nog niet definitief is vastgesteld – dat het gezamenlijke toetsingsinkomen over het jaar t een verandering inhoudt van de eigen bijdrage van meer dan 2% van het gezamenlijke toetsingsinkomen over jaar t. Opgemerkt wordt dat indien de gezinssituatie verandert doordat de ouder en partner gedurende het berekeningsjaar uit elkaar gaan, dit niet een aanspraak op peiljaarverlegging inhoudt. Door de wijziging van de gezinssituatie zal er immers al een nieuwe beschikking omtrent de hoogte van de eigen bijdrage worden genomen.

In de hiervoor genoemde aanvraag kan een mate van onzekerheid zitten. Immers, het kan zijn dat in het begin van het jaar t een dienstverband door de ouder wordt aangegaan waarbij deze minder loon geniet ten opzichte van het in het jaar t-2 genoten dienstverband. De ouder kan daardoor mogelijk in aanmerking komen voor de peiljaarverlegging. Er is dan sprake van een voorlopige vaststelling. Na vaststelling van de inkomensgegevens over het jaar t wordt vervolgens definitief vastgesteld of de relatieve verandering van de eigen bijdrage daadwerkelijk meer dan 2% van het toetsingsinkomen in jaar t heeft bedragen. Indien daarbij wordt vastgesteld dat niet voldaan is aan die eis, zal de eigen bijdrage over het jaar t worden herzien. Ook indien het bij de aanvraag aangegeven verwachtte en geschatte toetsingsinkomen niet gelijkluidend is met het definitief vastgestelde inkomen over het jaar t, zal de eigen bijdrage worden herzien.
In dat verband is het tevens mogelijk – bijvoorbeeld als de ouder in de tweede helft van het jaar t weer een dienstverband aangaat met een hoger loon – om gedurende het jaar t de peiljaarverlegging ongedaan te maken. Hiermee zal alsnog de eigen bijdrage over het (gehele) jaar t worden gebaseerd op het toetsingsinkomen in het jaar t-2. De eigen bijdrage over de voorliggende maanden in het jaar t zal daarmee alsnog worden herzien. Hiermee wordt echter wel voorkomen dat de ouder na het jaar t wordt geconfronteerd met een herziening van de eigen bijdrage, waarbij over het gehele jaar de eigen bijdrage bij nader inzien te laag is geweest.

Indien er op het moment van de berekening van de hoogte van de eigen bijdrage nog geen toetsingsinkomen over het jaar t-2 bekend is, stelt de minister een bedrag daarvoor in de plaats dat dat toetsingsinkomen benadert. Het voorgestelde tweede lid, eerste volzin, bepaalt dat er ook een peiljaarverlegging kan plaatsvinden op basis van dat in de plaats gestelde bedrag. De tweede volzin van dat lid bepaalt dat, op het moment dat het toetsinginkomen in het jaar t-2 wordt vastgesteld, de minister ambtshalve een besluit neemt met inachtneming van het toetsingsinkomen wat in de plaats komt van het besluit wat genomen was op basis van het in de plaats gestelde bedrag. Eventuele vorderingen kunnen hierdoor tussen de minister en de ouder ontstaan.

Het derde lid voorziet erin dat de aanvraag voor de peiljaarverlegging wordt gelimiteerd tot zes maanden na einde van het jaar t-2.

Het vierde lid bepaalt de wijze waarop het bedrag, genoemd in het eerste lid, onderdeel b, wordt gewijzigd.

Het vijfde lid voorziet in de delegatie aan de minister om nadere regels te stellen omtrent de peiljaarverlegging. Bij het opstellen van deze ministeriële regeling zal uitgewerkt worden welke bewijsstukken dienen te worden overlegd om aannemelijk te maken wat het toetsingsinkomen in het jaar t zal worden. Ook kan er bepaald worden hoe het inkomen over het jaar t zal worden geschat. Het is aannemelijk om – indien er sprake is van het aangaan van een dienstverband waarbij minder loon wordt ontvangen – het maandelijkse loon te herleiden naar een jaarinkomen.

Artikel 3.21

De betaling van de eigen bijdrage door de ouder geschiedt aan de minister. De eigen bijdrage wordt, net als de kinderopvangvergoeding, per uur betaald. Indien de eigen bijdrage bijvoorbeeld voor 40 uren kinderopvang is betaald, terwijl 60 uren zijn gefactureerd, wordt de kinderopvangvergoeding voor 40 uur aan de kinderopvangorganisatie uitbetaald.

Het voorgestelde tweede lid voorziet in de situatie dat er plotseling een (structurele) noodzaak is om gebruik te maken van kinderopvang. Het kost echter tijd om vast te stellen of er sprake is van recht op kinderopvangvergoeding en hoe hoog de eigen bijdrage van de belanghebbende ouder dient te zijn. Dit laatste kan bijvoorbeeld spelen indien het toetsingsinkomen onbekend is; er kan dan wel bepaald worden dat er recht op kinderopvangvergoeding is, maar niet wat de hoogte van de eigen bijdrage is. Voor situaties waarin wel het recht op kinderopvangvergoeding is vastgesteld, maar nog niet de hoogte van de eigen bijdrage is bepaald, voorziet dit lid om alvast de betaling van de kinderopvang via de minister te laten verlopen. De ouder betaalt in dat geval de volledige prijs per uur die de kinderopvangorganisatie in rekening brengt, verminderd met de minimale rijksbijdrage die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt vastgesteld. Deze minimale rijksbijdrage zal worden gekoppeld aan de systematiek van het huidige Besluit kinderopvangtoeslag; de hoogste inkomensgroep verkrijgt op dit moment een vastgesteld percentage aan kinderopvangtoeslag voor het eerste kind. Dat is de laagste kinderopvangtoeslag die wordt uitgekeerd. Deze systematiek wordt omgekeerd, waardoor – om onnodig te veel betaalde eigen bijdrage te voorkomen – het enkel noodzakelijk is om de 'maximale' eigen bijdrage te betalen.

Deze systematiek heeft als voordeel dat – op het moment dat de eigen bijdrage daadwerkelijk wordt vastgesteld – het verzoek tot betaling van de kinderopvangvergoeding en de betaling daarvan bij de minister bekend zijn geworden, waardoor het mogelijk wordt om de te veel betaalde (voorlopige) eigen bijdrage eenvoudig aan de ouder uit te keren dan wel te verrekenen.

Voorgesteld wordt om de regering de bevoegdheid te geven om nadere regels te stellen omtrent de betaling van de eigen bijdrage. Primair wordt daarbij gedacht aan het opnemen van een verplichting van de ouder om de eigen bijdrage te betalen van een bankrekeningnummer die op naam staat van de ouder. Hierdoor kan worden gecontroleerd of de ouder daadwerkelijk kosten maakt voor de kinderopvang. Samen met het voorgestelde vierde lid van artikel 3.27 kan toezicht worden gehouden op de verschillende geldstromen, zodat (door de kinderopvangorganisatie en ouder gezamenlijk) frauduleus handelen minder eenvoudig is.

Artikel 3.22

Het kan zijn dat de eigen bijdrage op een te hoog of een te laag bedrag is vastgesteld. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen indien het inkomensgegeven over het jaar t-2 nog niet definitief is vastgesteld. Indien dat inkomensgegeven alsnog bekend wordt en afwijkt van het inkomensgegeven wat in de plaats is gesteld, herziet de minister de eigen bijdrage met inachtneming van het inkomensgegeven over het jaar t-2. Hierdoor zal de eigen bijdrage worden herzien over het desbetreffende jaar.

Het voorgestelde tweede lid bepaalt dat de herziening binnen acht weken nadat het gewijzigde inkomensgegeven bij de minister bekend is geworden, plaatsvindt.

Het voorgestelde derde lid ziet er op dat de herziening kan leiden tot een daadwerkelijk terug- of na te betalen bedrag. Op grond van artikel 4:94 van de Awb heeft de minister de bevoegdheid om uitstel van betaling te verlenen. Indien er een herziening plaatsvindt kan de minister, bijvoorbeeld indien de ouder niet in staat is om het ten onrechte niet betaalde bedrag in één keer aan de minister na te betalen, de ouder in de gelegenheid stellen om een betalingsregeling af te sluiten. Aan de betalingsregeling kan de minister voorwaarden verbinden.

Artikel 3.23

Voor wat betreft het voorgestelde eerste lid is aansluiting gezocht bij het huidige artikel 21 van de Awir. Het eerste lid voorziet in een herzieningsbevoegdheid – anders dan een wijziging in het inkomensgegeven – indien er feiten of omstandigheden zijn waarvan de minister niet redelijkerwijs bij de vaststelling van de hoogte van de eigen bijdrage op de hoogte kon zijn en deze feiten of omstandigheden ertoe geleid hebben dat de eigen bijdrage op een te laag bedrag is vastgesteld. Tevens kan de minister de eigen bijdrage herzien indien de eigen bijdrage op een te laag bedrag is vastgesteld en de ouder dit wist of behoorde te weten.

Voor wat betreft het tweede en derde lid zijn deze inhoudelijk gelijk aan het tweede en derde lid van artikel 3.22, met dien verstande dat de herziening op grond van dit artikel enkel kan leiden tot een nabetaling.

Artikel 3.24

Het voorgestelde artikel is overgenomen uit de Awir (artikel 21a) en redactioneel aangepast. Met de in het artikel bedoelde gevallen wordt bedoeld de gevallen waarin een te laat ingediend bezwaarschrift niet leidt tot een afdoening van het bezwaarschrift op formele gronden.

Artikel 3.25

Het kan zijn dat de ouder een te hoog bedrag aan eigen bijdrage aan de minister heeft betaald. In die gevallen is de minister bevoegd om de te veel betaalde eigen bijdrage te verrekenen met een daaropvolgende betaling van de eigen bijdrage. Hiermee wordt beoogd de verschillende betalingen tot een minimum te beperken en zekerheid te stellen omtrent de betaling van de eigen bijdrage.
Tevens strekt de bevoegdheid tot verrekening zich ook uit tot een opgelegde bestuurlijke boete. Indien er een te hoog bedrag aan eigen bijdrage is betaald kan de minister het te veel betaalde verrekenen met de boete.
Bij de verrekening wordt een termijn van zes weken in acht genomen, voordat de minister daadwerkelijk tot de verrekening overgaat. Hiermee wordt aangesloten bij de termijn, genoemd in artikel 4:87 van de Awb.

Artikel 3.26

Betreffend onderdeel bevat de mogelijkheid voor het college van burgemeester en wethouders om een tegemoetkoming te verstrekken voor wat betreft de eigen bijdrage in de kosten van kinderopvang. Het artikel is een redactioneel aangepaste versie van voorheen artikel 1.13 van de Wko.

Artikel 3.27

Als het recht op kinderopvangvergoeding aan de houder van een kinderopvangorganisatie is toegekend, wordt de kinderopvang vergoed aan de hand van het verzoek tot betaling van de kinderopvangvergoeding die de kinderopvangorganisatie indient. Op dit verzoek is het aantal uren kinderopvang waar het verzoek op ziet gespecificeerd (zie artikel 3.28). De ouder kan dit verzoek vervolgens controleren. Pas als de eigen bijdrage over een uur kinderopvang door de ouder is betaald, wordt de kinderopvangvergoeding voor dat uur aan de houder van het kinderopvangorganisatie of het gastouderbureau betaald. De betaling van de eigen bijdrage is dus een voorwaarde voor het ontvangen van de kinderopvangvergoeding over elk afzonderlijk uur op het ingediende verzoek. Tevens dient deze eigen bijdrage daadwerkelijk door de ouder of zijn partner te zijn betaald. In die zin is geen wijziging beoogd ten opzichte van de regelgeving en de jurisprudentie daaromtrent met betrekking het door de ouder of zijn partner kunnen aantonen van de gemaakte kosten van kinderopvang, zoals deze met betrekking tot de kinderopvangtoeslag zijn gewezen.[23]
Indien een jaar na het moment waarop een kinderopvanguur is gefactureerd de eigen bijdrage niet betaald is door de ouder, wordt de kinderopvangvergoeding over dat uur niet betaald, omdat het recht op kinderopvangvergoeding dan vervalt. De ouder heeft dus maximaal een jaar de tijd om de eigen bijdrage te betalen. Deze termijn gaat lopen op het moment dat de kinderopvangorganisatie het verzoek tot uitbetaling van een uur kinderopvang doet. Als de kinderopvangorganisatie in de loop van het jaar een verzoek indient dat ziet op uren kinderopvang in een maand waarover eerder al een verzoek is

[23] Zie bijvoorbeeld ECLI:NL:RVS:2012:BW9541 en ECLI:NL:RVS:2013:1927.

ingediend, gaat de termijn van een jaar voor die aanvullende uren lopen op het moment waarop het aanvullende verzoek is ingediend.
Ten aanzien van de termijn waarbinnen de eigen bijdrage moet worden betaald, wordt opgemerkt dat in de kinderopvangovereenkomst veelal ook een betalingstermijn opgenomen is. Dit zal ertoe leiden dat de ouder gehouden is de eigen bijdrage binnen de daartoe gestelde termijn te betalen, teneinde tijdig aan zijn betalingsverplichting jegens de kinderopvangorganisatie te voldoen.

In het voorgestelde vierde lid is opgenomen dat, in afwijking van artikel 4:89, eerste lid, van de Awb, de kinderopvangvergoeding wordt betaald op een daartoe door de kinderopvangorganisatie aangewezen bankrekeningnummer. Het bankrekeningnummer moet op naam staan van de kinderopvangorganisatie.

Artikel 3.28

Aan de mogelijkheid om kinderopvanguren uit te laten betalen wordt een beperking gesteld. Alleen uren voor kinderopvang die ten hoogste dertien maanden geleden heeft plaatsgevonden, of in de komende kalendermaand zal plaatsvinden worden vergoed. Voor kinderopvang waarvoor niet tijdig om betaling verzocht wordt, bestaat dus geen recht op kinderopvangvergoeding meer. De kinderopvangorganisatie specificeert op welke periode de gedeclareerde uren betrekking hebben.
Het kan nodig zijn dat een verzoek tot betaling van de kinderopvangvergoeding moet worden aangepast, bijvoorbeeld omdat er een fout is gemaakt. De kinderopvangorganisatie kan dergelijke wijzigingen na het moment waarop het verzoek is ingediend doorgeven. Daarbij geldt dat uren die op een later moment worden toegevoegd aan het verzoek, alleen zullen worden vergoed, als de kinderopvang ten hoogste dertien maanden geleden plaatsvond. De kinderopvangorganisatie heeft dus na het moment waarop de kinderopvang plaatsvond dertien maanden de tijd om een verzoek in te dienen of extra uren toe te voegen aan het verzoek. Als er uren kinderopvang aan het initiële verzoek worden toegevoegd, zal de kinderopvangvergoeding over deze uren alsnog betaald worden, nadat voor die uren de eigen bijdrage is betaald. Als er minder uren gedeclareerd worden, is de kinderopvangvergoeding voor die uren ten onrechte betaald. Het ten onrechte betaalde zal worden teruggevorderd. De ouder ontvangt over die uren de reeds betaalde eigen bijdrage terug. Indien er minder uren kinderopvang zijn geweest, dient de kinderopvangorganisatie dit altijd zo spoedig mogelijk door te geven. Dit vloeit voort uit de inlichtingenplicht die op de kinderopvangorganisatie rust.

Artikel 3.29

Als de ouder daarmee instemt, wordt de kinderopvangvergoeding gedurende ten hoogste twee maanden betaald, zonder dat de eigen bijdrage is betaald. Op die manier wordt tegemoetgekomen aan tijdelijke betalingsproblemen van de ouder, en een zeker financieel risico gedeeltelijk van de kinderopvangorganisatie overgenomen. Om in aanmerking te komen voor deze tijdelijk doorlopende financiering gelden twee voorwaarden. In de eerste plaats moet de ouder instemmen met deze financiering. Immers, alleen de ouder kent de reden van het uitblijven van de betaling van de eigen bijdrage. Als de ouder de eigen bijdrage niet betaalt, omdat hij het niet eens is met het verzoek tot betaling van de kinderopvangvergoeding, dan zal hij het niet wenselijk vinden dat de kinderopvangvergoeding al aan de kinderopvangorganisatie wordt betaald. Ten tweede moet de ouder in de voorafgaande zes maanden de eigen bijdrage over die

maanden volledig betaald hebben. Er staan dus geen gefactureerde bedragen meer open waarvoor de eigen bijdrage nog niet is betaald.
Indien aan deze voorwaarden is voldaan, wordt de kinderopvangvergoeding voor ten hoogste de helft van het aantal gedeclareerde uren dat in de desbetreffende maand is of zal worden genoten betaald. De ouder blijft de eigen bijdrage over de reeds betaalde kinderopvangvergoeding verschuldigd aan de minister. De eigen bijdrage zal dus alsnog moeten worden betaald. Uit artikel 3.9, eerste lid, onderdeel c, vloeit voort dat het recht op kinderopvangvergoeding over uren waarvoor een jaar na het verzoek tot betaling van de kinderopvangvergoeding geen eigen bijdrage is betaald, vervalt. Op grond van artikel 3.32, tweede lid, zal de kinderopvangvergoeding waarop geen recht bestond omdat de eigen bijdrage niet is betaald, worden verhaald op de ouder.

Met het tweede lid wordt voorgesteld om de regering de bevoegdheid te verschaffen om bij algemene maatregel van bestuur situaties aan te wijzen waarin het eerste lid niet van toepassing is. In een dergelijke situatie is doorfinanciering dus niet mogelijk.
De regering overweegt om in ieder geval in de volgende situaties doorfinanciering niet mogelijk te maken: indien het aantal uren waarop het verzoek tot betaling van de kinderopvangvergoeding meer dan 230 uur bedraagt, indien het verzoek een uurprijs bevat van meer dan 200% van de maximale uurprijs bedraagt en indien er reeds een bestuurlijke boete is opgelegd wegens het opzettelijk niet of niet juist nakomen van de inlichtingenverplichting door de belanghebbende. De regering is van mening dat bij dergelijke situaties een dergelijk groot invorderingsrisico speelt, dat doorfinanciering geen mogelijkheid is.

Artikel 3.30

Als ten onrechte een te hoge of te lage kinderopvangvergoeding is verstrekt, wordt deze herzien. Voorwaarde daarvoor is wel dat de minister ten tijde van de uitbetaling van de kinderopvangvergoeding niet op de hoogte kon zijn van de feiten of omstandigheden die geleid hebben tot de onjuiste kinderopvangvergoeding. Ook als een van de belanghebbende wist of behoorde te weten dat de kinderopvangvergoeding onjuist was kan deze worden herzien. Daarvan is ook sprake als de kinderopvangvergoeding is betaald terwijl de eigen bijdrage niet is betaald, bijvoorbeeld bij tijdelijk doorlopende financiering of als de ouder de betaling van de eigen bijdrage heeft gestorneerd. De ouder wist in dit geval dat de kinderopvangvergoeding die uitgekeerd is over de uren waarvoor de eigen bijdrage niet betaald was, zou komen te vervallen als de eigen bijdrage niet op tijd alsnog werd betaald. Als de eigen bijdrage nadat deze reeds betaald is, in het nadeel van de ouder is herzien, waardoor de ouder een deel van de eigen bijdrage moet nabetalen, is de kinderopvangvergoeding, zolang de ouder deze nabetaling niet heeft gedaan, eveneens tot een te hoog bedrag toegekend. Indien dit het gevolg is van omstandigheden waarvan de ouder niet op de hoogte kon zijn, leidt dit niet tot een herziening van de kinderopvangvergoeding. In dat geval wordt de kinderopvangvergoeding dus ook niet teruggevorderd. Wel zal de ouder uiteraard het na te betalen deel van de eigen bijdrage moeten voldoen.

Het is wenselijk als de kinderopvangorganisatie en de belanghebbende ouder op enig moment erop mogen vertrouwen dat de kinderopvangvergoeding niet meer zal worden aangepast. In het tweede lid is daarom een maximale termijn voor de herziening van vijf jaar opgenomen.
In het derde lid is bepaald dat de herziening kan leiden tot een terug te vorderen bedrag.

Artikel 3.31

Het voorgestelde artikel regelt de mogelijkheid om de betaling van de kinderopvangvergoeding op te schorten. Dit kan enkel worden gedaan indien er sprake is van een redelijk vermoeden dat de kinderopvangvergoeding ten onrechte, dan wel tot een te hoog bedrag wordt uitbetaald. Van deze bevoegdheid dient de minister terughoudend gebruik te maken; de kinderopvangvergoeding is in de regel de belangrijkste inkomstenbron voor de kinderopvangorganisaties. Door de opschorting kan de kinderopvangorganisatie daarom in financiële problemen komen. De minister zal, wil hij van deze bevoegdheid gebruik maken, daarom moeten aantonen dat het vermoeden dermate concreet is dat het gerechtvaardigd is dat de betaling van de kinderopvangvergoeding wordt opgeschort.

Artikel 3.32

Voor de terugvordering van bedragen is het uitgangspunt dat de kinderopvangorganisatie het bedrag van de terugvordering geheel verschuldigd is. De kinderopvangorganisatie is op grond van artikel 4:87 van de Awb gehouden de terugvordering binnen zes weken te betalen. Net zoals bij de herziening van de eigen bijdrage kan de minister de kinderopvangorganisatie de mogelijkheid bieden om een betalingsregeling af te sluiten.
Het uitgangspunt ligt anders als de terugvordering het gevolg is van een omstandigheid die de ouder te wijten is, namelijk als de ouder niet aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang voldeed, of, bij tijdelijk doorlopende financiering of na het storneren van de automatische incasso, de eigen bijdrage niet of niet volledig heeft betaald. In deze situaties bestond geen recht op een kinderopvangvergoeding. In dat geval wordt de kinderopvangvergoeding op de ouder verhaald. Opgemerkt wordt dat de eigen bijdrage die de ouder heeft betaald over uren waarover geen recht op kinderopvangvergoeding bestond, ten onrechte is betaald. De ouder zal dit bedrag terugkrijgen. Echter, het bedrag dat op de ouder wordt verhaald zal hiermee wel eerst worden verrekend. En bovendien kan in deze situatie ook een bestuurlijke boete worden opgelegd, die kan worden verrekend met het nog terug te ontvangen bedrag aan eigen bijdrage.
Het bedrag dat kan worden teruggevorderd kan zowel op de kinderopvangorganisatie als op de ouder worden verhaald, indien de ouder heeft samengespannen met de kinderopvangorganisatie, althans behoorde te weten dat ten onrechte de kinderopvangvergoeding is uitbetaald. In paragraaf 2.9 van het algemeen deel van de toelichting is aangegeven in welke situatie over wordt gegaan tot terugvordering bij de kinderopvangorganisatie of verhaling op de ouder.

Artikel 3.33

In de praktijk zal het voorkomen dat de kinderopvangorganisatie voordat de daadwerkelijke opvang plaatsvindt een verzoek tot betaling van de kinderopvangvergoeding indient. Het kan zijn dat, indien er plotseling in de maand waarop het verzoek ziet minder kinderopvang wordt genoten dan voorzien was op het verzoek, er een te hoog bedrag aan kinderopvangvergoeding aan de kinderopvangorganisatie is uitgekeerd. Om het betalingsverkeer zoveel mogelijk te vereenvoudigen en te beperken wordt er met dit artikel een verrekeningsbevoegdheid gecreëerd. Hierdoor kan de minister de te hoge uitgekeerde kinderopvangvergoeding

verrekenen met de betaling van de kinderopvangvergoeding van de daaropvolgende maand(en). Verrekening is mogelijk met alle kinderopvangvergoedingen die de kinderopvangorganisatie ontvangt. De mogelijkheid tot verrekenen is dus niet beperkt tot de kinderopvangvergoeding die betrekking heeft op de kinderopvang van het kind waarvoor eerder een te hoge kinderopvangvergoeding is verstrekt.
Tevens bestaat de bevoegdheid tot verrekening indien de minister een andersoortige vordering heeft op de kinderopvangorganisatie. Indien de kinderopvangorganisatie bijvoorbeeld een bestuurlijke boete opgelegd heeft gekregen, kan de minister deze boete verrekenen met de daaropvolgende uit te keren kinderopvangvergoedingen of, indien daar sprake van is, eventueel teveel verkregen kinderopvangvergoeding.
Bij de verrekening wordt een termijn van zes weken in acht genomen voordat de minister daadwerkelijk tot de verrekening overgaat. Hiermee wordt aangesloten bij de termijn, genoemd in artikel 4:87 van de Awb.

Artikel 3.34

De partner van de ouder op wie een bedrag verhaald wordt is hoofdelijk aansprakelijk voor het bedrag dat op de ouder wordt verhaald. Dat is geregeld in het eerste lid. De partner heeft immers ook ingestemd met het toekennen van het recht op kinderopvangvergoeding aan de kinderopvangorganisatie en de daaraan verbonden voorwaarden. Het gaat dan om situaties waarin op grond van artikel 3.32, tweede of derde lid, een bedrag ter hoogte van de kinderopvangvergoeding op de ouder wordt verhaald, omdat de ouder niet voldeed aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang, omdat geen recht bestond op de kinderopvangvergoeding doordat de eigen bijdrage niet is betaald, of in de situatie waarin de ouder wist of behoorde te weten dat er geen recht bestond op kinderopvangvergoeding, of voor een lager bedrag. Ook als de eigen bijdrage herzien wordt, kan de partner aansprakelijk gesteld worden voor het bedrag dat nog door de ouder betaald moet worden. Tevens is in het voorgestelde eerste lid opgenomen dat de bestuurlijke boete kan worden verhaald op de partner van de ouder, indien de bestuurlijke boete mede aan de partner te wijten is. Opgemerkt wordt dat de partner van de ouder die zelf ook ouder is, op grond van artikel 3.4, tweede lid, reeds als belanghebbende ouder wordt aangemerkt. Op deze partner ziet dit artikel derhalve niet, daar reeds op hem als belanghebbende ouder verhaald kan worden.
Indien een derde kan beschikken over de bankrekening van de kinderopvangorganisatie, waarop de kinderopvangvergoeding is uitbetaald, dan is deze hoofdelijk aansprakelijk voor het deel van het terug te vorderen bedrag dat op die bankrekening is betaald. Dit is in het voorgestelde tweede lid geregeld. Bij dit artikellid is aangesloten bij artikel 33, derde lid, van de Awir.

Artikel 3.35

In dit artikel wordt de mogelijkheid gecreëerd om bedragen die op grond van het onderhavige hoofdstuk van de Wko verschuldigd zijn in te vorderen bij dwangbevel. De artikelen 4:114 en verder van de Awb zijn op de invordering bij dwangbevel van toepassing.

Artikel 3.36

Met het voorgestelde artikel is geen inhoudelijke wijziging beoogd ten opzichte van het oude artikel 1.10 van de Wko, waar eerst de financiële dekking was geregeld.
Redactioneel is het artikel aangepast aan de rijksbijdrage. Met dit artikel is geregeld dat

de financiële dekking van de rijksbijdrage mede kan worden verkregen door de opslag op de (basis)premie. De opslag op de premie is verschuldigd door de werkgever.

Artikel 3.37

Het voorgestelde artikel bepaalt de verschillende informatieverplichtingen van de kinderopvangorganisatie. Het eerste lid bepaalt dat de houder alle gegevens en inlichtingen die van belang zijn voor het recht op kinderopvangvergoeding of de hoogte van deze vergoeding uit eigen beweging of op verzoek van de minister dient te geven. Dit ziet met name op de gegevens en inlichtingen die bekend zijn geworden na de initiële aanvraag; op grond van artikel 4:2, tweede lid, van de Awb is de kinderopvangorganisatie al gehouden om de inlichtingen en gegevens die van belang zijn voor de behandeling van de aanvraag te verstrekken. De inlichtingenplicht ziet daarmee bijvoorbeeld op het doorgeven van een wijziging van de opvanglocatie. De minister kan tevens ook verzoeken om het aanleveren van inlichtingen en gegevens indien de minister dit noodzakelijk acht om de rechtmatige besteding van de kinderopvangvergoeding te waarborgen.
De minister zal, indien deze zelf de beschikking heeft over gegevens of inlichtingen, deze niet (nogmaals) in de regel niet uitvragen bij de kinderopvangorganisatie. Dit doet zich voor indien de minister al vanuit de organen en organisaties waarmee de minister gegevens deelt, de gegevens en inlichtingen heeft verkregen.
Het tweede en derde lid voorzien in de procedure omtrent het geven van de gevraagde gegevens en inlichtingen. Doordat de houder verplicht is om de gegevens en inlichtingen op een door de minister aangewezen wijze te verstrekken, kan hiermee de minister ook de houder verzoeken om ten kantore de gegevens en inlichtingen te verstrekken.

Artikel 3.38

Door de verkrijging van de kinderopvangvergoeding krijgt een kinderopvangorganisatie geld van het Rijk, en daarmee ook de samenleving als geheel. Om de rechtmatige besteding van deze gelden te controleren is het noodzakelijk dat de kinderopvangorganisatie daar een deugdelijke administratie over voert. Op basis van deze administratie kan de rechtmatigheid van de gelden gewaarborgd worden. De gegevens die de administratie dient te bevatten zullen bij ministeriële regeling worden uitgewerkt. Hierbij zal aandacht worden geschonken aan de wisselwerking tussen het voorgestelde artikel en artikel 2.53 (nieuw). Dat laatste artikel biedt de grondslag om de minister om voorwaarden aan de administratie te stellen die met name te maken hebben met de veiligheid of didactische kwaliteit van de kinderopvang. Hierbij kan worden gedacht aan de verplichting om in de administratie afschriften te bewaren van de afgegeven verklaring omtrent het gedrag. De minister zal regels stellen omtrent de bewaring van de financiële gegevens die verband hebben met de verkrijgen van de kinderopvangvergoeding en de wijze waarop deze financiële gegevens bewaard worden.

Artikel 3.39

De ouder en zijn partner zijn gehouden alle inlichtingen en gegevens die nodig zijn voor:
a. de vaststelling of de ouder voldoet aan de voorwaarden voor gefinancierde kinderopvang;
b. de vaststelling van de hoogte van de eigen bijdrage;
uit eigen beweging of op verzoek van de minister aan de minister mee te delen.
In de praktijk zal het bij de aanvraag voor een kinderopvangvergoeding – doordat de minister de bevoegdheid verkrijgt voor het uitwisselen van gegevens zoals opgenomen

in artikel 3.41 – dit erop neerkomen dat de ouder in de meeste gevallen controleert of hetgeen de minister beschikt of zal gaan beschikken overeenkomt op de juiste gegevens berust. Indien dit niet op de juiste gegevens berust is de ouder gehouden om alsnog de juiste gegevens aan de minister te doen toekomen. Tevens kan het zo zijn dat gedurende de tijd de initiële vaststelling van de hoogte van de eigen bijdrage door een wijziging in omstandigheden niet meer klopt. In dat geval dient de ouder, indien de gegevens zien op de hiervoor genoemde omstandigheden, deze gegevens en inlichtingen aan de minister door te geven. Dit kan bijvoorbeeld zijn indien er sprake is van een verzoek tot peiljaarverlegging. Bij dat verzoek dient de ouder een schatting te maken van zijn (actuele) jaarinkomen.
De inlichtingen en gegevens worden op een door de minister aangewezen wijze en termijn verstrekt. Wanneer er niet voldaan is aan de termijn, maant de minister de ouder nogmaals aan om de gevraagde gegevens en inlichtingen aan te leveren.
Voor een toelichting op de verhouding tussen de informatieplicht van de houder van een kindercentrum of een gastouderbureau en de ouder, wordt gewezen op hoofdstuk 4 van het algemene deel van de toelichting.

Artikel 3.40

De kinderopvangorganisatie is gehouden bij de aanvraag van het recht op kinderopvangvergoeding het burgerservicenummer van de belanghebbende ouder en het desbetreffende kind te leveren. Dit is nodig om vast te kunnen stellen of recht op kinderopvangvergoeding bestaat, en om te bepalen wie de belanghebbende ouder is. Aangezien deze informatie niet bij de kinderopvangorganisatie bekend is, dient deze informatie eerst door de ouder te worden verstrekt aan de kinderopvangorganisatie. Indien de betrokkene geen burgerservicenummer heeft (bijvoorbeeld het ongeboren kind waarvoor de kinderopvangovereenkomst wordt afgesloten) op het moment dat de aanvraag voor kinderopvangvergoeding bij de minister wordt ingediend, kan de minister op grond van artikel 3.11, derde lid, specifieke regels stellen. In dergelijke situaties kan en hoeft de ouder niet het betreffende burgerservicenummer ten behoeve van de aanvraag aan de kinderopvangorganisatie te verschaffen.

Artikel 3.41

Met de voorgestelde bepaling wordt aansluiting gezocht bij artikel 38 van de Awir. Enige afwijking van dat artikel vindt plaats door het gebruik van de term 'noodzakelijk' in plaats van 'van belang zijn'. Artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens brengt immers met zich mee dat er geen inmenging van het openbaar gezag in het recht op eerbiediging voor het privé- en familieleven is toegestaan, tenzij dit noodzakelijk is. Er is verder geen inhoudelijke wijziging beoogd. Omdat er gegevens en inlichtingen zijn die noodzakelijk zijn voor het recht en de betaling van de kinderopvangvergoeding en de hoogte van de eigen bijdrage, is het noodzakelijk dat de minister toegang verkrijgt tot deze gegevens en inlichtingen.
Het zesde lid van artikel 38 van de Awir wordt niet overgenomen, aangezien er geen tegemoetkoming meer op het rekeningnummer van de ouder wordt gestort.
Voor een nadere invulling van de organisaties waar de minister voor de uitvoering van dit hoofdstuk gegevens en inlichtingen van vordert, wordt gewezen op hoofdstuk 4 van het algemene deel van de toelichting.

Artikel 3.42

De minister, de ontvanger en de inspecteur wisselen de gegevens en inlichtingen uit die noodzakelijk zijn bij de uitvoering van dit hoofdstuk en voor de heffing (inspecteur) en de invordering (ontvanger) van de rijksbelastingen. De minister verzoekt onder vermelding van het burgerservicenummer van degene die het betreft aan de inspecteur om het niet in Nederland belastingbaar inkomen te beschrijven. Omgekeerd levert de inspecteur de door de minister gevraagde gegevens.
Zoals eerder opgemerkt zijn begrippen en bepalingen uit de Wko (zoals deze na inwerkingtreding van dit wetsvoorstel komt te luiden) en de Awir veelal gelijkluidend, is de Awir van overeenkomstige toepassing verklaard of vertonen de begrippen en bepalingen veel overeenkomsten. Ook een gedeelte van de doelgroep van de verschillende inkomensafhankelijke regelingen vallend onder het toepassingsbereik van de Awir en de Wko is hetzelfde. Om beleidsmatig met elkaar af te kunnen stemmen voorziet het artikellid, tezamen met artikel 39 van de Awir, in een bevoegdheid om interdepartementaal af te kunnen stemmen.

Artikel 3.43

Met de voorgestelde wijziging worden de artikelen 40 tot en met 42 van de Awir van overeenkomstige toepassing op de Wko.
In artikel 40 van de Awir zijn de zogenoemde verzuimboetes geregeld. Deze boete kan worden opgelegd aan degene die gehouden is tot het verstrekken van gegevens of inlichtingen en deze niet, dan wel niet binnen de daarvoor gestelde termijn, heeft verstrekt. Op grond hiervan kan behalve aan de ouder ook aan de kinderopvangorganisatie een verzuimboete worden opgelegd indien gegevens of inlichtingen die men gehouden is te verstrekken niet of niet tijdig worden verstrekt. Immers, ook de kinderopvangorganisatie is op grond van dit wet(svoorstel) gehouden om inlichtingen en gegevens aan de minister te verschaffen. Indien de kinderopvangorganisatie dit nalaat, zal er een bestuurlijke boete kunnen worden opgelegd van ten hoogste € 5.278 (2016).
Artikel 41 van de Awir regelt de zogenoemde vergrijpboetes. Deze boete kan worden opgelegd aan degene die op grond van deze wet en de daarop berustende bepalingen gehouden is tot het verstrekken van gegevens of inlichtingen en deze gegevens of inlichtingen opzettelijk of grof schuldig niet verstrekt. Ook kan deze boete worden opgelegd aan degene die opzettelijk of grof schuldig onjuiste of onvolledige gegevens of inlichtingen verstrekt.
Artikel 41bis van de Awir vervalt van rechtswege met ingang van 1 januari 2019, tenzij voor dat tijdstip een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer wordt ingediend dat in het onderwerp van dat artikel voorziet. Indien dat wetsvoorstel niet bij de Tweede Kamer wordt ingediend, zal de werking van dat artikel dus ook niet meer voor de Wko van toepassing zijn. De artikelen 41a en 42 van de Awir voorzien in respectievelijk de indexatie van het bedrag van de bestuurlijke boete en het niet opleggen van een bestuurlijke boete in verband met vrijwillige verbetering.

Artikel 3.44

Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens dit hoofdstuk gestelde is belast de door de minister aangewezen ambtenaren. De ambtenaren van DUO zullen bij besluit van de minister worden aangewezen als zijnde met het toezicht op de naleving belast.
Dit artikel is, behalve enkele redactionele aanpassingen, gelijk aan artikel 43 van de Awir. Hierdoor heeft de toezichthouder op het hoofdstuk financiering van de Wko gelijke bevoegdheden als de BD/T voor wat betreft de huidige kinderopvangtoeslag.
De bevoegdheden van de toezichthouder zijn vastgelegd in afdeling 5.2 van de Awb. Het

tweede lid voorziet er in dat de toezichthouder niet de bevoegdheden krijgt van de artikelen 5:18 en 5:19 van de Awb. Deze bevoegdheden zien op het nemen van monsters en het onderzoeken van vervoersmiddelen. Deze bevoegdheden zijn niet noodzakelijk voor de toezichtstaak; daarom worden deze bevoegdheden niet aan de met het toezicht op de naleving belaste ambtenaren toegekend.
Het derde lid voorziet erin dat de minister zijn besluit tot aanwijzing van de met het toezicht op de naleving belaste ambtenaren publiceert in de Staatscourant.

Artikel 3.45

Het verstrekken van onware gegevens en het niet (tijdig) voldoen aan de (informatie)verplichtingen die wettelijk verplicht zijn gesteld is strafbaar gesteld in het Wetboek van Strafrecht. Tevens kunnen deze feiten, indien deze worden geconstateerd, door de minister worden beboet. Om deze feiten te kunnen opsporen kan de minister bijzondere ambtenaren aanwijzen die met deze opsporing zijn belast. Zoals in het algemeen deel van de toelichting is aangegeven zullen de ambtenaren van de bijzondere opsporingsdienst FIOD worden aangewezen. Het tweede lid bepaalt dat de minister zijn besluit tot aanwijzing van de met de opsporing van de bedoelde feiten belaste ambtenaren publiceert in de Staatscourant.

Artikel 3.46

De feiten, omschreven in de artikelen 179 tot en met 182, 184, 225 tot en met 227b, 447c en 447d, van het Wetboek van Strafrecht, zijn, voor zover ze zien op een feit dat tevens op grond van deze wet beboetbaar is gesteld, zowel via het strafrecht als via het bestuursrecht aan te pakken. Om, met inachtneming van de aard en ernst van de gedraging, te bepalen of de handeling langs bestuursrechtelijke dan wel strafrechtelijke weg wordt aangepakt, is het wenselijk om hier tussen het Openbaar Ministerie en de minister over af te stemmen. De voorgestelde positie van de contactambtenaar kan deze rol vervullen.

Onderdeel TT

Omdat hoofdstuk 3 wordt vernummerd tot hoofdstuk 4, wordt de hoofdstukaanduiding in de artikelen van hoofdstuk 4 aangepast.

Onderdeel VV

Het onderdeel voorziet grotendeels in het aanpassen van verwijzingen die noodzakelijk worden door de vernummering van hoofdstukken. Artikel 2.87 (nieuw) van de Wko ziet er op dat een voordracht voor een krachtens een aantal bepalingen vast te stellen algemene maatregel van bestuur niet eerder gedaan wordt dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is voorgelegd. Aan de opsomming van bepalingen waar deze bijzondere procedure op ziet wordt artikel 3.16, derde tot en met zesde lid, toegevoegd, gezien de gelijkenis met de artikelen 2.7 en 2.8 (nieuw).

Artikel II

Dit artikel bevat de wijzigingen van de Wko die verband houden met het vervallen van de kinderopvangtoeslag.

Onderdelen A en B

De begripsomschrijvingen die verband houden met de kinderopvangtoeslag komen te vervallen, of worden met het vervallen van de kinderopvangtoeslag in overeenstemming gebracht. De begripsomschrijvingen die relevant zijn voor het nieuwe financieringsstelsel vertonen overlap met begripsbeschrijvingen uit de Awir. Omdat de begripsomschrijvingen uit de Awir tot het moment waarop de kinderopvangtoeslag komt te vervallen ook betrekking hebben op hoofdstuk 2 van de Wko, zijn de nieuwe begripsomschrijvingen in eerste instantie opgenomen in hoofdstuk 3 van de Wko. Ze worden nu verplaatst naar artikel 1.1. Om dezelfde reden worden de artikelen 3.4 tot en met 3.6 verplaatst naar hoofdstuk 1. De verplaatste artikelen en artikelonderdelen worden technisch aangepast. Tevens worden de verwijzingen naar de verplaatste artikelen aangepast, zodat deze naar het verplaatste artikel verwijzen. Aangezien de afdeling waarin de kinderopvangtoeslag was geregeld komt te vervallen, kunnen tevens de verwijzingen naar de bepalingen in die afdeling komen te vervallen.

Onderdeel C

Het opschrift van hoofdstuk 2 wordt aangepast in verband met het vervallen van de kinderopvangtoeslag.

Onderdelen D en F

Met onderdeel D wordt geregeld dat de afdeling waarin de kinderopvangtoeslag is geregeld (afdeling 2 van hoofdstuk 2) komt te vervallen. Tevens worden de afdelingen 3 tot en met 5 vernummerd tot de afdelingen 1 tot en met 3. Afdeling 1 is reeds door artikel I, onderdeel A, onder 5, vervallen. In weerwil van aanwijzing 238, eerste lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving wordt om redenen van leesbaarheid de betreffende afdelingen vernummerd. Onderdeel F voorziet in een wijziging van een verwijzing, die noodzakelijk is geworden door de vernummering van de betrokken afdelingen.

Onderdeel E

Omdat voorgesteld wordt dat geen recht op de kinderopvangvergoeding bestaat als de kinderopvang plaatsvindt buiten Nederland, is de registratie van buitenlandse voorzieningen voor kinderopvang niet meer nodig. Registratie is een voorwaarde voor het recht op kinderopvangvergoeding. Doordat, als gevolg van de desbetreffende artikelen, een buitenlandse voorziening voor kinderopvang niet geregistreerd kan worden, wordt niet voldaan aan één van de voorwaarden voor het recht op kinderopvangvergoeding.

Onderdeel G

In artikel 2.67a is geregeld dat de BD/T gegevens en inlichtingen aan de GGD verstrekt in verband met het toezicht op de naleving van hoofdstuk 2. Deze taak wordt geschrapt. Omdat de BD/T de kinderopvangtoeslag niet meer uitvoert na inwerkingtreding van het onderhavige artikel, zal de BD/T in de toekomst niet meer beschikken over informatie die relevant is voor de GGD. Omdat het nodig kan zijn dat de BD/T gegevens en inlichtingen, die reeds verkregen zijn in de periode waarin de BD/T de kinderopvangtoeslag uitvoerde, gedurende een bepaalde periode blijft verstrekken aan de GGD, zal hieromtrent een overgangsbepaling worden opgenomen (zie het met onderdeel L voorgestelde artikel 4.2a).

Onderdeel H

Het doel van artikel 2.87 is het onder voorwaarden mogelijk maken van experimenten. Met de voorgestelde wijziging wordt geen inhoudelijke wijziging beoogd, maar een technische aanpassing aan de nieuwe financieringssystematiek.

Onderdeel I

Zoals in de inleiding van de artikelsgewijze toelichting bij artikel II reeds is vermeld worden de algemene begrippen die eerst in hoofdstuk 3 stonden verplaatst naar hoofdstuk 1. Hierdoor kunnen deze begripsbepalingen in hoofdstuk 3 komen te vervallen.

Onderdeel J

Dit artikellid kan vervallen op het moment dat de mogelijkheid om een buitenlandse voorziening voor kinderopvang te registreren eveneens komt te vervallen. Vanaf dat moment kan een buitenlandse voorziening voor kinderopvang niet meer geregistreerd worden, waardoor niet meer voldaan wordt aan de voorwaarden voor het recht op kinderopvangvergoeding.

Onderdeel K

Op kinderopvang die plaats heeft gevonden voor de beoogde datum van invoering van het nieuwe stelsel, 1 januari 2019, blijft de Wko, zoals deze voor dat moment luidde, van toepassing. De financiering van kinderopvang die reeds heeft plaatsgevonden kan daardoor met toepassing van de bepalingen die met ingang van dat tijdstip vervallen of wijzigen worden afgerond. Om te voorkomen dat de BD/T gedurende een te lange periode gehouden is de hoogte van eerder toegekende kinderopvangtoeslag ambtshalve te herzien, hetgeen gepaard zou gaan met een onevenredig hoge uitvoeringslast, is geregeld dat herziening van de kinderopvangtoeslag na het verstrijken van een periode van zeven jaar na het berekeningsjaar uitsluitend op verzoek van de belanghebbende wordt herzien.
Opgemerkt wordt dat ook hoofdstuk 3, zoals dat voor het genoemde tijdstip luidde, van toepassing blijft op kinderopvang waarop dit hoofdstuk toen al van toepassing was.

Onderdeel L

Dit artikel maakt het mogelijk dat de BD/T tijdelijk nog inlichtingen en gegevens die verworven zijn bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag blijft verstrekken aan de GGD, indien deze nodig zijn voor het toezicht op de naleving van hoofdstuk 2.
Dit artikel vervalt twee jaar na het tijdstip waarop het in werking treedt, omdat de verwachting is dat de BD/T dan niet meer over gegevens beschikt die relevant zijn voor de GGD.

Onderdeel M

De bijzondere procedure, voorgeschreven in artikel 4.3, is niet meer van toepassing op de artikelen 2.7 en 2.8, aangezien deze artikelen reeds door onderdeel D vervallen. Artikel 4.3 wordt daarop aangepast.

Artikelen III, IV en VII

De Handelsregisterwet 2007, de Wet op de economische delicten en de Wet op het primair onderwijs worden gewijzigd teneinde de verwijzingen naar de Wko aan te passen aan de nieuwe nummering.

Artikel V

De Wet inburgering wordt aangepast aan de nieuwe nummering van de Wko. Tevens wordt geregeld dat informatie verstrekt kan worden aan de minister met betrekking tot de uitvoering van artikel 3.13, eerste lid, onderdeel f. Deze wijziging treedt tegelijk met artikel I in werking.
In onderdeel B is vervolgens geregeld dat de informatieverstrekking voor de uitvoering van de Wko aan de rijksbelastingdienst kan vervallen. Deze wijzing treedt tegelijk met artikel II in werking, het moment waarop de kinderopvangtoeslag komt te vervallen.

Artikel VI

De Wet inkomstenbelasting 2001 wordt aangepast in verband met het vervallen van de kinderopvangtoeslag. Omdat de kinderopvangtoeslag wel relevant blijft voor jaren gelegen voor het tijdstip van inwerkingtreding artikel II, wordt een overgangsbepaling voorgesteld.

Artikel VIII

Om de overgang van de BD/T naar DUO goed te laten verlopen, is het noodzakelijk dat DUO kan beschikken over alle gegeven en inlichtingen waarover de BD/T beschikt, die van invloed kunnen zijn op het recht op kinderopvangvergoeding, de hoogte van deze vergoeding en de hoogte van de eigen bijdrage. Deze bepaling maakt de verstrekking van deze gegevens aan de minister mogelijk, en daarmee aan DUO, die de taak van de minister in mandaat zal uitvoeren.

Artikel IX

Na inwerkingtreding van de beoogde wijzigingen van hoofdstuk 2 zullen diverse artikelen van dat hoofdstuk vervallen. Hoofdstuk 2 heeft momenteel al geen doorlopende nummering meer, doordat door eerdere wijzigingen ook al veel artikelen zijn vervallen. Daarom wordt voorgesteld hoofdstuk 2 opnieuw te nummeren. Om de verwijzingen naar de vernummerde artikelen in de andere hoofdstukken van de Wko goed te laten verlopen, zullen deze verwijzingen ook worden aangepast.

Artikel X

De Wet wijziging financieringstelsel kinderopvang zal gefaseerd in werking treden. Vooruitlopend op de invoering van het nieuwe stelsel zal artikel VIII in werking treden. Daarmee krijgt DUO de beschikking over de gegevens die noodzakelijk zijn om het systeem in te richten. Het artikel zal zo spoedig mogelijk in werking treden.
Vervolgens zal artikel I in werking treden, waarmee een wettelijke grondslag ontstaat om met het oog op de financiering van de kinderopvang die vanaf, de beoogde datum van inwerkingtreding van het nieuwe financieringsstelsel, 1 januari 2019, plaatsvindt, alle voorbereidingen plaats te laten vinden. Hierdoor kan, onder meer, vanaf het moment van inwerkingtreding van artikel I het recht op kinderopvangvergoeding toegekend worden, de eigen bijdrage vastgesteld worden met gebruikmaking van de

daarvoor benodigde gegevens, tevens kan de kinderopvangvergoeding die in december 2018 uitbetaald worden, als deze ziet op kinderopvang die in januari 2019 zal plaatsvinden.
Indien gekozen wordt voor geleidelijke invoering, zal het stelsel van directe financiering tevens van toepassing zijn op de kinderopvang van de kinderen die vallen onder de geleidelijke invoering in 2018, of een gedeelte daarvan. In dat geval zal artikel I met ingang van 1 januari 2018 in werking treden. De artikelen III, IV, V, onderdeel A, VII en IX zullen tegelijk met artikel I in werking treden.

De beoogde datum voor het vervallen van de kinderopvangtoeslag is 1 januari 2019. Op dat tijdstip zal artikel II in werking treden.
De artikelen V, onderdeel B, en VI zullen tegelijk met artikel II in werking treden.

In het inwerkingtredingsbesluit zal, zo nodig, toepassing gegeven worden aan artikel 12 van de Wet raadgevend referendum. Dat betekent dat met de inwerkingtreding van de verschillende onderdelen van de wet niet gewacht hoeft te worden tot de zogenoemde standstill periode verstreken is en uitsluitsel bestaat over de vraag of er een raadgevend referendum gehouden zal worden. Van deze mogelijkheid wordt gebruik gemaakt om uitvoeringstechnische redenen. Om de overgang naar het nieuwe stelsel mogelijk te maken, en de uitvoering van de kinderopvangtoeslag door de BD/T te beëindigen, moet anderhalf jaar voor de beoogde datum waarop de kinderopvangtoeslag vervalt vaststaan dat de wet op de beoogde datum in werking kan treden, omdat vanaf dat moment onomkeerbare stappen genomen zullen moeten worden. Er mag dan dus geen onzekerheid meer bestaan over het moment van inwerkingtreden van de wet wegens een eventueel te houden raadgevend referendum.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

L.F. Asscher

Bijlage 5

Transitiestrategie

Versie: 17 januari 2016

Deze rapportage is opgesteld door het projectteam Transitiestrategie (SZW, BD, DUO) binnen het programma Directe financiering kinderopvang en gaat achtereenvolgens in op de volgende thema's:

1. Varianten geleidelijke invoering
2. Ketensturing
3. Terugvalscenario's
4. Proefdraaien
5. Communicatieaanpak
6. Flankerend beleid
7. Stakeholderstrategie

In bijlagen A en B is een gedetailleerde beschrijving opgenomen van twee varianten voor geleidelijke invoering. Deze dienen, samen met het concept wetsvoorstel, als basis voor de uitvoeringstoetsen van DUO en BD. Zie tevens paragraaf 1.

De belangrijkste thema's uit deze rapportage zijn reeds besproken in de stuurgroep van 3 december 2015. De besluiten die de stuurgroep toen heeft genomen zijn verwerkt in voorliggende rapportage. Hoofdstukken 6 en 7 en de twee bijlagen zijn nieuw toegevoegd.

Gevraagd besluit: stemt de stuurgroep in met voorliggende rapportage?

1. Varianten geleidelijke invoering

1.1 Inleiding

De stuurgroep heeft op 25/9/2015 geconcludeerd dat integrale invoering per 1/1/2018 te risicovol en daarom onverstandig is. De stuurgroep heeft daarom gevraagd de mogelijkheden te verkennen om directe financiering (DF) in 2018 geleidelijk in te voeren. Bij een geleidelijke invoering valt een deelpopulatie al onder het nieuwe systeem. Zodoende zullen op dat moment twee systemen in werking zijn: een deelpopulatie krijgt te maken met het nieuwe systeem, terwijl de rest van de gebruikers nog tijdelijk onder het huidige regime van de kinderopvangtoeslag (KOT) valt. Deze laatstgenoemde groep stroomt per 1/1/2019 alsnog in het nieuwe systeem in.

In deze paragraaf geven we een overzicht van relevante overwegingen die spelen bij de keuze om in enige vorm geleidelijk te gaan invoeren, werken we twee varianten voor geleidelijke invoering uit en zetten die af tegen de variant van integrale invoering per 1/1/2019. Algemene opmerking bij deze varianten is dat de systeemtechnische risico's en de haalbaarheid van (systeem-)aanpassingen nog niet onderzocht zijn. Dat vindt plaats bij het opstellen van de uitvoeringstoetsen van BD en DUO.

1.2 Besluiten stuurgroep

Op 3/12/2015 heeft de stuurgroep besloten dat de hierna beschreven variant II (geleidelijke invoering voor oudste kinderen geboren in 2018), indien wordt gekozen voor een geleidelijke invoering, de voorkeursvariant is (zie paragraaf 1.4). Deze wordt daarom in de concept wetgeving opgenomen ten behoeve van de internetconsultatie. Beide varianten van geleidelijke invoering (I en II) worden echter op uitvoerbaarheid getoetst in de Utoetsen van BD en DUO, evenals de variant van een big bang in 2019. In de Memorie van Toelichting wordt een 'haakje' opgenomen om eventueel op een later moment nog een andere keuze te maken.

In de wetgeving kan ingebouwd worden dat het mogelijk blijft om op een later moment nog te kiezen voor geleidelijke invoering of een *big bang* per 1/1/2019. Vanwege rechtszekerheid, en ook richting Parlement, is het wel van belang hier op korte termijn zoveel mogelijk duidelijkheid over te geven. Besluitvorming hierover is voorzien na oplevering van de Utoetsen van BD en DUO, in het voorjaar van 2016.

De stuurgroep heeft tevens ingestemd met het voorstel om, los van de gekozen invoeringsvariant, directe financiering proces-stapsgewijs te implementeren (zie paragraaf 1.5).

1.3 Overwegingen bij geleidelijke invoering

Wat beogen we met een geleidelijke invoering?
Met geleidelijke invoering is het mogelijk de uitvoeringsketen geleidelijk te belasten. De keten kan als het ware langzaam wennen aan het nieuwe stelsel en langzaam 'op temperatuur' komen. Het is mogelijk het uitvoeringsproces te optimaliseren en een piekbelasting bij de invoering wordt voorkomen. Het geeft kinderopvangorganisaties meer ruimte om zich goed voor te bereiden en langzaam aan het nieuwe stelsel te wennen. Geleidelijke invoering geeft DUO tevens de mogelijkheid om waardevolle uitvoeringsinformatie te verzamelen – bijvoorbeeld over het aantal klantcontacten en bezwaarschriften – voor het moment dat de rest van de populatie ook in het nieuwe stelsel instroomt. Indien de deelpopulatie die al overgaat op DF niet te groot wordt gekozen, kan DUO – indien noodzakelijk – 'handmatig' bijsturen.

Geleidelijke invoering is in principe niet bedoeld om kinderziektes uit het systeem te halen. Deze moeten zoveel mogelijk daarvoor al zijn geïdentificeerd en opgelost, bijvoorbeeld tijdens het proefdraaien (zie paragraaf 4). Geleidelijke invoering is ook niet bedoeld om, bij tegenvallende resultaten, alsnog af te zien van de (integrale) invoering. Dat is op dat moment een gepasseerd station, gelet ook op de termijnen die de Belastingdienst nodig heeft om de kinderopvangtoeslag in het huidige toeslagensysteem af te bouwen.

Aan geleidelijke invoering zijn ook nadelen en risico's verbonden. Het naast elkaar bestaan van twee stelsels kan tot verwarring leiden bij ouders en tot uitvoeringsproblemen bij de kinderopvangorganisaties, DUO en de Belastingdienst. De Belastingdienst ziet bijvoorbeeld

behoorlijke risico's voor de uitvoering van de KOT als gevolg van het gelijktijdig naast elkaar bestaan van twee stelsels ten aanzien van communicatie, en rechtmatigheid en tijdigheid van de toekenningen. Opgemerkt moet ook worden dat het voor de Belastingdienst noodzakelijk is dat ten minste anderhalf jaar van te voren bekend is welk invoeringsscenario zal gaan worden gehanteerd.

Uitvoeringsaspecten

Bij de beoordeling van de uitvoeringsaspecten van een mogelijke geleidelijke invoering moet rekening worden gehouden met de volgende uitgangspunten:

1. De kenmerken op grond waarvan een aanvrager wel of niet deelneemt aan de DF zijn voor alle betrokkenen objectief en zelfstandig (dus zonder interactie tussen DUO en B/T) vast te stellen, of de groep aanvragers die gebruik maakt van de DF is voor aanvang van de overgangsperiode gefixeerd.
2. Een aanvrager heeft op ieder moment in het overgangsjaar in principe te maken met één stelsel: KOT of DF. Nuancering hierop (zie ook bij uitwerking van de varianten): het zou kunnen dat een aanvrager voor verschillende kinderen onder verschillende regimes gaat vallen. De vraag is hoe erg dit is als het om zeer beperkte aantallen gaat. Heeft te maken met: (on-)gemak burger, uitvoeringsaspecten en kosten voor de ouder.
3. Een aanvrager die in het overgangsjaar te maken heeft gehad met DF gaat in principe niet terug naar de KOT.

Achtergrond bij deze uitgangspunten:

- Zoals ook in de voortgangsbrief aan de Tweede Kamer is aangegeven moet de deelpopulatie die in 2018 bediend wordt met DF makkelijk af te zonderen zijn uit de toeslagenpopulatie. Dit om dubbele betalingen te voorkomen.
- Daarmee en daarnaast moet voorkomen worden dat verwarring ontstaat bij ouders en kinderopvangorganisaties (KOO) over het stelsel dat van toepassing is voor de opvang van een bepaald kind. De verwachting is dat het gelijktijdig naast elkaar bestaan van twee stelsels ook bij intensivering van de communicatie toch leidt tot onduidelijkheid bij ouders en instellingen, en daarmee tot extra belasting van de dienstverlening leidt[1].
- Het recht op KOT wordt bepaald op het niveau van een huishouden (aanvrager + partner). De hoogte van de kinderopvangtoeslag voor het eerste kind (het kind met op jaarbasis de meeste opvanguren) is (aanzienlijk) lager dan de tegemoetkoming voor de tweede en volgende kinderen. Indien binnen één huishouden zowel KOT wordt ontvangen en deel wordt genomen aan DF is het recht niet door één of ieder van de uitvoerders zelfstandig vast te stellen. Er is bij iedere toekenning (KOT en DF) dus sprake van een 'eerste kind'.
- Indien de populatie huishoudens die in de overgangsperiode gebruik maakt van DF niet bepaald wordt op basis van voor alle betrokkenen (ouders, kinderopvangorganisatie/ gastouderbureau, DUO, Belastingdienst) begrijpelijke, objectieve kenmerken, of indien deze populatie huishoudens niet vooraf gefixeerd is, wordt de juistheid van de verwerking afhankelijk van het voortdurend juist, tijdig en volledig verstrekken van de ene uitvoerder en verwerken door de andere uitvoerder van signalen over toegekende rechten onder het ene of het andere stelsel. Dat leidt tot het risico op (a) te lange doorlooptijd tot de start van de financiering omdat een ouder en/of kinderopvangorganisatie zich aanvankelijk tot de verkeerde uitvoerder wendt en op (b) onterechte of dubbele betalingen. Indien dit gedetecteerd wordt, leidt dit tot terugvorderingen achteraf.
- Overwegingen rond eventuele marktverstoring als gevolg van vrije keuze van ouders of kinderopvangorganisaties tijdens het overgangsjaar hebben we niet meegewogen. Ook is nog niet gekeken naar kostenaspecten, waarbij aangetekend dat geleidelijke invoering altijd tot hogere transitiekosten zal leiden, omdat er twee systemen gelijktijdig actief zijn.
- Invoering ineens voldoet volledig aan de hiervoor genoemde uitgangspunten.

Juridische aspecten

Bij een gefaseerde invoering valt een (nader te bepalen) deelpopulatie al onder het nieuwe stelsel. De rest blijft, tijdelijk, in het oude stelsel. Voor sommige ouders zal het nieuwe stelsel

[1] Aangezien het inkomen in t-2 gemiddeld lager is dan inkomen in jaar t, zal voor een budgetneutrale invoering de toeslagtabellen die door DUO gehanteerd worden moeten worden aangepast. Hoewel dit macro neutraal is, leidt dit op microniveau wel tot inkomenseffecten (ten opzichte van het gebruik van inkomen jaar t).

aantrekkelijker zijn, voor andere ouders het oude. Dit roept de vraag op of dit verschil in behandeling toegestaan is.

Ongeacht welke deelpopulatie genomen wordt, zal het hier niet gaan om onderscheid op grond van persoonskenmerken, maar om een algemeen onderscheid. De grondwet bepaalt hierover dat gelijke gevallen gelijk behandeld moeten worden. Hierin wordt de wetgever echter een grote mate van beleidsvrijheid gelaten. Onderscheid is in veel gevallen immers onvermijdelijk. Of het gemaakte onderscheid toegestaan is, is vooral afhankelijk van de rechtvaardiging van het onderscheid en de mate waarin het gelijke gevallen betreft. Aangenomen kan worden dat een stelsel waarin nieuwe gevallen anders worden behandeld dan oude gevallen niet op bezwaren zal stuiten. Dit komt regelmatig voor, en zal niet als discriminerend beschouwd worden.

In een stelsel waarin onderscheid naar geografische regio gemaakt wordt, rijst de vraag of het feit dat iemand op een andere plaats woont voldoende is om te stellen dat er geen sprake is van gelijke gevallen. Er zal een goede motivering nodig zijn waarin dit onderscheid gerechtvaardigd wordt. Daarin kan een rol spelen dat met een andere deelpopulatie niet hetzelfde effect bereikt kan worden, dat een gefaseerde invoering noodzakelijk is, en dat het om een tijdelijke situatie gaat. Mits goed gemotiveerd, is een onderscheid naar regio niet ondenkbaar. Een dergelijk onderscheid wordt, zij het sporadisch, ook wel gehanteerd in pilots.

Wetgevingsperspectief
Ten aanzien van het wetgevingstraject betekent een eventuele geleidelijke invoering dat de gehele nieuwe wet eerst in werking zal treden. De 'geleidelijkheid' is hierin niet zichtbaar. Dat wordt geregeld middels een overgangsbepaling waarin wordt neergelegd dat het oude recht op KOT nog van toepassing blijft op iedereen, met uitzondering van de groep die al onder DF moet gaan vallen. Er kan wel een bepaling worden ingebouwd waardoor het mogelijk blijft om op een later moment nog te kiezen voor geleidelijke invoering of niet. Bijvoorbeeld door die overgangsbepaling niet in werking te laten treden, en de wet pas met ingang van 1/1/2019, of door te regelen dat we de overgangsbepaling weer kunnen laten vervallen (bijvoorbeeld bij Koninklijk Besluit).

1.4 Varianten voor geleidelijke invoering

Binnen het projectteam zijn verschillende varianten voor geleidelijke invoering de revue gepasseerd en beoordeeld aan de hand van de uitgangspunten die hierboven onder 'Uitvoeringsaspecten' zijn genoemd. Op grond hiervan zijn de volgende varianten afgevallen:

- Startpopulatie DF bestaat uit een (volledige) opvangsoort: dagopvang, buitenschoolse opvang of gastouderopvang.
- Alle nieuwe aanvragen in het overgangsjaar worden toegekend op basis van DF.
- Gefixeerde populatie kinderopvangorganisaties op basis van LRKP-nummer.
- Gefixeerde populatie op basis van BSN.

Twee varianten kwamen uit deze analyse naar voren als zijnde het meest levensvatbaar.

Variant I. Geografische begrenzing opvanglocatie

1. Objectieve kenbaarheid	Alle en uitsluitend alle kinderopvanglocaties die gevestigd zijn in een geografisch afgebakend gebied participeren volledig in DF. Objectief kenbaar voor Belastingdienst (BD) en DUO op basis van RKP.
2. Eén stelsel per huishouden	Eerste analyse van de gegevens voor de provincie Friesland over 2015 heeft geleid tot de bevinding dat 0,9% van de kinderen met KOT woonachtig in Friesland opvang heeft buiten de provincie. In aantal is de groep kinderen van buiten de provincie die in Friesland opvang krijgen nog kleiner (zie bijlage A). De groep huishoudens die te maken krijgt met twee stelsels tegelijkertijd is een deelverzameling van deze groepen. Deze gezinnen kunnen te maken krijgen met een 'eerste kind' in beide systemen waarvoor een lagere vergoeding geldt dan voor tweede en volgende kinderen. Dit is niet op te lossen zonder (tijdrovende en foutgevoelige) uitwisseling van gegevens tussen DUO en B/T. Een mogelijkheid is dat DUO hiervoor een suppletieregeling uitvoert. Dit wordt nader verkend en

	meegenomen in de uitvoeringstoetsen van BD en DUO.
3. Geen terugval naar KOT	Terugval is wel mogelijk door mutaties in woonplaats en/of opvang. KOT moet dan door ouders opnieuw aangevraagd worden. Voldoet dus niet volledig aan dit uitgangspunt.
4. Overig	• Eerste communicatie met betrokken ouders idealiter bij MAC 2017 (najaar 2016). • Geen reguliere voorschotbetalingen KOT meer na 20 november 2017 voor de betrokken ouders. • Implementatie bij DUO en KOO's / GOB's gereed najaar 2017.

Variant II. Tegemoetkoming voor huishoudens waarvan het oudste kind geboren wordt in het overgangsjaar wordt toegekend op basis van DF

1. Objectieve kenbaarheid	Objectief kenbaar voor BD en DUO op basis van BRP.
2. Eén stelsel per huishouden	Een stelsel per huishouden. Uitzondering hierop zijn gezinnen die in de loop van 2018 ontstaan uit een gezin dat DF had en een gezin waarin kinderen aanwezig zijn die geboren zijn voor 2018. Dit is een deelpopulatie van de naar schatting 1% van de gezinnen met KOT waarin in de loop van het jaar een nieuw gezin ontstaat waarbij meer dan één kind betrokken is (cijfer voor 2015). Deze gezinnen kunnen te maken krijgen met een 'eerste kind' in beide systemen waarvoor een lagere vergoeding geldt dan voor tweede en volgende kinderen. Dit is niet op te lossen zonder (tijdrovende en foutgevoelige) uitwisseling van gegevens tussen DUO en B/T. Een mogelijkheid is dat DUO hiervoor een suppletieregeling uitvoert. Dit wordt nader verkend en meegenomen in de uitvoeringstoetsen van BD en DUO. Het concept wetsvoorstel gaat er vooralsnog vanuit dat een eventuele nieuwe partner met KOT ook (uitsluitend) met DF te maken gaat krijgen.
3. Geen terugval naar KOT	Indien voor een kind DF is toegekend blijft dit kind DF houden, ook als dit kind in de loop van het jaar deel gaat uitmaken van een gezin waar kinderen geboren voor 2018 deel van uitmaken.
4. Overig	• Geen selectie op kinderopvangorganisaties: mogelijk krijgen alle of vrijwel alle organisaties met beide stelsels tegelijkertijd te maken. Opvang van nieuwgeborenen komt geleidelijk op gang, kleine instelling kan later in het jaar voor het eerst te maken krijgen met DF. • In het overgangsjaar komen er nog nieuwe aanvragers voor de KOT, namelijk wanneer het oudste kind in het huishouden geboren is voor het overgangsjaar. • Criterium is niet zonder meer kenbaar voor de kinderopvang-organisatie. Ouder meldt zich mogelijk eerst bij BD en krijgt afwijzing, waarna de kinderopvangorganisatie zich alsnog tot DUO moet wenden. • Wijzigingen in de gezinssamenstelling in de loop van het overgangsjaar kunnen er toe leiden dat een aanvankelijk oudste kind in een huishouden op een later moment niet meer het oudste kind is. Vanwege uitvoerbaarheid en uitlegbaarheid wordt ervoor gekozen op het moment van aanvraag te kijken of een kind het oudste kind is en geboren is in 2018.

Een belangrijk verschil tussen varianten I en II is dat bij I sprake is van een redelijk stabiele deelpopulatie kinderopvangorganisaties die *volledig* in DF participeert. Deze kinderopvangorganisaties worden in één keer voor hun financiering volledig afhankelijk van de directe financiering. De betrokken ouders ontvangen in november 2017 voor het laatst kinderopvangtoeslag, bij het massaal automatisch continueren in het najaar van 2016 zullen zij er reeds op gewezen moeten worden dat 2017 het laatste jaar is waarin zij KOT ontvangen. Bij variant II krijgt een (groot) deel van de kinderopvangorganisaties in het overgangsjaar te maken met twee stelsels. Dat heeft een voordeel: alle organisaties kunnen vast wennen aan DF voordat ze integraal overgaan. Nadeel is dat twee stelsels naast elkaar voor verwarring en onduidelijkheid kan zorgen.

Verschil tussen I en II is verder dat bij II de 'DF-populatie' langzaam groeit (vanaf maart met grofweg 2000 per maand tot in totaal ca. 20.000 kinderen), en dat bij I in een keer een deelpopulatie in DF terecht komt. De grootte daarvan is afhankelijk van het te kiezen gebied (in het geval van Friesland: ca. 24.000 kinderen). Een langzaam groeiende populatie is gunstig vanuit de gedachte van het langzaam 'op temperatuur' laten komen van de uitvoeringsketen.

periode	gebjaar	aanvragers	kinderen
201501	2015	7	7
201502	2015	5	5
201503	2015	192	192
201504	2015	1.238	1.249
201505	2015	1.774	1.789
201506	2015	1.961	1.987
201507	2015	1.475	1.493
201508	2015	2.822	2.852
201509	2015	3.306	3.363
201510	2015	2.688	2.726
201511	2015	2.306	2.329
201512	2015	752	764

Figuur: Nieuwe aanvragen voor oudste kind geboren in 2015

1.5 Proces-stapsgewijze implementatie

Bij proces-stapsgewijze implementatie wordt het totale nieuwe ketenproces stapsgewijs in productie genomen en niet op één moment in de tijd. Als voorbereiding kunnen alle gegevens die benodigd zijn voor directe financiering reeds ingewonnen, bepaald en vastgelegd kunnen worden. Hierbij kan gedacht worden aan het inwinnen van alle (bekende) contracten voor het nieuwe jaar, de benodigde persoonsgegevens, de benodigde inkomensgegevens, etc. maar ook het openen van digitale portemonnees, het vaststellen van het (voorlopige) recht op overheidsbijdrage, etc. Uitgaande van een implementatiedatum van 1/1/2019, kunnen deze werkzaamheden bijvoorbeeld in de laatste maanden van 2018 reeds uitgevoerd worden, zodat tijdig de eerste vergoedingen kunnen worden verstrekt aan kinderopvangorganisaties. Hiervoor is uiteraard een wettelijke basis nodig.

Deze aanpak is ook gehanteerd bij de invoering van Passend Onderwijs. De volledige inwerkingtreding van de wet was per 1/8/2014, maar al vanaf een eerdere datum konden samenwerkingsverbanden zich registeren bij DUO en werden er al beschikkingen gemaakt door DUO.

1.6 Tijdslijnen invoering

Uitgaand van een geleidelijke invoering van directe financiering volgens de voorkeursvariant (oudste kind geboren in 2018) zijn de tijdslijnen als volgt:

- Ingangsdata voor diverse onderdelen in de wet is 1/11/2017 en daarna, dit wordt geregeld bij Koninklijk Besluit;
- Per 1/11/2017 dienen ouders die hun eerste kind verwachten na 31/12/2017 zich te kunnen melden bij DUO voor het uitvoeren van een proefberekening en het openen van een account. DUO dient in staat te zijn om grondslaggegevens te onttrekken uit registers en ontbrekende gegevens op te vragen bij de ouders;
- Per diezelfde datum dienen kinderopvangorganisaties contractgegevens te kunnen aanleveren bij DUO van contracten die afgesloten zijn met ouders die hun eerste kind verwachten na 31/12/2017. Tevens dienen zij in staat te zijn hiermee een account te laten openen in de digitale portemonnee indien de ouders de ouders zich hiervoor nog niet hebben aangemeld;
- Per 1/1/2018 dienen kinderopvangorganisaties in staat te zijn om factuurgegevens te leveren aan DUO voor de betreffende doelgroep. Op grond hiervan dient DUO in staat te zijn om deze factuurgegevens te verwerken en alle handelingen te kunnen verrichten die nodig zijn voor de uitvoering van directe financiering;
- Per 1/6/2018 dient DUO in staat te zijn om een account in de digitale portemonnee te openen voor alle ouders die vanaf 1/1/2019 gebruik wensen te maken van kinderopvang en in aanmerking komen voor een rijksbijdrage.

- Per 1/12/2018 dienen alle kinderopvangstellingen in staat te zijn te kunnen werken in het stelsel van directe financiering kinderopvang. Ook dient de uitvoeringscapaciteit bij DUO op dat moment maximaal beschikbaar te zijn.

2. Ketensturing

2.1 Inleiding

Het is van belang dat de uitvoeringsketen voor kinderopvang optimaal functioneert. Deze keten is straks net zo sterk als de zwakste schakel. Een zwak functionerende schakel heeft vaak negatieve gevolgen voor het goed kunnen presteren van andere partijen in de keten. Er dient helderheid te worden gecreëerd over welke partijen welke verantwoordelijkheden hebben voor te behalen ketenresultaten. Waar sprake is van ketenverantwoordelijkheid dient ook duidelijk te worden hoe doorzettingsmacht binnen de keten wordt geregeld. In dit hoofdstuk gaan we in op de volgende vragen:

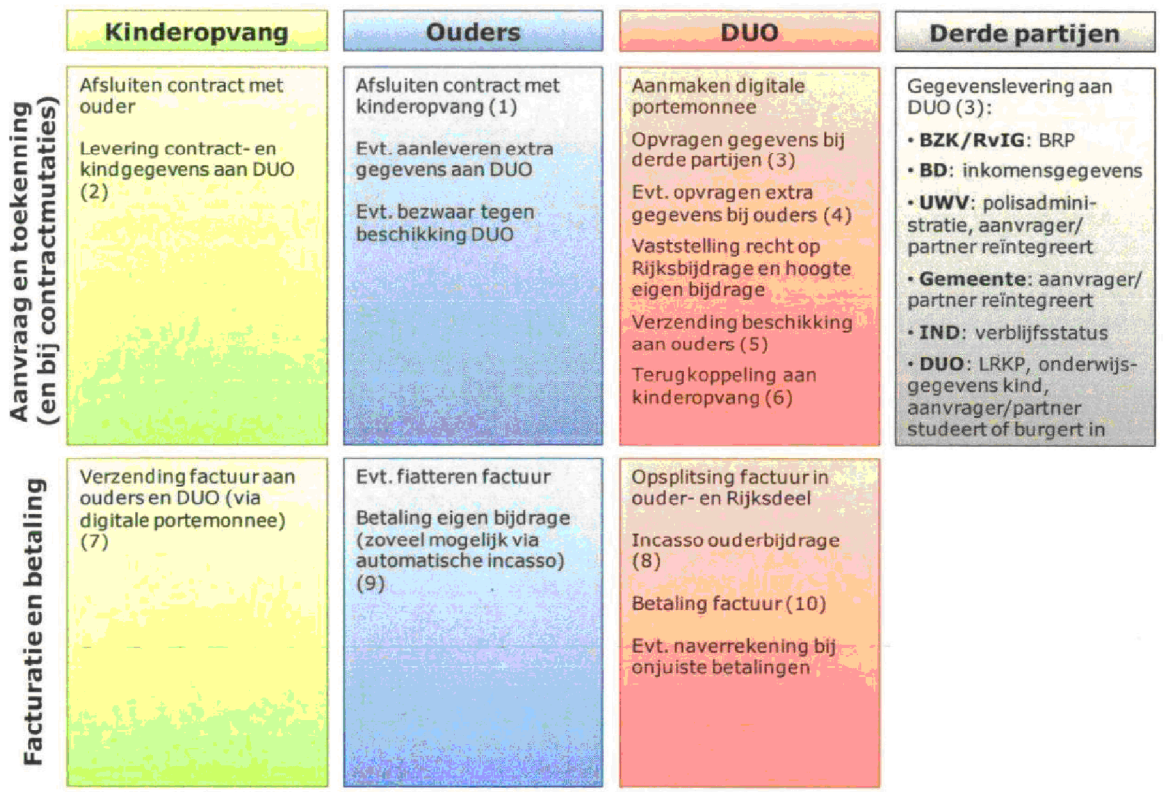
- Welke ketenpartijen hebben een rol in de transitie/uitvoeringsketen en welke rol is dat?
- Hoe kan de regie op de transitie/uitvoeringsketen het beste worden ingericht, en wie heeft daarin een trekkende rol?

2.2 Besluit stuurgroep

De stuurgroep heeft ingestemd met de in paragraaf 2.4 beschreven aanpak voor de inrichting van de ketenregie.

2.3 Partijen en hun rol in de uitvoeringsketen

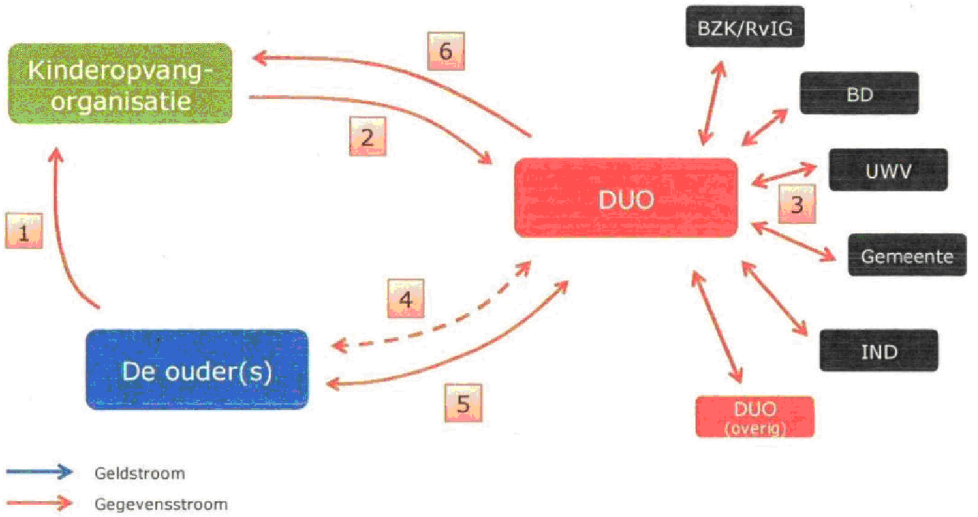
In de hiernavolgende drie figuren is schematisch, en op hoofdlijnen, weergegeven welke partijen een rol hebben in de uitvoeringsketen, en tussen welke partijen gegevensstromen en geldstromen tot stand zullen komen. In de figuren is zichtbaar dat, naast de beoogde uitvoerder DUO, uiteraard kinderopvangorganisaties en ouders een belangrijke rol hebben in de uitvoeringsketen, en een aantal derde partijen die gegevens aan DUO aanleveren om vast te stellen of er recht is op een Rijksbijdrage en wat de hoogte is van de eigen bijdrage van ouders. De toezichtketen is hier buiten beschouwing gelaten. Die komt op een ander moment aan bod.

Figuur: Partijen in de uitvoeringsketen en hun taken en verantwoordelijkheden. De toezichtketen is in dit overzicht buiten beschouwing gelaten (cijfers verwijzen naar de navolgende figuren)

Die derde partijen (zwart gekleurd in de figuren), zijn, op een uitzondering na, andere Rijksdiensten. Die uitzondering is het Inlichtingenbureau, dat kan voorzien in informatie over burgers die een re-integratietraject volgen bij gemeenten. DUO moet met genoemde partijen nadere afspraken maken

over de aan te leveren gegevens, net zoals hierover in de meeste gevallen nu afspraken zijn over aanlevering aan de Belastingdienst[2]. Uitgangspunt daarbij is dat de aanleverende partij verantwoordelijk is voor de kwaliteit van de gegevens, in die zin dat DUO daarop geen toets op correctheid zal toepassen. De aanleverende partij is verantwoordelijk voor zijn eigen primaire proces en werkzaamheden, en voor het tijdig signaleren en actief melden van mogelijke risico's en problemen bij de gegevensaanlevering.

Figuur: Schets uitvoeringsketen - aanvraag en toekenning (en bij contractmutaties)

Samen met ouders en kinderopvangorganisaties vormt DUO een soort uitvoeringsdriehoek, met daarin verschillende afhankelijkheden en belangen. De belangen liggen als volgt:

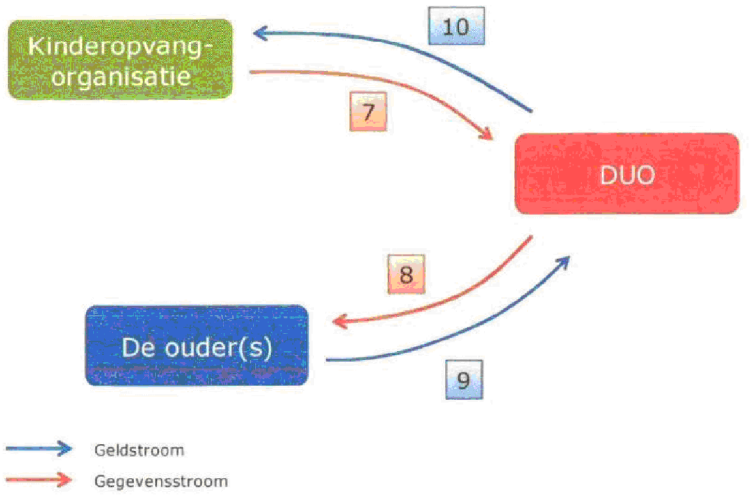
- Voor ouders is belangrijk dat zij snel en efficiënt de door hen gewenste opvang voor hun kind(-eren) geleverd krijgen, en zekerheid hebben over hun kosten;
- Kinderopvangorganisaties hebben belang bij financieringszekerheid en flexibiliteit in het kunnen inspelen op wensen van ouders;
- Het belang van DUO is primair dat de uitvoeringsprocessen glad verlopen, en dat hun klanten tevreden zijn over de dienstverlening.

Overkoepelend belang voor alle partijen is een (financieel) toegankelijke kinderopvang te realiseren, waarbij de financieringssystematiek draait als een geoliede machine.

De afhankelijkheden binnen deze driehoek zijn, in grote lijnen, als volgt te beschrijven:

- Ouders zijn afhankelijk van DUO voor het snel verwerken van aanvraag en betalingen, en van kinderopvangorganisaties voor het juist en tijdig aanleveren van contract- en factuurinformatie;
- Kinderopvangorganisaties zijn afhankelijk van DUO voor het ontvangen van de vergoeding voor de met de ouders afgesproken diensten, en van ouders voor het tijdig betalen van de eigen bijdrage en het doorgeven van informatie die cruciaal is voor DUO om het recht op een vergoeding vast te stellen;
- DUO tot slot is afhankelijk van kinderopvangorganisaties voor het tijdig en juist ontvangen van contract- en factuurgegevens, en van ouders voor het tijdig en juist ontvangen van relevante informatie over hun persoonlijke situatie en voor het tijdig betalen van de eigen bijdrage. Daarnaast is DUO, buiten de driehoek om, afhankelijk van de genoemde derde partijen die gegevens aanleveren.

[2] Die afspraken kunnen wel andersoortig van aard zijn, omdat er, ten opzichte van het huidige stelsel, verschillen kunnen zijn in de frequentie van de gegevensuitwisseling en het moment in het proces. Voor de gegevensuitwisseling is een wettelijke basis nodig.

Figuur: Schets uitvoeringsketen - facturatie en betaling (minimaal maandelijks)

2.4 Ketenregie

In paragraaf 2.3 zijn de verschillende partijen in de uitvoeringsketen en hun onderlinge afhankelijkheden gekenschetst. In deze paragraaf gaan we in op de vraag hoe de samenwerking en regie in deze keten het beste vorm kunnen krijgen. Dat begint met de constatering dat, gegeven de onderlinge afhankelijkheden, een geoliede uitvoeringsmachine voor iedereen onontbeerlijk is. En dat we in de keten te maken krijgen met twee grote, en diverse, groepen gebruikers: circa 400.000 gezinnen en circa 4000 kinderopvangorganisaties. Uiteraard kunnen we niet met al die gebruikers apart afspraken maken. De uitdaging zal dus zijn om al die gebruikers 'mee' te krijgen in het beoogde systeem. In de lopende fase doen we dat door hen al zoveel mogelijk te betrekken bij de uitwerking van de beoogde systematiek. Tegen de tijd dat het moment van inwerkingtreding gaat naderen, zal veel afhangen van de communicatie met en voorlichting van gebruikers.

De belangrijkste opgave is om, op het moment van inwerkingtreding van de nieuwe systematiek, een *werkende* uitvoeringsketen te hebben staan, dat wil zeggen dat de afnemers van gegevens (hoofdzakelijk DUO) deze op het afgesproken moment, op de afgesproken wijze en in de afgesproken kwaliteit ontvangen, en dat de ontvangers van financiële middelen (DUO van ouders, kinderopvangorganisaties van DUO), deze ook op het afgesproken moment en op de afgesproken wijze ontvangen. Sommigen onderscheiden als volgend te bereiken plateau voor de uitvoeringsketen eerst een *stabiele* keten en tot slot een *robuuste* keten. Een stabiele keten is een keten waar tijdelijke oplossingen uit de werkende keten zijn omgezet in structurele oplossingen. Van een robuuste keten is sprake als de keten, binnen zekere grenzen, goed kan inspelen op wijzigingen in wet- en regelgeving[3]. Het is belangrijk om vooraf het ambitieniveau vast te stellen voor het moment van inwerkingtreding. Daarop vooruit lopend: dat de uitvoeringsketen werkend moet zijn is duidelijk. Maar wellicht zijn bepaalde tijdelijke oplossingen in de keten in het eerste jaar na inwerkingtreding nog acceptabel.

Uit eerdere ervaringen met het opzetten van ketens binnen de Rijksoverheid blijkt dat de volgende elementen belangrijke succesfactoren zijn[4]:

- Bouw aan vertrouwen in en een houding gericht op samenwerking;
- Streef een gezamenlijke ketendoelstelling na;
- Wees open en transparant naar elkaar. Onderdeel hiervan is dat mogelijke risico's en problemen tijdig worden gesignaleerd en actief gemeld aan de andere partijen;
- Zorg voor een duidelijke ketenstructuur;
- Maak duidelijke afspraken over taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden in de keten;
- Heb respect voor ieders rol. Iedere partij is verantwoordelijk voor zijn eigen primaire proces en werkzaamheden;
- Werk aan kennis- en informatiedeling over de keten heen.

---

[3] Zie bijvoorbeeld: *Loonaangifteketen, De aorta van BV Nederland*, Sdu uitgevers, september 2011
[4] Zie bijvoorbeeld: *Ketens de baas, pijlers en bouwstenen voor ketensturing*, ICTU/NORA

De vraag is vervolgens welke partners betrokken worden bij de 'besturing' van de keten. Voor de hand liggend zijn de belangenvertegenwoordigers die momenteel ook al zitting hebben in de klankbordgroep voor het programma: in ieder geval de MO-groep, de brancheorganisatie kinderopvang en BOinK. Wellicht aan te vullen met de Stichting Voor werkende ouders en de VGOB (Vereniging Gastouderbureaus). Ook deze ketenpartners hebben hun achterban uiteraard niet aan touwtje. Dat moeten we goed voor ogen houden. Maar de steun en betrokkenheid van de belangenvertegenwoordigers is wel een minimale voorwaarde voor succes. Andere betrokkenen zijn uiteraard DUO als grootste partij in de keten en SZW als beleidsverantwoordelijk departement en opdrachtgever. Betrokkenheid van de Belastingdienst is ook cruciaal tijdens de transitiefase.

We stellen de volgende structuur voor de uitvoeringsketen voor:

- Met het oog op bestuurlijke borging, zal een 'ketenbestuur' worden ingesteld. De hierboven genoemde ketenpartners zijn hierin vertegenwoordigd, op bestuurlijk cq. hoogambtelijk niveau. Hun commitment aan en inzet voor een gezamenlijke ketendoelstelling is doorslaggevend voor een succesvolle ketensamenwerking. Onder het bestuurlijk overleg kan voorzien worden in een of meerdere operationele overleggen tussen de ketenpartners.
- De uitvoeringsketen wordt ondersteund en gefaciliteerd door een ketenbureau, dat een aanjagende, initiërende en bewakende rol speelt. In het ketenbureau hebben medewerkers zitting die afkomstig zijn uit de organisaties van de deelnemende ketenpartners, zodat op die manier ook de verbinding met die organisaties is geborgd. Deze medewerkers zijn dus de verbindende schakels tussen hun eigen organisaties en de andere ketenpartners. Het ligt voor de hand dat DUO, als centrale en grote partij in de keten, een leidende rol hierin heeft.
- Tot slot wordt een onafhankelijke 'ketenregisseur' of 'ambassadeur' aangesteld die in de eerste fase na de inwerkingtreding tijdelijk kan bemiddelen bij belangrijke hick-ups in de uitvoeringsketen of bij crisis- of conflictsituaties tussen partijen. De ketenregisseur moet beschikken over voldoende doorzettingsmacht, moet in noodgevallen rechtstreeks naar de politiek verantwoordelijke bewindspersoon/-personen kunnen escaleren en heeft zitting in het ketenbestuur. De onafhankelijkheid van de ketenregisseur moet ertoe bijdragen dat hij/zij gedragen wordt door alle ketenpartners. De rol van de ketenregisseur mag echter niet strijdig zijn met het mandaat van de stuurgroep en opdrachtgever. Deze rol is daarmee aanvullend op de staande governancestructuur.

Het ketenbestuur maakt afspraken over in ieder geval de volgende onderwerpen:

- Wijze van onderlinge samenwerking, communicatie en rolverdeling;
- Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden in de keten;
- De rol van elk van de ketenpartners in de communicatie met de gebruikers;
- Flankerend beleid om de gebruikers te faciliteren bij de transitie en de financiering hiervan;
- Monitoring, rapportage en verantwoording over de keten.

De afspraken hierover worden vastgelegd in een convenant of samenwerkingsovereenkomst[5]. De hier beschreven wijze van sturing is aanvullend op de sturing vanuit het programma Directe financiering tijdens de transitiefase en is vooral bedoeld om de overige ketenpartners zo goed mogelijk bij de uitvoering te betrekken.

De beschreven ketenstructuur zal al actief zijn tijdens de transitiefase en in stand blijven in de eerste fase na inwerkingtreding van de nieuwe systematiek. Het is dan zaak om goed te blijven monitoren hoe de uitvoeringsketen draait en eventueel bij te sturen. Op het moment dat sprake is van een stabiele uitvoeringsketen kan de intensiteit van de overleggen omlaag worden gebracht en kan het ketenbureau eventueel worden afgeschaald. Een vorm van ketensturing en -overleg moet echter te allen tijde worden gehandhaafd.

[5] Dit doet niets af aan de verplichtingen voor partijen die voortvloeien uit wet- en regelgeving.

3. Terugvalscenario's

3.1 Inleiding

Tijdens of vlak voor de daadwerkelijk inwerkingtreding van de nieuwe systematiek kunnen risico's optreden die verstorend kunnen zijn voor de productiefase. Overal in de keten kunnen onvoorziene gebeurtenissen plaatsvinden waar in de voorgaande fases geen rekening mee is gehouden, hoe zorgvuldig deze ook zijn doorlopen.

Daartoe zal in een continuïteitsplan een aantal terugvalscenario's uitgewerkt worden, zodat bij calamiteiten de opvang van kinderen door kinderopvangorganisaties gewaarborgd blijft. De terugvalscenario's dienen zodanig concreet uitgewerkt te zijn dat deze direct kunnen worden toegepast indien de situatie daarom vraagt.

DUO zal samen met de andere ketenpartners in een vroeg stadium van het programma voor het totale ketenproces in kaart brengen welke productieverstorende scenario's tijdens of vlak voor de inwerkingtreding kunnen optreden en welke terugval dan voorzien wordt. Per terugvalscenario zullen de uit te voeren stappen beschreven worden en zullen de consequenties inzichtelijk worden gemaakt. Indien in het kader van de terugvalscenario's zaken gerealiseerd moeten worden, dan zullen die meegenomen worden in het realisatietraject.

Een terugvalscenario is een tijdelijke oplossing, die zo kort mogelijk moet blijven bestaan. Daarom wordt in het continuïteitsplan tevens per terugvalscenario aandacht geschonken aan de herstelstappen die doorlopen moeten worden om zo spoedig mogelijk terug te keren naar de gewenste en (indien van toepassing) rechtmatige situatie. We benadrukken dat het moeten toepassen van een terugvalscenario kan leiden tot een (tijdelijk) onrechtmatige verstrekking van vergoedingen aan kinderopvangorganisaties.

Vanwege het uitstralingseffect richting Parlement en maatschappij adviseert de projectgroep om op voorhand geen terugvalscenario's op te nemen in wet- en regelgeving. Dat zou het beeld kunnen oproepen dat we er op voorhand al vanuit gaan dat het niet systeem niet naar behoren zal functioneren. Daarnaast geldt dat vóór opname in de wet niet gekozen kan worden voor een generieke bepaling, maar dat een bepaalde mate van detaillering en uitwerking van de terugvalscenario's nodig is. Omdat de terugvalscenario's in sterke mate afhankelijk zijn van de uiteindelijk gekozen oplossingen in de systematiek van DF, kan deze detaillering en uitwerking pas verderop in 2016 plaatsvinden.

3.2 Besluit stuurgroep

De stuurgroep stemt ermee in dat DUO de opdracht krijgt om voor 1/1/2017 gezamenlijk met andere ketenpartners een continuïteitsplan met terugvalscenario's op te stellen.

4. Proefdraaien

4.1 Inleiding

Onderdeel van de realisatiefase van de nieuwe systematiek van DF bestaat uit het uitvoeren van een aantal standaardtesten, waaronder integrale ketentesten en performancetesten.
Daarnaast kan gekozen worden voor een aanvullende periode van proefdraaien.

Onder proefdraaien wordt verstaan dat de werking van het totale ketenproces getoetst wordt met als doel de ketenpartijen te laten wennen aan de nieuwe werkwijze en eventuele kinderziektes vroegtijdig te onderkennen en te verhelpen. Er zal op beperkte schaal fictief productie gedraaid worden, met een representatieve selectie van zowel kinderopvangorganisaties als ouders, waarbij gebruik wordt gemaakt van echte productiegegevens, maar zonder feitelijke effectuering qua financiering. De daadwerkelijke betalingen blijven via het huidige KOT-systeem plaatsvinden.

Door te proefdraaien kan inzicht verkregen worden in hoe ouders en kinderopvangorganisaties om zullen gaan met het nieuwe systeem. Dit levert belangrijke (gedrags-)informatie op voor de daadwerkelijke inwerkingtreding van het nieuwe systeem. De periode van proefdraaien zal plaatsvinden voorafgaand aan de daadwerkelijke inwerkingtreding van de nieuwe systematiek. Dit is afhankelijk van de gekozen wijze en het uiteindelijke moment van inwerkingtreding.

In 2016 zal verdere planvorming plaatsvinden, gezamenlijk met alle stakeholders. Hierin zal onder andere uitgewerkt worden welke stakeholders betrokken worden bij het proefdraaien en wanneer en hoe lang het proefdraaien zal plaatsvinden. Ook zal dan worden bepaald hoe groot de groep (ouders en kinderopvangorganisaties) is die betrokken wordt bij het proefdraaien. Deze groep moet voldoende groot zijn, zodat DUO alvast met zoveel mogelijk situaties die kunnen voorkomen geconfronteerd wordt.

Voor het proefdraaien zal gebruik worden gemaakt van echte productiegegevens, niet alleen afkomstig van kinderopvangorganisaties en ouders, maar ook van uitvoeringsorganisaties en uit basisregistraties. Betreffende onderdelen van de wet dienen voor het proefdraaien dus eerder in werking te treden.

4.2 Besluiten stuurgroep

De stuurgroep heeft ingestemd in met verstrekking aan DUO van de opdracht om voor 1/1/2017 gezamenlijk met andere stakeholders een plan op te stellen voor een periode van proefdraaien.

Tevens heeft de stuurgroep ingestemd met het voorstel om mogelijk te maken dat tijdens het proefdraaien productiegegevens ingewonnen kunnen worden bij kinderopvangorganisaties, ouders, uitvoeringorganisaties en basisregistraties, conform de gegevensleveringen die benodigd zijn na inwerkingtreding van de nieuwe systematiek.

5. Communicatieaanpak

5.1 Inleiding

Deze paragraaf schetst de hoofdlijnen voor communicatie over het nieuwe systeem voor financiering van de kinderopvang. De aanpak dient als basis voor communicatieplannen over de transitie van het oude op het nieuwe systeem voor zowel de externe als interne communicatie. De aanpak en de plannen zijn een gezamenlijk product van SZW, DUO en de Belastingdienst. Het plan voor externe communicatie tijdens de overgang zal te zijner tijd worden afgestemd met de ouder- en brancheorganisaties.

5.2 Besluit stuurgroep

De stuurgroep heeft ingestemd met de hieronder beschreven communicatieaanpak en de uitwerking daarvan in communicatieplannen per fase. Het thema 'communicatie' komt periodiek terug in de stuurgroep.

5.3 Hoofdlijnen communicatieaanpak

Analyse

Een flink deel van de kinderopvangorganisaties staat negatief of op zijn minst sceptisch tegenover het nieuwe systeem en zullen hun bezwaren in de media en aan het parlement (blijven) uiten. Zij moeten meer administratieve handelingen doen en verliezen de grip op de betalingen door ouders. Als ouders namelijk niet op tijd betalen, stopt DUO de betalingen aan de kinderopvang. De kinderopvang vreest onbeheersbare financiële risico's.

Voor ouders moet het nieuwe systeem voorspelbaar (wat moet ik betalen), eenvoudig, controleerbaar (klopt het wat ik moet betalen) en duidelijk (hoe staat het met de aanvraag of wijziging) zijn, zo blijkt uit een flitspeiling in opdracht van SZW. Ook geeft 60 procent aan zelf controle te willen houden over de kinderopvangtoeslag/vergoeding. De overheid als medefinancier van de kinderopvang verdwijnt door het afschaffen van de kinderopvangtoeslag naar de achtergrond. Daardoor kan bij ouders de indruk ontstaan dat ze alleen voor de kosten van de kinderopvang opdraaien. En dat terwijl de overheid ouders stimuleert om beiden te werken. Daarom krijgen ouders in hun account bij DUO ook de bijdrage van de overheid te zien.

Doel communicatie

Een nieuw systeem kan alleen goed starten als ouders, kinderopvangorganisaties en ouder- en brancheorganisaties weten wat het nieuwe systeem voor hen betekent, wat er verandert en als er vertrouwen in is dat het goed werkt. Daarom moeten deze doelgroepen op tijd en gericht geïnformeerd worden wat de invoering van het nieuwe systeem voor hen betekent en moeten zij gefaciliteerd worden tijdens de transitie van het oude naar het nieuwe systeem. Daarnaast wordt communicatie ingezet zodat de kinderopvangorganisaties DUO leren kennen. Een deel van de weerstand bij de kinderopvangorganisaties komt ook voort uit onbekendheid met DUO. Als de kinderopvangorganisaties DUO beter kennen zal het vertrouwen in DUO kunnen toenemen, wat de transitie en de samenwerking vergemakkelijkt. SZW kan DUO hierbij faciliteren.

Doelgroepen communicatie

Extern: Ouders, kinderopvang, ouders- en brancheorganisaties, intermediairs, media.
Intern: Werknemers Belastingdienst en DUO.

Boodschap

Er komen drie kernboodschappen: voor ouders, kinderopvangorganisaties en voor de interne communicatie. Centraal element: er komt een nieuw financieringssysteem voor de kinderopvang.

Tone of voice

De toon van de communicatie zal zakelijk en informatief zijn.

Rolverdeling DUO, Belastingdienst en SZW

In de communicatie hebben DUO, Belastingdienst en SZW verschillende rollen. SZW is verantwoordelijk voor de wetgeving en communicatie daarover. DUO en Belastingdienst voeren de directe financiering en kinderopvangtoeslag uit in opdracht van SZW. DUO en Belastingdienst

communiceren met ouders en kinderopvangbranche over de transitie van KOT naar DF. Voor de overgang zullen duidelijke afspraken moeten worden gemaakt tussen alle drie partijen over wie wat wanneer communiceert, zodat de transitie voor ouders, kinderopvangbranche, Belastingdienst en DUO zo glad mogelijk verloopt.

Fases communicatie
Het project directe financiering kinderopvang kent verschillende fases. Een fase kan een of meer communicatiemijlpalen omvatten. Per fase verschilt doel en doelgroep van de communicatie. De boodschap zal toegespitst worden op de fase. In de matrix een overzicht van de fases, mijlpalen en communicatieactiviteiten. Voor de doelgroep media volgt een apart publiciteitsplan. Er zijn vier fases te onderscheiden:

1. Voorbereiding van wetsvoorstel. Deze fase loopt tot aan de indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer. Communicatie heeft twee doelen: 1. de doelgroepen weten dat er een wetsvoorstel wordt voorbereid. 2. DUO en SZW beginnen met het winnen van vertrouwen van de kinderopvangbranche in DUO. Dit doen zij door de branche te betrekken bij opstelling van wetgeving en ontwikkeling van systemen.
2. Behandeling van het wetsvoorstel. Deze fase loopt tot en met instemming door de Eerste Kamer. Communicatie heeft twee doelen: 1. Doelgroepen weten dat het Parlement het wetsvoorstel behandelt en aanneemt, waardoor de financiering van de kinderopvang verandert. 2. Daarnaast weet de kinderopvangbranche wat er voor hen verandert en welke voorbereidingen er nodig zijn om de overgang van de financiering van de Belastingdienst naar DUO te kunnen starten.
3. Overgang van Belastingdienst naar DUO. Deze fase loopt tot de inwerkingtreding van het systeem. Communicatie heeft drietal doelen: 1. Kinderopvangbranche weet wat zij moet doen. 2.Ouders weten wat er verandert en wat zij moeten doen. 3. Medewerkers Belastingdienst en DUO weten wat er van hen verwacht wordt tijdens deze fase en hoe zij problemen kunnen oplossen.
4. Inwerkingtreding nieuw systeem. Ouders en kinderopvangbranche weten nu hoe het systeem werkt en wat ze bij wijzigingen moeten doen.

Communicatieacties tijdens verschillende fases
Fase 1: Doelgroepen worden via nieuwsberichten en dossier op rijksoverheid.nl (factsheets) geïnformeerd over de voorbereiding van het wetsvoorstel en stand van zaken. DUO houdt e-labsessies waarbij ouderorganisaties en kinderopvangbranche kunnen meedenken over de inrichting van het elektronische portaal. SZW betrekt ouderorganisaties en kinderopvangbranche via de klankbordgroep en expertisegroep bij de vormgeving van het wetsvoorstel. Interne communicatie zorgt er bij de Belastingdienst en DUO voor dat medewerkers weten wat er speelt en waar de andere organisatie mee bezig is.

Fase 2: Doelgroepen worden via nieuwsberichten en dossier op rijksoverheid.nl geïnformeerd over de behandeling van het wetsvoorstel en stand van zaken. Daarnaast zullen er diverse acties zijn zodat de branche zich kan voorbereiden op de transitie. Voor deze fase komt een publiciteitsplan, waarin de bewindspersoon wordt ingezet om het draagvlak voor het wetsvoorstel te vergroten, bijvoorbeeld via de media. Interne communicatie zorgt er bij de Belastingdienst en DUO voor dat medewerkers weten wat er speelt en waar de andere organisatie mee bezig is.

Fase 3: De communicatieacties hangen af van een aantal keuzes. In ieder geval zal 1-op-1-communicatie (brief of digitaal) gericht op ouders en ondernemers een actie zijn. Daarnaast zal de website waarop ouders en ondernemers kunnen inloggen een centrale plaats in de communicatie innemen. Interne communicatie zorgt ervoor dat de samenwerking tussen Belastingdienst en DUO soepel verloopt. Indien DUO 1-op-1 communiceert met ouders is wetgeving nodig, zodat DUO gebruik kan maken van persoonsgegevens van personen die nu KOT ontvangen.

Fase 4: Communicatie is erop gericht om de nieuwe ouders te informeren wat zij moeten doen, voordat met kinderopvang gestart kan worden. Bij de communicatie spelen DUO en de kinderopvangbranche een centrale rol. Communicatie zal 1-op-1 zijn en via de website gaan.

6. Flankerend beleid

Ondersteuning kinderopvangorganisaties en gastouderbureaus tijdens de transitiefase
Tijdens de transitiefase worden de kinderopvangorganisaties op verschillende momenten en op verschillende manieren betrokken bij het traject voor realisatie en implementatie. Niet alleen is een representatieve selectie van kinderopvangorganisaties vroegtijdig betrokken in de e-labs, maar ook in de vervolgstappen zal gezamenlijk (in de vorm van co-creatie) met een aantal partijen en softwareleveranciers de nieuwe systematiek en werking van systemen in de gehele keten afgestemd, gerealiseerd en geïmplementeerd worden.

De ketenpartners die niet actief deelnemen aan deze aanpak, zullen t.b.v. commitment intensief geïnformeerd en betrokken worden en zullen in een later stadium van de realisatie de benodigde aanpassingen in hun systemen, processen en organisatie dienen door te voeren. In het land zullen verschillende bijeenkomsten worden georganiseerd om lokaal kinderopvangorganisaties te informeren over Directe Financiering. Deze bijeenkomsten worden bij voorkeur in samenwerking met de brancheorganisaties en het ministerie van SZW georganiseerd. Een simulatietool zoals gehanteerd in de e-labsessies gaat hierbij ondersteuning bieden. Hiermee kan de nieuwe systematiek nagebootst en uitgelegd worden.

Periodiek zal er een scan uitgevoerd worden op de voorgang van de werkzaamheden voor realisatie en implementatie bij alle ketenpartners. Hierbij zullen ook de brancheorganisaties kinderopvang en gastouderopvang actief betrokken worden. Eventuele vertragingen worden daardoor vroegtijdig onderkend waardoor mogelijk nog passende maatregelen kunnen worden genomen.

Initieel zal in 2016 gestart worden met het in kaart brengen van de professionaliteit van de administraties en softwarepakketten in het veld.

Nog te onderzoeken is in welke mate door DUO ingespeeld kan worden op al bestaande exportfuncties van grote pakketten. Ook dient nog te worden onderzocht of er een bepaalde vorm van certificering van koppelingen van softwarepakketten aan de digitale portemonnee kan worden opgezet.

Tijdens de reguliere productiefase zal DUO een hulporganisatie bieden, bestaande uit een netwerk van relatiebeheerders waarmee de ketenpartners (die een dienstverleningscontract met DUO hebben afgesloten) rechtstreeks contact kunnen opnemen bij vragen etc. Deze hulporganisatie zal gedurende de implementatieperiode en het begin van de productiefase tijdelijk worden opgeschaald om extra vragen op te kunnen vangen.

Ondersteuning ouders tijdens de transitiefase
Tijdens de transitiefase worden de ouders op verschillende wijzen ondersteund. Naast een actieve communicatie over de (toekomstige) veranderingen, waarbij ook de belangenorganisaties een belangrijke rol zullen spelen, zullen vertegenwoordigers van ouders betrokken worden bij de ontwikkeling van de systematiek en systemen.

Het is de bedoeling dat een representatieve groep van ouders wordt meegenomen in de stappen die door hen verricht zullen worden.
Er zal gebruik worden gemaakt van ouderpanels om de effectiviteit van communicatie te toetsen en waar nodig te verbeteren. Dat kan betrekking hebben op communicatie binnen het proces van de uitvoering van DFKO en op communicatie over alle veranderingen waar ouders mee te maken krijgen.

Tijdens de transitiefase zullen ouders actief gestimuleerd en ondersteund worden met het aanleveren van benodigde gegevens t.b.v. het (voorlopig) vaststellen van recht op en hoogte van de overheidsbijdrage.

DUO zal tijdig zorgdragen voor het opzetten van helpdesk voor directe financiering kinderopvang waar ouders met vragen contact mee kunnen opnemen. Om de noodzaak tot het opnemen van het

contact met de helpdesk te minimaliseren worden digitale communicatiekanalen ingezet ter bevordering van de selfservice bij het vinden van antwoorden voor eigen situaties.

Als klanten contact opnemen met de helpdesk, dan wordt er door DUO zoveel mogelijk naar gestreefd om in 1 klantcontact het probleem op te lossen.

Daarnaast wordt er naar gestreefd om, ook in aanloop naar de definitieve ingangsdatum van de wet), kinderopvangorganisaties en andere organisaties waarmee DUO een dienstverleningsovereenkomst heeft afgesloten in te schakelen voor de ondersteuning van ouders met (hulp-)vragen.

7. Stakeholderstrategie

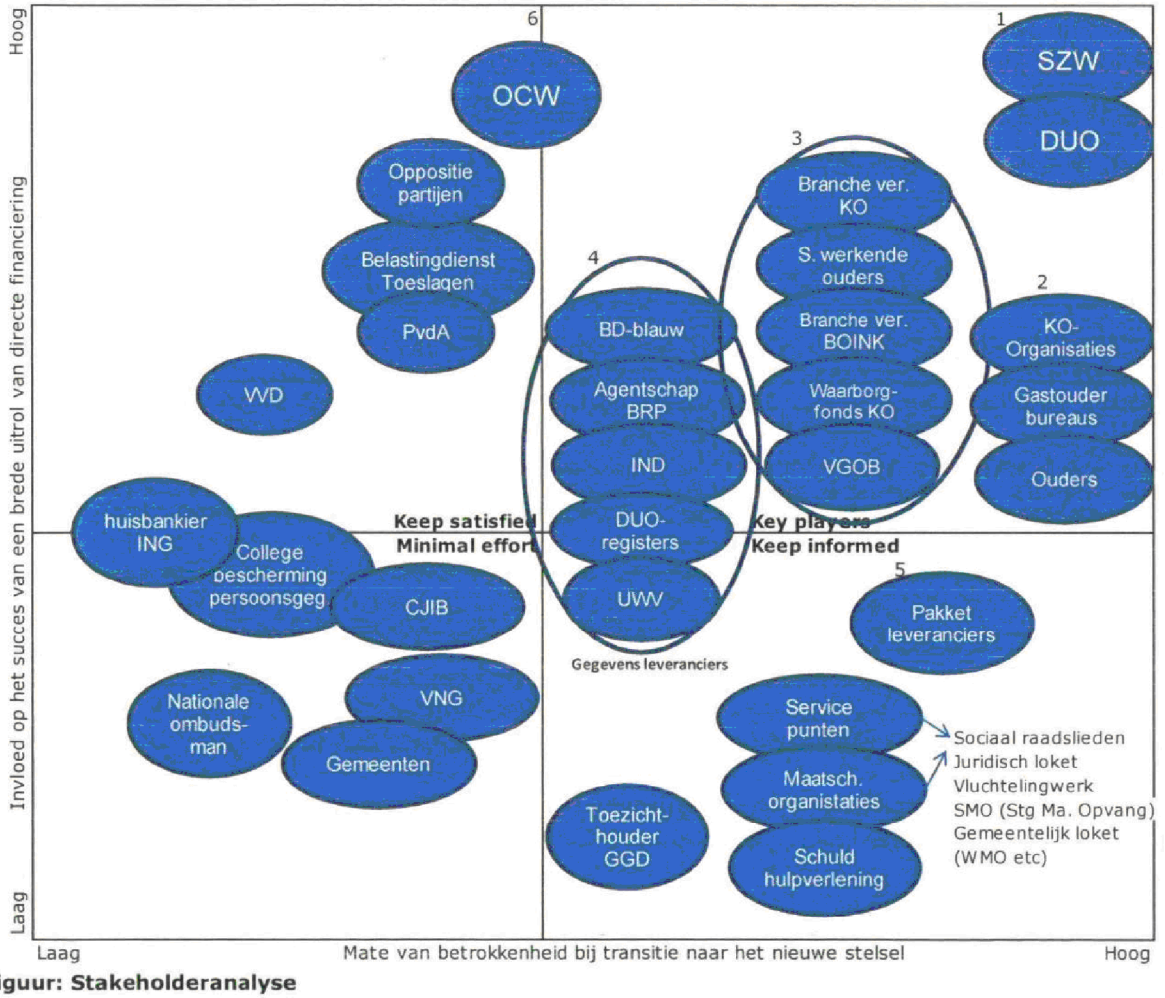
Het programma Directe Financiering Kinderopvang heeft te maken met vele actoren die elk hun eigen rol hebben in het traject op weg naar een succesvolle invoering.

Het betrekken van stakeholders, zie hieronder, tijdens het programma is van cruciaal belang voor het succesvol realiseren van benodigde veranderingen in de keten. De stakeholderstrategie is gebaseerd op de uitgevoerde stakeholderanalyse. Voor de stakeholderstrategie is per stakeholder bepaald op welke wijze en op welk moment deze betrokken dient te worden in de transitie. Vanuit het programma zullen ook stakeholders in bepaalde posities gewenst zijn en gebracht moeten worden. Stakeholder engagement richt zich op het voortdurend managen van het speelveld zodat alle stakeholders maximaal bijdragen aan het gewenste resultaat.

Uitgangspunten voor betrekken van stakeholders

In onderstaande figuur zijn alle relevante stakeholders voor de transitiefase grafisch afgezet tegen twee indicatoren:

- Invloed op het succes van een brede uitrol van DF in de keten
- Mate van betrokkenheid bij het nieuwe financieringsstelsel

Figuur: Stakeholderanalyse

Er worden vier kwadranten onderkend:

1. Key-players (hoge mate van invloed en betrokkenheid in het resultaat)
2. Keep satisfied (hoge mate van invloed, lage betrokkenheid in het resultaat)
3. Keep informed (lage mate van invloed, hoge betrokkenheid in het resultaat)
4. Minimal effort (Lage mate van invloed, lage betrokkenheid in het resultaat)

Per kwadrant betekent dit dat er andere uitgangspunten gelden en een andere strategie wordt gevolgd voor de wijze van en de intensiteit waarmee stakeholders worden betrokken.

Partijen die een uitvoerende rol hebben in de keten worden uitgenodigd tot co-creatie om zo te komen tot een ontwerp dat het best past bij de praktijk van partijen. Dit zal leiden tot een ontwerp dat tot de minste problemen leidt waardoor de invoering soepel zal verlopen.

De volgende partijen/groepen worden onderkend:

1. Opdrachtgever en opdrachtnemer, respectievelijk SZW en DUO
2. Brancheorganisaties van de kinderopvangorganisaties en belangenorganisaties voor ouders
3. Ketenpartners (gegevensleveranciers)
4. Kinderopvangorganisaties en ouders
5. Softwarepakketleveranciers
6. Eigenaar DUO

Daarnaast zullen branche- en belangenorganisaties ook gebruikt worden als intermediairs naar de achterban van ouders en kinderopvangorganisaties en als 'specialisten' van de doelgroep ingezet worden in klankbordgroepen/panels.

Co-creatie en het afsluiten van de transitiefase is pas succesvol als alle uitvoerende partijen met het nieuwe stelsel kunnen werken. Dat wil zeggen dat circa 435.000 ouders en minimaal 2500 kinderopvangorganisaties klaar moeten zijn voor het nieuwe stelsel. Door middel van tal van informatiekanalen worden ouders hierover geïnformeerd, rechtstreeks door DUO maar ook via de kinderopvangorganisaties. Om te borgen dat alle partijen tijdig met het nieuwe stelsel kunnen werken, kan gedacht worden aan een transitiestrategie die erop gericht is via regelmatig 'meten' de voortgang te bewaken en bij te sturen. Hieraan gekoppeld mogelijk een strategie van certificering alvorens aan te sluiten op het 'systeem'.

De strategie in kwadrant 2 is er opgericht om partijen tevreden te houden en samen te werken daar waar nodig om het 'oude stelsel' af te bouwen en het nieuwe stelsel in te voeren. Daarvoor worden ze op de hoogte gehouden van de voortgang van het programma door middel van diverse nog in te richten overleggremia.

De strategie in kwadrant 3 is erop gericht partijen te informeren over de inhoud en de voortgang van het nieuwe stelsel. Deze stakeholders zullen we betrekken door ze in te zetten als intermediairs naar specifieke doelgroepen (niet-digitaalvaardigen, niet-financieel-vaardigen) en als experts rondom specifieke doelgroepen.

Voor wat betreft kwadrant 4 zal er weinig inspanning worden geleverd bij het direct betrekken van deze stakeholders. Ze worden geïnformeerd over het nieuwe stelsel en het invoeringstraject. Voor wat betreft de VNG, gemeenten en GGD's zal voor zover mogelijk worden aangesloten bij de reeds bestaande regionale overlegstructuur en regionale bijeenkomsten.

Bijlage A – Beschrijving variant I: 'geografisch afgebakend gebied'

1. Geografische begrenzing van woonplaats aanvrager en opvanglocatie

Criterium	
1. Objectieve kenbaarheid	Alle en uitsluitend alle kinderopvanglocaties die gevestigd zijn in een geografisch afgebakend gebied participeren volledig in DF. Objectief kenbaar voor Belastingdienst (BD) en DUO op basis van RKP.
2. Eén stelsel per aanvrager	Eerste analyse van de gegevens voor de provincie Friesland over 2015 heeft geleid tot de bevinding dat 0,9% van de kinderen met KOT woonachtig in Friesland opvang heeft buiten de provincie. In aantal is de groep kinderen van buiten de provincie die in Friesland opvang krijgen nog kleiner (zie tabel). Op Texel, die ook ter illustratie is geanalyseerd, ligt dit nog lager. De groep huishoudens die te maken krijgt met twee stelsels tegelijkertijd is een deelverzameling van deze groepen. Deze gezinnen kunnen te maken krijgen met een 'eerste kind' in beide systemen waarvoor een lagere vergoeding geldt dan voor tweede en volgende kinderen. Dit is niet op te lossen zonder (tijdrovende en foutgevoelige) uitwisseling van gegevens tussen DUO en B/T. Een mogelijkheid is dat DUO hiervoor een suppletieregeling uitvoert. Dit wordt nader verkend en meegenomen in de uitvoeringstoetsen van BD en DUO.
3. Geen terugval naar KOT	Terugval is wel mogelijk door mutaties in woonplaats en/of opvang. KOT moet dan door ouders opnieuw aangevraagd worden. Voldoet dus niet volledig aan dit uitgangspunt.

4. Hoe populatie vaststellen • B/T • DUO • KOO	• Postcode opvanglocatie LRKP
5. Welke communicatie, met wie, wanneer • Vooraf aan 1/1/2018 • In de loop van het jaar • Bij aanvragen?	• Zie scenario 'oudste kind', maar dan gericht op regio. • Op regionaal niveau is dit een 'big bang'. Er zijn in tegenstelling tot het scenario 'oudste kind' ook ouders die al KOT hebben. • Daadwerkelijke consequenties bij MAC: Friese opvang wordt niet gecontinueerd. • Meer nadruk op regionale kinderopvanginstellingen en verloskundigen, gemeenten. • Zwaartepunt ligt voor de KOO's in oktober / november 2017. Financiering voor deze instellingen vanaf januari 2018 volledig afhankelijk van DF. • Gastouderbureaus kunnen met twee systemen te maken hebben (als ze bemiddelen voor opvang binnen en buiten Friesland) • Grote kinderopvangorganisaties krijgen met twee systemen te maken.
6. Welke interactie tussen B/T en DUO in implementatiefase	• Vergelijkbaar met scenario 'oudste kind' (zie bijlage B)
7. Verhuizing ouder(s) • naar regio • uit regio	• Vestiging kinderopvanginstelling is leidend. Ouders kunnen teruggaan van DF naar KOT als zij gebruik gaan maken van opvang buiten Friesland. Dit is op te vangen door het gebruik van deeljaren. • B/T moet het systeem aanpassen om te voorkomen dat KOT aangevraagd wordt voor opvang in Friesland.
8. Andere gezinssamenstelling • combinatie met kinderen met KOT • combinatie met kinderen voorheen geen KOT • … ?	• Probleem met samengestelde gezinnen die tegelijkertijd opvang hebben binnen Friesland en daarbuiten. Grove schatting: exoten. Zie ook scenario 'oudste kind' voor evt. suppletieregeling.

woonregio	kotregio	aanvragers	kinderen
Friesland	Friesland	14.973	23.688
Friesland	overig	149	206
overig	Friesland	128	177
overig	overig	408.979	617.537
overig	texel	3	3
texel	Friesland	1	1
texel	overig	2	2
texel	texel	291	412

Bijlage B – Beschrijving variant II: 'oudste kind geboren in 2018'

Variant II. Tegemoetkoming voor huishoudens waarvan het oudste kind geboren wordt in het overgangsjaar wordt toegekend op basis van DF

Criterium	
1. Objectieve kenbaarheid	Objectief kenbaar voor BD en DUO op basis van BRP.
2. Eén stelsel per aanvrager	Een stelsel per huishouden. Uitzondering hierop zijn gezinnen die in de loop van 2018 ontstaan uit een gezin dat DF had en een gezin waarin kinderen aanwezig zijn die geboren zijn voor 2018. Dit is een deelpopulatie van de naar schatting 1% van de gezinnen met KOT waarin in de loop van het jaar een nieuw gezin ontstaat waarbij meer dan één kind betrokken is (cijfer voor 2015). Deze gezinnen kunnen te maken krijgen met een 'eerste kind' in beide systemen waarvoor een lagere vergoeding geldt dan voor tweede en volgende kinderen. Dit is niet op te lossen zonder (tijdrovende en foutgevoelige) uitwisseling van gegevens tussen DUO en B/T. Een mogelijkheid is dat DUO hiervoor een suppletieregeling uitvoert. Dit wordt nader verkend en meegenomen in de uitvoeringstoetsen van BD en DUO. Het concept wetsvoorstel gaat er vooralsnog vanuit dat een eventuele nieuwe partner met KOT ook (uitsluitend) met DF te maken gaat krijgen (en dus wordt overgezet).
3. Geen terugval naar KOT	Indien voor een kind DF is toegekend blijft dit kind DF houden, ook als dit kind in de loop van het jaar deel gaat uitmaken van een gezin waar kinderen geboren voor 2018 deel van uitmaken.
4. Overig	• Geen selectie op kinderopvangorganisaties: mogelijk krijgen alle of vrijwel alle organisaties met beide stelsels tegelijkertijd te maken. Opvang van nieuwgeborenen komt geleidelijk op gang, kleine instelling kan later in het jaar voor het eerst te maken krijgen met DF. • In het overgangsjaar komen er nog nieuwe aanvragers voor de KOT, namelijk wanneer het oudste kind in het huishouden geboren is voor het overgangsjaar. • Criterium is niet zonder meer kenbaar voor de kinderopvangorganisatie. Ouder meldt zich mogelijk eerst bij BD en krijgt afwijzing, waarna de kinderopvangorganisatie zich alsnog tot DUO moet wenden. KOO moet dit voor alle nieuwe contracten aan de ouders vragen. • Wijzigingen in de gezinssamenstelling in de loop van het overgangsjaar kunnen er toe leiden dat een aanvankelijk oudste kind in een huishouden op een later moment niet meer het oudste kind is. Vanwege uitvoerbaarheid en uitlegbaarheid wordt ervoor gekozen op het moment van aanvraag te kijken of een kind het oudste kind is en geboren is in 2018.

5. Hoe populatie initieel vaststellen • B/T • DUO • KOO	• B/T: BRP. Inbouwen dat als een aanvraag komt voor een oudste kind geboren in 2018 deze in de beslisboom achter het burgerportal afgevangen wordt. • Samengestelde gezinnen, co-ouderschappen, buitenlandse kinderen: op dit moment niet in TVS. Op dit moment toont het burgerportaal de kinderen van de ingelogde persoon (aanvrager). Niet de kinderen van de toeslagpartner – die op hetzelfde adres wonen. • Stroom intermediairs: er moet ook achteraf gecheckt worden, want deze partijen gaan niet via burgerportaal en beslisboom. • Gegevens zijn bij B/T voorhanden. Moet wel gebouwd worden om online / real time te checken of aanvraag terecht KOT is. • DUO moet tegengestelde controle inbouwen in zijn portaal: als er een ouder kind is in het huishouden (cf Awir) wordt DF geweigerd, ongeacht of voor dat kind KOT wordt

Criterium	
	ontvangen. Als er een ouder kind is dat onder DF valt (en dus na 1/1/2018 geboren moet zijn), dan valt het nieuw geboren kind ook onder DF. • KOO's moeten ouders helpen: eerste check zit eigenlijk bij de KOO, want die moet ook weten of er een contract ingelegd moet worden voor de DF (is het kind een oudste kind in het huishouden?). • Criterium oudste kind in het huishouden: het huishouden zoals dat op de ingangsdatum van de aanvraag bestaat.
6. Welke communicatie, met wie, wanneer • Vooraf aan 1/1/2018 • In de loop van het jaar • Bij aanvragen?	• KOO's en iedereen die info verstrekt over de financiering van de kinderopvang (gemeenten, BOinK etc.) moeten goed voorbereid zijn: systemen moeten werken en KOO's moeten over beslisschema's beschikken om ouders naar de juiste tegemoetkoming te begeleiden (DUO/SZW). • Wanneer: op het moment waarop ouders zich beginnen te oriënteren. KOO's moeten daarop voorbereid zijn. • Websites Belastingdienst en DUO, Belastingtelefoon, folders bij verloskundigen en in de blije doos. • KOO's moeten over de jaren t/m 2018 contra-informatie blijven leveren over opvanguren en -kosten aan B/T. Geen bezwaar als er ook contra-info over kinderen in de DF komt, we krijgen nu ook alles.
7. Welke interactie tussen B/T en DUO in implementatiefase	• Afspraken over communicatie: boodschappen, moment, doelgroep. • Afstemming over boodschap aan KOO's over gegevensleveringen: gegevenslevering aan B/T moet in stand blijven.
8. Verhuizing ouder(s) • naar regio • uit regio	• Nvt
9. Andere gezinssamenstelling • combinatie met kinderen met KOT • combinatie met kinderen voorheen geen KOT • ... ?	• Case: twee alleenstaanden met ieder een kind, één met KOT en één met DF. Ze gaan samenwonen: De ouder met het kind in de KOT verhuist naar het adres van de ouder met DF. • Alternatief: Kind met KOT gaat over naar DF. Maar geen objectieve kenbaarheid, BD weet niet welk kind DF heeft. Reconstructie op het moment van samenwonen / aanvragen om te kijken of een kind geboren in 2018 ooit oudste kind in een huishouden geweest is, is erg ingewikkeld. Omdat KOT als voorschot vooraf betaald wordt leidt dit altijd tot terugvorderingen. • Er zijn meer reële cases te bedenken van scheidingen, samenwonen en dergelijke die leiden tot ingewikkelde situaties. • Aantal partnerwisselingen waarbij meer dan één kind betrokken is bedraagt ongeveer één procent. Bij de populatie 'oudste kind geboren in 2018' leidt dit volgens een grove schatting tot enkele honderden probleemgevallen. De 'kruispopulatie' DF – KOT is hier weer een beperkt deel van. In deze gevallen kan het voorkomen dat er – als gevolg van mutaties in het huishouden – tegelijkertijd DF en KOT betaald wordt, of dat een samenloop van DF en KOT in een huishouden leidt tot een nadeel voor de aanvrager (omdat beide kinderen in de ongunstige eerste-kindtabel vallen). • Voor de gevallen waarbij latere wijzigingen in de gezinssamenstelling leiden tot combinatie van DF en KOT in één gezin kan er een suppletieregeling komen bij DUO. Wettelijk mogelijk maken dat B/T maandelijks en na afloop van het jaar de gegevens over alle verstrekte KOT's verstrekt aan DUO. • Voor het overgrote deel van de gevallen komt dit scenario tegemoet aan de geformuleerde uitgangspunten.
10. Startmoment	• Aanvragen kunnen vanaf ongeveer het begin van het jaar gaan lopen. Betalingen in tientallen aantallen, waarschijnlijk

Criterium	
	vanaf maart met grofweg 2000 per maand tot in totaal ca. 20.000 kinderen • Kind moet geboren zijn in 2018. Als DUO op 1 januari opengaat voor registreren van contracten en facturen is het op tijd. • DUO koopt tijd om rustig op te starten. • Alle KOO's landelijk moeten op 1 januari gereed zijn om nieuwe stelsel te kunnen faciliteren.